

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2020
VIII. volební období

Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu

Schválený pořad 50. schůze Poslanecké sněmovny

1. Vyhodnocení průběhu první vlny pandemie koronaviru na území České republiky a opatření k prevenci druhé vlny
2. Skupiny občanů, kterým se nedostalo pomoci
3. Informace vlády o nákupech zdravotnického materiálu a podílů v soukromých firmách či jiných zvažovaných intervencích
4. Návrh na zřízení Vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny k nákupům a distribuci ochranných pomůcek a dalšího zdravotnického materiálu organizačními složkami České republiky v době nouzového stavu

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2020
VIII. volební období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 50. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané ve dnech 28. května a 4. června 2020

Obsah:

Strana:

28. května 2020

Schůzi zahájil místopředseda PSP Tomáš Hanzel.

Usnesení schváleno (č. 1143).

Řeč místopředsedy PSP Petra Fialy	10
Řeč místopředsedy vlády a ministra vnitra ČR Jana Hamáčka	14
Řeč poslance Ivana Bartoše	22
Řeč místopředsedy PSP Tomia Okamury	23
Řeč místopředsedy PSP Vojtěcha Filipa	25
Řeč ministra zdravotnictví ČR Adama Vojtěcha	28

Další část schůze řídil místopředseda PSP Vojtěch Filip.

Řeč poslance Jana Farského	36
Řeč poslankyně Markéty Pekarové Adamové	37

Další část schůze řídil místopředseda PSP Petr Fiala.

Řeč poslance Miroslava Kalouska	39
Řeč mpř. vlády, min. průmyslu a obchodu a min. dopravy ČR K. Havlíčka . .	40
Řeč poslance Mariana Jurečky	45
Řeč poslance Pavla Kováčíka	48

1. Vyhodnocení průběhu první vlny pandemie koronaviru na území České republiky a opatření k prevenci druhé vlny

Řeč poslance Jakuba Michálka	49
------------------------------------	----

Další část schůze řídil místopředseda PSP Tomio Okamura.

Řeč poslankyně Olgy Richterové	54
Řeč poslance Iva Vondráka	56
Řeč poslankyně Olgy Richterové	57
Řeč poslance Mariana Bojka	57
Řeč poslance Iva Vondráka	58
Řeč poslance Josefa Hájka	58
Řeč poslankyně Olgy Richterové	59
Řeč poslance Lukáše Bartoně	59
Řeč poslance Milana Brázdila	61
Řeč poslankyně Aleny Gajdůškové	63
Řeč poslance Víta Kaňkovského	64
Řeč poslance Petra Třešňáka	67

Projednávání bodu bylo přerušeno.

4. června 2020

Další část schůze řídil místopředseda PSP Tomáš Hanzel.

Pokračování v projednávání bodu

1. Vyhodnocení průběhu první vlny pandemie koronaviru na území České republiky a opatření k prevenci druhé vlny

Řeč poslance Ivana Bartoše	70
Řeč ministra zdravotnictví ČR Adama Vojtěcha	75
Řeč poslance Ivana Bartoše	75
Řeč poslance Radima Fialy	75
Řeč místopředsedy PSP Petra Fialy	79
Řeč poslance Milana Brázdila	83
Řeč poslance Josefa Hájka	84

Další část schůze řídil místopředseda PSP Vojtěch Filip.

Řeč poslance Ivana Bartoše	85
Řeč poslance Vojtěcha Munzara	85
Řeč místopředsedy PSP Petra Fialy	86
Řeč poslance Petra Dolínka	86
Řeč poslankyně Věry Procházkové	87
Řeč poslance Antonína Staňka	87
Řeč poslance Petra Beitla	88
Řeč poslance Jiřího Maška	89

Řeč poslance Martina Baxy	95
Řeč poslance Zdeňka Podala	96
Řeč poslance Marka Bendy	96
Řeč ministra kultury ČR Lubomíra Zaorálka	99

Další část schůze řídil místopředseda PSP Petr Fiala.

Řeč ministra zdravotnictví ČR Adama Vojtěcha	102
Řeč poslance Pavla Žáčka	104
Řeč poslankyně Terezy Hyťhové	107
Řeč poslance Jiřího Maška	111
Řeč poslance Karla Raise	111
Řeč poslance Pavla Žáčka	112
Řeč poslance Tomáše Martíňka	112
Řeč poslance Antonína Staňka	113
Řeč poslance Lea Luzara	115

Další část schůze řídil místopředseda PSP Tomio Okamura.

Řeč poslance Víta Kaňkovského	117
Řeč poslankyně Olgy Richterové	120
Řeč poslance Mariana Jurečky	121
Řeč místopředsedkyně vlády a ministryně financí ČR Aleny Schillerové	122
Řeč poslankyně Terezy Hyťhové	124
Řeč poslance Víta Kaňkovského	125
Řeč poslance Jakuba Michálka	125
Řeč poslance Milana Brázdila	127
Řeč poslance Jana Bartoška	128
Řeč poslance Jakuba Michálka	128

Usnesení schváleno (č. 1162 - 1. část.)

Řeč poslance Jakuba Michálka	129
------------------------------------	-----

Usnesení schváleno (č. 1162 - 2. část.)

Řeč poslance Jakuba Michálka	132
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	132
Řeč poslance Jana Chvojky	133
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	133

Další část schůze řídil místopředseda PSP Tomáš Hanzel.

Řeč poslance Jakuba Michálka	134
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	135

Řeč poslance Mariana Jurečky	135
Řeč předsedy PSP Radka Vondráčka	136
Řeč ministra zahraničních věcí ČR Tomáše Petříčka	136
Řeč poslance Jana Bartoška	136
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	137
Řeč poslance Jana Bartoška	138
Řeč předsedy PSP Radka Vondráčka	138
Řeč poslance Jakuba Michálka	138

2. Skupiny občanů, kterým se nedostalo pomoci

Řeč poslankyně Olgy Richterové	139
Řeč poslankyně Lucie Šafránkové	142
Řeč poslance Marka Výborného	144
Řeč poslankyně Aleny Gajdůškové	145
Řeč poslankyně Olgy Richterové	149
Řeč poslance Ivana Bartoše	150
Řeč ministryně práce a sociálních věcí ČR Jany Maláčové	151

Další část schůze řídil místopředseda PSP Vojtěch Píkal.

Řeč ministryně práce a sociálních věcí ČR Jany Maláčové	154
Řeč poslankyně Olgy Richterové	159
Řeč ministryně práce a sociálních věcí ČR Jany Maláčové	159
Řeč poslance Mikuláše Ferjenčíka	160
Řeč poslance Lea Luzara	160
Řeč poslankyně Aleny Gajdůškové	161
Řeč poslankyně Kateřiny Valachové	161
Řeč poslankyně Olgy Richterové	162
Řeč ministryně práce a sociálních věcí ČR Jany Maláčové	162
Řeč poslance Mikuláše Ferjenčíka	163
Řeč poslankyně Hany Aulické Jírovcové	165
Řeč poslankyně Aleny Gajdůškové	166
Řeč poslance Mikuláše Ferjenčíka	166
Řeč poslance Lukáše Černožského	166
Řeč poslance Petra Třešňáka	167
Řeč poslankyně Kateřiny Valachové	168
Řeč poslance Mikuláše Ferjenčíka	171
Řeč poslankyně Kateřiny Valachové	171
Řeč poslance Mikuláše Ferjenčíka	172
Řeč poslankyně Kateřiny Valachové	172
Řeč poslankyně Olgy Richterové	172
Řeč poslankyně Hany Aulické Jírovcové	174
Řeč poslance Mikuláše Ferjenčíka	175

Řeč poslankyně Olgy Richterové	176
Řeč místopředsedkyně vlády a ministryně financí ČR Aleny Schillerové	176
Řeč poslankyně Lucie Šafránkové	177
Řeč poslance Petra Třešňáka	178
Řeč poslankyně Olgy Richterové	179

3. Informace vlády o nákupech zdravotnického materiálu a podílů v soukromých firmách či jiných zvažovaných intervencích

Řeč poslance Ivana Bartoše	184
Řeč poslance Jana Lipavského	188

Další část schůze řídil místopředseda PSP Vojtěch Filip.

Řeč poslance Jana Lipavského	190
Řeč poslance Jakuba Michálka	192
Řeč poslance Miroslava Kalouska	193
Řeč poslance Vojtěcha Munzara	194
Řeč poslance Ivana Bartoše	194
Řeč poslance Zdeňka Ondráčka	195
Řeč poslance Josefa Hájka	195
Řeč poslance Jakuba Michálka	195
Řeč poslance Pavla Žáčka	196
Řeč poslance Mikuláše Ferjenčíka	196
Řeč poslance Františka Váchy	196
Řeč poslance Zdeňka Ondráčka	198
Řeč poslance Jana Lipavského	198
Řeč poslankyně Olgy Richterové	198
Řeč poslance Marka Bendy	199
Řeč poslance Jaroslava Faltýnka	199

Další část schůze řídil předseda PSP Radek Vondráček.

Řeč poslance Františka Váchy	199
Řeč poslance Jana Lipavského	199
Řeč poslance Lukáše Černožského	204
Řeč ministra zdravotnictví ČR Adama Vojtěcha	204
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	208
Řeč ministra zdravotnictví ČR Adama Vojtěcha	209
Řeč poslance Ivana Bartoše	210
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	210
Řeč poslance Josefa Hájka	211
Řeč poslance Lea Luzara	212
Řeč poslankyně Věry Procházkové	212

Řeč poslance Ondřeje Benešika	212
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	213
Řeč poslance Petra Beitla	213
Řeč poslankyně Věry Procházkové	213
Řeč ministra zdravotnictví ČR Adama Vojtěcha	213
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	214
Řeč poslance Ivana Bartoše	214
Řeč poslance Miroslava Kalouska	215

Další část schůze řídil místopředseda PSP Vojtěch Píkal.

Řeč poslance Josefa Hájka	216
Řeč poslankyně Heleny Langšádlové	216
Řeč poslance Miroslava Kalouska	217
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	217
Řeč poslance Jana Bartoška	217
Řeč poslance Ivana Bartoše	218

4. Návrh na zřízení Vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny k nákupům a distribuci ochranných pomůcek a dalšího zdravotnického materiálu organizačními složkami České republiky v době nouzového stavu

Řeč poslankyně Markéty Pekarové Adamové	222
Řeč poslance Lea Luzara	224
Řeč poslance Miroslava Kalouska	225
Řeč poslance Lea Luzara	225
Řeč poslance Jana Chvojky	225
Řeč poslance Milana Ferance	226
Řeč poslance Miroslava Kalouska	226
Řeč poslankyně Markéty Pekarové Adamové	227
Řeč poslance Jana Farského	227
Řeč poslance Jiřího Valenty	228
Řeč poslankyně Markéty Pekarové Adamové	228

Závěrečná řeč místopředsedy PSP Vojtěcha Píkala

Zahájení schůze Poslanecké sněmovny
28. května 2020
Přítomno: 169 poslanců

(Schůze zahájena v 9.00 hodin.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Dobré ráno, vážené poslankyně, vážení poslanci. Ještě než zahájíme dnešní 50. schůzi, tak mi dovoluji, abych vám sdělil organizační sdělení k 49. schůzi Poslanecké sněmovny. Upozorňuji, že nejpozději do 11 hodin je možno podat přihlášky k ústním interpelacím a poté proběhne jejich losování. Takže ve 14.30 budeme pokračovat v přerušené 49. schůzi Poslanecké sněmovny, a to bodem 386, což jsou ústní interpelace.

A v tuto chvíli mi dovoluji, abych zahájil 50. schůzi Poslanecké sněmovny a všechny vás zde přivítal. Aby byla zaznamenána vaše účast, nejprve vás odhlásím a prosím, abyste se všichni přihlásili svými identifikačními kartami a případně mi oznámili, kdo žádá o vydání náhradní karty.

Schůzi svolal předseda Poslanecké sněmovny podle § 51 odst. 4 našeho jednacího řádu na základě žádosti 45 poslanců. Pozvánka vám byla rozeslána elektronickou poštou dne 21. května tohoto roku.

Nyní přistoupíme k určení ověřovatelů této schůze. Navrhuji, abychom určili poslance Jaroslava Dvořáka a poslankyni Janu Krutákovou. Má někdo nějaký jiný návrh? Nechám hlasovat o návrhu ověřovatelů dnešní schůze.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

Hlasování číslo 1, přihlášeno 91 poslanců a poslankyň, pro 87, proti nikdo. Návrh byl přijat. Konstatuji, že jsme ověřovateli 50. schůze Poslanecké sněmovny určili pana poslance Jaroslava Dvořáka a paní poslankyni Janu Krutákovou.

Sděluji, že do zahájení schůze požádali o omluvení své neúčasti na jednání tito poslanci a poslankyně: Vondráček Radek do 12 hodin z pracovních důvodů, Baxa Martin od 12.15 z pracovních důvodů, Běhounek Jiří – pracovní důvody, Bláha Jiří – pracovní důvody, Fridrich Stanislav od 10.30 – zdravotní důvody, Gazdík Petr – pracovní důvody, Kolovratník Martin od 11 hodin do 19 hodin – pracovní důvody, Kozlová Lenka – zdravotní důvody, Matyášová Eva – rodinné důvody, Mauritzová Ilona od 12.15 – pracovní důvody, Mračková Vildumetzová Jana – rodinné důvody, Nacher Patrik do 10.30 – pracovní důvody, Okleštěk Ladislav – zdravotní důvody, Ožanová Zuzana od 14 do 18 hodin – rodinné důvody, Pávek Petr – zdravotní důvody, Rakušan Vít – pracovní důvody, Staněk Antonín – pracovní důvody, Tureček Karel – rodinné důvody, Válková Helena – pracovní důvody, Volný Lubomír – osobní důvody, Votava Václav – osobní důvody, Vrána Petr – zdravotní důvody, Výborný Marek do 9.30 – rodinné důvody.

Členové vlády: Benešová Marie – dopolední jednání, pracovní důvody, Petříček Tomáš do 10.30 – pracovní důvody, Plaga Robert od 14.30 – pracovní důvody, Toman Miroslav – pracovní důvody.

Pan poslanec Martin Kupka z dnešního celého jednacího dne z pracovních důvodů, paní poslankyně Hyťhová dnes od začátku do 9.45 ze zdravotních důvodů, paní poslankyně Věra Adámková mezi 9.00 a 11.00 z důvodů pracovních, paní poslankyně Jana Levová od 9 do 10 hodin z pracovních důvodů, pan poslanec Stanislav Fridrich dnes mezi 10.30 a 19.00 do konce jednacího dne z důvodu návštěvy lékaře.

Nyní přistoupíme ke stanovení pořadu 50. schůze, jehož návrh je uveden na pozvánce. Připomínám, že podle § 54 odst. 7 zákona o jednácím řádu, rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti. Nelze navrhnout žádnou změnu ani doplnění pořadu. Rovněž tak nelze rozšiřovat schválený pořad.

S přednostním právem mám přihlášeného pana místopředsedu Poslanecké sněmovny pana Fialu. – S náhradní kartou číslo 18 hlasuje pan předseda Ivan Bartoš. – A další v pořadí s přednostním právem vystoupí pan ministr vnitra a místopředseda vlády Hamáček. Prosím, pane předsedo, máte slovo. (Nebyl zapnutý mikrofon.) Už jsem vás pustil, můžete. A poprosím klid v jednácím sále, abychom mohli důstojně projednávat tento bod.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Vážený pane předsedající, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, mnozí lidé hovoří o probíhající krizi, o probíhající pandemii jako o největší výzvě jedné generace, což je pravděpodobně pravda. Jiní lidé hovoří dokonce o tom, že jde o největší výzvu od poslední světové války, s čímž bych zatím nesouhlasil, ale pokorně je potřeba přiznat, že nikdo z nás nemá jistotu, zda jsme už opravdu na konci této krize.

Zatím to vypadá, a to asi můžeme říct, že ekonomický propad na většině území světa bude hlubší, než byl během finanční a ekonomické krize, kterou jsme všichni zažili a kterou si pamatujeme. Někteří ekonomové tvrdí, že ten propad bude krátkodobý, jiní se tomuto optimismu diví a nesouhlasí. Na čem se zdá být ale už shoda a co je víceméně jasné, je, že jednotlivé země včetně České republiky jsou připraveny vynaložit rekordní peníze na pomoc ekonomice. Masivnější, silnější, větší peníze, než tomu bylo v době té poslední ekonomické a finanční krize, kterou jsem tady připomenul.

Jak se toto všechno týká nás tady v České republice, dnes, 28. května 2020, a proč jsme se rozhodli a dohodli vyvolat tuto mimořádnou schůzi společně s klubem Pirátů, za což jim mimochodem děkuji. Proč jsme tedy tuto schůzi svolali a proč chceme, aby tady probíhalo jednání? Asi se shodneme na tom, že tuto fázi pandemie, fázi koronakrize, první fázi, že jsme tuto fázi nějakým způsobem zvládli. Ano, byl to místy chaos, byly tu obrovské problémy, ale k tomu se dnes nechci příliš vracet. Ano, mohli jsme být připraveni lépe a některé kroky a procesy jsme mohli dělat logičtěji a rozumněji, ale ani k tomu se dnes nechci úplně vracet, nebudu se vracet k těm jednotlivým chybám.

Smyslem této schůze, alespoň pro naši Občanskou demokratickou stranu, je, abychom ve chvíli, kdy jsme si oddechli od většiny zákazů, restrikcí, kdy si celá společnost oddechla od těch zákazů a restrikcí, aspoň od jejich naprosté většiny, a

nadechujeme se do období, kdy se vracíme k normálnímu životu, abychom si v této fázi tady v Poslanecké sněmovně udělali určitou revizi. Abychom si také řekli, co je důležité do budoucna. Ještě jednou opakuji, já osobně tady dnes nejsem proto, abych vládu káral za její chyby, ale jsme tu proto, abychom udělali revizi toho, kde jsme, jak jsme to zvládli a samozřejmě si také řekli, a to pokládám za nejdůležitější, kam chceme jít a jak se chceme připravit, jak jsme připraveni na ten další vývoj. A žádám vládu, aby takto tu naši iniciativu chápala, aby ji takto vnímala. Je to podaná ruka. A stejnou odpověď očekáváme tady od vlády, od vládní koalice tady v Poslanecké sněmovně.

Moje výzva proto hned na úvod zní: schvalme dnes program, udělejme tuto schůzi, uskutečňujme ji tak, aby mohli mluvit nejenom ti s přednostním právem, ale všichni poslanci, poslouchejme se a zkusme se bavit a popřípadě i dohodnout na tom, co je podstatné.

Co je pro mě nejpodstatnější, já vidím tři základní velké úkoly, které v příštích dnech stojí před naší zemí, před vládou, před Parlamentem, vlastně před námi společně.

Ten první velký úkol je, jak se naučíme s koronavirem žít. Protože on nezmizel pravděpodobně. Posloucháme-li epidemiology a další odborníky, tak hned nezmizí, bude tu s námi ještě nějakou dobu. A náš cíl musí být, abychom už nikdy nemuseli přikročit k tomu, že budeme plošně vypínat celou Českou republiku, abychom byli co nejlépe připraveni na nějakou další, třeba i ne úplně příznivou variantu dalšího, budoucího vývoje. A my bychom přivítali, kdyby vláda k tomuto, k této přípravě na ty varianty vývoje, možná i ty horší scénáře, přistoupila odpovědněji než v lednu tohoto roku. Tehdy jsme tady o tom chtěli mluvit v Poslanecké sněmovně. Ministr zdravotnictví se nám tak víceméně vysmál, ale myslím si, že – a zmiňuji to i proto, aby se to neopakovalo, abychom dnes tu chybu nezopakovali, abychom tady teď mluvili o těch věcech a o tom, jak jsme na případné další horší scénáře všichni připraveni.

Je mi jasné, že jsme dnes poučenější. Všichni jsme poučenější, ale nesmíme dosáhnout, nesmíme propadnout pocitu, že už víme všechno. Protože to, čeho jsme dosáhli, to bylo za cenu velkých ekonomických škod. Ano, za cenu velkých ekonomických škod, za cenu celoplošných zákazů, příkazů a omezení. Bylo to nejspíše nutné, my jsme to tady všichni podpořili. I my jsme to podpořili, takže toto nekritizují. Ale podruhé by už podobná reakce po tom, čím jsme prošli, jaké už máme zkušenosti, co už víme, tak podobná reakce by už byla vážným selháním. Protože už víme, s čím máme co do činění a koho je potřeba chránit, kde je ty lidi potřeba chránit, a víme, na co se máme připravit.

Druhý velký úkol pro vládu a samozřejmě taky pro Parlament je, abychom zachránili a ochránili ekonomicky ty, kteří mají na takovou ochranu spravedlivý nárok. A ti, kteří ekonomicky byli touto krizí postiženi, to nejsou lidé, kteří by špatně hospodařili, kteří by se chovali nezodpovědně, kteří by měli prostě špatné podnikání nebo špatnou firmu. A taky chci upozornit na to, že to jejich podnikání nezastavil virus, nezastavila ho nemoc. To je také důležité říct. Jejich podnikání zastavil ze dne

na den, z hodiny na hodinu stát. Ano, stát. Měl pro to důvod. My jsme to politicky podpořili. Čili toto rozhodnutí naprosto nezpochybňuji.

Jestli jsme ale všichni řekli A, tak musíme také všichni říct B. Lidé, které to zasáhlo, podnikatelé, provozovatelé, živnostníci, zaměstnanci, ti na to mají nárok i proto, že požívají určitých ústavních garancí. A z toho vyplývá, že ta pomoc, které se jim musí dostat, není jenom dobrou vůlí vlády, v žádném případě, nebo Parlamentu, ale je to povinnost státu. A bohužel, a o tom taky mluvíme a budeme o tom mluvit, jsou tu pořád velké skupiny lidí, kterým ta pomoc ještě nedorazila nebo k nim dorazila v podobě, která, řekl bych, je spíše symbolická.

A pojďme udělat inventuru. Pojďme udělat inventuru i této záležitosti. Nyní je na to čas. My nemůžeme být spokojeni s tím, že vláda připravila některé programy pomoci, které na začátku vykazovaly chybovost, která začínala na 80 %. Ale nemůžeme být spokojeni ani s tím, že po skoro třech měsících je chybovost stále na úrovni jedné pětiny, respektive jedné třetiny. To není v pořádku. Stejně jako asi není v pořádku, když ten virtuální vlak s údajným nákladem pomoci 1,2 bilionu korun, tak ten vlak s touhle pomocí, když dorazí k lidem, tak ten náklad má pouze ve výši 30 miliard korun, a ještě vlastně nedorazí ke všem. To je také potřeba, abychom o tom mluvili, abychom i tuto inventuru provedli, protože něco nefunguje, jak má. A něco nefunguje, jak má, určitě i z toho důvodu, když se tady po dvou a půl měsících bavíme teprve o tom, jak pomoci malým eseróčkům, aby vůbec tuto situaci přežily. A nepovažují například, nepovažují například ani za správné, aby stát zastavil provoz, ale potom aby banky následně posuzovaly, komu se pomoci dostat má a komu se pomoci dostat nemá, jak se to děje třeba v programu COVID II.

Pojďme si tedy vzájemně naslouchat. Protože tady nemluvíme o číslech, mluvíme tady o konkrétních lidech, o konkrétních osudech a mluvíme tady za tyto lidi. Proto říkám, nyní je čas, pojďme udělat inventuru. A proto i my navrhujeme, pojďme mít řádný dohled nad údajně největším účelovým balíkem peněz v moderních dějinách naší země. Myslím, že to bude takovýto dohled, který nabízíme, se kterým přijde na řádné schůzi ODS, že to bude ruka podaná vládě. Vládě, která samozřejmě také nemůže dohlédnout všude. A bude to inventura, ve které můžeme zohlednit i podněty od lidí, a ty podněty takto a tímto způsobem doputují k vládě a ta bude moct podle toho jednat.

A toho se týká samozřejmě i inventura zdravotnického materiálu. Protože, a to si prosím řekněme a podle toho se taky chovejme, to, co se nakoupilo dosud, to samozřejmě není konec. To je svým způsobem teprve začátek. A i v této věci se musíme připravit a taky se musíme poučit z těch nedostatků, které tady prostě zjevně byly. Protože už teď víme, co se může stát, chceme být připraveni, musíme být připraveni. A nákup zdravotnického materiálu je důležitou strategickou komunitou. My všichni tu zastupujeme lidi a občané si zaslouží, abychom třeba zastavili to eldorádo, které při nákupu zdravotnických pomůcek probíhalo poslední dva měsíce na Ministerstvu zdravotnictví. Aby toto, takováto situace, takového pochybnosti, aby tu už nikdy nenastaly.

To byla druhá velká úloha, kterou vidím. A ta třetí velká úloha, kterou zde zmíním a která je úkolem nejbližších měsíců, ta už bude nepochybně předmětem politického boje, to je jasné. A ten úkol zní, ten velký úkol zní, jak postavit Česko na nohy. A především zde dal jasně najevo předseda vlády Andrej Babiš, jak si to představuje. Prostě chce oprášit staré plány, staré plány, které nefungovaly před krizí, říct, tady je máme a pojďme, pojedeme se dál, jako by se nic nestalo. Já ale tvrdím, že není možné pokračovat tam, kde se skončilo před krizí.

Vláda tvrdí, už jsem to znovu slyšel, znovu slyšel od pana premiéra, že vytáhne ze šuplíku investiční seznam za 8 bilionů a že to nás zachrání. Ale tohle není odpověď. Není to odpověď ani na krizi. Ale není to odpověď ani na to špatné hospodaření, které tu bylo už před krizí, na neefektivní stát a na narůstající byrokracii, které jsme byli všichni svědky.

Vláda tvrdí, že kdyby nebylo té krize, tak by bylo všechno v pořádku. Ale není to tak. Já bych třeba obrátil vaši pozornost k poslední zprávě Nejvyššího kontrolního úřadu za rok 2019, kde Nejvyšší kontrolní úřad konstatuje, že mnoho podstatných systémových věcí v naší republice není v pořádku. A to, že se dnes budou ve světě i u nás, a i my to budeme tolerovat, že se budou tolerovat deficitní nebo velké rozpočtové deficity, to je prostě jedna věc. Ale u nás byly ty rozpočty neudržitelné už před krizí. A to neříkám já, nebo jenom já, já to říkám taky, ale říká to Nejvyšší kontrolní úřad. Výdaje státu před krizí přeskočily příjmy. Konkurenceschopnost České republiky klesla o tři místa, ve výkonnosti veřejného sektoru jsme na 99. místě na světě. Vždyť je to ostuda! A většinu z 10% nárůstu loňských výdajů státního rozpočtu utratila vláda na spotřebu státu. To prosím, dámy a pánové, neříkám já, to si můžete přečíst ve zprávě Nejvyššího kontrolního úřadu.

Já to tady ale dnes jenom připomínám, protože musíme v příštích měsících, týdnech a měsících debatovat o tom, jak postavíme Českou republiku na nohy. Povedeme o tom politický střet. A my jsme na to připraveni. Dnes to tu tedy nebudu rozvádět, ale zopakuji –

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Pane předsedo, já vás přeruším. Hluk v sále je tak velký, že já už neslyším, co říkáte, a to si myslím, že není úplně ideální vztah. Takže bych vás chtěl všechny poprosit, abychom se ztišili, abychom v klidu vyslechli vystoupení, která jsou před schválením pořadu schůze. Děkuji vám. Prosím, pane předsedo, můžete pokračovat.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji, pane předsedající, a zopakuji tu základní politickou tezi, kolem které se všechno točí. Pokud chceme postavit Česko na pevné nohy, tak nemůžeme pokračovat tam, kde jsme před krizí skončili. Toto je hlavní politické poselství a o tom bude politický spor, který tady s vládou povedeme.

Ale dnes se tady obracím na vládu spíše s tou podanou rukou. Dělejme inventuru, nastartujme pomoc tam, kam dosud nepřišla, a pojďme si říct, jak ochráníme naši zemi před Covidem-19, před jeho případným návratem, před nějakou horší variantou

vývoje a jak uchráníme naši zemi v takovém případě před dalším celoplošným uzavřením a jak se vyvarujeme těch chyb, ke kterým v minulosti došlo.

Nedělejme prosím dnes stejnou chybu, jako udělala vládní většina v lednu tohoto roku, kdy nám bylo řečeno, že všechno je pod kontrolou, není se o čem bavit a nebudeme tento bod projednávat v Poslanecké sněmovně. Dnes se prosím poslouchejme, vyslechněme se, a proto žádám také vládu, aby nás tady informovala při příležitosti této mimořádné schůze – nejenom nás, ale i občany – o tom, jak jsme připraveni k prevenci případné druhé vlny. Tedy vás prosím a žádám, abychom schválili program dnešní schůze, abychom se poslouchali, abychom tady udělali závěry a abychom se společně připravili na budoucnost. Ta je sice otevřena, ale jak se říká, připraveným štěstí přeje. A Česká republika i občané si zaslouží, abychom byli připraveni.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji za vaše vystoupení a dalším vystupujícím bude místopředseda vlády a ministr vnitra pan Jan Hamáček. Připraví se s přednostním právem předseda Ivan Bartoš a pan předseda Marian Jurečka. Prosím máte slovo.

Místopředseda vlády a ministr vnitra ČR Jan Hamáček: Děkuji, vážený pane místopředsedo. Vážená vládo, kolegyně, kolegové, já jsem se rozhodl vystoupit teď, protože ten koncept, jaký zvolila opozice při sestavování navrženého pořadu schůze, by znamenal, že by se ode mě očekávalo vystoupit minimálně čtyřikrát, a mám pocit, že by to vystoupení bylo roztržštěné. Ad a). A ad b) si myslím, že je dobré, abych vám na začátek řekl, jak to vidí Ministerstvo vnitra, a já věřím, že ty informace, které tady teď zazní, možná použijete i ve svých projevech a možná vám odpovědí na nějaké otázky, na které byste se ptali ve svých vystoupeních. Současně chci říci za sociální demokracii, že jsme připraveni podpořit návrh pořadu schůze tak, jak byl navrhovatelem navržen.

A nyní tedy dovoluji, abych vás seznámil s pohledem Ministerstva vnitra na ty uplynulé týdny a měsíce. Já začnu v pondělí 2. března, kdy jsem přišel na vládu s tím, že by bylo vhodné na základě ústavního zákona číslo 110, o bezpečnosti České republiky, vyhlásit nouzový stav. Bylo 2. března, virus se šířil Evropou, toho dne měla Itálie 2 064 případů a 52 mrtvých, ve Španělsku bylo 120 nakažených, ve Francii 191, v Německu 150 a tak dále.

Na nás se řítila krize a Česká republika stejně jako drtivá většina zemí světa na ni nebyla připravena. Ve skladu státních hmotných rezerv bylo 10 tisíc respirátorů a stejný počet ochranných brýlí. Deset tisíc respirátorů podle sdělení ředitele Fakultní nemocnice Motol by přitom ve vrcholu pandemie vystačilo pouze pro jeho nemocnici na 10 kalendářních dnů. To tedy znamená, že celková nouzová zásoba České republiky stačila pro jednu fakultní nemocnici na 10 kalendářních dnů.

Ministerstvo vnitra už předtím dne 24. února vypsal výběrové řízení na dodavatele respirátorů a ochranných brýlí. Proč o tom hovořím? Chci ukázat, jaká byla situace nejen ve státních hmotných rezervách, ale jaká byla situace na trhu.

24. února jsme vypsalí výběrové řízení na respirátory a ochranné brýle, lhůta na podání nabídek byla do 3. března. Výběrové řízení jsme museli zrušit, protože se do něj nikdo nepřihlásil. Ani český, ani zahraniční dodavatel. Postup podle zákona o zadávání veřejných zakázek nefungoval, nikdo se nepřihlásil.

Proto jsme 3. března rozhodli o možnosti pořizovat osobní ochranné pomůcky formou jednacího řízení bez uveřejnění a já jsem zmocnil každou organizaci rezortu vnitra, aby mohla vyhlásit JŘBU do výše 3,5 milionu korun. V tomto procesu se Ministerstvu vnitra přihlásili dodavatelé – a teď prosím poslouchajte – 110 kusů respirátorů FFP3 s cenou za jeden kus 412 korun a 2 tisíc respirátorů FFP1 s cenou za 49 korun. To znamená, i v tomto druhu zadávacího řízení, to znamená JŘBU, se nám přihlásili dodavatelé v celkové sumě 143 320 bez DPH.

Z toho, co jsem řekl, je naprosto jednoznačné, že v České republice v té době neexistovala dostatečná nabídka ani od českých, ani od zahraničních dodavatelů. Respirátory v období na začátku března 2020 překročily cenu i tisíc korun za jeden kus a vláda potom čtvrtého byla nucena ceny regulovat vládním nařízením.

Hlavním důvodem, proč jsem tehdy přišel s tím návrhem na nouzový stav, bylo zajistit nákup nouzových dodávek ochranných prostředků nejen pro IZS, ale i pro zdravotnická, sociální a další zařízení. S tímto návrhem, jak všichni víte, jsem neuspěl, byl jsem obviněn, že si z toho dělám PR, že se chovám nezodpovědně. Mám-li jmenovat reakce z opozice, tak paní předsedkyně TOP 09 říkala, že je vyhlášení nouzového stavu přehnané, pan kolega Kalousek řekl, že kvůli třem nakaženým se nouzový stav nevyhlašuje, a pan primátor Hřib v té době oznámil veřejnosti, že nosit roušku by lidem nikdy nedoporučil. To bylo 2. března.

Já opravdu nejsem rád, že ten další vývoj a celosvětová pandemie mi dala za pravdu. 12. března již nouzový stav vyhlášen byl. 11. března WHO vyhlásila celosvětovou pandemii, ta se rozjížděla nejen v České republice, ale v i celé Evropě a ochranné prostředky začal nakupovat celý svět. Jednotlivé země začaly přijímat regulační opatření na prodej a vývoz ochranných prostředků a nám toho 12. března zbývaly skutečně jenom hodiny. Protože zase 2. března tady byli tři nakažení, 12. března už 116 a o dalších deset dnů později 1 047 a denně nám přicházelo dalších 150 případů. A v té chvíli těch čtvrt milionu lidí ve zdravotnictví a další stovky lidí v první linii bylo reálně ohroženo na životě a na zdraví, protože jednotlivá zdravotnická zařízení měla zásobu na jednotky dnů. A ředitelé stáli před volbou, zda ty svoje zaměstnance vyslat bez odpovídající ochrany do boje s touto nakažlivou chorobou a do přímého kontaktu s nakaženými, a reálně nám hrozilo to, co jsme viděli v Itálii, prostě kolaps zdravotnického a záchranného systému.

Dne 14. března se sešla schůzka na Ministerstvu průmyslu a obchodu za účasti předsedy vlády a vybraných členů vlády a z této schůzky 14. března jsem odjížděl s pověřením předsedy vlády pokusit se zajistit centrální nákupy ochranných prostředků. Ještě o víkend 14. a 15. jsem sestavil tým, který následující dva měsíce trávil v práci minimálně 18 hodin denně, a ta jeho práce dodnes pokračuje.

Chci využít této příležitosti a poděkovat lidem z vnitra, Ministerstva zahraničních věcí, ze zastupitelských úřadů České republiky v Číně, z České národní banky,

Ministerstva dopravy, zdravotnictví, letiště Praha, Ministerstva financí, Celní správa a všem těm, bez kterých bychom tento mimořádný úkol nedokázali zvládnout. A my jsme všichni věřili, že to děláme proto, abychom zachránili lidské životy. Viděli jsme, co se dělo v Číně, viděli jsme, co se děje v Itálii, ve Španělsku nebo v Íránu.

Nikdo nevěděl, jakým způsobem ta pandemie bude v České republice postupovat a jak hlubokou krizí si budeme muset projít. A to potřebné množství ochranných prostředků bylo naprosto mimořádné. 19. března předseda Ústředního krizového štábu pan profesor Prymula definoval a následně pan premiér schválil minimální počty ochranných prostředků požadovaných v rámci centrálních nákupů pro komplexní zabezpečení České republiky na dobu šesti týdnů. Jednalo se o tyto cifry: 120 milionů roušek, 18 milionů respirátorů FFP2, 10,8 milionu respirátorů FFP3, 1,8 milionu ochranných zdravotnických oděvů, 12 milionů rukavic, 300 tisíc zdravotnických ochranných štítů a jeden milion kusů rychlostestů. Jak ta krize nabíhala, tak potřeba ochranných prostředků stále rostla. Například u rukavic dosáhla až 10 milionů kusů týdně. Deset milionů kusů týdně.

Docházel nám i další zdravotnický materiál, který se dříve standardně nakupoval v Evropské unii, například u výtěrových sad. Pro odběr toho vzorku jsme měli na jejich nakoupení pod hrozbou zastavení testování několik dnů a bezprostředně poté, co přilétaly, tak je rozvážely vrtulníky policie přímo na odběrová místa, tak aby nedocházelo k prodlení.

Takže když dneska můžeme v trošku větším klidu rekapitulovat, tak jsem přesvědčen, že jsme zvolili jediný možný způsob a nebyla jiná alternativa.

Chtěl bych využít svého vystoupení a některá fakta připomenout a některé mýty vyvrátit.

Fakt číslo jedna, ten už jsem tady zmiňoval. V České republice od českých výrobců na začátku krize neexistovala adekvátní nabídka osobních ochranných prostředků. S plnou vážností vám tady znovu říkám, že ty ochranné prostředky, které jsme potřebovali pro naše lékaře, zdravotníky, hasiče, policisty a všechny ostatní občany naší země, jsme v České republice v požadovaném množství a čase nakoupit nemohli. Čeští výrobci neměli zboží v objemu, který by postačoval na šest týdnů, a toho 14. března 2020 je neměli ani v objemu, který by stačil na jeden den krize. A některé typy ochranných prostředků v České republice nebyly vůbec a nejsou k dispozici ani dnes, více než dva měsíce po vyhlášení nouzového stavu. My jsme se jako vnitro snažili nakupovat souběžně s těmi velkými dodávkami z Číny od českých výrobců, ale k dispozici byly maximálně desítky kusů od jednotlivých výrobců, a ještě v některých kategoriích.

My v poslední době odebíráme veškerou dispoziční kapacitu od firem, jako je OKULA, OKULA Nýrsko, SPUR, a. s., nanoSPACE, ZDRAVTEX, Gumárny Zubří, Sigma Lutín, AVEC CHEM a dalších firem. Nicméně symbolem té pandemie se staly roušky a respirátory a zapomíná se na to, že rouška a respirátor jsou jenom jednou částí kompletní zdravotnické ochrany lékaře či zdravotníka, který přistupuje k tomu potenciálně nakaženému pacientovi. Pro každého jednoho zdravotníka jsme potřebovali oblek, dvojce rukavice, brýle, ochranný štít, návleky na boty.

Jestliže k ochraně dýchacích cest bylo potřeba respirátor FFP3 u pracovníků v přímém kontaktu, pro zbytek těla byl nutný ochranný oblek biologické úrovně na obdobné úrovni, protože tou vstupní branou infekce nemusí být jenom dýchací ústrojí. 14. března 2020 tyto obleky už nebyly ani v České republice, ani v Evropě. A byla to právě Česká republika, která na základě urgentních proseb o pomoc dodala ochranné obleky z těch našich dodávek na Slovensko, do Itálie, do Slovinska, do Severní Makedonie nebo do San Marina. 24. března 2020 Španělsko urgentně požádalo o naléhavou pomoc spojence z NATO prostřednictvím speciálního aliančního centra pro krizové operace EADRCC a centrum NATO tyto žádosti předalo spojencům. 29. března byla Česká republika v té době jediným státem NATO, který na tuto výzvu reagoval, Španělsku vyhověl a odeslal dar 10 tisíc ochranných biologických obleků, za což nám Španělsko poděkovalo. 29. března 2020 také vláda České republiky projednala možnost nákupů ochranných prostředků včetně ochranných biologických obleků cestou společného nákupu členských zemí NATO prostřednictvím NSPA, což je agentura NATO. Vláda se rozhodla této alternativy využít a objednala ochranné obleky pro armádu České republiky. Do dnešního dne tyto obleky nebyly doručeny.

Takže fakt číslo dvě. Nákup ochranných prostředků nebyl možný z jiné země Evropské unie a ochranné prostředky nešlo plnohodnotně zabezpečit ani cestou Evropské komise, ani cestou Severoatlantické aliance. Vláda České republiky od předsedy vlády po jednotlivé ministry kontaktovala svoje protějšky v zemích EU se žádostí o pomoc při získání ochranných prostředků, ale všichni měli stejné problémy jako Česká republika a nikdo na tu pandemii nebyl připraven. Jestliže dneska tady projednáváme možné alternativy zajištění ochranných prostředků pro Českou republiku v době krize, tak musíme otevřeně přiznat, že připraveny na rozsah krize nebyly jednotlivé evropské státy, ale ani mezinárodní organizace, jichž je Česká republika členem. Jak Evropská komise, tak NATO neměly žádné evropské krizové kapacity a alternativy dodávek nabídnuté členským zemím také vycházely z nákupů v Číně. Pro Českou republiku navíc bohužel nebyly vyhovující zejména z hlediska času a množství dodávek.

Už jsem zmínil možnost nákupu ochranného materiálu prostřednictvím NSPA NATO. Vláda se rozhodla na svém zasedání 30. března tuto nabídku využít. NSPA uzavírala rámcové smlouvy s dodavateli na zajištění služeb a materiálu, které jsou pro všechny členy (nesroz.) stejné, a pro první objednávku vláda objednala milion kusů roušek, 300 tisíc respirátorů, 10 tisíc ochranných obleků, 25 tisíc kusů ochranných brýlí a milion kusů ochranných rukavic. Všichni dodavatelé navržení Severoatlantickou aliancí pocházeli z Čínské lidové republiky. Ochranné obleky dosud nedorazily, smlouva na ochranné rukavice v rámci NATO byla pro nedostatek tohoto zboží zrušena.

Vláda České republiky se také zapojila do čtyř společných nákupů organizovaných cestou Evropské komise; ani jeden z nich nebyl doposud realizován. Důvodem je, že se stále vyhodnocují ceny a otázkou je velmi dlouhá dodací doba. Mimo proces společných veřejných zakázek začala Komise dne 20. března 2020 jednat o přímé dodávce ochranných brýlí, masek, respirátorů a ventilátorů přímo

s vládou Čínské lidové republiky a požádala Českou republiku o vyjádření zájmu do 23. března. Česká republika svůj zájem potvrdila a vyjádřila svůj zájem o dodávku ochranných brýlí, masek, respirátorů a ventilátorů. 18. dubna 2020 oznámila Evropská komise přímý nákup 10 milionů masek KN95, což jsou respirátory třídy GB 2626, které by měly být dodávány po 1,5 mil. kusech. Zdravotnické prostředky byly rozdělovány podle klíče potřeby vytvořeného evropským střediskem pro prevenci a kontrolu nemocí ECDC, Česká republika do toho programu zařazena nebyla. V současné době respirátory, které Evropská komise nakoupila z finančních zdrojů evropských strukturálních a investičních fondů, neodpovídají kvalitě FFP2 ani FFP1 a Evropská komise stahuje tyto prostředky z jednotlivých členských zemí. Česká republika by samozřejmě v budoucnosti ráda využila pomoc NATO a Evropské unie, ale věřím, že se tyto organizace poučí z toho, co jsem teď říkal, a na příští krizi budou lépe připraveny.

Třetí fakt. Ministerstvo vnitra pořídilo ochranné prostředky v Číně v rámci daných časových možností v potřebném množství, v adekvátní kvalitě a adekvátní ceně. Každý, kdo dnes tvrdí, že byla jiná cesta než přímý nákup z Číny, bohužel nadřazuje ideologii nad životy a zdraví lidí v České republice. Ani Evropská komise, ani Severoatlantická aliance nebo prezident Spojených států amerických nenašli jiné řešení. Čínská lidová republika v průběhu měsíce března a dubna pokrývala 70 % celosvětové poptávky zdravotnického materiálu potřebného k boji proti viru. Náměstek ministra zahraničních věcí Číny na konci dubna řekl, že v Číně je poptáváno z desítek zemí světa více než 20 mld. kusů respirátorů a roušek, miliardy kusů ochranných obleků, brýlí a dalšího zdravotnického materiálu.

Čínský trh byl přehlcen globální poptávkou, nezdravou soutěží nakupujících zemí, nedostatečnou kapacitou certifikovaných zdravotnických výrobků pro podobnou situaci, nedostatkem materiálu pro výrobu zdravotnických prostředků v takto krátkém časovém období a nedostatkem přepravních kapacit včetně přehlcení letového prostoru. Pořízení ochranných prostředků v Číně probíhalo v době rozsáhlých karanténních opatření v Čínské lidové republice, ať už vnitřních, nebo mezinárodních. Čínská vláda v reakci na vývoz nekvalitního zdravotnického materiálu také opakovaně změnila a zpřísnila regulaci pro prodej a vývoz zdravotnického materiálu z Čínské lidové republiky. Ministerstvo vnitra za pomoci Smíšené česko-čínské komory vzájemné spolupráce, Velvyslanectví Čínské lidové republiky v České republice, Ministerstva obchodu a Ministerstva zdravotnictví Číny, regionálních vlád, zejména vlády Šanghaje, Celní správy Čínské lidové republiky a letecké společnosti China Eastern vytvořilo funkční a na evropské úrovni unikátní mechanismus dodávek ochranných prostředků.

V období od 15. března do 27. května 2020 uzavřelo Ministerstvo vnitra 29 smluv na devět kategorií ochranných pomůcek s 19 čínskými dodavateli, z čehož je 9 přímých výrobců, 7 autorizovaných distributorů a 3 dodavatelé.

V jednotlivých kategoriích bylo pořízeno 2 050 tisíc ochranných biologických obleků nejvyšší třídy šest v průměrné ceně 23,69 USD za kus, 137 mil. lékařských a zdravotnických roušek v průměrné ceně 0,38 USD, 11 568 800 lékařských ochranných respirátorů GB 19083 v ceně 2,379 USD, 7 522 392 respirátorů třídy

GB 2626 v průměrné ceně 2,127 USD, 2 050 tis. ochranných lékařských brýlí třídy šest v průměrné ceně 6,16 USD, 250 tis. ochranných zdravotnických štítů pro násobné použití v průměrné ceně 2,79 USD, 65.250 tis. rukavic v průměrné ceně 0,048 USD, 3 mil. ochranných zdravotnických návků v průměrné ceně 1,135 USD a 1 mil. rychlostů v průměrné ceně 6,24.

Ceny nakupovaného zboží byly nejméně výhodnější v místě a čase pořízení, a to jak ve srovnání s českými, tak mezinárodními dodavateli. Například dodávky největší vojenské aliance světa NATO také z Číny pro Ministerstvo obrany byly pořízeny v ceně 2,75 USD, u respirátorů třídy GB 2626 Ministerstvo vnitra tento respirátor nakupovalo za 2,17 USD. To znamená, že tam rozdíl nějakého půl dolaru na kus. Lékařské zdravotnické roušky nakupovalo NATO za 0,54 USD, Ministerstvo vnitra 0,38. Veřejný sektor pořizoval v této době také roušky od českých firem, jako je např. firma Batist, za ceny od 15 do 25 korun za kus, což je 0,6 až 1 USD.

Takže dodávky z Číny byly levnější než ochranné prostředky pořizované Ministerstvem vnitra v předemném období od českých dodavatelů a byly také levnější než dodávky pořizované jinými zadavateli. K dodávanému zboží disponuje MV potřebnou dokumentací podle doporučení Evropské komise číslo 2020/403 o postupech posuzování shody a dozoru nad trhem v souvislosti s hrozbou nákazy koronavirem. Ministerstvo vnitra České republiky u dodavatelů kontrolovalo registraci zdravotnických výrobků u RMPA China, což je čínská obdoba našeho SUKL. Kontrolu kvality čínských dodavatelů také usnadnilo vydání společné veřejné vyhlášky Ministerstva obchodu České lidové republiky, Celní správy Čínské lidové republiky a Státního ústavu zdravotnických produktů číslo 5/2020 upravující vývoz lékařského materiálu ze dne 31. března.

Co je klíčové – Ministerstvo vnitra u dodávek respirátorů nastavilo systém kontroly kvality ve spolupráci s jediným notifikovaným pracovištěm v oblasti ochranných osobních prostředků, tedy Výzkumným ústavem bezpečnosti práce, a já bych rád tomuto pracovišti za neocenitelnou spolupráci poděkoval. Byla to jediná funkční cesta, jak ověřovat kvalitu zboží a mít maximální jistotu, že ochranné prostředky vydané ze skladu Hasičského záchranného sboru ochrání uživatele ochranných pomůcek.

Ministerstvo vnitra se snažilo ověřovat dokumentaci k ochranným prostředkům i cestou velvyslanectví ČR například ve Velké Británii nebo v Polsku. Zažili jsme i situace, kdy oficiální cestou přišlo potvrzení certifikátu a o 24 hodin později přišlo jeho zpočtybnění. Chci říci, že v této souvislosti mně přijde systém certifikace ve Spojených státech u FDA, CDC a NPPTL funkčnější, přehlednější a mnohem jednodušší pro ověření dodavatele. A tato zkušenost možná by mohla být inspirací i pro ECDC a Evropa by potom sama vytříbila tu relativně nepřehlednou řadu málo důvěryhodných testovacích institucí.

Chci říci, že kontrolou VÚBP z dodavatelů Ministerstva vnitra neprošli dva dodavatelé. V jednom případě došlo k vrácení finančních prostředků ze strany dodavatele, v druhém případě k náhradnímu plnění respirátory vyšší kvality značky

3M9501+ od výrobce 3M China Limited, což je stoprocentní dceřiná společnost amerického výrobce 3M v Šanghaji.

Ochranné prostředky z Číny byly ze skladu Ministerstva vnitra v Šanghaji do České republiky přepravovány leteckým mostem celkem 57 lety. Byly to tři lety stroje An-124 Ruslan v rámci programu NATO SALIS. Cena letecké přepravy tohoto Ruslanu za jeden let 1,3 mil. eur, kapacita 590 kubíků, cena za 1 kubický metr 59 491 korun. Přiletělo nám 11 cargo speciálů Boeing 777 společnosti China Eastern. Cena letecké přepravy za jeden let 810 000 eur, přepravní kapacita 500 metrů krychlových, cena za kubík 43 740 korun. Čtyřicet dopravních speciálů Airbus A330 společnosti China Eastern, cena letecké přepravy za jeden let 410 000 eur, přepravní kapacita 200 kubíků, cena za 1 kubík 55 350 korun. Dva lety společnosti Smartwings, cena letecké přepravy za jeden let 200 000 eur, přepravní kapacita 50 kubíků, cena za 1 kubík 108 000 korun, a jeden let vojenského speciálu Armády České republiky.

V rámci úspory finančních prostředků a s ohledem na ústup epidemie je zbývající část materiálu, která je stále ve skladu MV v Šanghaji, přepravována po železnici, vlaky, a to od 29. 5. do 10. 6. s předpokládanou dobou dopravy 15 dnů.

Vážené poslankyně, vážení poslanci, 14. března jsem byl na základě úkolu předsedy vlády v situaci, kdy Česká republika nebyla ani na vládní, ani na krajské, ani městské či obecní úrovni připravena na nástup epidemie. Převzal jsem odpovědnost za zajištění většiny ochranných prostředků, které byly distribuovány do regionů České republiky. My jsme měli dvě cesty: buď ochranné prostředky pořídit v krizovém módu nákupem v Číně, anebo je prostě nemít. Dne 14. března 2020 žádná česká cesta neexistovala. Neexistovalo evropské řešení, neexistovalo mezinárodní řešení. Každý stát Evropy spoléhal sám na sebe.

Kanadský premiér Justin Trudeau poté, co se kanadská letadla vrátila z Číny prázdná, označil situaci jako Divoký západ. Vlády se obviňovaly jedna s druhou navzájem z krádeží a přeplácení dodávek ochranných prostředků, ale po pravdě řečeno, jediné skutečné porovnání efektivity zvoleného řešení by byla simulace toho, jak by pandemie v České republice probíhala bez těchto centrálních nákupů. Nejsem sám, kdo si tu variantu nechce ani představit, protože díky tomu, co jsme udělali, naši lidé v první linii nechodili v igelitových pytlích na odpadky jako zdravotníci v New Yorku, ani nemuseli stávkovat jako lékařský personál v řadě evropských zemí. Do 12. března jsem čelil kritice, že přeháním a šířím paniku. Po 13. březnu jsem byl kritizován za nedostatečné nouzové zásoby, z toho, že není dostatek ochranných prostředků pro všechny občany České republiky, a dnes čelíme kritice, že jsme ta opatření přijali přehnaně nebo neefektivně. Velmi rychle zapomínáme, že byl nouzový stav, a zapomínáme, v jaké atmosféře jsme žili.

Čtyři dny poté, co jsem dostal úkol od předsedy vlády, 18. března, přistál první letoun, byl to speciál Armády České republiky. Dne 20. března přistával první speciál China Eastern, 21. března první Antonov. Je často zmiňováno, že materiál z Číny byl komerčním nákupem. Ano, byl. A i proto považuji za skoro neuvěřitelné, že jsme během jednoho kalendářního týdne dokázali ochranné prostředky nakoupit, proclít,

dopřít do České republiky ze země, která je tisíc kilometrů daleko a byla zničena pandemií COVID.

Chtěl bych poděkovat Hasičskému záchrannému sboru za precizní a rychlou distribuci ochranných prostředků lidem v první linii. Všichni pracovali v extrémním stresu, mohly se udělat neúmyslné chyby, ale jsem pyšný na všechny, kdo se na tomto procesu podíleli. Jsme připraveni se podrobit kontrole Nejvyššího kontrolního úřadu, Ministerstva financí České republiky a dalších odpovědných orgánů a poskytneme plnou součinnost při prověřování naší práce. Co však akceptovat nemohu, je politizace kontrolního procesu, a proto nebudu hlasovat pro vytvoření poslanecké kontrolní komise. Nechme pracovat kontrolní orgány státu. Já věřím, že minimálně v Nejvyšší kontrolní úřad máme všichni vysokou důvěru.

Krise, která je za námi a před námi současně, má být pro nás pro všechny podnětem pro zefektivnění naší práce. Česko na rozdíl od jiných zemí i díky přijatým opatřením prošlo krizí jako jedna z nejméně zasažených zemí a já vás prosím, abychom se nedostávali do situace, že po bitvě je každý generálem. Mám pocit, že největšími kritiky nás jsou buď ti, kteří byli šest týdnů na home office a vrátili se do práce a teď mají pocit, že nám budou říkat, jak jsme to měli dělat správně, nebo ti, kteří nakupovali roušky za 20 korun kus, respirátory FFP2 za 200 korun kus, a když přišla krize, tak používali ochranné prostředky zajištěné Ministerstvem vnitra nebo zdravotnictví a ve svých epidemiologických plánech zcela zaspali.

Nechci opakovat situaci z 2. března 2020. Evropské i americké zdravotnické instituce, Světová zdravotnická organizace, Severoatlantická aliance i čeští epidemiologové varují před příchodem druhé vlny epidemie. COVID-19 je zákeřný virus a již jednou nás překvapil. A jestli někde potřebujeme plnohodnotnou spolupráci politických stran zastoupených ve Sněmovně, tak je to na tom, jak naše lidi ochránit před příchodem druhé vlny.

Já jsem bytostně přesvědčen, že moji lidé odvedli dobrou práci, nikdo situaci nezneužil, nikdo se na ní neobohatil. A jsem přesvědčen, že krizové štáby si zaslouží poděkování, respekt a úctu, a nikoliv politickou dehonestaci. Děkuji vám. (Potlesk části poslanců.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji místopředsedovi vlády a ministru vnitra. Než dám slovo dalšímu v pořadí s přednostním právem, přečtu omluvy, protože se mi to tady celé nahromadilo. Takže zrušení omluvy pana poslance Petra Pávka ve středu 27. května od 12 hodin do konce jednacího dne a ve čtvrtek 28. května od 9 hodin do konce jednacího dne. Dále omluva paní poslankyně Kateřiny Valachové z dnešního jednání 49. a 50. schůze ze zdravotních důvodů a současně omluva ze zítřejšího jednání 49. schůze po celý jednací den, taktéž ze zdravotních důvodů. Dále pan poslanec Jiří Kobza se omlouvá dnes od 14.30 do konce jednacího dne z rodinných důvodů. Pan ministr obrany Lubomír Metnar z jednání Poslanecké sněmovny, a to dnes od 9.30 do 13 hodin z důvodu naléhavých pracovních povinností v rámci resortu Ministerstva obrany. Paní poslankyně Zuzana Majerová Zahradníková dnes do 10.30 hodin z pracovních důvodů. Pan poslanec

Karel Schwarzenberg dnes od 9.00 a 11.00 z důvodů zdravotních a pan poslanec Radim Fiala dnes mezi 9.00 a 13.00 z důvodu návštěvy lékaře. Pan poslanec Pavel Juříček dnes od 14.30 do 19.00 z důvodů pracovních.

Pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Ivan Bartoš: Já vám děkuji, pane předsedající. Dobré ráno, kolegyně, kolegové, zástupci vlády. Já bych chtěl poděkovat, že bylo umožněno díky podpisům poslanců dnes tuto mimořádnou schůzi mít. A sledoval jsem i vyjádření předsedů klubů vládních stran, kteří řekli, že bude program schválen. To znamená, že budou moci vystoupit i osoby, které nemají takzvané přednostní právo. Já doufám, že pan ministr Hamáček neuteče, protože některé ty dotazy by chtěli položit i jiní poslanci, nejenom poslanci s přednostním právem, a myslím si, že by k tomu měli mít právě možnost v průběhu jednání té schůze.

Ještě než zahájím tedy veskrze pozitivně, pan ministr tady měl toto přednostní slovo. On se vymezoval proti spoustě věcí, které, za prvé, nikdy nezazněly, a za druhé, kritizoval tedy věci, které ani nejsou pravda. Já vezmu tedy dvě věci, které mě trhaly za uši. Poslanci Pirátů – a já věřím, že i poslanci jiných stran – rozhodně nebyli po dobu nouzového stavu doma na nějakém home office. Vláda na svých každodenních zasedáních chrlila spoustu rozhodnutí, opatření a v nouzovém režimu i zákonů, které jsme byli nuceni během třeba i pouhého půldne celý přečíst, prozkoumat ty závislosti a následně druhý den o nich v průběhu jednání Sněmovny hlasovat. My jsme se věnovali jak otázkám ekonomickým, tak otázkám v regionu. Byli jsme partnery po dobu nouzového stavu vládě, i když naše návrhy často nebyly vyslyšeny.

K nákupu zdravotních prostředků a k jejich nedostatku. Tady od pana ministra Hamáčka zaznívala ta data. Já ho někdy trochu lituji, že musí vystupovat na stejném pódiu s panem premiérem Babišem, nicméně si myslím, že nebyl v době té slavné tiskové konference na stejném pódiu, ale možná se pletu. Takže v momentu, kdy se konečně rozjízďely dodávky zdravotních pomůcek, tak to byla doba po tom, co pan premiér Babiš vystoupil na ranní tiskové konferenci a lhal občanům, lhal divákům a tvrdil – není pravda, že by naši zdravotníci neměli respirátory. To mi řekněte kde a já jim to dnes osobně rozvezu. Cituji pana premiéra Babiše. Toto tvrdil na tiskové konferenci v momentě, a my to víme, jak to bylo. Souhlasím i s těmi daty, která zde zazněla od pana ministra Hamáčka, ale bylo to předtím, než tyto pomůcky začaly do České republiky skrze onen letecký most proudit. Takže to je jenom k tomu.

Já bych chtěl také poděkovat lidem, kteří důstojně zvládli i na úrovni krizového štábu toto zásobování pomůckami, ale jasné rozpory mezi tím, co tvrdil pan premiér či ministr zdravotnictví, a tím, co zde zaznělo za fakta ohledně časové osy, zde jsou, každý si to může dohledat na internetu.

A teď jenom krátce k jednání dnešní schůze. Já si myslím, že je velmi důležité – a můžeme se opřít i o to, co zde říkal pan ministr Hamáček – podívat se, co se v minulosti za ty dva měsíce povedlo, kde máme ještě deficity. Je to zejména pomoc, a efektivní pomoc, skupinám lidí, rodinám a firmám, na které se buď zapomnělo,

nebo ta pomoc je v tuto chvíli buď nedostupná, nebo nedostatečná. To musíme dotáhnout, to je rest z minuta.

Druhá velká otázka není pouze nákup zdravotních pomůcek po dobu nouzového stavu, ale je předzásobení České republiky do budoucna. Já věřím, že v ten kritický moment, který tedy byl začátkem března, se pan ministr Hamáček snažil dělat, co šlo. Ale od té doby již uběhly dva měsíce a nyní se bavíme – a i odborníci to potvrzují – o možnosti příchodu druhé vlny covidu na podzim a Česká republika by na podzim měla být připravena podobně, ty zásoby nejsou nekonečné, a proto je důležité už nejít tímto Divokým západem, kterým se šlo v březnu, ale systematicky oslovovat firmy, vytvářet si zásoby, prověřovat certifikace a jít tímto směrem. Ostatně podle mě se o tom budeme dále bavit.

Zásadní otázkou jsou také kroky, které se týkají zdravotnictví – já věřím, že zde bude vystupovat moje kolegyně Olga Richterová – a to jsou aspekty jak chytré karantény, která se konečně musí spustit tak, aby fungovala; je to otázka poskytování dat nejenom poslancům zde a i informací, ale i odborníkům a vědcům, kteří s nimi mohou dále pracovat a i ta rozhodnutí skutečně odborně validovat.

Já jsem ještě jednou chtěl poděkovat panu předsedovi Chvojkovi, panu předsedovi Faltýnkovi. Já jsem slyšel jejich vyjádření ráno do médií, že program této schůze podpoří. Chtěl bych poděkovat i všem, kteří si připravili vystoupení.

My tady máme zhruba čtrnáct usnesení, která reagují na naši podrobnou analýzu a vyhodnocení těch jednotlivých kroků. Není to žádná kritika pro kritiku. Řada věcí se povedla, ale pro nás je důležité, co se z toho naučíme pro následující období a zda případnou druhou vlnu COVID-19 či jakékoliv jiné nám doposud neznámé nebezpečí, počínaje suchem, výpadkem počítačových systémů nebo nějakou novou neznámou nemocí, zvládneme výrazně lépe, protože tu budoucnost skutečně řešíme teď.

Já děkuji za podporu ke svolání schválení programu této schůze.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. Dalším v pořadí s přednostním právem vystoupí pan poslanec Miroslav Kalousek, kterého ale nevidím tady v jednacím sále, tudíž dám slovo dalšímu v pořadí, a to je pan místopředseda Okamura. Máme tady potom další pořadí, a to je pan místopředseda Filip, pan ministr zdravotnictví Vojtěch, pan poslanec Farský a paní poslankyně Pekarová Adamová. Prosím, pane místopředsedo, máte slovo.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, na úvod mi dovoluje poděkovat všem občanům České republiky, včetně zdravotníků, prodavaček, prodavačů v první linii, mnoha dobrovolníkům a mnoha dalším občanům za to, jak se zapojili a pomohli při řešení nouzového stavu kolem koronaviru. Myslím, že jsme všichni v České republice ukázali, že dokážeme spolupracovat a dokážeme spolu vycházet, dokážeme si pomáhat a dokážeme společně řešit i složité situace. A to je, myslím, velmi dobrá zpráva.

Jelikož bylo vyslyšeno volání hnutí SPD po tom, aby vládou realizované nákupy a distribuci ochranných pomůcek a dalšího zdravotnického materiálu v době nouzového stavu zkontroloval Nejvyšší kontrolní úřad, a tím vyvrátil či potvrdil podezření z předražených zakázek, potažmo korupce, rozhodli jsme se, že vyčkáme závěrů Nejvyššího kontrolního úřadu, který má bezesporu odpovídající zákonné pravomoci, mnohem lepší mechanismy, zkušenosti a personální zázemí pro kontroly hospodaření s veřejnými prostředky než poslanecká vyšetřovací komise.

Nejvyšší kontrolní úřad nejlépe posoudí a detailně zanalyzuje miliardové nákupy. A jak víme, Nejvyšší kontrolní úřad již tyto kontroly zařadil do svého plánu kontrol. Budou trvat několik měsíců. Je tu velká příležitost nezávisle a apoliticky analyzovat, jak fungoval náš systém a organizační složky státu během krize, jak fungovala například státní správa hmotných rezerv, jak jednotlivé resorty, tedy hlavně ministerstva zdravotnictví a vnitra a jejich podřízené složky a jejich manažeri, potažmo jejich ministři, a z chyb, kterým se v dané situaci možná nevyhnuli, se případně poučit a připravit systémové změny pro budoucí krizové stavy.

Jedno je totiž jasné už dnes, a to že stát skutečně neměl a nemá nějaký systém, který by spustil v případě epidemie. Ano, úředníci mají krizové plány, co dělat, když spadne na úředníky letadlo, slyšíte dobře, ale nemají instrukce a plány, jak postupovat v případě epidemie. Chápu, že v současnosti jsme čelili pravidelným epidemiím chřipek, na které onemocnělo přes 900 tisíc lidí a umírá zhruba 1,5 tisíce lidí ročně. V případě covidu tedy z tohoto pohledu nevíme, jestli byl epidemií, což je možná dané tím, že jednak nemáme stanovená kritéria, co je a co není u covidu epidemie, a druhá věc je, že dodnes netušíme, kolik lidí se skutečně s virem potkalo, kolik na něj skutečně onemocnělo a kolik na něj doopravdy zemřelo. Čísla ze světa, ale i paralelního testování na jihu Čech ukazují, že se s virem potkalo daleko více lidí, než ukazují oficiální testy, a že možná také na něj více lidí onemocnělo, jen to netušíli. A naopak je zřejmé, že jen covid přímo zabil méně lidí, než se udává.

Jedním z následných výstupů, které očekávám na základě výsledků kontroly Nejvyššího kontrolního úřadu, by měla být analýza naší připravenosti, efektivita práce státních institucí během krize a vyhodnocení, z něhož bychom měli vyjít při debatě o změnách, přesněji o zpracování skutečného pandemického plánu pro případ, že nás zasáhne znovu třeba nějaká nebezpečná epidemie nebo nějaký jiný krizový stav. Mnohokrát zmíněné zmatky a podivné ceny, i desetinasobně za stejné zboží nakoupené dvěma různými ministerstvy ve stejné době, jsou přímým dokladem neexistence jakéhokoli plánu státu na zvládnání epidemií. Už dnes se totiž ukazuje, že jednou z hlavních příčin většiny úmrtí např. v Itálii byla neschopnost italského zdravotního systému na epidemii zareagovat a ochránit nejzranitelnější, kterých tam bohužel měli nejvíce v Evropě.

Co se týče hnutí SPD, tak my rozhodně nechceme lacině kopat do vlády a říkat, co by se mělo udělat kdyby, protože po bitvě je každý generálem. Ale to, proč my tady o tom hovoříme, nebo já tady hovořím v zastoupení SPD, je to, že doufáme, že se z krize poučíme, že budeme analyzovat to, co se stalo, a připravíme se lépe na budoucnost. A vláda aby mohla přijmout takové změny, aby byly v budoucnu životy a zdraví občanů ještě lépe chráněny a zároveň nedocházelo k informačním zmatkům,

předraženým nákupům a zbytečným krokům. Děkuji za pozornost. (Potlesk poslanců SPD.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Já vám děkuji za vaše vystoupení a poprosím pana místopředsedu Poslanecké sněmovny Vojtěcha Filipa. Prosím, máte slovo.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Vážený pane předsedající, členové vlády, paní a pánové, já budu stručný, ale nemohu se nevyjádřit k návrhu této mimořádné 50. schůze Poslanecké sněmovny. Rozuměl bych tomu, kdybychom si zařadili na probíhající schůzi vyhodnocení první vlny, jak se zachovala Česká republika, jaké jsou výsledky první vlny pandemie. Ale na druhou stranu pro ty další body naší schůze nevidím zatím žádný relevantní důvod. Protože to, jakým způsobem budeme hodnotit skupiny občanů, kterým se dostalo, nebo nedostalo pomoci, je přece ještě teď nejasné. Za prvé není jasné, jestli jsou peníze na cestě pro ty občany, u kterých jsme už zákony schválili, jestli je to věcí úřadů, které to nezvládají, nebo jestli je to věcí složitosti systému, který jsme tady jako zákon schválili.

Pokud jde o informaci vlády o nákupech, už jsme se tady o tom jednou bavili a já chci vyhodnocení této věci až potom, jak skončí kontrola Nejvyššího kontrolního úřadu. Stejně tak nemám žádný důvod, proč bych měl v tuto chvíli nevěřit NKÚ a zřízovat vyšetřovací komisi, ač mně kritici mohou odpovědět, že vyšetřovací komise má jiné kompetence než Nejvyšší kontrolní úřad. Ale jsem přesvědčen, že politickou odpovědnost tak jako tak vláda nese.

Musím ale říct, že některé výroky mě zarážejí. Za prvé, samozřejmě je otázka, jestli některé podnikatele zastavil stát svým rozhodnutím, nebo jestli ten stát rozhodl, že nezastavuje podnikání, ale zastavuje pandemii, protože důvodem přece nebylo primárně to, že budeme vypínat ekonomiku, ale že je potřeba ochránit to nejcennější, co lidé mají, a to je jejich život a zdraví. A už jsem několikrát připomínal, že já podle nejen mezinárodního paktu o občanských a politických právech, ale podle české Listiny základních práv a svobod vnímám ochranu života a zdraví jako nejvyšší úroveň lidských práv, teprve dál politická práva a v tom třetím stupni jsou práva ekonomická, tedy hospodářská, sociální a kulturní, venkoncem i tak to je v mezinárodním právu, protože na to existuje samostatný mezinárodní pakt. A je také třeba vidět, že některá podnikání na té pandemii vydělala. Protože je evidentní, a bylo to předmětem vystoupení místopředsedy vlády a ministra vnitra, že cena na trhu např. roušek či ochranných rukavic, jak jsme zjistili, které jsme nemohli získat v rámci našeho spojení, ať už v rámci Evropské unie, nebo v rámci NATO, a museli jsme hledat na světovém trhu poměrně složitými kroky výrobce a dodavatele, když jsme si předtím některé výrobce a dodavatele vlastní neschopnosti zlikvidovali např. jenom tím, že jsme je nenechali vyrábět pro Správu státních hmotných rezerv. A to bych byl rád, abychom si potom při skutečném hodnocení, např. při vyhodnocení státního závěrečného účtu za rok 2020, řekli, co mohlo být zajištěno lépe, kdybychom ve státním rozpočtu pamatovali na státní hmotné rezervy a jednotlivá ministerstva by do

nich nakupovala to, co mají. Stejně tak nemohu říct, že to byla primárně odpovědnost státu, protože některá podnikání tak jako tak byla v té světové konkurenci na okraji zájmu, a nejsem přesvědčen o tom, že ta pomoc by byla účinná, i kdyby krize nebyla.

Ale tím nechci říct, že jsem pozitivně nepřijímal návrhy vlády, které směřovaly k zajištění té těžké životní situace u zaměstnanců, u OSVČ nebo u malých firem, které skutečně neměly tolik rezerv jako nadnárodní korporace, které se chystají převzít část těch likvidovaných výrobních závodů, aby jim nepřekážely.

Podle mého názoru je třeba se také zabývat ještě něčím jiným, a to deficity, které byly před krizí v našich jednotlivých resortech, a to deficity našeho rozhodnutí, kam nasměřovat českou ekonomiku a jaké věci podržet jako rozhodující infrastrukturu pro stát. My jsme, když jsme navrhovali zločiny privatizace, už nastínili jako Komunistická strana Čech a Moravy to, že v rámci privatizace došlo i k zániku podniků, které se týkají kritické infrastruktury státu. Nejde jenom o dopravní systémy, nejde jenom o energetiku, nejde jenom o to, jakým způsobem stát potřebuje určité věci, které nelze nahradit v klasickém tržním prostředí, a každý stát, který myslí i na věci, které se mohou stát, myslí na krizové situace, si ponechává a snaží se je udržet v chodu nebo tak, aby je mohl rychle nastartovat. Jedná se jak o výrobní zařízení, tak se samozřejmě jedná i o případné rezervy v materiálech a v zásobách.

Pokud jde o tu samotnou situaci, která čeká nás jako Poslaneckou sněmovnu, je potřeba vnímat, že poslední pandemický plán České republiky je z roku 2011, který byl reakcí na druhou vlnu povodní v roce 2010 a byl také reakcí na prodělanou ekonomickou a hospodářskou krizi z roku 2007, 2008 a následující roky. Ten pandemický plán se ukazuje jako nedostatečný, protože nepočítal s takovými následky, které Česká republika a dalších 180 států světa zažívají. A je potřeba tedy říct, že před námi bude, abychom návrh vlády na změnu pandemického plánu posoudili nikoliv v jakési rozjitřené atmosféře, ale s velkým rozmyslem jak z pohledu zdravotního, sociálního, tak z pohledu hospodářského a samozřejmě také ústavněprávního, protože nebude nic jednoduchého zajišťovat ty kapacity energetické, dopravní, ale nakonec, jak se ukazuje, i pro ochranné pomůcky a chemikálie, což je poučení z této pandemie pro občany České republiky, ale i pro ostatní.

Já bych chtěl na tomto místě poděkovat těm, kteří byli v první linii, ať už to byli zdravotníci, policisté, hasiči, ale i pracovníci v dopravě, v sociálních službách. A chtěl bych také poděkovat těm, kteří byli schopni racionálně vyhodnotit situaci a rozhodovat tak, aby Česká republika vycházela v tom celosvětovém hodnocení jako stát, který přijal opatření včas, řádně a samozřejmě s lidskými chybami, o kterých se tady budeme bavit. Nechtěl bych, abychom z celého hodnocení udělali jakýsi politický jarmark, kde se budou jednotlivci předhánět, a myslím si, že pokud chceme poctivě pozitivní hodnocení toho, co se odehrálo, ale i těch chyb a nedostatků a změnu pandemického plánu, tak musíme vyhodnocení první vlny udělat na základě skutečných údajů, které budou vést k tomu, že nebudeme sčítat přesně nepřesná čísla, ale že budeme mluvit o tom, jakým způsobem se s tím vyrovnaly naše zdravotnické systémy, sociální systémy, ale jak se s tím vyrovnávají i ostatní oblasti české společnosti.

Chtěl bych říct, že je potřeba říct, že bude před námi mnohem vážnější úkol, a tady nesouhlasím s tím, co řekl místopředseda Poslanecké sněmovny Petr Fiala, že deficity státního rozpočtu České republiky byly před zahájením pandemie kritické. Tak to není. Pokud jsme měli státní dluh ve výši 1,6 bilionu korun, tak ten státní dluh vznikal postupně od roku 1997, a to říkám zcela vážně. Včera jsme tady diskutovali, já jsem nemohl v té debatě vystoupit, protože jsem v té chvíli řídil schůzi, v reakci na některé kolegy, když se mluvilo o tom, kolik se sebralo obcím. Já bych musel připomenout rozhodnutí bývalého ministra financí Kočárníka, který rozhodl o prvním, řekl bych, odebrání těm samosprávám v roce 1995. Musel bych připomenout, nebyl jsem tady v té době, ale jako praktický advokát jsem zastupoval řadu obcí, které s tím měly obrovské problémy, v roce 1998 jsme dělali první rozpočtové určení daní, které znamenalo, že se narovnávaly vztahy mezi malými obcemi a těmi většími. Mělo to obrovský dopad, ale nakonec i zčásti funkční model, který byl opět v roce 2008 a 2011 výrazně narušen tehdejším ministrem financí Miroslavem Kalouskem, a mohl bych na číslech dokázat, co to tenkrát znamenalo pro města a obce.

To, co je výpadek té pandemie a výpadek pro příjmy, mi dovoluďte hodnotit zcela střizlivě tak, že na každou krizi nemůže doplatit jenom jeden. Pokud tady byly výzvy k tomu, abychom byli schopni být na jedné lodi a dokázat integrovat společnost, tak si musíme říct, že ten podíl nákladů na krizi musí nést jak stát, tak zaměstnavatelé, tak zaměstnanci, a to se nám snad v těch zákonech, které řešily náhrady, zčásti podařilo. Ale pokud jde o ten stát, i stát má své občany a ti už nemohou být podruhé postiženi, proto musí být postiženy ty struktury státu v té struktuře, tak jak jsou. To znamená, jestli jsou na sdílených daních závislé z 8 až 9 % kraje a z 23 % obce, tak i podíl nákladů musí nést všichni dohromady, to znamená jak státní rozpočet, tak rozpočty obcí. Určitě uznáte, že obec se lépe než zaměstnanec vyrovná s tím, jestli má nebo nemá na měsíc prostředky, a obec to snáze překlene než občan, který se ocitl v nouzi. To si myslím, že v té struktuře často nebylo zmíněno.

A pokud jde o deficit, a tam se vracím k tomu, co jsem chtěl říct, 1,6 bilionu se zvýší po krizi a je na nás, abychom byli schopni vlastní odpovědnou prací ekonomiku nastartovat tak, že se vrátíme k umazávání státního dluhu, který tady od roku 1992, respektive 1995, začal růst a narostl až do té výše 1,6 bilionu korun. Protože přece jen od roku 2017, respektive 2018, se nám ho dařilo zastavit. A já jsem na to hrdý, protože ne každý stát to mohl takhle říct. A ten náš výsledek jistě nebude tak pozitivní, jako byl na konci roku 2019, ale na druhou stranu by to mělo vést k tomu, že pokud se nám to podařilo jednou, může se nám to podařit i podruhé, a po nastartování ekonomiky najít odvahu k těm krokům, které budou znamenat v rámci globalizace a v rámci tedy i globální hrozby najít dostatek odvahy k tomu, abychom to řešili lokálním způsobem a nastartovali jak lokální výrobu cestou k soběstačnosti potravin, které tady jsme schopni v mírném pásmu vyrobit, jistě nebudeme vyrábět to, co sem nepatří, ale tak, abychom byli schopni vyrábět způsobem, který nás bude méně ohrožovat v případě další pandemie.

Já pro ty důvody, které jsem uvedl na začátku, jsem přesvědčen, že program schůze, tak jak je navržen, nevyjadřuje tu potřebu, kterou by měla Poslanecká

sněmovna řešit už dnes, kromě snad toho bodu číslo 1 a ten můžeme vyřešit i v rámci řádné schůze. Děkuji vám.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Já vám děkuji, pane místopředsedo. Přečtu omluvy. Pan poslanec Vít Kaňkovský se omlouvá dnes od 9.45 do 12 hodin ze zdravotních důvodů. Pan poslanec Ivan Bartoš se omlouvá dnes od 14.30 do konce jednacího dne z pracovních důvodů. Paní ministryně Jana Maláčová se omlouvá dnes od 14.30 do konce jednacího dne z pracovních důvodů. A pan poslanec Marek Novák se omlouvá dnes od 14.30 do konce jednacího dne z pracovních důvodů.

V tuto chvíli vystoupí s přednostním právem pan ministr zdravotnictví Adam Vojtěch a připraví se pan poslanec Farský.

Ministr zdravotnictví ČR Adam Vojtěch: Děkuji za slovo. Vážený pane místopředsedo, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, dovoluji, abych i já se také vyjádřil za resort Ministerstva zdravotnictví k tomuto tématu a k danému programu schůze, resp. k vývoji situace, pokud jde o pandemii COVID-19.

Zaznělo tady již mnoho věcí a s celou řadou z nich se dá bezesporu souhlasit. Pravdou je, a to je třeba stále opakovat, že čelíme naprosto bezprecedentní situaci a žádné Ministerstvo zdravotnictví, žádný ministr zdravotnictví se s podobnou situací nemusel nikdy potýkat, stejně jako žádná vláda. My situaci s touto nemocí a ty problémy, které jsou s tím spojeny, řešíme prakticky od ledna, kdy jsme na základě vývoje v Číně poprvé uplatnili opatření na území České republiky týkající se zejména kontrol na letišti Praha. To už možná si málo lidí pamatuje, že jsme tehdy vlastně jako jedni z prvních zaváděli skutečně hygienicko-epidemiologická pravidla pro přílety z Číny. Následně jsme zakázali lety z Číny, což byla vlastně také jedna z prvních zemí v Evropské unii, která tak učinila. Čelili jsme za to tehdy poměrně i kritice. Nakonec se ukázalo, že náš přístup byl správný, stejně jako jsme poprvé, nebo jako jedna z prvních zemí, ukončili lety ze severní Itálie a tak dále. Bylo vidět, že jsme zkrátka ty kroky dělali jako jedna z prvních zemí v Evropě a že se ukázalo, že tento přístup byl správný, proaktivní přístup.

Pokud nás něco tato krize naučila, tak je to to, že musíme být rychlí a musíme jednat proaktivně, protože každý den navíc, a to se ukázalo v zemích, které bohužel situaci úplně nezvládly, jak by si přály, každý den navíc znamená obrovské riziko multiplikace v počtu nakažených a v počtu pacientů, kteří jsou hospitalizováni na jednotkách intenzivní péče. Asi není nutné tady popisovat ty scénáře. Co možná dobré je, že se zkrátka nebavíme o nějaké teorii, že se tady nebavíme o tom, co ta nemoc může způsobit nebo mohla způsobit. Dneska mám pocit, že každý se k tomu vyjadřuje, každý na to má nějaký názor. Ale toto není teorie. To není nějaká teoretická úvaha co by kdyby. Tady byly jasné scénáře z konkrétních zemí, které si tady můžeme vyjmenovat. A dodneška ty země mají obrovské problémy se zvládnutím té nemoci. Víme, jak se ta pandemie postupně přesouvá, jak se přesouvají ta epicentra nákazy z Evropy do Spojených států, resp. z Číny do Evropy, z Evropy do Spojených států, ze Spojených států do Jižní Ameriky. A dnes zkrátka prakticky celý svět je tou

nemocí zasažen. A vidíme, jaké katastrofální důsledky zejména pro zdravotnictví tato nemoc může mít.

A to musím říci, že považuji asi za jeden z největších úspěchů – můj, Ministerstva zdravotnictví, této vlády – že jsme ochránili naše zdravotnictví, že jsme ochránili naše nemocnice, že jsme ochránili naše zdravotníky, lékaře, sestry, další pracovníky. Protože skutečně jsme nečelili té situaci, kterou vidíme v jiných zemích, kde jsou tisíce nakažených zdravotníků, kteří předávají tu infekci pak dále na pacienty, kdy máme ve Velké Británii 300 zemřelých zdravotníků v první linii, když se starali o pacienty s COVID-19. Nic takového se v České republice nestalo. A nestalo se to právě proto, že jsme byli proaktivní a že jsme zavedli ta opatření velmi brzy a díky tomu jsme předešli těm katastrofickým scénářům.

A bezesporu jedním z důvodů, proč se to nestalo, byl i nákup a zajištění ochranných prostředků. Já musím říci, že bych mohl podepsat prakticky vše, co tady řekl pan vicepremiér Hamáček, s tou situací na trhu tehdy, jaká byla. A také se trochu zapomíná na to, jak se ta situace vyvíjela, a vyčítá se, proč jsme nebyli připraveni lépe, proč nebyly vyšší zásoby ve Správě státních hmotných rezerv.

Díval jsem se do historie, jak vlastně byly zásoby nastaveny – těch zhruba 10 000 respirátorů FFP3 a další ochranné prostředky. Když se podíváme na ten vývoj, tak v zásadě normativ zásob ve Správě státních hmotných rezerv byl takto nastaven 15 let. Patnáct let jsme si s ním vystačili, přestože tady byly epidemie. Byla tady epidemie ptačí chřipky v roce 2005. Byla tady epidemie prasečí chřipky v roce 2009, eboly v letech 2013 až 2016, virus zika v roce 2015, SARS v roce 2002 i MERS v roce 2012. Za celou dobu se ani jednou nezměnily normativy zásob ve Správě státních hmotných rezerv. Žádný ministr zdravotnictví, který byl v té době, a víte, že ti ministři se střídali poměrně často, nerozhodl o tom, že se masivně navýší počet ochranných prostředků, které jsou v zásobách nastaveny. Takže tolik jenom se podívejme skutečně do té historie, až si budeme vyčítat to, jestli jsme neměli jednat rychleji a jak vlastně tedy ty zásoby byly nastaveny.

To, že to byla chyba, to, že těch ochranných prostředků dnešním prizmatem, když se na to díváme zpětně, bylo zoufale málo a vůbec jsme si nedokázali představit tu reálnou potřebu, kterou budeme mít, to je zkrátka pravda. A to je i jedna z věcí bezesporu, a pokud tady ta schůze má něco přinést a má přinést nějaké závěry z hlediska víze a lessons learned, jak se dnes hovoří na evropské úrovni, tak to je jedna z těch věcí, skutečně zajištění dostatečných zásob, masivních zásob ochranných prostředků, ale nejenom ochranných prostředků, i plicních ventilátorů a dalších kapacit, které jsou potřeba pro zvládnání podobné epidemie, resp. pandemie. Takže bezesporu toto je jedna z věcí, kde se musíme poučit, kde musíme udělat změny. A to se již nyní děje.

Víte, že vláda schválila nárůst zásob ochranných prostředků ve Správě státních hmotných rezerv. Předpokládám, že o tom bude hovořit i pan vicepremiér Havlíček, pod kterého Správa státních hmotných rezerv spadá. Ale my jsme samozřejmě jako ministerstvo tam dali dané požadavky v řádu milionů kusů ochranných prostředků. Celková částka je někde kolem 3,5 miliardy korun. A myslím si, že je to zcela správné

a že to je skutečně jedno z těch ponaučení, které si musíme do budoucna vzít, že ty zásoby byly naprosto nedostatečné. Ale problém je, že zkrátka nikdo nedokázal dohlédnout těch dopadů a toho, že by tady mohlo být v Evropě epicentrum nákazy takového rozměru.

My jsme následně, a o tom také bylo řečeno, dostali úkol jako první resort od vlády, abychom začali nakupovat ochranné prostředky. Ale musím ještě připomenout předtím, že jsme na začátku února již se přihlásili do společného tendru Evropské komise. Evropská komise na začátku února vytvořila takzvaný joint procurement action – společný nákup, který organizovala pro členské státy. My jsme se tam přihlásili jako první stát v Evropské unii. Někde jsem slyšel od některých lidí, že Česká republika nebyla v tomto směru aktivní. Není to pravda. Byli jsme jedni z prvních, kteří se přihlásili do tohoto společného nákupu. Bohužel dodneška z toho nevidíme ani roušku. Dva měsíce trval tento joint procurement action – akční mechanismus společného nákupu. A bohužel... Kdybychom se měli spoléhat na tento společný nákup organizovaný Evropskou komisí – říkám, my jsme se přihlásili, znovu opakuji, na začátku února – tak bychom tady dodneška neměli ani jeden ochranný prostředek. Tak to jenom ať se podíváme na ten kontext.

Není bez zajímavosti, a o tom hovořil pan vicepremiér Hamáček, a já nechci být a priori nějaký kritik Evropské unie, že Evropská unie teď nakoupila 10 milionů ochranných prostředků třídy FFP2. A odkud je nakoupila? Nakoupila je z Číny. Nikoli z Evropy. Nikoli z evropských zdrojů od evropských firem. Takže i to je určitá symbolika, že zkrátka Evropa v tomto směru hraje bohužel druhé housle, pokud jde o nějakou soběstačnost týkající se těchto ochranných prostředků. Platí to jak pro Českou republiku, tak pro všechny země Evropské unie. Protože pokud by tomu tak nebylo, tak by se bezesporu tyto ochranné prostředky nakupovaly v rámci evropských zdrojů. Ale bohužel ty jsou zcela nedostatečné, stejně jako jsou nedostatečné, pokud jde o léky a farmaceutický průmysl, kde jsme bohužel také závislí, a já nejsem z toho nikterak nadšený, na třetích zemích, zejména Číně nebo Indii. A to je také jedna z těch dalších lessons learned, dalších ponaučení, které si musíme vzít jako Česká republika, jako Evropa.

Já jsem jako ministr zdravotnictví již v lednu na radě ministrů zdravotnictví EPSCO poukazoval na to, že Evropa se musí zaměřit na vlastní soběstačnost, pokud jde o léky, potažmo i ochranné prostředky, že musí mít jasnou strategii, abychom nebyli závislí na dodávkách z Číny nebo z Indie, která mimochodem v té době krize zavřela také své hranice a export, a pak samozřejmě ten problém může nastat a může být poměrně masivní. A já z toho určitě nejsem nikterak šťasten, že jsme museli takto vlastně pak zajišťovat ty ochranné prostředky v jiných zemích mimo ČR, mimo Evropu. Ale takový je zkrátka stav, takový je stav světa, takto se ta situace za mnoho let vyvinula a my se musíme všichni ponaučit, a Evropa zejména. A Komise v tomto směru připravuje určitou strategii, aby byla soběstačnější v těchto klíčových, strategických komoditách, jako jsou zdravotnické prostředky, jako jsou léky. Spojené státy americké to dnes řeší jako skutečně otázku národní bezpečnosti. V rámci Kongresu se to řeší jako otázka národní bezpečnosti, mít soběstačnost v lékové politice, mít soběstačnost ve zdravotnických prostředcích, protože je to podobné, jako

když jste závislí na dovozech nějakých jiných strategických komodit, jako je ropa, plyn, tak stejně tak pokud jde o léky.

Takže v tomto směru i celá Evropa se musí ponaučit a mít jasnou strategii a vizi, jak předejít tomu, aby nebyla závislá na dovozech z třetích zemí. Ale zkrátka takováto situace byla, takže jsme museli i my nakupovat v Číně ochranné prostředky jakožto v zemi, která je největším výrobcem v tomto směru, byť je zajímavé, a to je třeba také si také připomenout, že v té době krize, kdy Čína byla tou zemí, kde vlastně v té době prosince a ledna, kdy pouze v Číně byla ta pandemie, tak to byla Čína, která zoufale skupovala v lednu a únoru osobní ochranné prostředky z celého světa, takže ani Čína neměla vlastní výrobní kapacity, aby zajistila ochranu svých obyvatel. Naopak Čína skupovala z celého světa v té době ochranné prostředky – v lednu a v únoru. Takže i to také o něčem svědčí, svědčí to zkrátka o té situaci, jaká byla, která byla naprosto krizová, protože ta celosvětová poptávka po ochranných prostředcích byla mnohonásobně vyšší než reálná výrobní kapacita a nabídka.

Ale nakonec jsme to zvládli, byť samozřejmě situace byla velmi složitá a byla spousta problémů, tak Ministerstvo zdravotnictví zajistilo ochranné prostředky pro nemocnice, pro klíčové nemocnice tohoto státu, což jsou zejména státní nemocnice, fakultní nemocnice, na kterých bylo největší břímě, pokud jde o péči o covid pozitivní pacienty, jako je Bulovka, Všeobecná fakultní nemocnice, sv. Anna atd. atd., a pro tyto všechny nemocnice Ministerstvo zdravotnictví zajistilo kompletní ochranu, kompletní ochranné prostředky tak, aby nebyli nakaženi zdravotníci, aby se ta nákaza nešířila v rámci těchto pracovišť, a to se podařilo. A za to já jsem velmi rád, že skutečně se nám podařilo ochránit naše zdravotníky, ochránit jejich zdraví a životy, na rozdíl od jiných zemí, jak vidíme na statistikách, a Česká republika v tomto směru může poděkovat všem lékařům. Všem lékařům. Ne každý ministr zdravotnictví si může dovolit poděkovat všem lékařům po této krizi. A v tomto směru si myslím, že skutečně jsme odvedli velký kus práce, společně samozřejmě celá vláda i rezort Ministerstva zdravotnictví.

Celkově tedy zhruba 70 mil. ochranných prostředků, plicních ventilátorů, laboratorního komplementu, který jsme zajistili od zhruba sta dodavatelů, z toho 20 českých výrobců. Ze 100 dodavatelů 20 českých výrobců. Někdy se prezentuje zkrátka, že jsme nakupovali pouze v zahraničí. Ano, ty velké objemy ano, protože zkrátka ta výrobní kapacita u nás není taková, ale jinak jsme se snažili maximálně využít tehdy dostupné české výrobní kapacity. Já bych možná připomněl jenom, ať si také nastavíme, jaká je nebo jaká byla ta situace. Ministerstvo zdravotnictví bylo prvním rezortem, který byl tedy pověřen vypsáním jednacího řízení bez uveřejnění jako první zakázku na ochranné prostředky. Bylo to 10. 3. ještě předtím, než přišly první dodávky z Číny. Skutečně byli jsme jediným rezortem, který mohl tyto ochranné prostředky nakoupit. Ta výzva byla veřejná. 10. 3. jednací řízení bez uveřejnění, tehdy ještě podle zákona o zadávání veřejných zakázek. A do té výzvy, kam se mohl přihlásit kdokoli, jakákoli firma, která by nabízela ochranné prostředky, se nám přihlásilo celkově zhruba, nebo reálně osm firem, z toho jedna ani nakonec zboží nedodala.

A jenom řeknu, jaké byly ty tehdejší kapacity: FFP1 respirátorů 11 tis., FFP2 – 9 tis., FFP3 firma Klatt – 3 840, FFP3 další firma 10 tis. kusů, další firma FFP3 – 2 tis. kusů, další firma FFP3 – 4 900 kusů a poslední FFP3 – 10 tis. kusů. To byly veškeré nabídky, které jsme tehdy dostali na základě veřejné výzvy v rámci jednacího řízení bez uveřejnění, nikoliv žádné stovky tisíc, miliony kusů. Zkrátka taková byla situace v době, kdy jsme začínali nakupovat a kdy skutečně tady nebyly jiné kapacity, než které jsem teď vyjmenoval.

Snažili jsme se dělat maximum aspoň v rámci těchto možností a následně tedy jsme také museli začít nakupovat skrze české firmy i v zahraničí. Nejenom v Číně, ale i v Malajsii, ve Vietnamu, v dalších zemích, kde se vyrábí tyto ochranné prostředky. A znovu říkám, nakonec 70 mil. ochranných prostředků, které jsme zajistili pro naše zdravotníky, pro naše nemocnice, a nejenom nemocnice, my jsme je zajistili i pro praktické lékaře, pro ambulantní specialisty, pro stomatology, pro lékárníky. To znamená, my jsme zajistili skutečně prakticky kompletní ochranu českého zdravotnictví, českých nemocnic. Ministerstvo vnitra zajišťovalo pro krajské nemocnice. A to já považuji skutečně za obrovský úspěch, protože když se podíváte do jiných zemí, kde třeba ve Velké Británii dostali zdravotníci ochranné prostředky až zhruba před třemi týdny někde z Turecka, tak my v tomto směru jsme skutečně byli země, která byla jedna z nejlépe zásobených ochrannými prostředky z celé Evropy. A na těch číslech nakažených zdravotníků a hlavně zemědělských zdravotníků v první linii je to zcela zřejmé.

Takže tolik jenom k tomuto tématu, kde často zaznívají různé dezinformace, a je třeba si uvést tu situaci na pravou míru.

A to se už vůbec nebudu zabývat o cenách. Tady se stále debatuje o cenách. Určitě možná o tom bude nějaká debata další. My nemáme vůbec také žádný problém podrobit se kontrole Nejvyššího kontrolního úřadu. Ta začíná, 1. června bude zahájena, a určitě jsme připraveni maximálně spolupracovat s touto nezávislou institucí. I já zásadně odmítám vytváření vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny. To považuji skutečně za – za prvé – duplicitní a nesmyslné a myslím si, že nechme pracovat Nejvyšší kontrolní úřad. My s ním budeme spolupracovat, stejně jako teď se podrobujeme také kontrole Ministerstva financí a dalších kontrolních úřadů, orgánů, jako je GŘ apod. Máme zcela čisté svědomí, že jsme skutečně postupovali tak, jak to jenom bylo možné.

A dneska už to není pouze nějaká teoretická debata. Máme tady registr smluv. Piráti mají rádi registr smluv, tak by bylo dobře, aby se podívali na těch zhruba 500 dodávek, které jsou tam dnes už zveřejněny. A ne od Ministerstva zdravotnictví, ne od Ministerstva vnitra, ale od dalších veřejnoprávních institucí, jako jsou kraje, města, různé příspěvkové organizace, nemocnice, a podívejte se na ty ceny, za které tehdy nakupovaly všechny tyto veřejnoprávní instituce včetně různých měst pod vedením opozičních stran. Podívejte se na průměr cen, za které nakupovaly, a podívejte se na průměr cen, za které nakupovalo Ministerstvo zdravotnictví. My jsme si jasně tuto analýzu udělali a vyplývá z ní jednoznačně, že Ministerstvo zdravotnictví, pokud jde o respirátory, je pod průměrnou cenou na tehdejšímu trhu, který můžeme skutečně nastavit právě podle zveřejněných objednávek z jednotlivých veřejnoprávních

institucí, protože ty objednávky tam jsou, každý se na ně může podívat a srovnat si skutečné ceny Ministerstva zdravotnictví, kdy když se na to podívám reálně, jak to tehdy bylo a jak ty ceny se lišily, tak v době, kdy třeba Ministerstvo zdravotnictví nakupovalo respirátory FFP3 za zhruba 80 korun, 83 korun, tak tady byly různé instituce, které nakupovaly za 350 korun, 400 korun. Takže pak kde budeme srovnávat tu tehdejší cenu v čase a v místě obvyklou, tu tržní cenu?

Já jsem ukazoval už v jednom pořadu tu volatilitu obrovskou cen. Možná to tady můžu znovu ukázat, jak se vyvíjely ceny respirátoru na trhu v březnu a dubnu. (Ukazuje materiály.) To vychází skutečně z registru smluv. A tady vidíte ty křivky respirátorů FFP1, FFP2, FFP3, jakým způsobem se každý den ty ceny, jak byly volatilní. Prakticky to byl nikoliv standardní trh. Toto není standardní trh, toto je burza. Toto je burza, kde ty ceny litaly o stovky procent každý den v rámci všech veřejnoprávních institucí, které nakupovaly. Rád to každému poskytnu. My jsme si tu analýzu udělali. Dobře, že máme registr smluv, že se tam můžeme všichni podívat. A můžeme si skutečně srovnat ceny, za které nakupovalo Ministerstvo zdravotnictví a za které nakupovaly některá města, kraje, obce, nemocnice, atd., zkrátka všichni, kteří musí zveřejňovat svoje nákupy v registru smluv.

Takže myslím, že pak ta debata bude určitě o něčem jiném, než byla v těch posledních týdnech, kdy se různě konstruovaly nesmyslné příběhy, protože tady na tom je jasně vidět na těch datech, že tehdy zkrátka neexistovala cena v čase a místě obvyklá, tedy neexistovala žádná tržní cena. Prostě bylo to dáno tou naprosto krizovou situací a Ministerstvo zdravotnictví v tomto kontextu nakupovalo velmi výhodně, velmi výhodně dané ochranné prostředky.

Pokud jde o další věci, které se týkají, řekněme, té skutečně zdravotní otázky epidemiologické oblasti, tak tady jsme – a to nechci jít do detailů, víte, jaká všechna opatření jsme přijali, restriktivní opatření velmi, ale podařilo se díky nim skutečně zastavit ten nárůst počtu pozitivních pacientů. Je jasné, že tato opatření k tomu bezesporu vedla, protože když se podíváme na jiné země, které ta opatření nezavedly, tak ten počet pozitivních nakažených je tam násobně vysoký, stejně jako počet úmrtí. Někdy se teď debatuje o tom, o té úmrtnosti, že v ČR zemřelo pouze zhruba 315 osob, že to je vlastně nic ve srovnání s jinými nemocemi, s chřipkou atd. Ale proč se to tak stalo, proč ten počet je tak nízký? Právě proto, že byla přijata ona opatření. A to je jasně zdokumentované opět, nikoliv to není teorie. To je na základě skutečně srovnání s jinými zeměmi.

Často se tady uvádí Švédsko. Krásná země. Švédsko, které šlo svou cestou, švédská cesta se tomu dneska říká. Bohužel ta švédská cesta je lemována nejvyšším počtem úmrtí od roku 1993, jak nyní zveřejnily švédské úřady. Ve Švédsku v dubnu tohoto roku byla nejvyšší mortalita od roku 1993. A to je si třeba uvědomit. A pokud bychom ta opatření neudělali, tak bezesporu jsme na této švédské cestě, která z jejich pohledu – a já to nechci nikterak hodnotit – je správná, byť se ukazuje a na základě nějaké prevalenční analýzy v rámci té společnosti švédské, že jejich imunizace, to znamená procento lidí, kteří mají protilátky, je zhruba 7 %, přes 7 %, tak je otázka, jestli skutečně toto je něco, co můžeme brát jako správnou cestu – nejvyšší mortalita za dvacet let a pouze sedmiprocentní prevalence protilátek ve společnosti. Já si

nemyslím, že to je zkratka to správné. Stejně tak se můžeme podívat na Belgii a na další země.

Takže právě proto, že jsme učinili ta opatření, tak ta mortalita u nás je takto nízká. A myslím si, že je to zcela zřejmé dnes snad každému.

Pokud jde o ten vývoj do budoucna, tak víte, že jsme naplánovali plán rozvolnění těch restriktivních opatření, který dodržujeme, který plníme, tak jak jsme ho představili, tak přesně tak podle toho plánu jedeme. Něco jsme dokonce i urychlili, některá ta rozvolnění, protože ta epidemiologická situace se vyvíjí dobře. Nyní prakticky máme všechny provozy, rizikové provozy, různé činnosti, obchody atd. rozvolněny. Jediná výjimka jsou hromadnější akce, kde předpokládáme určitou restrikci nadále, protože vnímáme to výrazné riziko. Teď v pondělí byly rozvolněny akce do 300 osob. Pokud vše dobře půjde, tak 8. 6. bychom chtěli navýšit ten počet na 500 osob a od 22. 6. na 1 000 osob. To je zatím nějaký výhled, který máme. Pokud se ta situace bude vyvíjet dobře, tak můžeme se bavit ještě o nějakém dalším navýšení, ale určitě ne akce desítek tisíc osob v tomto létě, to jsme jasně avizovali, že je obrovské, obrovské riziko.

V České republice epidemiologická situace obecně je klidná, to je třeba říci. Ta data zveřejňujeme pravidelně a nechci je tady opakovat. Každý se na ně může podívat, jsou aktualizována třikrát denně na našich stránkách, které stále doplňujeme. Dnes už tam jsou i informace z jednotlivých okresů, jak se ta epidemie vyvíjí, jaké jsou okresy zasažené. A máme dnes aktuálně zhruba dvě problematické lokality. Jedna je Praha, kde zaznamenáváme takzvané komunitní šíření té nemoci, kde zkrátka nejsme často schopni dohledat kontakt daného pozitivního pacienta, protože zkrátka je to pacient, který se nakazil tímto komunitním způsobem, byť tady byla i některá ohniska nákazy, která jsme museli řešit společně s hygieniky a vyřešili. A aktuálně je tedy situace asi nejhorší na Karvinsku, kde jsme i ponechali určitá restriktivní opatření týkající se návštěv ve zdravotnických zařízeních, v sociálních službách a také omezení počtu osob na hromadných akcích na maximálně sto.

Na Karvinsku ta situace je komplikovaná, to je třeba říci. Dnes tam máme již přes 300 pozitivně vyšetřených. Jsou to jak horníci OKD, tak jejich rodinní příslušníci. A musíme tu situaci bedlivě sledovat. Zatím se zde zdá, že ta nákaza se drží v rámci této určené komunity, to znamená, nešíří se nějakým masivním způsobem do jiných okresů nebo krajů, byť tam některé kontakty jsou také zaznamenány. Hygienici na tom pracují a my musíme skutečně dnes se zaměřit – a to je možná další věc, která by z toho měla vyjít, že určitě nechceme, a já určitě jako ministr zdravotnictví nechci při nějakých budoucích vlnách vypínat takzvaně celou republiku, vypínat ekonomiku, dělat ta plošná restriktivní opatření, pokud to nebude naprosto nezbytné, nezbytně nutné, ale skutečně zaměřit se na ty lokality, ta lokální ohniska, což teď přesně děláme ve spolupráci s armádou. Třeba v případě Karviné, kde jsme využili několik odběrových týmů, kde jsme odebrali 2 500 tisíce osob. Skutečně velké plošné testování. Nyní připravujeme retestování těch negativních osob z daného vyšetření na začátek června, tak abychom si byli jisti, že tam nedošlo k nějakému dalšímu navýšení počtu osob. To znamená, opět budeme přes dva tisíce lidí retestovat a to si myslím, že je ta cesta, skutečně, zaměřit se na ta lokální ohniska, tam provést masivní

testování, umístit lidi do izolace, do karantény ty jejich kontakty, a zamezit tomu, aby došlo k nějakému šíření té nákazy do dalších míst z daných ohnisek.

Zatím se nám to daří. Podařilo se nám to v Chebu, podařilo se nám to v Domažlicích, podařilo se nám v Mariánských Lázních, podařilo se nám to v několika ohniscích v Praze, ve Středočeském kraji, a věřím tomu, že se nám to podaří i v případě Karvinska. My nemůžeme samozřejmě vyloučit, že tato ohniska se tady budou vyvíjet, respektive že se tady budou objevovat, bude to bezesporu i souviset možná i s rozvolněním cestování, je to něco, kde se také určité riziko zvýší.

My jsme ale připraveni a bezesporu využíváme a budeme využívat i nástroje chytré karantény. O tom bych možná hovořil jako o posledním tématu. Právě proto, že nyní máme onu strategii řešit v dané lokalitě ta ohniska, tak nám velmi pomáhá právě chytrá karanténa. Už nyní – já myslím, že to může tady potvrdit pan hejtmán Vondrák, který se k tomu i vyjadřoval, že skutečně chytrá karanténa nám velmi pomohla právě i v rámci řešení té lokality na Karvinsku, kde i bylo provedeno několik tisíc telefonických hovorů. Byly vyvolány ony vzpomínkové mapy atd., nechci tady o tom hovořit do detailu.

Zkrátka ta chytrá karanténa, byť zatím je v tom, řekněme, režimu jedna nula, není to tak úplně robustní mechanismus, tak pomohla právě v těchto místech. My tu chytrou karanténu bezesporu chceme dále rozvíjet a je to jeden z těch pilířů, který chceme postavit, aby byl robustní, abychom byli na základě toho schopni čelit té případně druhé vlně anebo i dalším infekčním chorobám. To není pouze o covidu. Tady může přijít další nějaký infekční agens. Tady může být jakákoliv jiná hrozba. A my tady potřebujeme mít jasný mechanismus. Nám už se podařilo vybudovat prakticky na zelené louce velké množství věcí v průběhu této epidemie, s ÚZIS jsme vytvořili skutečně masivní informační systém ISIN, kde se předávají data z laboratoří, z krajských hygienických stanic, z nemocnic. Mapujeme kapacity intenzivní péče, máme Národní dispečink intenzivní péče. Víme v každém okamžiku, kolik máme kde pacientů s covidem, v jakém stavu, jestli je to lehký stav, středně těžký stav, těžký stav. Jestli ti pacienti jsou umístění na umělé plicní ventilaci. Jestli jsou umístění na mimotělním oběhu ECMO. Toto všechno máme a tato data nezpracováváme, máme je k dispozici, máme je online, to tady nikdy nebylo.

A ukazuje se, že samozřejmě i elektronizace zdravotnictví je jedna z cest, jak se připravit právě na podobné hrozby. Tady určitě my budeme chtít pokračovat v té elektronizaci, ve sdílení dat. Vytvořili jsme e-žádanku jakožto nástroj, kde zkrátka se můžou zrychlit ty procesy indikování pacienta, vyšetření pacienta, zjištění výsledků. E-žádanka je takto používána. Takže to jsou snad také věci, které jsou velmi důležité, které i díky této krizi se akcelerovaly, nastavily a fungují, bych řekl. Samozřejmě mají celou řadu ještě nedostatků, ale fungují obecně velmi dobře. A díky tomu jsme byli schopni tu situaci zvládat, byť na začátku to bylo velmi složité.

A právě chytrá karanténa je jeden z těch nástrojů, který nám v tom pomůže, s těmi doplňkovými nástroji, jako je e-rouška, mapy.cz, vzpomínkové mapy a tak dále. Tak jsme schopni díky tomu, pokud to dobře bude fungovat, a já věřím tomu, že ano, že uděláme všichni maximum pro to, aby se ta chytrá karanténa 2.0 postavila tak, jak si

ji představujeme v rámci krajských hygienických stanic, v rámci Ministerstva zdravotnictví, tak, aby nám sloužila k tomu, abychom byli schopni trasovat co nejrychleji pozitivní kontakty, respektive pozitivní pacienty a jejich kontakty maximálně do 24 hodin, tak aby zkrátka se ta nemoc nemohla rozšířit v rámci daných lokalit, daných ohnisek někam dál do republiky. Zatím se to skutečně daří. Děláme na tom všichni maximum. Protože ta práce neskončila, ona bude pokračovat v těch následujících měsících.

Spolupracujeme s armádou, která se ukázala být velmi dobrým partnerem se svou zkušeností z krizového řízení. Takže tam jsme na jedné lodi. A ukazuje to také na to, že při řešení těchto krizových situací je nutná nadresortní spolupráce. To není jenom otázka zdravotnictví, ale kdy se zapojují další resorty, další složky tak, abychom tu situaci zvládli.

Takže tolik za mě. Případně jsem připraven odpovědět na dotazy.

A dovoluji, abych na závěr poděkoval všem občanům za jejich trpělivost a odpovědnost v průběhu této krize a hlavně všem zdravotníkům za jejich práci, kterou odvedli. Jsem rád, že se nám podařilo české zdravotnictví provést tou krizí bez zásadních problémů. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji ministru zdravotnictví Adamu Vojtěchovi za jeho vystoupení. Ještě než dám slovo panu poslanci Farskému, který vystupuje s přednostním právem – připraví se paní poslankyně Pekarová Adamová – konstatuji dvě došlé omluvy: Lukáše Bartoně mezi 14.00 a 21.00, tedy do konce jednacího dne, z důvodu jednání a pan místopředseda Tomáš Hanzel se omlouvá mezi 10.20 až 12.00 z osobních důvodů. Pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Jan Farský: Pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, i když už to tak dost dlouho nevypadá, pořád ještě nemáme schválený program. A chci jenom za klub Starostů a nezávislých říct, že my ho rádi podpoříme, právě aby tady mohla být otevřena diskuse o všech těch čtyřech navržených bodech, které mně přijdou alespoň pro každého, kdo nemá černé svědomí, naprosto bezkonfliktní a důležité v tom, abychom byli na případnou a všemi jistě nechtěnou druhou vlnu lépe připraveni, než jsme kdy mohli být připraveni na tu první. Je důležité o tom diskutovat, je samozřejmě důležité se poučit. Chyby děláme každý a zvláště v situacích, kdy jsme vystaveni takové krizi. A ta diskuse tady je určitě namístě. Proto náš klub schválení tohoto programu podpoří, abychom tady mohli vést diskusi. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu Farskému. Nyní paní poslankyně Pekarová Adamová. Připraví se pan poslanec Miroslav Kalousek. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Markéta Pekarová Adamová: Vážené zástupkyně a zástupci vlády, vážené dámy poslankyně, vážení pánové poslanci, milá veřejnosti, já před vás předstupuji s žádostí o schválení programu této mimořádné schůze a i jako předkladatelka, navrhovatelka zřízení vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny k nákupům a distribuci ochranných pomůcek a dalšího zdravotnického materiálu organizačními složkami ČR v době nouzového stavu. Právě na tuto část našeho navrženého programu se chci zejména soustředit, jakkoliv samozřejmě jsou důležité všechny ty body, které bychom měli projednat. Já totiž zřízení této komise navrhuji spolu s dalšími 45 poslanci a to tedy bezpečně překračuje tu požadovanou jednu pětinu všech poslanců, jak tady po nás vyžaduje jednací řád Poslanecké sněmovny, a chtěla bych právě proto více objasnit, proč myslím, že je tento krok důležitý.

Návrh na zřízení vyšetřovací komise je zařazen na program 50. schůze, o jehož programu bychom měli, nebo jehož schválení bychom měli snad už za chvíli i hlasovat. Proto si vás dovoluji požádat tedy nejenom jménem svým, ale i těch dalších zbývajících 45 poslanců, aby mimo jiné tedy i tento bod bylo možné prodiskutovat.

O centrálních nákupech ochranných pomůcek, ke kterým přistoupila vláda v průběhu nouzového stavu prostřednictvím jednotlivých ministerstev, jsme v Poslanecké sněmovně již diskutovali. Nicméně stále zůstává ještě mnoho nezodpovězených otázek.

Vzhledem k tomu, že během nouzového stavu probíhaly nákupy ochranných pomůcek zejména na základě výjimky dle § 29 písmena c) zákona číslo 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, a zboží v hodnotě několika miliard korun bylo hrazeno z veřejných zdrojů, a vzhledem k tomu, že v médiích byla již prezentována celá řada případů týkajících se podezřelých vysokých cen, objednávek nekvalitních ochranných pomůcek či výrobků s neplatnými certifikáty a že na naše otázky někdy nebylo schopno ať už jedno z ministerstev, nebo druhé ministerstvo, které nakupovalo, tedy vnitro či zdravotnictví a jejich ministři, poskytnout relevantní odpovědi, tak se domníváme, že zřízení vyšetřovací komise, která by zmapovala nakládání s veřejnými prostředky, je prostě namístě.

Je nepochybně ve veřejném zájmu podrobit všechny nákupy kontrole. Často zde nebo v médiích od členů vlády zaznívá, že nepřísluší Poslanecké sněmovně se nákupy zabývat, že je již prověřuje Nejvyšší kontrolní úřad. To, že je prověřuje NKÚ, by neměla být ani omluva nebo výmluva, to je právě naopak varovným signálem, že je zde skutečně něco v nepořádku, a Poslanecká sněmovna, která vůči vládě plní kontrolní funkci, by na svá práva a povinnosti v této chvíli rozhodně neměla rezignovat. Od toho zde ostatně máme právě jednací řád, který ve svém § 48 umožňuje Poslanecké sněmovně na návrh pětiny poslanců zřídit k objasnění důležitých skutečností vyšetřovací komisi, která může poté opatřovat potřebné podklady, vyžadovat nezbytná vysvětlení, vyslyšet svědky a tak dále.

Zde bych ráda ocitovala slova pana ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha, která pronesl v Poslanecké sněmovně přesně před měsícem, 28. dubna, kdy právě na pořadu schůze byl i bod k centrálním nákupům ochranných pomůcek. Cituji: "Takže pojďme to hodnotit skutečně objektivně. Myslím si, že i v rámci skutečně nějakého

časového odstupu. Ať se udělají účty. Ať se prostě složí účty, až se skutečně ta situace vyřeší. My s tím nemáme problém. Ať se klidně kontroluje. Nemám s tím jakýkoliv problém. Ale prostě v této době hodnotit na základě dat, která jsou zkrátka neúplná, která se mění každým dnem, není úplně férové." Konec citace. To je měsíc starý citát. A dnes jsme tady od pana ministra už slyšeli, že sice kontrolu ano, ale vyšetřovací komisi nikoliv. Přestože tvrdí, že svědomí má naprosto čisté, a že tedy si za svými kroky a za kroky ministerstva jako takového stojí. Tak pokud si za nimi skutečně stojíte, pane ministře, tak nechápu váš odpor vůči této iniciativě.

Nouzový stav již skončil, centrální nákupy jsou také ukončeny. Pan ministr tedy nemá mít jakýkoliv problém s kontrolou, jak sám tvrdil, a proto i předpokládám, že poslanci hnutí ANO zřízení komise podpoří, protože v rámci komise chceme získat objektivní informace, zabývat se celou situací na základě ucelených dat, podkladů a prozkoumat je skutečně do hloubky. Nikoliv jenom tady jednotlivými projevy, kdy se nedá příliš reagovat na všechny skutečnosti, které v nich zazní, nedá se jít tedy více do detailů. A to by ta komise skutečně jít mohla.

Ráda bych také ještě připomněla, že nákupy ochranných pomůcek začalo prověřovat také Ministerstvo financí a ten argument, že věc vyšetřuje NKÚ, a už tak není dalšího vyšetřování třeba, se tím trochu vytrácí. Proč ne víceúrovňová kontrola, proč ne více očí, které budou moci najít případné nedostatky? Samozřejmě oproti vyšetřování NKÚ nebo Ministerstva financí je jednání sněmovní komise zpravidla veřejné, díky čemuž se daňovým poplatníkům průběžně mohou dostávat objektivní informace, jak bylo nakládáno s jejich penězi. Ty peníze, za které bylo nakupováno, jsou právě z daní našich občanů, firm a já nevidím jediného důvodu, proč by neměli tyto informace mít i v průběhu samotných šetření.

Poslední zprávy ukazují, že jen za dovoz veškerého materiálu zaplatilo Ministerstvo vnitra – tedy jenom za tu dopravně-logistickou část – 700 milionů korun, za samotný materiál další 4 miliardy, a samozřejmě další miliardy jsou tedy i v gesci Ministerstva zdravotnictví. Takže celkově jde téměř o 10 miliard korun z veřejných peněz. Samozřejmě také neopomíejme, že pokud nasvědčují skutečnosti zjištěné vyšetřovací komisí, že byl spáchán trestný čin, může vyšetřovací komise oznámit takovou skutečnost orgánům činných v trestních řízeních.

Oceňuji přístup pana Hamáčka, který řekl, že je připraven před námi obhájit všechny dodávky, které jeho rezort kvůli epidemii nemoci COVID-19 zajistil. A věřím, že kolegové z ČSSD svému předsedovi toto umožní, že rovněž zřízení vyšetřovací komise svými hlasy podpoří. Pan ministr Vojtěch zase v otázkách Václava Moravce řekl, že se neobává ani kontrol z NKÚ. Dnes tady ale oba dva hovořili jinak a oba dva říkali, že co se týče vyšetřovací komise, tak nevidí důvod pro její zřízení. Pokud skutečně stojí za těmi do té doby pronesenými deklaracemi, tak nevidím důvod, proč by měli vyšetřovací komisi bránit.

Co má být vlastně smyslem této komise? Není to pouze shromáždění veškerých podkladů k nákupům a distribuci ochranných pomůcek a dalšího veškerého zdravotnického materiálu v době nouzového stavu od jednotlivých organizačních složek státu a vyhodnocení efektivity a transparentnosti těchto nákupů, dodržování

potřebné kvality, ale komise by zároveň měla navrhnout i systémové změny a doporučení pro zajištění transparentních a efektivních nákupů a zajištění efektivní distribuce výrobků jednotlivými organizačními složkami státu v době nouzového stavu i do budoucna.

Je smutné, že místo toho, aby vláda ve světle současných nejasností usilovala o co největší transparentnost, tak nám zde naopak byly předkládány k novelizaci zákony, jako je zákon o veřejných zakázkách, které právě dávaly jenom prostor k dalším pochybnostem a spekulacím.

Často se také používá argumentace, a to nejenom tady v rámci Sněmovny, ale i v mediálním prostoru, velmi častá ošřepaná fráze, že nemá smysl žádnou komisi zřizovat, protože žádná komise nikdy nic nevyřešila. Slyšeli jsme to tady opravdu v médiích tisíckrát. Proč tedy stále tento institut u nás funguje? Asi proto, že jsme parlamentní demokracie, že tu stále máme demokratický právní stát, ve kterém Parlament plní kontrolní roli vůči exekutivě. A pokud někdo zpochybňuje institut vyšetřovací komise, může stejně tak zpochybňovat právo poslanců na informace od vlády, může zpochybňovat nárok interpelovat nebo třeba povinnost vlády účastnit se vůbec jednání Poslanecké sněmovny. Ale to tady vlastně od nikoho neslyšíme. Takže nevidím důvod, proč najednou jeden z institutů, který jednacím řádem umožňuje, by měl být takto zásadně zpochybňován.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, v první řadě si vás samozřejmě dovoluji požádat vůbec o schválení navrženého programu, abychom vůbec mohli ten bod projednávat a abychom mohli projednat návrh 46 poslanců, kteří splnili náležitosti zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny a na základě něho navrhuji zřízení této komise. Myslím, že je zásadní, aby k tomu mohli vystupovat i ostatní poslanci bez přednostního práva, aby se mohli jasně vyjádřit, abychom to mohli prodiskutovat, a tím, že budeme hlasovat vůbec pro schválení programu, jim k tomu dáme prostor. Samozřejmě mimo jiné, mimo ostatní body, které jsou neméně důležité a ke kterým ta diskuze určitě bude taktéž potřebná, a z ní vyplyne i mnoho důležitých informací nejenom pro nás, ale i pro veřejnost.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji paní předsedkyni. Nyní s přednostním právem vystoupí pan předseda Miroslav Kalousek. Prosím máte slovo.

Poslanec Miroslav Kalousek: Děkuji za slovo. To zásadní k programu schůze řekla paní předsedkyně. Já po ní nebudu ty argumenty opakovat. Dovolte mi jenom dvě poznámky k předřečníkům, k panu předsedu Filipovi a k panu ministru Hamáčkovi.

Pan předseda Filip řekl, jak se začal kumulovat státní dluh od roku 1997. Tak bychom si možná mohli pamatovat, že se v České republice kumuloval od roku 1993. Patří ke klausovským mýtům, že jsme měli v devadesátých letech vyrovnané rozpočty. Prosím pěkně neměli. Měli jsme vyrovnané bilance státního rozpočtu, ale

ztráty se tvořily v transformačních institucích, ať už se jmenovaly Konsolidační banka, nebo Česká finanční, a ty ztráty v těchto transformačních institucích se nepočítaly do bilanci státního rozpočtu. Do bilanci státního rozpočtu se začaly započítávat až s novelou rozpočtových pravidel, která byla schválena v roce 2000. Teprve od roku 2000 máme skutečně v bilanci zachycené všechny ztráty a deficity. Do té doby se to schovávalo po různých šuplatech a tvrdilo se, že máme vyrovnané rozpočty. To je, myslím, pro rozpočtovou historii docela důležité si tohle občas připomenout.

Druhá poznámka, k panu ministru Hamáčkovi, který opakovaně – kdyby to řekl jenom tady, tak bych snad ani nereagoval, ale on to napsal asi v pěti rozhovorech, které vedl. Vždycky říká: ten Kalousek tenkrát říkal, že kvůli třem nakaženým se nouzový stav nevyhlašuje. A ta kritika byla neoprávněná. No, ten Kalousek to takhle neříkal. Ten Kalousek říkal, že pokud pan ministr Hamáček chce vyhlásit nouzový stav při třech nakažených, tak má asi informace, které ta veřejnost nemá. A to si myslím, že dneska už můžeme říct ano, to byl pravdivý výrok, pan ministr Hamáček měl informace, které ta veřejnost neměla. Můžeme vést diskuzi o tom, jestli bylo dobře, že to řekl, nebo neřekl. Já si myslím, že v tom je ten zásadní problém. Že řada těch rozhodnutí, která vláda činila – já je nechci kritizovat, protože si umím představit, pod jakým tlakem rozhodovala – ale řada těch rozhodnutí prostě nebyla podložena daty. Vláda rozhodovala na základě nějakých informací, které často ta veřejnost neměla. A potom můžeme spekulovat, jestli je ta vláda měla, nebo neměla. (Silný hluk v sále. Přesedající žádá o klid.)

Takže jenom tohle jsem chtěl uvést na pravou míru. Ano, řekl jsem, že pokud kvůli třem nakaženým chce ministr vnitra vyhlásit nouzový stav, má zřejmě informace, které veřejnost nemá. Což si myslím, že byla pravda. Ministr Hamáček měl informace, které veřejnost neměla, a já si myslím, že veřejnost na ně měla právo.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji, pane předsedo. Nyní s přednostním právem vystoupí místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy Karel Havlíček. Prosím, pane místopředsedo, máte slovo.

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy ČR Karel Havlíček: Vážený pane předsedající, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, dovolte několik poznámek. Já se budu držet toho tématu, které je mi bližší, méně tedy těch dopadů v oblasti zdraví, ale ty konsekvence, které byly do toho podnikatelského prostředí, případně do ekonomiky. Rozdělím to do tří částí.

První oblast je uvolňování, které jsme díky dobrým výsledkům v tom, jak se nám daří vyrovnávat s pandemií, mohli zahájit jako jedni z prvních. Byli jsme v situaci, kdy jsme rozhodli o takzvaném pětietapovém systému rozvolňování jako druzí v Evropě, druzí po Rakousku. Částečně jsme se inspirovali tím rakouským modelem, nicméně celou řadu věcí jsme dělali podle našeho modelu. Byli jsme popravdě řečeno ze začátku trochu obezřetnější. Zcela klíčové bylo to, že jsme čekali na výsledky Velikonoc. Výsledky z Velikonoc po těch 14 dnech, jestli si vzpomínáte, po té

takzvané první etapě, byly velmi dobré, na základě čehož jsme se rozhodli, že ten původně pětietapový maraton zkrátíme na čtyři etapy. Já mám dobrý pocit a radost z toho, že se nám podařilo pochopitelně i díky tomu, že ty výsledky se zlepšovaly ve smyslu reprodukčního faktoru, počtu infikovaných a tak dále, dodržet. Takže slib toho, že se nám podaří poslední etapu ukonat nikoliv 8. června, ale 25. května 2020, jsme dodrželi.

Je pravda, že jsme v průběhu těch několika etap, zejména tedy po tom prvním kole, udělali ještě určité změny, ale nebyly to změny chaotické, byly to změny, které šly vstříc občanům, firmám a všem aktérům života, protože jsme snížili lhůty, zjednodušeně řečeno urychlili jsme otevírání zejména obchodních center. Hodně jsme se inspirovali tím, jak je to v zahraničí, protože poté, jak zahájilo Rakousko a Česká republika, tak se postupně přidávali ostatní země. Monitorovali jsme to stále. Myslím si, že je třeba korektně říct, že něco jsme měli o něco rychleji, něco o něco pomaleji, ale když jsem se díval na naše sousedy, bylo to všechno plus minus 10 dnů. Takže ano, třeba ta obchodní centra jsme otevřeli o 10 dní později než Rakousko, ale zase na druhou stranu restaurace a hotely jsme otevřeli o několik dní rychleji než třeba v Bavorsku. V Německu to dělali hodně regionálně. Dobrá zpráva je ta, že se nám podařilo těch několik etap dodržet, dodržet přesně na ten datum. A myslím, že je možné i říct, že jsme se pro některé země stali inspirací. Slovensko víceméně svůj model udělalo takřka totožný s naším modelem, Velká Británie se třeba hodně inspirovala u toho našeho pětietapového, později čtyřetapového systému. Díky tomu jsme se dostali mezi takzvanou elitní skupinu early opening countries, kde je mimo Rakouska, České republiky, Dánska, nepletu-li se, je tam Izrael, je tam Singapur, je tam Austrálie, Nový Zéland a tak dále. Takže jsme mezi zeměmi, které mohly být těmi, které rychleji uvolňují díky dobrým výsledkům.

Následně pochopitelně a v průběhu již této doby přicházela podpora podnikání. A já zde netvrdím, že všechno, co jsme udělali, tak jsme udělali geniálně a že se nikde neudělala žádná chyba, že jsme možná některé programy mohli od začátku formulovat trošku jinak. Stejně tak netvrdím, že všechno to, co proběhlo, bylo na čas úplně ideálně. Přesto si troufám tvrdit, že většina těch programů padla na úrodnou půdu. Jenom pro dokreslení, ono se to bude bilancovat samozřejmě všechno v čase, tak v současné době máme 26 různých programů plus další čtyři ještě doděláváme. Celkem si troufáme tvrdit, že díky tomu se v podstatě pokryla celá skupina podnikatelského prostředí od živnostníků přes malé firmy, větší firmy, korporace a tak dále, až na výjimky, které – samozřejmě nikdy nejsme schopni stoprocentně pokrýt úplně vše – tak si troufáme tvrdit, že až na výjimky jsou všechny podnikatelské segmenty pokryty.

Ta částka, o které se hodně živě diskutovalo, která vlastně padne na podporu ekonomiky nebo podnikání, která byla vyčíslena na více jak jeden bilion korun, je samozřejmě rámcová částka. Neznamená to, že se tyto zdroje vezmou a okamžitě překloupí. Zaprvé proto, že celá řada těch programů je průběžných a dlouhodobých, jako jsou třeba záruční schémata, ta jsou třeba na rok dopředu. A za další proto, že podpora ekonomiky, jakkoliv je pravda, že rychlost je rozhodující, tak samozřejmě není možné všechno alokovat do 14 dnů, do tří týdnů a je třeba pracovat s vědomím

toho, že ekonomická když ne krize, tak ekonomické problémy nás budou čekat ještě minimálně několik dalších měsíců, nebude-li to otázka roku dvou. To znamená, musíme tu podporu rozumně rozprostírat mezi nejenom jednotlivé aktéry, ale současně ji dávkovat i v nějakém rozumném čase, protože je nepochybné, že zaměstnavatelé budou chtít, aby se prodlužoval program Antivirus, je nepochybné, že živnostníci budou chtít ještě toto zvýšit, že některé specifické skupiny, ať už to jsou cestovní kanceláře, nebo třeba některé oblasti v kultuře, které se ještě stále nemohou nadechnout a z určitých důvodů prostě nebudou moci podnikat, budou chtít podporu ještě za několik týdnů, ne-li měsíců, takže je třeba, aby ty zdroje na to byly i takhle připraveny.

Přesto ta částka toho jednoho bilionu, bude to o něco více, vychází z nějaké metodiky. Ta metodika se dneska v Evropě ukotvila na bázi programu přímé podpory a nepřímé podpory a myslím si, že netřeba toto nějak degradovat, zesměšňovat, je to skutečně rámec. A když se podívám, jak to měří Rakousko nebo Švédsko, dávám země, ke kterým máme blízko ve smyslu počtu obyvatel, tak je to přibližně tatáž částka, to znamená, rozhodně v tomhle tom nehrajeme druhou ligu. Je třeba, pravda, ale objektivně říct, že Německo dává ještě více, na druhou stranu Německo je s ohledem na HDP a svoji finanční sílu stále ještě někde jinde.

Kdybychom se podívali trošku konkrétněji, tak z těch programů přímé/nepřímé podpory je v tuto chvíli už vydodáno řádově 60 mld. korun a nejsou v tom započítány různé odklady, například na DPH a tak dále, přičemž jenom to DPH činí další skoro 4 mld. korun. Takže já tady teď nebudu rozebírat ty jednotlivé programy, už i zde ve Sněmovně jsme si to řekli poměrně mnohokrát, který z nich byl více úspěšný, méně úspěšný. V každém případě zdroje jsou vydořádány a blížíme se dneska k fázi dvě, která je spojena zejména s nepřímou formou podpory, čili nikoliv helikoptérové nálety, nikoliv okamžité zdroje pro živnostníky nebo zaměstnance, ale jdeme do schémat dlouhodobějších, jako jsou záruky. Je dobře, že COVID III je rozjetý a že to, co jsme si zde ve Sněmovně odsouhlasili, to znamená alokace 150 mld. korun ze státního rozpočtu pro potenciální úvěry v přibližně trojnásobné výši, řádově plus minus 500 mld. korun, tak bude pravděpodobně asi tím nejdůležitějším nástrojem.

Stejně tak tím nepřímým nástrojem podpory podnikatelského prostředí je zvýšená míra podpory investic, to znamená, zvyšujeme zdroje do Státního fondu dopravní infrastruktury. Nejenže jsme je zvedli v průběhu krize ze 106 na 114 mld. korun, ale ještě teď je budeme navyšovat pro opravy dvojek a trojek, čili silnic druhých a třetích tříd. A toto samo o sobě není jenom podpora těch velkých investic, není to podpora jenom stavebnictví, ale pochopitelně i průmyslu, logicky dodavatelů, subdodavatelů, řemesel a tak dále. A je nepochybné, že je to všechno provázáno, to znamená, nemůžeme říct úplně zjednodušeně, že pouze podpora živnostníků, která je poměrně velká, dokonce taková, že třeba některé větší firmy už zvedají trošku prst, že na ně myslíme méně, že dáváme hodně živnostníkům, ale zase opačně, živnostníci mají někdy pocit, že to dáváme do těch větších firem, což je asi normální. Chci tím říct jenom to, že pokud se zabezpečí i větší korporace, větší firmy, udrží se tam zaměstnanost, tak pochopitelně to bude mít bezprostřední dopad i do malých firem, protože nejvíce můžeme těm malým firmám a živnostníkům pomoci nikoliv v tom, že

jim dám 15, 25 nebo 30 tis. korun sociálně-zdravotní, to je, řekněme, na přežití, na to, aby se jim kompenzovaly ty prvotní náklady, aby se vůbec nadechli, ale nejvíc jim pomůžeme tím, že jim zabezpečíme poptávku, to znamená, že budou mít komu prodávat. A tu poptávku my neumíme zabezpečit jinak než tím, že budou peníze na trhu, a ty peníze na trhu mohou být ve dvou formách, buď tím, že zabezpečíme zdroje například formou záruk, aby se půjčovaly, anebo tím, že se lidé nebudou bát o práci, že budou mít stabilní zaměstnání, že budou mít solidní mzdy, a tím pádem budou kupovat u živnostníků. Takže myslím si, že tohleto je zřejmé.

Nezapomínejme ani na to, že se zabezpečila celá řada odkladů, od odkladů za nájemné, navíc doplněné – a tady to bylo i po námětu z Poslanecké sněmovny – kompenzací těch nájemů, tak odklady bankovních půjček, odklady různých plateb prostřednictvím Finanční správy. Ještě jednou opakují, že jenom na DPH to bylo 3,5 mld. korun, je v tuto chvíli, zatímco v minulém roce touto dobou to bylo nějakých 50 mil. korun. Takže je vidět, že fungují i ty odklady u DPH.

A nezapomínejme ani na další formu nepřímé podpory, a to je propojování tuzemských subjektů, výrobců s potenciálními zákazníky z veřejné sféry. Kolem toho bylo hodně emocí. Faktem je to, že české firmy v oblasti zdravotnictví nebyly připraveny na tuto krizi. A teď to není výtkou, to je prostě fakt, v průběhu krize celá řada firem se začala tzv. převlékat, tzn. začala budovat investiční linky, začala nabízet své produkty. To samo o sobě ale není jenom dostačující pro to, abychom je okamžitě zapojili do těch dodavatelsko-odběratelských vztahů. V rámci Ministerstva průmyslu a obchodu takto spolupracujeme nově se dvěma tisíci subjekty. Vytvořili jsme platformu, která se jmenuje Spojujeme Česko. Dáváme všechno dohromady, je na to speciální tým. Snažíme se podpořit ad 1 zdroje na to, aby dofinancovaly třeba výrobní linky, dofinancovaly nějaký rychlý vývoj, který potřebují, ale doslova a do písmene individuálně. Mimo jiné i s některými firmami, které zde už dneska byly zmíněny od pana ministra Vojtěcha, tak jsme je s nimi zařizovali, jejich certifikace, tzn. snažili jsme se upřednostňovat jejich produkty, aby prostě prošly zrychleným kolečkem v rámci Elektrotechnického zkušebního ústavu apod. Poté pochopitelně se mohou účastnit veřejných soutěží. I tam si stále musíme uvědomit to, že to není tak úplně triviální. Všichni víme to, že i když je firma česká, tak nemůžeme ji upřednostnit, musí splňovat nějaké nejenom kvalitativní, ale také cenové podmínky.

Nicméně, a to už přecházím k tomu dalšímu bodu, v rámci Správy hmotných rezerv jsme tento systém a mechanismus našli. Takže dostávám se už k poslednímu bodu, a to je další opatření toho charakteru, kdyby nedej bože nějaká další vlna přišla, jak jsme na to připraveni, a opět z toho ekonomického, případně technologického úhlu pohledu. První připravenost musí být v rovině materiálové, to znamená, aby byl dostatek ochranných pomůcek, roušek, respirátorů, hygienických obleků atd. Proto jsme rozhodli, schválili vládou, posílení Správy hmotných rezerv. Celkově jsme to vyčíslili na částku zaokrouhlovanou 4 mld. korun. A co je na tom zajímavé, nejde jenom o to, že jsme si tedy vyčíslili, co všechno tam budeme potřebovat, a jsou to skutečně respirátory, roušky v řádu jednotek až desítek milionů korun, ale současně jsme našli podle našeho názoru dobrý mechanismus, jak do tohoto režimu dostat i české firmy, protože i Správa hmotných rezerv musí postupovat v nějakém schváleném

dohodnutém režimu, tzn. musí to vysoutěžit. Nicméně my jsme udělali to, že polovička z těch všech produktů, z těch 4 mld. půjde klasickým materiálem ve smyslu hotovým výrobkem a druhá půlka půjde pouze na materiálové bázi, zjednodušeně řečeno vytváříme rezervační systém, logicky nikoli u firem asijských, ale u firem českých, které jsou dostupné, a fakticky to znamená, že stát předfinancuje materiál a zásoby pro firmy, které následně ty produkty vyrobí a budou pro Správu hmotných rezerv. Zjednodušeně řečeno, Správa hmotných rezerv si bude držet nehotové výrobky u tuzemských firem, které je následně budou v případě potřeby a krize dodávat. Myslíme si, že to je zaprvé docela revoluční krok, moderní způsob řízení Správy hmotných rezerv, a současně se toho budou moci v daleko větší míře zúčastnit české firmy.

Druhým nezbytným krokem pro připravenost je technologická připravenost. Já zde nebudu hovořit teď o chytré karanténě 1.0, 2.0, jakkoli je to klíčový a důležitý nástroj, ale věřím, že se shodneme na tom, že přesně touto cestou, technologickou cestou, která v důsledku zabezpečí to, že v případě problému, v případě krize se nebude izolovat celá republika, ale odizolují se jednotlivé ať už regiony, nebo obchody, nebo třeba i rodiny atd. tak přesně těmito nástroji musíme jít, tyto musíme využívat s tím, že pochopitelně to bude stát další zdroje. A není to jenom otázka financí, je to otázka organizace a je to samozřejmě otázka připravenosti té technologie. Čili na to musíme být připraveni a to je to, do čeho teď investujeme další a další zdroje.

A poslední, k čemu je třeba rovněž přihlédnout, a je zde vidět ten význam právě třeba v těchto situacích, je vyšší míra digitalizace státní správy. Ale tím teď nemyslím tu, o které se běžně diskutuje a kterou zde několik vlád se pokoušelo více či méně úspěšně dostávat do nějaké podoby. Myslím si, že tou cestou, kterou jdeme v digitalizaci státní správy, že je cesta správná, že vládní zmocněnec Dzurilla v tom udělal kus práce. Přesto tady vidíme jednu věc, že stát nebyl a není připraven na to, aby byl schopen on-line a okamžitě přijímat a roz distribuovat řádově statisíce, ne-li miliony případů. Zjednodušeně řečeno, v současné době se zejména na tři resorty, což je Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo průmyslu a obchodu a Ministerstvo financí, naválují statisíce až miliony různých žádostí. To znamená, vyřizují se jednotlivé programy. Nejenom že ty žádosti nechodí všechny elektronickou cestou, chodí velmi často papírovou cestou, manuální cestou, ale pochopitelně i ten stát nebyl připraven na to, aby informačními systémy dokázal v takovém množství a v takové rychlosti všechno okamžitě vyhodnocovat, správně konfirmovat, potvrzovat a v okamžitém čase ty zdroje vyplácet.

Projevuje se samozřejmě to, že programy, které jsou jednoduché, typu třeba Pětadvacítky, se mohou realizovat okamžitě tam, kde je třeba určitá míra kontroly, ať už je to ošetřovně, kde je to menší míra kontroly, nebo větší míra třeba v programu Antivirus, tak pochopitelně se toto může chvíli zdržovat. A na to je třeba připravit nový systém. To není otázku nešikovnosti těch resortů, je to dáno kapacitou technologickou a pochopitelně informačním systémem, který na toto nikdy nebyl stavěn, máme-li to rychle dělat. Čili pokud se chceme tohoto v budoucnosti vyvarovat, jakkoliv nechceme přivolat žádné krize, tak toto jsou oblasti, na které je

nezbytně nutné být připraven, a poté dojdeme k tomu, že nejenom můžeme se chovat lokálně k té krizi, nikoliv na bázi celé ekonomiky, ale současně všechno bude fungovat ještě rychleji, než je třeba dnes.

Děkuji za pozornost a přeji hezký den.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji, pane místopředsedo. Jsou tu ještě dvě přihlášky s přednostním právem. Nejprve vystoupí pan předseda Marian Jurečka a poté pan předseda Kováčik. Prosím, pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Marian Jurečka: Děkuji. Vážený pane místopředsedo, členové vlády, kolegyně, kolegové, já mám k tomuto jednání této mimořádné schůze a k navrženým bodům několik důležitých poznámek. A musím říci, že když jsem tady poslouchal vystoupení např. pana ministra zdravotnictví, tak jsem měl pocit, že jsem v těch prvních dnech a týdnech měsíce března žil asi v jiném státě a spolu se mnou tisíce pracovníků v sociálních a zdravotních službách. Protože on to tady prezentoval, jako kdyby všichni od počátku covidové pandemie měli dostatek všech ochranných zdravotních pomůcek a všechno bylo zalité sluncem, ale realita byla jiná. Byla jiná ještě počátkem dubna, kdy se tady ještě dořešovaly otázky zabezpečení pracovníků v sociálních službách, v terénních sociálních službách, kdy se řešila vůbec určitá pravidla pro to, jakým způsobem v těchto zařízeních fungovat. Dokonce tady docházelo k nonsensům, kdy se pacienti, kteří byli pozitivní covidem, vraceli do těch zařízení bez nějakých speciálních režimů atd.

Byl bych velmi rád, aby k tomu bodu číslo 1, který zní Vyhodnocení průběhu první vlny pandemie koronaviru na území České republiky a opatření k prevenci druhé vlny, kdyby k tomu vláda zpracovala materiál. Slyšet tady vystoupení, která tady říkají jednotliví ministři – já je chápu, rozumím tomu, oni se snaží odprezentovat maximální nasazení, které oni a jejich kolegové a tisíce lidí v terénu odváděli, a za to dobré, co se podařilo, jim chci poděkovat. Nebylo to jednoduché a nezávidím nikomu, kdo byl v těchto týdnech, měsících členy vlády a ve vedení resortů na úrovni náměstků apod. Tomu rozumím. Ale velmi bych byl rád, aby tady byl opravdu otevřený kritický materiál, který bez potřeby píárově lakovat věci narůžovo by popsal, jak se ty věci odehrávaly. Aby to byla analýza, u které si otevřeně řekneme: tady se nám ty věci nepovedly.

Protože jestli tady třeba i férově pan ministr vnitra Hamáček řekl, že on 2. března navrhol na vládě, aby vláda vyhlásila nouzový stav, aby začal už od 2. března jednat centrální krizový štáb, tak je logické si říct, to asi byl moment, kdy se špatně rozhodlo, a to, co tehdy premiér udělal, že odložil o více než dva týdny centrální krizové řízení, bylo špatné rozhodnutí. A těch momentů bychom našli celou řadu. Celou řadu bychom našli také v otázkách právě zásobování ochrannými zdravotními pomůckami. A nejenom já, ale i lidé, kteří pracovali v první linii, občané, by velmi rádi chtěli slyšet, jak by to případně bylo v budoucnu. Budou tady opět dvě ministerstva, která budou zásobovat Českou republiku ochrannými zdravotními pomůckami, anebo už jsme se poučili? A bude tady jedno ministerstvo, které bude mít

pravomoce a bude mít zodpovědnost a bude řešit logistiku jednotně, abychom tady nečetli dohady ministrů někdy před půlnocí na Twitteru, kdo koho kdy zítra bude zásobovat a kdo kam pojedete? Byl bych také velmi rád, abychom dokázali v tomto materiálu reflektovat i zpětnou vazbu od právě lidí, kteří v té první linii byli, ať už to byli lidé v rámci záchranné služby, lidé pracující ve zdravotních službách, v nemocnicích, v sociálních službách atd.

Takže se velmi přimlouvám za to a budu o to i písemně žádat pana premiéra a vládu, aby takovýto souhrnný materiál, který udělá analýzu dosavadního průběhu a především řekne, v čem byla ta kritická místa, kde jsme mohli postupovat lépe, a vzejdou z toho doporučení pro případnou budoucnost, kterou si nikdo nepřejeme, ale která může přijít. Byl bych také rád, aby v tom také zaznělo, v tom materiálu, jestli se budou aktualizovat pandemické a krizové plány v rámci České republiky a působnosti jednotlivých ministerstev. Jestli tedy z toho vzejde podstatně lépe připraveni na tu druhou vlnu.

Pak je tady samozřejmě ten druhý bod a to je otázka skupiny občanů, kterým se nedostalo pomoci. Já bych to rozdělil na dvě kategorie.

Jedna kategorie – nedostalo pomoci těm, kteří řešili nedostatek zdravotních pomůcek. Já teď nechci mluvit jenom o zdravotnických zařízeních, ale na mě, a věřím, že i na ostatní poslance, se obraceli lidé, kteří měli doma v péči třeba osobu, která má sníženou imunitu, onkologického pacienta nebo pacienty, kteří musí jezdit například pravidelně na dialýzu atd. A títo lidé řešili, že neměli oni ochranné zdravotní pomůcky. A neměli si kde jít o ně požádat v těch prvních týdnech. Takže aby ten celý zdravotní systém pamatoval i na ty pacienty, kteří jsou dlouhodobě v nějakém typu domácí péče, na jejich blízké, aby ti byli zahrnuti do plánu, kdy víme, že na tyto lidi musíme pamatovat a dodat jim ochranné zdravotní pomůcky.

A pak je ta druhá skupina lidí, a to je otázka nedostatku té případné ekonomické pomoci. Podle mě stále jsou tady bílá místa na mapě. My jsme za KDU-ČSL už na konci března upozorňovali na lidi, kteří jsou na ošetřovněm, a na to, aby se zvýšilo ošetřovně na 80 %. Upozorňovali jsme na OSVČ, OSVČ na vedlejší činnosti, malá eseróčka, lidi na dohody, a k dnešnímu dni, ano, většina z toho je vyřešena, ale třeba živnostníci na vedlejší činnosti i do dnešního dne vyřešení nejsou. Pořád mně do mailové schránky píšou lidi, kteří pracovali na 0,3, 0,4 úvazku a třeba i o tu práci teď dočasně přišli a měli jako doplněk svých příjmů částečnou činnost jako OSVČ. Nemají žádnou kompenzaci. Nebo lidi, kteří nedostali ošetřovně, protože z nějakých důvodů měli určitý nedoplatek, exekuci apod. Oni jsou v situaci, kdy řeší nějaký problém, teď přišel výjimečný stav, nebo výjimečná situace, která dále propadla jejich příjmy, a oni si nesáhli na tu pomoc, kterou stát nabízel. Já bych byl velmi rád, aby i z hlediska právě té ekonomické, finanční pomoci firmám, lidem, rodičům, samoživitelkám, abychom dokázali nastavit pravidla, která budou dopředu zřejmá, transparentní, a budeme vědět, že nikoho nenecháváme propadnout sítím v situaci, kdy třeba omezujeme jejich možnost výdělků.

Byl bych také rád, aby k tomu bodu 3 – Informace vlády o nákupech zdravotnického materiálu a podílů v soukromých firmách či jiných zvažovaných

intervencích zazněla jasná strategie. Tady pan ministr Vojtěch argumentoval o tom, ať se podíváme, jak nakupovali jiní, ostatní a podobně, ale když jsem třeba včera poslouchal ve Dvaceti minutách Radiožurnálu předsedu Nejvyššího kontrolního úřadu, tak ten jasně říkal, že i v dobách stavu nouze platí to, že se tady musí ti, kteří objednávají zdravotní pomůcky či jiné pomůcky, chovat v rámci zákonů České republiky o hospodaření s majetkem státu, o principech péče řádného hospodáře.

A byl bych rád, aby tady byly nastaveny kroky, které povedou k tomu, že budeme vědět, v zákoně o veřejných zakázkách máme nastavené limity, mantinely pro to, aby ve stavu nouze ministři a jejich resorty objednávali s těmito principy péče řádného hospodáře. Abychom věděli, že vláda po této první vlně má navázané kontakty s českými firmami, s kterými. A víme, kolik třeba v případě podzimu budeme schopni toho zdravotnického ochranného materiálu zabezpečit z vlastních zdrojů. Toto bych byl rád, aby prostě bylo také černé na bílém popsáno, abychom věděli, že příště nebudeme nakupovat za 10 či 12 miliard korun z Číny, ale že budeme velkou část těchto peněz schopni investovat u našich domácích výrobců a že třeba ti výrobci mají vyčleněné kapacity a mají nějakou dohodu se státem, že jsou schopni potom nějaký objem, ať už jsou to respirátory, roušky, ochranné obleky a další, že jsou schopni to dodat.

Pokud jde o ten čtvrtý bod, musím říci, že vyšetřovací komise v Poslanecké sněmovně mohou vést buď k tomu, že dojdou k nějakému závěru, kdy se popíše mnoho stran papíru, ale nic z toho není, nebo dojdou k závěru, kdy to vyústí v podání trestního oznámení. Já jsem ten druhý závěr už udělal před třemi týdny, kdy jsem to trestní oznámení podal se spoustou podnětů k prošetření. Jsem také rád, že i třeba pan premiér hovořil o tom, že je nutné, aby se ty nákupy prověřily, aby kolem toho nebyla pachut' a aby ty nejasnosti se vysvětlily.

Takže tolik několik pohledů na to, jak bych byl rád, aby vláda přistoupila k tomu vyhodnocení té první vlny, poučení se z toho, co se stalo, abychom dokázali být lépe připraveni. A asi bych to celé uzavřel tím, že když třeba například v oblasti vysokorychlostních železnic kupujeme dokumentaci a know-how od kolegů z Francie, kteří s tím mají desítky let zkušeností, tak já bych byl rád, abychom se zaměřili na to know-how v této oblasti boje s covidem od Tchaj-wanu.

Tady padlo několikrát v těch předchozích vystoupeních slovo chytrá karanténa. Přiznám se – může někdo odprezentovat výsledky chytré karantény za poslední týdny? Může někdo říct, v čem konkrétně chytrá karanténa dnes pomáhá zvládat situaci v lokalitě dolu OKD? Mluví se o tom, ale já se přiznám, neviděl jsem černé na bílém nějaké konkrétní výsledky z tohoto. A byl bych rád, abychom se poučili od států, které už to zvládly, které se poučily z epidemie SARS, a Tchaj-wan je evidentně tím, který dokázal ochránit nejenom zdraví svých obyvatel, ale i jejich ekonomiku a jejich životní úroveň a jejich základní, řekněme, životní potřeby. Myslím si, že z toho můžeme hodně čerpat. Nemusíme vymýšlet věci úplně nové, ale já mám pocit, že tady prostě o tom dobrém příkladu z Tchaj-wanu se moc nemluví. A byl bych také rád, kdyby vláda v rámci zahraniční politiky měla tu odvahu a férovoست říct – jestliže tady nějaký stát, který v této oblasti je dobrý, tak by bylo dobré říci, že by měl v rámci Světové zdravotnické organizace mít přístup tyto věci na těch fórech

obhajovat, vysvětlovat, a nikoliv proto, že je tady zadání politiky Číny, která Tchaj-wan nechce ani na půdě WHO, abychom k tomu mlčeli. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji, pane předsedo. A v tuto chvíli s přednostním právem poslední přihlášený pan předseda Pavel Kováčik. Prosim, máte slovo.

Poslanec Pavel Kováčik: Děkuji za slovo, pane předsedající. Paní a pánové, nechci ubírat času ostatním kolegyním a kolegům, poslankyním a poslancům pro tu diskusi, proto budu velice krátký. Dvě krátká sdělení.

To první je, že bychom při tom všem účtování, vyhodnocování, děkování, při těch všech poklonách, které jsou zajiště zasloužené, abych nebyl zase chycen za slovo, neměli také zapomínat na jiné lidi, kteří byli také v první linii a o kterých se nepíše a nemluví. A tak jen připomínám, abychom vždycky, když budeme mít na paměti, že musíme odměnit, ocenit, vyhodnotit lidi první linie ze zdravotnictví, sociálních služeb, z vlády a tak podobně, měli také na paměti lidi, kteří nám v té době nejhorší zajišťovali dostupnost základních životních potřeb, prodavače a prodavačky v supermarketech, ale také ty, kteří ty potraviny vyráběli a dodávali. Ty, kteří zajišťovali teplo, například, a teplou vodu a páru v nemocnicích, to také nebylo úplně jednoduché, když řádila ta nejhorší vlna a když třeba to mohlo postihovat i lidi, kteří dodávali tyto komodity.

Lidi pracující v dopravě, taxikáře. Ostatně ten příklad toho prvního medializovaného nemocného, vyloučeného a léčeného tím drahým zahraničním lékem, taxikáře, to právě byla taková typická modelová situace, jak jsou ti lidé v první linii, kteří pracují ve veřejné dopravě jaksi první na ráně také. I těm je třeba složit hold, že se v té situaci chovali a zachovali velmi dobře, hrdinsky, a také na ně je třeba nezapomínat.

Ta druhá věc. Víte, že probíhaly různé mediální dohady, přestřelky, hádky, netrpělivosti a nedočkavosti. Já jsem tehdy řekl ano, až poté, co situace pomine a zklidní se, zruší se ten nouzový stav, tak můžeme začít účtovat, vyhodnocovat a také ale připravovat všechny ty struktury na případný další atak nebo na případnou další podobnou situaci, která může nastat. Ta doba teď nastala. A třeba ta hádka, která probíhá o soběstačnosti potravin, soběstačnosti České republiky ve výrobě potravin, ta je také jednou z těch situací, které je třeba řešit podrobně, a ne se utápět v dohaděch, a řekněme, v určité obhajobě toho dosavadního předcovidového stavu, kdy se stalo, že Česká republika tu soběstačnost na vlastních vyrobených potravinách spíše snižovala vinou různých předchozích politik, vlastně i vinou špatné transformace zemědělství po převratu v roce 1989. Teď máme jedinečnou příležitost to napravit. Teď je ta doba vyhodnocování.

Já jsem přítelem toho, aby konaly ty orgány, které mají, třeba NKÚ nebo orgány činné v trestním řízení, je-li nějaké podezření, a teprve potom můžeme zřizovat parlamentní vyšetřovací komise, které považují spíše za nadstavbu než základnu tady toho celého procesu. Možná se pletu, možná ne, odpusťte mi to když tak. A proto si

myslím, že poté, co svoji práci odvedou orgány k tomu určené, může Poslanecká sněmovna případně zřízovat komisi. Podle našeho soudu ne dříve. Nicméně program, který je nabízen Poslanecké sněmovně ke schválení, poslanecký klub KSČM rovněž podpoří. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji, pane předsedo. Nikdo další s přednostním právem se nehlásí, tak než přistoupíme k hlasování, vás ještě seznámím s omluvami, které přišly. Ministr kultury Lubomír Zaorálek se omlouvá z dnešního jednání od 17 hodin do konce jednacího dne z pracovních důvodů, paní poslankyně Margita Balaščíková se omlouvá v době od 11.15 do 17 hodin z pracovních důvodů a pan poslanec Václav Klaus se omlouvá z dnešního jednání od 11.30 do konce jednacího dne z pracovních důvodů.

Připominám, že podle § 54 odst. 7 zákona o jednacím řádu nelze hlasovat o žádné změně nebo doplnění pořadu, budeme hlasovat pouze o celém návrhu pořadu 50. schůze Poslanecké sněmovny, tak jak vám byl písemně předložen. Já přece jenom ještě malou chvíli počkám, protože při přihlašování se kolegů s přednostními právy si nikdo nemohl udělat přesný obrázek o tom, kdy přistoupíme k hlasování. Nicméně si myslím, že v tuto chvíli už přišli všechny poslankyně a poslanci, kteří byli v předsálí, a že můžeme přistoupit k hlasování.

Tedy hlasujeme o návrhu pořadu 50. schůze Poslanecké sněmovny, jak vám byl písemně předložen. Slyším žádost o odhlášení. Všechny jsem vás odhlásil, prosím, abyste se znovu přihlásili svými hlasovacími kartami. Stalo se a můžeme přistoupit k hlasování.

Zahajují hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 2, přihlášeno 158 poslanců, pro 156, proti nikdo. Konstatuji tedy, že pořad schůze byl schválen.

A nyní přistoupíme k prvnímu bodu schváleného pořadu a to je

1.

Vyhodnocení průběhu první vlny pandemie koronaviru na území České republiky a opatření k prevenci druhé vlny

Prosím, aby se slova ujal zástupce navrhovatelů, který, pokud bude souhlasit, se stane i zpravodajem. V případě tohoto bodu je zástupcem navrhovatelů pan předseda Jakub Michálek. Prosím, pane předsedo, abyste uvedl tento bod. Máte slovo.

Poslanec Jakub Michálek: Vážená vládo, vážená kolegyně, vážení kolegové, dovoluji mi poděkovat za to, že jste podpořili program dnešního jednání a že přistoupíme ke kroku, který je zodpovědný, a to že si krátce vyhodnotíme tu situaci. Spousta věcí už tady byla řečena, nemyslím si, že je podstatné je opakovat. Myslím si, že by bylo dobré směřovat tuto schůzi Poslanecké sněmovny k tomu, abychom si

schválili nějaký základní výstup, jak už tady zaznělo, aby byla zpracována např. zpráva vlády České republiky o opatřeních, která jsou činěna v rámci prevence druhé vlny pandemie, abychom dostávali pravidelně tyto informace a aby vláda zaměřila svoji pozornost na ty oblasti, které z diskuse identifikuje jako skutečně důležité, kterým by se pozornost věnovat měla.

Pokud jde o to základní vyhodnocení, myslím, že se tady všichni shodneme, že Česká republika zvládla pandemii, tu první vlnu, relativně dobře. Taky bych se chtěl připojit k poděkováním, která tady zazněla. Myslím si, že na tom mají podíl jak zdravotníci a občané, tak vláda a opozice, kteří svými kroky k tomu přispěli.

Pokud jde o to mezinárodní srovnání, jsou samozřejmě i země, které jsou na tom o něco lépe, a my se můžeme inspirovat opatřeními, která zavedly, aby dosáhly lepších výsledků. Například když se podíváme na počty mrtvých v přepočtu na 1 milion obyvatel, jsou na tom lépe země jako Lotyšsko nebo Litva, nebo Slovensko, které má 5 mrtvých na 1 milion obyvatel. Česká republika se drží na 20. příčce s číslem 30 mrtvých na 1 milion obyvatel (řečeno 1 obyvatele). Takže existuje prostor pro výrazné zlepšení v případech, že přijde následující vlna koronavirové pandemie.

Já bych začal různými okruhy, které mám zpracovány, se kterými bych vás rád seznámil, a navážou na mě kolegové, kteří mají jiná specializovaná témata. A chtěl bych ocenit zástupce vlády pana Hamáčka i pana ministra zdravotnictví, že popsali tu situaci tak, jak byla, tzn. nebyli jsme na ni připraveni tak, abychom odpočátku měli funkční mechanismy prevence a přípravy např. v oblasti Ústřední epidemiologické komise, kdy jsme obdrželi od Ministerstva zdravotnictví informaci, že Ústřední epidemiologická komise se poprvé setkala až v únoru, 27. února, čili měsíc po tom, co se ta věc projednávala tady v Poslanecké sněmovně, co byl návrh zařadit to na program jednání, který nebyl schválen. A ta komise, pokud se nepletu, se sešla čtyřikrát. Proto součástí té první části by byl apel na vládu, aby zajistila pravidelnou činnost Ústřední epidemiologické komise včetně blízké spolupráce s mezinárodními partnery a aby vláda České republiky prostřednictvím předsedy vlády v pravidelných intervalech aspoň jednou za dva měsíce do 30. června 2021 informovala Poslaneckou sněmovnu o řešeních spojených s potenciálním příchodem další vlny epidemie koronaviru. Takže to je ta první otázka, která se týká informování občanů, informování Poslanecké sněmovny.

Pokud jde o nouzový stav a ty právní otázky, já jsem tu věc interpeloval, postupně se mi podařilo získat všechny odpovědi. V některých věcech se nám podařilo společně zjednat nápravu, např. ve vztahu k volbám na Teplicku tak, jak to rozhodl a vlastně potvrdil ty naše interpelace Nejvyšší správní soud. Nicméně je potřeba si říci, že za tu dobu pandemie koronaviru první vlny jsme zaznamenali čtyři kroky, které byly poněkud problematické. Návrh zákona o evidenci skutečných majitelů, posílení pravomoci vlády ve vztahu k rozhodování v nějakých vojenských situacích, posílení ministra zdravotnictví a problematická novela zákona o zadávání veřejných zakázek, kterou tato Poslanecká sněmovna odmítla projednat. Čili byl bych rád, kdyby do budoucna tyto situace byly zvažovány, zda je namístě takové návrhy předkládat.

Co se bohužel nepodařilo zatím vyřešit, je otázka odpovědnosti České republiky za škodu, která byla způsobena opatřeními pro prevenci šíření nákazy a která má být hrazena podle krizového zákona. Tam jsem se ptal vlády, jaké byly důvody změny režimu na zákon o ochraně veřejného zdraví z režimu krizového zákona, jestli k tomu disponuje nějakými stanovisky, a dozvěděli bychom se, že tato stanoviska nejsou, čili vláda nemá aktuálně právní analýzu, na základě které by posuzovala tyto otázky. Chtěl jsem tedy poprosit vládu, aby zvážila skutečně její zpracování, protože jediné na jejím základě se lze postavit čelem těm nárokům, se kterými pravděpodobně některé osoby přijdou, a hrozí tady desítky tisíc soudních sporů, které si myslím, že jsou do určité míry zbytečné.

Pokud jde o Ústřední krizový štáb, tuto otázku už jsme tady taky zmínili. Bylo by dobré a přineslo by nám to několik dnů výhody, abychom na situaci reagovali rychleji. A věc, kterou považuji za velmi důležitou a na kterou vláda ještě dostatečně nereagovala, je, že by měl být zpracován plán vlády ve věci prevence druhé vlny a dalších situací, které se týkají koronaviru. My jsme zaznamenali velký počet dílčích opatření a je jasné, že v té úvodní části krize to ani nijak nešlo, než že se budou přijímat akčně opatření, nicméně měla by v té strategii být určitá jednotící linka, kterou by vláda měla zachycenou a která by byla závazná pro všechny rezorty, a tento plán, který by snížil míru chaosu v opatřeních, si myslím, že by ocenili všichni občané.

Já na to potom ještě navážu, když budu mluvit o způsobu prezentace opatření tak, aby to bylo pro občany srozumitelnější, a teď jenom konstatuji, že budeme navrhovat usnesení, kterým Poslanecká sněmovna požádá vládu, aby zajistila, samozřejmě ve spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví, aktualizaci pandemického plánu České republiky do 30. září 2020 a v případě druhé vlny podle něj postupovala. Já chápu, že ten pandemický plán byl přijímán před nějakou dobou a nemohl předvídat přesné okolnosti, na druhou stranu když si ho čteme, tak si myslím, že některé jeho části jsou tam inspirativní, například to, když se tam píše, že většina expertů se shoduje na tom, že není otázkou, zda přijde takováto nákaza virovým onemocněním, která bude mít celosvětový dopad, ale že je otázkou, kdy přijde. Takže mít ty mechanismy připravené včetně zásoby ochranných pomůcek je určitě namístě.

Pokud jde o informování a poskytování dat, tak to je další okruh. Tam jsme se setkali s tím, že poslanci nedostávali informace tak, jak by je podle zákona dostávat měli. Můj kolega Petr Třešňák poslal na Ministerstvo zdravotnictví dotazy. Ty odpovědi dostal asi po deseti urgencích, včetně osobních urgencí tady u pana ministra, se zpožděním mnoha dnů oproti zákonné lhůtě. Samozřejmě nám to velmi komplikuje možnost kvalifikovaně se vyjadřovat o politicích, a víte jistě každý z vlastní zkušenosti, že novináři se neustále ptají na stanoviska vlády, stanoviska opozice, tak abychom se k tomu mohli kvalifikovaně vyjádřit. Nemyslím si, že by bylo v zájmu nikoho, abychom se vyjadřovali bez znalosti těchto důležitých podkladů.

Když se podíváme na způsob, kterým jsou sdílána epidemiologická data v některých jiných státech, například ve Švýcarsku či ve Velké Británii nebo i v sousedním Slovensku, tak vidíme, že tyto vlády proaktivně šíří poměrně podrobně

statistiky. Já bych chtěl ocenit, že v průběhu epidemie se vyvinuly některé informační materiály na stránkách Ministerstva zdravotnictví ohledně šíření nákazy. Současně bohužel nedocházelo ke sdílení informací o epidemiologickém modelu. My jsme dostali odpověď na naši písemnou žádost. Ta odpověď byla v podstatě vizuální, byla na úrovni prezentací, nebyla na úrovni toho, že by byly poskytnuty a nějakým způsobem zachyceny modely ať už v číslech, nebo ve vzorcích, nebo v nějaké jiné podobě tak, aby byly využitelné i pro vědeckou veřejnost. To znamená, aby tady nebyl jeden jediný oficiální interpret nebo odborné stanovisko pro interpretaci dat, ale aby se interpretace vyvíjela, aby se k ní mohli vyjádřit i jiní odborníci. Samozřejmě jsou s tím spojena i rizika, že se k tomu budou vyjadřovat lidé, kteří tomu nerozumí. To je nicméně věc na to, aby se data správně a rozumně prezentovala a aby ministerstvo, případně příslušný ústav, navázalo spolupráci s těmito vědeckými pracovišti, aby bylo pro veřejnost jasné, jak se to skutečně má. Nemělo by to sloužit jako záminka pro omezení výzkumných prací na přípravě nových opatření, protože si myslím, že i zde je velký potenciál pro české firmy, český výzkum a tak dále, aby přicházely s inovacemi, které můžou být užitečné v době koronaviru.

Takže v tomto ohledu si myslím, že Poslanecká sněmovna, a já jsem o tom jednal i na grémium, zaznělo to, diskutovali jsme to s panem předsedou Vondráčkem, že skutečně by nemělo docházet k situacím, kdy členové vlády nedodržují ustanovení jednacího řádu Poslanecké sněmovny, byť samozřejmě šlo o dobu, kdy jsme měli nouzový stav, tak si myslím, že nezvládnout odpověď ve třiceti dnech, že opozice potom nemá informace, není správný postup.

A poslední věc, o které bych dneska rád promluvil, je určitý chaos v tom, jaká opatření byla přijímána. Já se omlouvám, já se musím vrátit pro jeden papír, ale hned se vrátím. (Jde si pro materiál.)

Místopředseda PSP Petr Fiala: Já myslím, že to je možné, pane předsedo, a že můžete nyní pokračovat.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji vám, pane místopředsedo, za shovívavost, i kolegům.

Opět – snažíme se pomoci Ministerstvu zdravotnictví, aby mělo co nejlepší mustr na to, jakým přehledným způsobem informovat veřejnost. Nejde o žádnou negativní kritiku, chápeme, že situace vyžadovala akční řešení, nicméně podívali jsme se na to, jakým způsobem to uchopili v některých jiných státech, kde si lidé chválí informovanost, zatímco z průzkumů, které máme k dispozici my, vyplývá, že právě ten zmatek byl příčinou toho, že se lidé cítili neinformovaní, a v některých případech to potom vedlo i k tomu, že opatření nebyla zcela respektována, jak vyžaduje jejich litera.

Takže my jsme připravili tabulku, která vlastně shrnuje, jak mohou vypadat stupně pandemické pohotovosti. Tímto způsobem to vypadá. (Názorně ukazuje.)

První stupeň je stupeň přípravy, kdy nákaza už byla potlačena, nebo naopak se nevyskytuje. Například na Novém Zélandu se jim skutečně podařilo, že nákaza byla potlačena. Samozřejmě Nový Zéland má maličko výhodu v tom, že je to ostrov.

Stupeň dva se jmenuje zmírnění – nákaza je pod kontrolou, jsou tam izolované shluky případů s rizikem komunitního přenosu.

Na stupni tři je vysoké riziko nekontrolovaného šíření nákazy.

A stupeň čtyři je nouzový stav, který byl vyhlášen vládou, kdy nákaza v zemi není vůbec pod kontrolou.

Takže je to v podstatě takový semafor, který má tedy čtyři světýlka. Myslím si, že by to mohlo být pro lidi srozumitelnější než ten obrovský seznam opatření, která jsou neustále aktualizována. Takhle to mají na Novém Zélandu, kde se jim podařilo nemoc potlačit. A u každého stupně mají definováno, kdy se stupeň aktivuje, vláda ho pak samozřejmě vyhláší, jaká jsou rizika, která jsou spojena s danou situací, a jaký má být rozsah opatření, která se uplatňují na daném stupni. Samozřejmě je možné vyhlásit i lokálně jiný stupeň, takže potom tam, kde se nákaza aktuálně šíří víc, kromě toho, že se uplatňuje trasování, chytrá karanténa a tak dále, se může aktivovat i některý vyšší stupeň pandemické pohotovosti.

Takže to si myslíme, že by mělo být zahrnuto do novel zákona o ochraně veřejného zdraví, aby vláda byla zmocněna tímto způsobem přehledně stanovit informace pro občany, kdy a jakým způsobem mají omezené možnosti, kde se mohou pohybovat, kde mohou trávit volný čas a podobně, tak aby to pro každého bylo přehledné a graficky znázorněné.

V souvislosti s tím tedy budeme navrhopvat usnesení, aby Poslanecká sněmovna vyzvala vládu, aby v případě druhé vlny koronaviru informovala veřejnost v pravidelných a předem daných intervalech, srozumitelně a věcně a systémově všechny dotčené skupiny veřejnosti, protože samozřejmě když se podíváme na skupinu seniorů nebo lidí, kteří jsou zvyklí přijímat informace z televize, tak opět je potřeba to prezentovat jednoduchou, srozumitelnou formou, aby člověk nemusel dejme tomu sledovat celou tiskovku, ale aby to měl v nějaké jednoduché podobě, jako to dneska čtou lidé na novinách, když se dívají na předpověď počasí a jsou tam různé stupně rizikovosti, aby se na to mohli připravit lidé, kteří mají třeba zdravotní obtíže. Součástí usnesení by byla i žádost na vládu, aby uložila Ministerstvu zdravotnictví vypracovat systém pandemických stupňů pohotovosti s jasnými kroky a představila jej Poslanecké sněmovně do 30. 6. 2020. Tím si myslíme, že by to informování mohlo dosáhnout mnohem lepší úrovně.

Celkově jsme dali dohromady 14 návrhů usnesení Poslanecké sněmovny. Další návrhy představí kolegové. A já nyní předám tu naši zpracovanou tabulku panu ministrovi zdravotnictví, aby ji mohl použít jako inspiraci, ať už se Poslanecká sněmovna rozhodne, že přijme to usnesení a vyzve vládu k tomu, aby to zpracovala, nebo ať pan ministr o své vlastní vůli se rozhodne, že by to byl vhodný způsob, jak občany do budoucna informovat.

Samozřejmě s tím souvisí i adekvátní navázání zákonných instrumentů, které to mají provádět, to znamená, nouzový stav z hlediska našeho ústavního pořádku podle

zákona o bezpečnosti České republiky, ten by byl spojen se stupněm čtyři. A pak si myslím, že by bylo vhodné, ostatně vláda už sem předložila novelu zákona o ochraně veřejného zdraví, aby přísnější podoby výrazného omezení práv a svobod občanů podléhaly nějaké kontrole ze strany Poslanecké sněmovny, a to jiné, než bychom pouze vyslovovali nebo nevyslovovali důvěru vládě na základě těchto kroků. Takže tam si myslím, že je otevřená i otázka možnosti vyhlásit nějaký stav pandemické pohotovosti, který by byl identifikován dejme tomu se stupněm tři na té tabulce, tak aby v případě pandemické pohotovosti měla vláda akční možnosti zásahu řešit například riziko rozbíhající se druhé vlny, aby to bylo akční a přehledné.

Děkuji vám za pozornost a v průběhu této schůze, pokud se nám podaří dosáhnout, což si myslím, že se asi nepodaří, aby se dostalo na všechny, kteří chtějí vystoupit v rozpravě v rámci vyhrazeného času, tak předpokládám, že do budoucna bude ta schůze odročena na příští čtvrtek, takže předpokládám, že do té doby bude dost času na to, abychom se všichni seznámili s návrhy usnesení, s těmi tabulkami a případně i ministerstvo potom přišlo s nějakým vyjádřením, jak bude postupovat, a možná že v té věci ani žádná usnesení nebudou potřeba.

Děkuji vám za pozornost a přeji vám hezký zbytek dne.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Já vám přeji pěkné poledne. Ano, jenom tady sdělím, a chtěl jsem to říct až ve 13 hodin, že je tady dohoda poslaneckých klubů, že v případě, že bychom dnes tu mimořádnou schůzi do 13 hodin nestihli, což je předpoklad, tak bychom pokračovali ve čtvrtek 4. 6. od 9 hodin. Příští týden je tam v 11 hodin pevně zařazený bod legionáři, a poté co by skončil, tak by se případně zase pokračovalo v té mimořádné schůzi. Takže to je dneska dohoda. Není namístě až taková nervozita, že se někdo nedostane ke slovu, protože je tady dohoda na pokračování. Ještě toto zopakuji ve 13 hodin, abychom to všichni určitě slyšeli.

Teď zahajuji všeobecnou rozpravu, do které se přihlásilo v tuto chvíli sedm poslanců. Požádám o vystoupení paní poslankyni Olgu Richterovou a připraví se pan poslanec Lukáš Bartoň. Paní poslankyně, prosím, máte slovo.

Poslankyně Olga Richterová: Děkuji za slovo. Dobrý den vespolek. Navážu na to, co již představil Jakub Michálek jako důležité body pro poučení toho, jak postupovat při ať už větším návratu nemoci, nebo při lokálním. Ráda bych nyní zdůraznila dva body, které bychom rádi, abychom si z nich vzali to systémové poučení. Jeden bod se bude týkat testování, druhý chytré karantény.

Jde o to, že i pro ty stupně ohrožení, které byly představeny, je potřeba mít dobré podklady. A právě testování je nástroj, jak co nejpřesněji zjišťovat reálnou situaci. Zase se snažíme být co nejkonstruktivnější. Nemyslíme si, že bylo možné hned na začátku bleskově vybudovat dostačující kapacity testování. Ale nyní po mnoha týdnech je jasné, že je třeba mít celkový strategický testovací plán. Plán testování pro případný větší návrat, anebo také pro lokální ohniska. Uvedu to na příkladu toho, jak se teď covid šíří v Karvině. Vlastně v dolech OKD, to patrně všichni v sále tady víte, že se rozšířila infekce a už je přes tři stovky nakažených na Karvinsku. Ale možná

mnozí nevíte, že tam vlastně první dva infikovaní byli veřejně oznámeni 30. dubna. Takže co máme dnes? Dneska máme 28. května. Takže mezi tím 30. dubnem a dneškem byl téměř měsíc a z těch dvou lidí na začátku jsou minimálně tři stovky. To znamená, že nezafungovalo, co mělo. Nezafungovalo izolování nakažených, odtrasování všech jejich kontaktů a vyhodnocení rizikovosti toho pracoviště. Jde o to, že vlastně už od poloviny března máme na Karvinsku velmi aktivní zastupitelku, a tato paní Klusová upozorňovala, že doly jsou ideální prostor pro šíření té nemoci. Nicméně jde o státní podnik a stát to ve svém státním podniku příšerně nezvládl.

A proč to říkám v bodu testování? Protože právě testování je něco, co může napomoci, aby lidé nebyli v karanténě přehnaně dlouho, ale současně aby tam opravdu byli všichni, kteří v karanténě být mají. Ale nenasadilo se dostatečně včas plošné testování. A i poté, co v tom jednom dole horníci plošně testováni byli, tak se zase zapomnělo na to, že už mezitím se navštěvovaly jiné doly a že je potřeba plošně testovat i tato pracoviště. A kam tím mířím? Nebyl evidentně plán, jak rychle soustředit testovací kapacity k tomuto jednomu ohnisku. Takže to bude ta první věc, kterou žádáme po vládě z důvodu toho, že chceme předejít tomu, aby se dávala nakonec třeba i celá města do karantény, aby se opravdu maximálně vláda zasoustředila na strategický přístup k tomu, jakým způsobem v takovýchto ohniscích testovat, a pro budoucí možnost zvládnání případné velké pandemie je třeba mít možnou, postupně vybudovanou kapacitu 30 tisíc testů na den. Tam zdaleka nejsme. My jsme na 13 až 16 tisících. Ale to by prostě nestačilo. Takže v přepočtu na počet obyvatel před námi v těch testovacích kapacitách je i třeba Lotyšsko, Litva, Estonsko nebo Belgie nebo Dánsko. Na tom chci uvést, že nežádáme nemožné. Jenom žádáme tu připravenost na to, kdyby bylo nutné přejít opět do stupně čtyři, případně tři.

Takže tolik k testování na tom aktuálním příkladu, co se děje v OKD, a už bohužel nejenom v dole Darkov, ale i v dolech dalších.

Druhá věc, ta velmi souvisí, že zkrátka právě navazující k testování je stejně tak nutné trasování, čili dohledání těch lidí, kteří se mohli nakazit. A zase je z této strany veliký apel na vládu, aby dopracovala celý rámec chytré karantény, aby působila opravdu co nejpreventivněji nejenom k tomu zpětnému dohledání kontaktů, kde může velmi pomoci aplikace eRouška – tak tímto jenom připomínám, kdo ji nemáte nainstalovanou, doporučuji eRoušku –, ale také jako možná kontrola k dodržování karantény, případně je dobré mít takovou chytrou karanténu, která bude i uživatele té aplikace varovat třeba před rizikovými oblastmi a obecně usnadní hygieně výběr lidí k testování. Stejně tak by taková aplikace mohla sloužit jako propustka pro pendlery. To by byl další chytrý přístup, aby pendleři měli prakticky umožněno fungování a zároveň nepřinášeli příliš velké riziko. Ten apel na vládu bude, aby právě Ministerstvo zdravotnictví dopracovalo koncept chytré karantény a nám ve Sněmovně byl představen do konce června, a stejně tak s tím souvisí nutnost právního rámce. Ten chybí právě v oblasti chytré karantény výrazně. Bude o tom za chvíli mluvit můj kolega Petr Třešňák.

Když to shrnu, hovořila jsem o testování, o nutnosti celkové strategie testování pro celou zemi, pro lokální ohniska s výhledem na budoucnost, mluvila jsem o fungování, funkčnosti chytré karantény, o prubírském kameni, kterým jsou nyní

doly OKD a Karviná, s tím, že zatím bohužel tam ta chytrá karanténa úplně chytře nevypadá.

A jako poslední věc bych ráda řekla, že vedle těchto zdravotně koordinačních aspektů, aspektů řekla bych manažerských, máme potom samozřejmě aspekty sociální, máme aspekty epidemie, které jsou jaksi existenciálně ohrožující pro řadu lidí. O tom budu podrobněji hovořit v tom bodě dva, skupiny lidí, které zůstaly bez vládní pomoci, a jenom velice stručně připomenu, o jaké skupiny lidí se jedná. Zejména jde o zhruba 150 tisíc osob, které pracovaly na dohody o provedení práce, o pracovní činnosti a odváděly pojistné. Lidí, kteří neodváděli pojistné a pracovali na dohody, byly ještě další vyšší statisíce, ale na pojistné přispívali zhruba títo, zhruba 150 tisíc lidí. Stejně tak jsou další klíčový aspekt lidí v exekucích. A bohužel exekucí určitě nebude ubývat v současné krizové době. A třetí věc, zatím jsme vynechali z podpory ty lidi, kteří jsou živnostníci, ale měli malý úvazek. Takže OSVČ, jejichž dominantním příjmem bylo podnikání, tam došlo k výraznému propadu, ale měli jakýkoliv malý úvazek, tak s výjimkou pedagogických pracovníků, pedagogických činností teď jsou zase ponecháni na holičkách. Tím tedy jenom shrnuji, které skupiny považujeme za opravdu opomenuté, a rádi bychom je řešili teď, aby později nebyly ty dopady mnohem hlubší.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní tady mám jednu faktickou poznámku, takže vystoupí pan poslanec Ivo Vondrák. Prosim, vaše dvě minuty, a připraví se pan poslanec Lukáš Bartoň.

Poslanec Ivo Vondrák: Dobré odpoledne, dámy a pánové. Tady ledacos zaznělo. Já si myslím, že je třeba to přivést na pravou míru. Víte, ono když se v neděli večer vytáhne Sportka a jsou tam čísla 1, 3, 8, 13, 25, tak je strašně jednoduché druhý den říct, vy jste udělali chybu, že jste nevytáhli číslo 1, 3, 7, 12, 25. A hlavně tady zazněly věci, které nejsou pravda.

Není možné zahájit plošné testování v podniku na základě toho, že tam jsou dva nakažení. To bychom nedělali nic jiného, než plošně testovali všechny podniky v České republice, a prostě na to nejsou kapacity. Takže to je první věc.

To, že se rozhodlo o plošném testování, se rozhodlo v okamžiku, a to bylo předminulý týden, kdy z těch dvou to stoupl na 7, pak 10, 12, 16 a pak se rozhodlo, že se bude plošně testovat. Chtěl bych říct, že během jediného týdne bylo otestováno více než 2 tisíce lidí. Jenom bych chtěl říct, ukažte mi, kde jinde za tak krátkou dobu bylo takové množství v České republice otestováno. Bylo tam šest armádních týmů, organizovala to záchranka. Samozřejmě netvrdím, že neselhalo vedení OKD, které nebylo schopno zajistit potřebné odstupy, rozestupy lidí, kteří přišli k tomu testování, to nepopírám, ale to, co se udělalo, bylo skutečně výjimečné.

A poslední věc. Tady zaznělo, že chytrá karanténa nezafungovala. Zafungovala! V Moravskoslezském kraji je 4 600 trasovacích hovorů, které sledují všechny

kontakty od nakažených. Když se podíváte na Prahu, která má stejný počet obyvatel a rozlohou je jenom město, tak tam jich je 2 200. Takže bych chtěl říct, že jestli někde funguje chytrá karanténa, tak v daný okamžik tam, kde má, a díky tomu se pečlivě dohledávají všechny kontakty. My to sledujeme. A já tady nehájím OKD. Nehájím OKD, protože si myslím, že udělalo chyby ve svých opatřeních, nedodrželi tyto věci a dle mého názoru je to třeba napravit. A bude muset se to napravit. To, že se nezastavila těžba dřívě, to je samozřejmě věc, která zase se nedá úplně jednoduše hodnotit teď. Tady funguje princip "po válce je každý generálem". Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní mám tady dvě faktické poznámky. Takže jako první vystoupí paní poslankyně Olga Richterová a jako druhý vystoupí pan poslanec Marian Bojko. Paní poslankyně, máte dvě minuty. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Olga Richterová: Jde o to, že to je jediné velké ohnisko, ta Karviná, je to takový zkušební prubířský kámen, jak to zvládneme. A když udělat 2 tisíce testů je tam relativně koordinačně náročné pro tu místní hygienu a pro místní krizový štáb, tak je evidentní, že kdyby těch ohnisek bylo více, že by to byl opravdu velký průšvih. Proto na to upozorňuji. To je bod jedna.

Bod dva. Proč jsou ty doly tak specifické? Jsou tam lidé blízko u sebe, vlastně proudí vzduch takovým způsobem, že to riziko nakažení je mnohem vyšší. Proto. Protože toto pracoviště je tak speciální a z hlediska rizika přenosu nákazy velmi riskantní, na to od poloviny března paní Klusová, tamější pirátská zastupitelka, upozorňovala. Psala nejenom na hygienu, snažila se komunikovat i s panem premiérem a s paní ministryní Schillerovou, protože ta jako Ministerstvo financí vlastně má pod sebou státní firmu OKD. A ten výsledek jsme si už popsali.

Takže já opravdu odmítám tady nějaké obviňování z toho, že bych šířila nepravdy. Ta data jsem si kontrolovala a jde o to, že když jsme se snažili upozorňovat, když byly jednotky nakažených, tak se nedělala ta opatření typu, aby spolu nejezdili horníci z různých dolů, z různých pracovišť jedním autobusem pro 40 lidí, nebo aby se alespoň oddělila ta pracoviště, aby se nenavštěvovali. Nebo také byl zrušen ten třísměnný provoz, který také napomáhal tomu oddělení kontaktu lidí. Takže taková ta možná opatření pro snížení kontaktů nebyla zavedena. (Mpř. Okamura: Čas!) To jsou fakta.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní dvě faktické poznámky. Pan poslanec Marian Bojko a připraví se pan poslanec Ivo Vondrák. Takže pane poslanče, prosím, a máte dvě minuty. Prosím.

Poslanec Marian Bojko: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vážené kolegyně, kolegové, já bych chtěl zejména tady panu hejtmanovi Vondrákovi z našeho kraje poděkovat, že ten krizový štáb vedou úplně perfektně, a jsem rád, že to zvládají.

A na kolegyni paní Richterovou. Co se týče vaší kolegyně paní Klusové, tak to je člověk, který absolutně nerozumí hornictví. Na každém zastupitelstvu, co se šustne, musí komentovat, jestli přišlo včera, nebo dneska, takže docela tam mám s nima i prču.

A šachty jsou tak specifické, že nemůžete tu šachtu prostě zavřít ze dne na den, to nejde. Nejde to ani během týdne, protože potřebujete větrat, potřebujete čerpat. Když se opouští ta pracoviště, tak se musí uzavřít hrázemi a to trvá dny, někdy i týdny. Takže komentovat něco někomu, co člověk nerozumí... Já ještě jednou opakuji, já děkuji panu Vondrákovi a jeho týmu, celému krizovému štábu, že to zvládli naopak perfektně a že to funguje. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak nyní faktická poznámka, pan poslanec Ivo Vondrák, zatím nemám další, takže se připraví pan poslanec Lukáš Bartoň. Už mi naskočila ještě jedna. Tak prosím.

Poslanec Ivo Vondrák: Já jenom tady poděkuji Pirátům za ty rady. Ale tvrdím, že to zvládneme sami bez nich. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak. Nyní vystoupí na faktickou poznámku pan poslanec Josef Hájek, zatím poslední faktická, takže stále je připraven pan poslanec Lukáš Bartoň. Prosím, vaše dvě minuty, pane poslanče.

Poslanec Josef Hájek: Zdravím, pane předsedající. Kolegyně, kolegové, je tady téma OKD, horníků a samozřejmě je to téma, kterému si myslím, že na rozdíl tady od Pirátů, velmi dobře rozumím. Navážu na to, co řekl tady kolegy Bojko. Šachta není nějaká úřadovna, kde prostě zhasnu, vypnu počítač a jedu domů. Je to živý organismus, který má například sto kilometrů chodeb. Sto kilometrů chodeb. Tady řada lidí si tu šachtu srovnává s tím, že je to nějaké metro. On vlezte jednou do metra, svezte se a řekne: Ty vído. Tak to je šachta. Viděl jsem šachtu.

Ta šachta je úplně o něčem jiném. Je tam voda, je tam metan, je tam řada rizik, řada nebezpečí. A prostě i když se netěží, tak tam musí fárat sto, dvě stě lidí, kteří musí zabezpečovat bezpečnost toho dolu.

Takže prosím vás, paní Klusová, zastupitelka, je člověk, to je zelená, zelená osoba, jejímž jediným cílem je okamžitě zavřít hornictví v OKD. A samozřejmě ten děj tomu spěje. To znamená, ty šachty dožívají. Ale ty šachty musí dožít důstojně, ty šachty musí dožít bezpečně, tak abychom těm lidem – a máme tam pořád dneska ještě deset tisíc zaměstnanců – aby ti lidé důstojně ukončili hornickou profesi a důstojně přešli pracovat do jiných profesí, tak aby prostě ten region, nejenom ti horníci, ale i ten region bezbolestně přešel do další etapy, která samozřejmě je nutností. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní faktická poznámka, paní poslankyně Olga Richterová bude reagovat. Zatím tady další faktickou nemám. Paní poslankyně, prosím, vaše dvě minuty na reakci.

Poslankyně Olga Richterová: Jen velice stručně. Myslím, že je nedůstojné této Sněmovny, aby šla do osobních útoků proti někomu, kdo tady není přítomen. To mně opravdu nepříjde případné.

A druhá věc. Z této debaty je stenozáznam, můžete si zkontrolovat, že jsem absolutně nehovořila o těch opatřeních typu zavření, o kterých jste mluvili vy. Já jsem říkala opatření týkající se sociálního distancu, týkající se omezení kontaktu mezi jednotlivými vlastně směnami, mezi jednotlivými pracovišti, opatření související se společným svozem čtyřiceti lidí v autobusu apod. Že to byla opatření konkrétní, mnohem mírnější a zároveň reagující na to specifické důlní prostředí, které je prostě příhodnější k šíření infekce. Tolik za mě.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní vystoupí v obecné rozpravě pan poslanec Lukáš Bartoň a připraví se pan poslanec Milan Brázdil. Tak pane poslanče, už jste se dočkal, tak prosím.

Poslanec Lukáš Bartoň: Děkuji. Já bych se rád vyjádřil k oblasti školství. Vlastně mnoho těch důvodů a hodnocení situace jsme sepsali a on-line dali a jsou dohledatelné na stránce koronavirus.pirati.cz, takže je zde nebudu opakovat a raději to zkrátím na tři podstatné části.

Vlastně 11. března byly uzavřeny školy, byla zrušena výuka na základních, středních i vyšších odborných školách, i na vysokých školách. Byla zahájena distanční výuka, ačkoliv třeba na základních školách tato výuka není legální, tudíž jsme na ni ani nebyli připraveni. Z toho nám plyne, že nebyli jsme připraveni ani na on-line výuku dětí. Učitelé byli vrženi prostě do prostředí, kdy najednou se museli začít starat, začít hledat způsoby, jakým způsobem budou tuto distanční výuku naplňovat, a zde nebyla metodická podpora. Ona ani být nemohla, protože do té doby toto nebylo možné.

Pokud bychom se poučili vlastně z toho, co se stalo, tak jak budeme připraveni na druhou vlnu v případě, že opět nastane distanční výuka a učitelé opět i na podzim budou nuceni učit distančně? Zde bych apeloval na vládu, aby připravila metodické pokyny a plány pro školy tak, aby byly schopny přejít na distanční výuku, aby zajistila vůbec technické vybavení škol i některých studentů, kteří nemají přístup k technice, aby byli schopni distanční výuky, tak aby na podzim, až bude Česká školní inspekce v případě té druhé vlny, jestli bude, hodnotit, zdali distanční výuka probíhá, aby nebyla taková alarmující čísla, jako vyhodnotila nyní, kdy stovka, nebo přes sto škol vůbec nepřešlo na distanční výuku a tisíce studentů se vůbec distanční výuky neúčastnily.

Z toho důvodu i budu navrhopvat, v podrobné rozpravě se k tomu přihlásím, návrh usnesení, které bude znít: "Poslanecká sněmovna žádá vládu o zpracování a zveřejnění plánu komplexní podpory pro distanční výuku na školách do 31. srpna 2020 tak, aby tento plán mohl být realizován již od začátku školního roku, pokud opět dojde k omezení školní docházky."

Další věcí, co bylo, tak změnili jsme i v legislativní nouzi zde některé zákony tak, aby mohly probíhat zkoušky tak, aby to vyhovovalo epidemiologické situaci, a v době krize hodnotím, že vláda, nebo Ministerstvo školství hodně přistupovalo k tomu, že zjemňovalo pravidla, netrvalo na lhůtách, doporučovalo nehodnotit, ale jenom formativně, nikoliv sumativně, a hodně se snažilo, aby právě student nebyl ten, kdo bude trnůt na této situaci, kdo bude znevýhodněn. Toto se nepodařilo ve dvou věcech a obě dvě se týkají jednotných přijímacích zkoušek. Obě dvě byly tady již několikrát zmínovány, i jsme na ně upozorňovali a snažili se dávat pozměňovací návrhy včetně doprovdného usnesení, které tady opět neprošlo, a to že studentům nebyly umožněny dva termíny jednotných přijímacích zkoušek a nebylo jim umožněno odvolání, které by za standardních případů bylo. Toto jsou dvě věci, které se Ministerstvu školství rozhodně nepodařily, a studenti jsou na nich trnůt oproti standardní situaci.

Takže bych požádal spíše, aby přístě, když budou nějaká omezení nebo budou nějaké změny, aby právě studenti nebyli na tom trnůt. Naopak aby třebas na tom, jak se říká, vydělali, že se jim něco odpustí, nebude to tak tvrdé vzhledem ke zdravotním podmínkám, ale aby oni nebyli ti, kteří přijdou o ty možnosti, které mají za standardních situací.

Třetím bodem, a tedy posledním, je návrat dětí a žáků a studentů do škol. Vláda 14. dubna představiła plán pro postupný návrat, který kdybych pozitivně hodnotil, tak adekvátně reagoval na aktuální situaci. Zohledňoval i nepříznivou ekonomickou situaci některých rodin, zohledňoval omezenou možnost vzdělávání pro některé znevýhodněné skupiny dětí. Nicméně následně ministerstvo vydalo ony metodické manuály, které už bych tak pozitivně nehodnotil.

Ze strany ministerstva nepřicházela dostatečná podpora v koordinaci příprav na znovuotevření škol. Důležité informace se dostávaly ke školám a zřizovatelům se zpožděním. Často se je dozvídali z tiskových konferencí dříve, než si vůbec něco mohli přečíst. Takže se samozřejmě snažili dostat na web Ministerstva školství, který padal kdykoliv, když pan ministr měl tiskovou konferenci. Zcela chyběly pokyny a doporučení na řešení rizikových situací, nebo byly příliš obecné a vágní. Mnohdy není jasné, zda pokyny v těch manuálech byly závazné, nebo doporučené. Nebyl zde stanoven ten cíl, čeho chceme dosáhnout, naopak tam byl ten pokyn. Takže docházelo k takovým absurdním situacím, kdy bych řekl zdravotní cíl – ať děti chodí ven, ale tak, aby se nestýkaly s obyvatelstvem, aby měly co nejmenší kontakt s okolním obyvatelstvem. No tak ministerstvo vydalo pokyn, že se smí pohybovat pouze na školních pozemcích. No a teď se začalo řešit: No a vedle máme lesík, kde nikdo není. Můžou tam ty děti jít, nebo ne? Protože pokyn zněl jasně: mají zůstat na školním pozemku. Takže tato opatření neshledávám dobrá.

Nebyla zde předvídatelnost rozhodnutí Ministerstva školství a uvolňování postupnému nástupu dětí do škol. Vlastně jsme nevěděli, co se stane. Proto bych rád, aby do budoucna v případě, že nás bude čekat ta druhá vlna, měla vláda připravené nějaké plány, scénáře, které se budou uskutečňovat na základě indikátorů vývoje situace tak, aby zřizovatelé školy i rodiče mohli předpovídat, co se asi bude dít. Neříkám, že by to mělo být striktní, že se to musí plnit. Samozřejmě rozhodnutí je vždycky na vládě. Ale nějaká předvídatelnost – když se situace takto zhorší, bude následovat toto – to by zde mělo být.

Proto budu navrhopvat druhé usnesení a to zní: "Poslanecká sněmovna žádá vládu, aby připravila a zveřejnila do 31. srpna 2020 plány se scénáři, jak budou fungovat školy v případě možného dalšího epidemiologického ohrožení, s tím, že připravené scénáře a navržená opatření budou řádně zdůvodněny a jejich realizace bude stanovena na základě epidemiologických indikátorů, čímž se umožní zřizovatelům, školám i veřejnosti předvídat možná opatření na základě vývoje epidemiologické situace."

A závěrem bych si přál, aby vláda trochu opustila ten resortismus, který zde pořád panuje, a ministerstva spolu začínala komunikovat. Protože příklad je ošetřování člena rodiny. Ačkoliv to přísluší Ministerstvu práce a sociálních věcí, tak jsou to školy, kterých se rodiče ptají, jak to bude. A Ministerstvo školství by mělo dát školám pokyny, i když se to týká jiného resortu, tak aby vlastně byly ty informace celistvé na jednom místě a neřikalo se: na to se musíte zeptat na jiném ministerstvu, my tohle na starosti nemáme. Zároveň poprosím určitě o tu komunikaci. Přece jenom když už jde něco na vládu, tak může jít zároveň souhrn toho písemně na ty školy místo toho, aby se to ty školy dozvíдалy z tiskové konference. Ale to bude asi komunikace této vlády. Ostatně i v březnu se ministr školství to, že se školy zavřou, dozvěděl z tiskové konference, což je smutné. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak, nyní tedy přečtu sérii omluv a připraví se pan poslanec Milan Brázdil. Nicméně nejprve paní poslankyně Jana Pastuchová se omlouvá od 14.30 do konce jednacího dne z pracovních důvodů, paní poslankyně Zuzana Majerová Zahradníková se omlouvá od 12.30 do konce z pracovních důvodů. Ministryně spravedlnosti Marie Benešová se omlouvá až do konce jednacího dne z pracovních důvodů. Pan poslanec Mikuláš Ferjenčík se omlouvá od 11.45 do konce jednacího dne, a to ze zdravotních důvodů. A pan poslanec Ivo Vondrák se omlouvá mezi 14.30 až 19.00 do konce jednacího dne z pracovních důvodů.

Takže nyní dostane slovo pan poslanec Milan Brázdil a připraví se pan poslanec Vít Kaňkovský. Prosim, pane poslanče.

Poslanec Milan Brázdil: Děkuji za slovo. Dobrý den, dámy a pánové. Přiznám se, že jsem lehce nervózní, protože já tu poprvé budu vystupovat ne za všechny, ale za velké množství dělníků medicíny, dělníků záchranářství, zkrátka dispečery. Ne za všechny, ale za mnoho lidí, kteří mi nejenom psali, mluvili, ale byli to i odboráři.

Tedy vystupuji za toho, kdo do dnešní doby téměř třicet let tuto práci dělá, tedy lékař na záchranné službě, záchranář, a který třikrát spadl s helikoptérou, který ohledal, jak jsem říkal, tři a půl tisíce mrtvých lidí, zachránil spoustu lidí a který vám chce nyní popsat, jak ta situace v první linii, to tak říkáme, jak to tam vypadá, a poděkovat a vyhodnotit, co se teď událo.

Integrovaný záchranný systém jsou, vy víte, tři hlavní složky – policie, hasičský záchranný sbor, to jsou složky, které řídí stát, jsou to státní složky, patří pod Ministerstvo vnitra, byly organizované a byly dobře organizované. Paralelně s tím je zde ta nejmenší, početně nejmenší složka, ale s největším množstvím výjezdů, jmenuje se zdravotnická záchranná služba. Ale ta není česká, nebo lépe řečeno není státní, ona je čtrnáctkrát originál. Čtrnáctkrát zřizovaná 14 kraji. Kolikrát je nepoznáte od popelářů. To jsou lidé, kteří jsou oblečeni různě. Mají různé vybavení sanit. Ne úplně diametrálně rozdílné, ale rozdílné, rozdílné různé přístupy. Často to jsou, to je vlastně čtrnáctkrát originál podle toho, kdo je zřizovatel. Každý kraj to zřizuje, tudíž ředitel, dneska to nejsou ani lékaři, to jsou inženýři, ekonomové a podobně. A tato složka se vyznamenala. Představte si, ač nebyla, není pod státem, pod žádným ministerstvem, tak my jsme to zvládli. A zvládli to výborně. A může tady vykládat kdo chce co chce o nějakých distancích a tak dále a o tom, jak máme zachovávat odstupy a jak každý je tady rozumný a rozumí tomu. Víte co? My jsme to zvládli. Neměli jsme na začátku nic. A já jim všem za to chci poděkovat. Záchranná služba se chovala luxusně a klobouk dolů.

Ta má opatření, nebo to, co chci já vyhodnotit, je jednak poděkování a jednak i drobné systémové napravení. Myslím si, že do budoucna, kdybychom vyšli z těchto zkušeností, by se mělo stát – nebudu navrhopvat žádné opatření –, aby vláda zvážila, zda nedokončit tu transformaci záchraneč do té míry, že by se stala plnohodnotnou integrovanou složkou, která by měla samozřejmě i ty výhody toho centrálního řízení, ale výhody i ty sociální. Aby nemusela pak vláda nahrazovat ty kraje, které nebyly vůbec ochotny něco záchránkám dát, aby nemusela vláda to dělat tím, že – a za to jim strašně moc děkuji a to je to, co chci opravdu vypíchnout. A to je prosím vás, 7. 5. se stalo na popud zdravotního výboru to, že tato vláda se usnesla, že dá jednorázovou odměnu, tedy na jedenkrát odměnu, zdravotnickým pracovníkům. A ta cena nebo ta suma je velká, to je miliarda dvě stě milionů korun. A dostal úkol pan ministr, on to zvládl, začal, pak paní ministryně financí měla to najít z položek, které jsou vlastně vládní rozpočtová rezerva, samozřejmě tam ty peníze jsou. A ejhle, co se stalo. Vláda chce konečně, poprvé, historicky poprvé říct: záchranáři, vy jste fakt borci, zvládli jste to, ale přijdou právě ti ředitelé, kteří vlastně mnohdy nejsou lékaři, a oni říkají: To má být zdravotníkům? Ale já ne.... Tak víte co, musíme to udělat jinak. A navíc by to navýšilo ještě peníze nám. My bychom jim totiž poté, až dostanou 120 tisíc hrubého jednorázově, možná se jim navýší i peníze, dejme tomu, na noční služby, na vyplacení dovolené a podobně, a to my nemáme, tyto peníze, nebo je nechceme dát. Tak začalo porcování, různé tlaky.

Já jsem strašně rád, že pan ministr to zvládl a že v současné době takovýto postup není a nebude, těchto 14 originálů jak se o to chtělo poprat, a že to jednoznačně dostanou ti dělníci – zdravotníci, lékaři, záchranáři, dělníci urgentní medicíny,

v jednorázové odměně. To je ta má pochvala. Není to kritika. Je výborné to, co vláda udělala. Ještě se to nestalo. To je ten bod jedna. Moc děkuji.

A ten druhý bod je doporučení, není to nic jiného, jestli by se vláda v dohledné době, až to opadne, nezamyslela, aby ta transformace byla dokončena. Aby to nebylo 14 záchronek, aby se jim dobře dokázalo velet a aby z toho měly i de facto nějaké benefity za to, že budou tedy pod jedním možná Ministerstvem vnitra.

Já tedy chci ještě jednou – zvládl bych to možná v technické, ale chtěl jsem být trošku delší – chci poděkovat záchranářům, vládě, ale všem zdravotníkům. Víím, že vy jste ještě teď v řešení, kdo to dostane, kdo nedostane. Záchranáři jsou vyřešeni, 120 hrubého jednorázově dostanou od Ministerstva financí. Nebojte, nepůjde to na THP pracovníky ani nikam jinam. A já jsem na vás hrdý. Já jsem na sebe hrdý. Že jsem paralelně s tím tady ve Sněmovně, druhé volební období – stále o pátcích, sobotách a nedělích tam chodím. Někdo řekne – dneska na Seznamu kritizují paní profesorku, že má paralelně ještě úvazky. No lidi, to je dobře, protože máme kontakt se zemí. My tam chodíme, my to vidíme, my pracujeme – jasně, musí to být zúženě – jinak bychom ztratili tah na branku.

Tedy ještě jednou. Jste jedničky!

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní jsem tady zaznamenal jednu přihlášku na faktickou. Takže vyzývám paní poslankyni Alenu Gajdůškovou a připraví se pan poslanec Vít Kaňkovský. Paní poslankyně, prosím máte dvě minuty. Máte slovo.

Poslankyně Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedající, paní poslankyně, páni poslanci, chtěla bych využít této příležitosti přidat se k tomu, co sdělil můj vážený pan kolega, pan poslanec Brázdil. Poděkování skutečně zdravotníkům, kteří tu práci odvedli naprosto skvěle. Ale já bych k tomu poděkování chtěla přidat ještě jeden segment, který až tak za zdravotníky nepovažujeme, ale oni k tomu patří, a to jsou hygienici. Krajské hygienické stanice odvedly od začátku obrovský kus práce. Ony to byly, kdo informovaly, kdo vedly ty lidi, kdo dokázaly trasováním uzavřít ohniska nákazy. A myslím si, že kromě toho, že byly zajištěny ochranné pomůcky velmi rychle, tak jako asi nikde jinde ve světě, kromě toho, že lidé šli roušky po doma, my jsme to dělali s Českým červeným křížem, kterému také patří poděkování, tak hygienici skutečně mají lví podíl na tom, že se ta pandemie nešířila až tolik. A my dneska tady můžeme mluvit s tím, že roušku mám v ruce, a nikoli v téhle chvíli na obličej.

Velké poděkování všem, velké poděkování i občanům, že byli disciplinovaní a zvládli to. Jenom prosím, abychom tu disciplínu drželi i nadále a přešli dalším komplikacím. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní vyzývám k vystoupení pana poslance Víta Kaňkovského a připraví se pan poslanec Petr Třešňák. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Vít Kaňkovský: Dobré odpoledne, vážený pane místopředsedo, vážení členové vlády, milé kolegyně, kolegové. Dovolte mi také několik poznámek k tomu prvnímu bodu dnešní mimořádné schůze.

Pokud se máme v tuto chvíli bavit o hodnocení té první vlny koronavirové krize v naší zemi, tak si můžeme v některých ohledech říci, že je to ještě brzy, že ještě všechny ty aspekty nedokážeme v tuto chvíli posoudit. Nicméně musím říct, že s radostí za sebe sdělují, že to proběhlo lépe, než jsme si možná v těch prvních chvílích mysleli a než jsme se obávali. A určitě za to patří dík všem občanům této země, patří za to dík v řadě ohledů i vládě této země a myslím, že i všem dalším, o kterých tady už dneska byla zmínka, a já se také o nich zmíním.

Oceňuji to, že vláda na začátku té krizové situace, kdy se k nám šířily velmi závažné snímky z Itálie, z Číny, z některých dalších zemí, zareagovala poměrně rychle a že rychlost i rozsah těch karanténních opatření byly nastaveny jednak velmi rychle a myslím si, že i správně. Možná s některými detaily bych nesouhlasil, ale oceňuji – sám jsem se ocitl v životě v některých krizových situacích a musím říci, že ono to není jednoduché, setkáte-li se se situací, se kterou se v této zemi v takovém rozsahu ještě nikdo nesetkal.

Už trochu kritičtější budu k oněm tolikrát skloňovaným ochranným pomůckám. Pan ministr tady hovořil o tom, jak se to všechno skvěle zvládlo. Ano, v těch posledních týdnech už zásobování ochrannými pomůckami, myslím, běží velmi dobře, ale jsem přesvědčen o tom, že na tom počátku to tak úplně ideální nebylo. Víme, že byl globální nedostatek těchto ochranných pomůcek v celé Evropě, a dá se říci, že i v celém světě. Ale už koncem ledna tady pan docent Svoboda upozorňoval na možné nebezpečí. Pak jsme mnozí z nás na to upozorňovali v druhé polovině února a začátkem března a myslím si, že ta připravenost na to mohla být o něco lepší. Asi bychom jich nezískali o mnoho více, ale přece jenom jsme mohli v tomto směru lépe zareagovat.

Také bych se zmínil o tom, že co se týče toho zásobování, tak ono to nebylo vždycky jenom o tom, jestli mám dostatečný ten absolutní počet ochranných pomůcek, ale bylo to i o tom systému distribuce. A jestli se z něčeho máme poučit do té možné druhé vlny – pokud přijde a samozřejmě se obáváme, že přijít může – tak bychom si měli uvědomit, že ta dvojkolejnost, která tady byla, to znamená, že jsme měli dvě ministerstva, která paralelně nakupovala, paralelně distribuovala a potom ve spolupráci s kraji se to teprve dostávalo k těm potřebným, tak tento systém dvojkolejnosti se ukázal jako špatný, neefektivní, neoperativní. A já bych chtěl velmi vyzvat vládu k tomu, aby připravila pro ty budoucí časy, kdyby se objevila buď druhá vlna pandemie covidu nebo nějaká jiné krizová situace, aby to sdružila pod jednu hlavu. Protože v takovýchto krizových situacích to může dobře fungovat pouze v té chvíli, kdy bude jedna hlava, jedny nákupy, jeden systém distribuce, jeden kanál,

kterým to bude distribuováno a spolupracováno s kraji. Myslím, že to je jedno velké poučení z toho. A pak odpadnou i ty některé dohady, jestli jedno ministerstvo nakupovalo levněji a druhé dražší, jestli to jedni lépe distribuovali a podobně.

Pak se zmíním o další, trochu kontroverzní záležitosti, a už o tom tady hovořila vážená kolegyně Olga Richterová, a to je laboratorní testování. Všichni víme, že ze zkušenosti i ostatních států, zvlášť těch, které zvládly pandemii covidu velmi dobře, že je velký důraz právě na systém a i četnost testování potenciálně nakažených. My zde v posledních týdnech velmi obšírně hovoříme o systému chytré karantény a já musím říci, že ač opoziční poslanec, tak systém chytré karantény vítám a myslím si, že je to určitá cesta k tomu, abychom v budoucnu nemuseli vypínat ekonomiku, nemuseli vypínat tento stát jako celek. K tomu ale potřebujeme dobře propracovaný i systém toho testování.

A my jsme opakovaně upozorňovali, jak tady na plénu, tak na zdravotním výboru a i v rámci Ústředního krizového štábu, že to testování je v rámci kapacit, které jsou k tomu potřeba, tak pak i v rámci distribuce těch vzorků k těm laboratořím, které fungují, že nebyl dobře nastavený. A pokud tady vznikla síť akademických pracovišť, která tomu věnovala spoustu energie, spoustu finančních prostředků a ve finále měla kapacitu 3,5 tisíce vyšetřených vzorků denně a dostávalo se jim z terénu několik set vzorků, tak se ptám, v čem je potíž.

Zase jsme opakovaně žádali Ministerstvo zdravotnictví a další složky, aby těmto laboratořím posílalo ty vzorky, protože některé nemocnice i další složky nestíhaly testovat, a přesto se tak nestalo. Takže to je další poučení. Máme tady síť akademických pracovišť, ona jsou připravena a je potřeba, pokud bude další vlna, tato pracoviště, pracoviště vybavená jak technicky, tak personálně, využít.

Paní kolegyně Richterová tady mluvila celkově o strategickém plánu testování. Ono to úzce souvisí s tím principem chytré karantény. Mluvil o tom tady i předseda KDU-ČSL Marian Jurečka. My bychom velmi stáli o to, aby nás Ministerstvo zdravotnictví, potažmo vláda, informovalo o těch prvních týdnech fungování chytré karantény. A tady to není o politice. Tady je to o tom, abychom objektivně věděli, jak to funguje, které z těch mechanismů, z těch procesů už jsou dobře nastavené a které ještě nějakým způsobem vážnou. Takže to je moje výzva směrem k vládě: Komunikujte s námi, komunikujte s veřejností, vysvětlete, jak chytrá karanténa funguje a jaké jsou ještě její rezervy.

Dalším bodem, o kterém bych se rád zmínil, je ochrana seniorů. Zaznělo tady, že jsme seniory ochránili, že to bylo všechno výborně. Ano, myslím si, že se to podařilo nakonec zvládnout oproti některým jiným státům velmi dobře. Ze všech těch studií, které jsou zatím k dispozici, víme, že skutečně seniorská kategorie v komunitních společenstvích, což jsou zejména domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, a tak dále, jsou tou nejohroženější skupinou. Není to jenom věkem, je to dáno i strukturou jejich nemocností, kombinací řady závažných onemocnění a rizikových onemocnění.

Tady ale musím říci, že nechválím vládu za to, že se to zvládlo. To, že se to zvládlo, je v prvé řadě na poskytovatelích těchto služeb, na jejich zaměstnancích,

kteří v těch prvních týdnech skutečně neměli ochranné pomůcky. A v tomto směru mnohem lépe zafungovala role krajů než vlády. Takže jestli se máme z něčeho poučit, tak je to zase na lepší komunikaci mezi vládou a kraji, a je potřeba na sociální služby nezapomínat. A jestliže se tady děkovalo, tak já chci opravdu velmi poděkovat pracovníkům v sociálních službách, kteří mnozí brali na sebe ten úděl, že dva až tři týdny nocovali s těmi svými klienty právě proto, aby se tato komunita nenakazila. To si myslím, že je poučení pro tu další vlnu, která může přijít.

Pan ministr Vojtěch tady také hovořil o tom, jak situaci zvládlo zdravotnictví. Ano, zdravotnictví v České republice zvládlo koronavirovou krizi velmi dobře. Určitě na tom má zásluhu Ministerstvo zdravotnictví, ale zase bych tady velmi vypíchl i roli krajů, které skutečně v té první fázi musely řešit nedostatek ochranných pomůcek. A nic si nenamlouvejme, v řadě nemocnic jsme fungovali jenom proto, že jsme si ty roušky spíchli doma, že jsme si je nosili do té nemocnice, sterilizovali a používali. To znamená, že situace zase tak růžová nebyla.

A opět bych chtěl poděkovat řadovým zaměstnancům, lékařům, sestřičkám, ale i vedení nemocnic, protože na nich to bylo, oni se museli v té krizové situaci pohybovat. A už to tady zmiňoval milý kolega Brázdil, skutečně tak jak záchranáři skvěle fungovali, tak skvěle fungovali i zaměstnanci nemocnic, ale i terén. Zase z toho máme určité poučení pro příští dobu: je to o těch ochranných pomůčkách, je to o komunikaci mezi vládou, kraji a těmi jednotlivými zdravotnickými zařízeními. Nesmí se zapomínat ani na terén. V té první fázi praktičtí lékaři, stomatologové, ambulantní specialisté neměli ty ochranné pomůcky. Později se to zlepšilo. Nechci být bezhlavě kritický, všichni víme, že ty pomůcky zpočátku nebyly, že globálně nebyly, ale kdyby se zlepšila distribuce, možná se to k nim mohlo dostat o něco dřív.

Každopádně bych chtěl komunitě všech lidí v první linii, ať to jsou už zmiňovaní záchranáři, pracovníci v sociálních službách, policisté, hasiči a zdravotníci ve všech možných profesích, poděkovat, protože na nich to bylo. Na nich ta první vlna stála. Určitě bychom našli celou řadu dalších profesí, omlouvám se těm, na které jsem zapomněl.

Nechci ale mluvit jenom o tom, co se už odehrálo, protože to zásadní je, co se může odehrát v těch následných měsících. O tom bychom chtěli s vládou diskutovat. Chtěli bychom se zeptat, jakým způsobem je vláda připravena na socioekonomické dopady, protože všichni víme, že ta pomoc, která zatím z vlády byla adresována, nebude stačit. Nebude stačit všem ohroženým skupinám obyvatel, ale nebude stačit ani všem ohroženým firmám, všem ohroženým zaměstnavatelům a potažmo poté i zaměstnancům. To jsou otázky, které chceme s vládou diskutovat. Chceme skutečně znát, jak jsme připraveni po zdravotnické stránce na tu možnou druhou vlnu, jakým způsobem vylepšíme chytrou karanténu, ale i další procesy, protože jenom na chytré karanténě to stačit nebude. Jakým způsobem nahradíme už unavené pracovníky na hygienách, pokud do toho už nebudeme zapojovat armádu? Kým to doplníme? Kdo ty kapacity případně nahradí? A co uděláme pro to, abychom v té případné druhé vlně už nemuseli vypínat ekonomiku jako celek? To jsou všechno otázky, které bych rád, aby v této diskusi zazněly.

A pak je tady ještě jeden zásadní problém a to je ono několikrát zmiňované nakupování ochranných pomůček. Vláda ví, že v současném systému zákona o veřejných zakázkách je potíž, zvláště mimo nouzový stav, operativně tyto pomůcky nakupovat. Proto znovu vyzývám vládu k tomu, aby připravila rychlou novelu zákona o veřejných zakázkách, která by tuto problematiku řešila.

Milé kolegyně, kolegové, děkuji vám za pozornost. Rád bych požádal členy vlády, aby v následné diskusi, která zřejmě bude až na pokračování schůze, mnou zmíněné okruhy a otázky zodpověděli. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní přečtu jednu omluvu. Poslanec Martin Jiránek se omlouvá mezi 14.30 a 18. hodinou z důvodu jednání. Nyní požádám o vystoupení poslance Petra Třešňáka. Jenom upozorňuji, že máme 12.56 hodin a ve 13 hodin vás budu muset – udělám to citlivě – přerušit. Prosím.

Poslanec Petr Třešňák: Děkuji za slovo. Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, pokusím se to během těch čtyř minut stihnout, v nejhorsím bych o minutu přetáhl, což si myslím, že by nevdalo.

Na začátek mi dovoluje také poděkovat všem hygienikům, zaměstnancům sociálních služeb, záchranářům, a vlastně všem v první linii, ačkoliv jsem vůbec dneska neměl v úmyslu zde exhibovat s děkovačkami, ale pan kolega Brázdil mi tak trochu připomněl i ten kyselejší rozměr, kdy nejmenovaný kraj na své záchranáře podává i trestní oznámení, a to pouze za prezentaci nepohodlných názorů. Vynechám i ty poznámky poslance Hájka – vy tomu nerozumíte, tak se k tomu nevyjadřujte – protože si myslím, že taková invektiva sem skutečně nepatří, a pokud ano, tak je prostřednictvím pana předsedajícího pak aplikujte i na všechny ostatní poslance ve všech diskusích. Ano, ani já jsem na té šachtě nepracoval, také jí nerozumím, byť můj otec v šachtě pracoval poměrně dlouho.

Jinak jsem chtěl navázat hlavně na tu debatu o chytré karanténě, protože jsem do ní nechtěl vstupovat formou faktické poznámky. Poslanec Vondrák zde mluvil o obviňování z nefunkčnosti chytré karantény, to zde však nezaznělo. Vlastně naopak, pouze ten apel, aby byla rozšířena o další funkce, což vlastně i ministerstvo vyslyšelo.

My jsme už v březnu upozorňovali na to, jak technologie lze využít a jak je například využívají i některé asijské země k potlačení pandemie, a to dokonce za pomoci zařízení, které každý nosíme v kapse. Někteří naši členové se nejenže účastnili například těch týmů na vývoji a náběhu nové plicní ventilace CoroVent, ale také se spolupodíleli na vývoji aplikace eRouška, kterou tedy nakonec ministerstvo vzalo pod svá křídla a posléze i potvrdilo, že bude součástí chytré karantény 2.0. Obecně je cílem chytré karantény omezit šíření nákazy mezi lidmi a základem jsou i různé metody trasování kontaktů nakaženého s cílem izolovat ty, kteří se mohli, ale například i mohou nakazit. Výhodou je tak výrazně menší dopad na běžný život. Rozjezd té chytré karantény trval poměrně dlouho, přitom se ukazuje, že může být jedním ze základních pilířů pro budoucí boj s případnou druhou vlnou, případně

úplně jinou pandemií. To ale pouze za předpokladu, že bude chytrá karanténa dopracována a bude správně fungovat.

Proto ten apel, aby fungovala také preventivně, tedy nejen k dohledání kontaktů, ale také jako možná kontrola dodržování karantény, případně varování uživatelů před rizikovými oblastmi. A stejně tak může usnadnit práci i samotným hygienikům. Jak jsem zmínil, ministerstvo zhruba něco takového nakonec přislíbilo, ale ten materiál pod názvem Chytrá karanténa 2.0 a popis funkcí vlastně spíš připomíná takovou chytrou karanténu 1.5, byť je to posun možná vpřed, zatímco sousední Slovensko minulý týden už spustilo aplikaci, která vlastně mnoho těch požadavků té architektury naplňuje. Já ji můžu ukázat, ale asi na to nebude čas, abych se tomu věnoval detailně.

V této souvislosti zmíním i další věc, na kterou jsme opakovaně upozorňovali, tedy spolupráci s ostatními zeměmi Evropské unie, hlavně těmi sousedními. Jestli nás krize měla něco dalšího naučit, tak je to rozhodně spolupráce, a to nejen v rámci jednoho národa, ale i mezinárodně. To se bohužel v mnoha případech nedělo, a tak si to každá země trochu plácala na svém písečku. A samozřejmě když mluvíme o řešeních, která jsou v principu založena na nějakém způsobu sledování občana, nesmíme zapomenout na to, čeho se nesmíme nikdy vzdát a z čeho nesmíme ustoupit, pokud se nechceme vzbudit na úplně jiném kontinentu s odlišným přístupem k lidským právům. Proto taková řešení musí maximálně respektovat soukromí občana a chránit jeho osobní data před zneužitím.

Proč to vše zmiňuji? – A už budu končit. – Za ty dva měsíce jsme zde schvalovali mnoho zákonů v legislativní nouzi v souvislosti s koronavirovou krizí, ale snad ani jednou jsme neřešili tyto moderní formy opatření a jejich oporu v legislativě. Krom toho, že zde k tomuto tématu předkládáme usnesení, které asi ještě bude načteno, až na to bude více času příště, tak zopakuji apel z úterního zdravotního výboru, aby ministerstvo zapracovalo legislativní oporu chytré karantény včetně její kontroly a kompetencí jednotlivých institucí do zákona o ochraně veřejného zdraví.

Děkuji, dodržel jsem i tu minutu.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Vidíte, že jsem byl k Pirátům tolerance sama, tak třeba na mě taky budete někdy hodni.

Takže tímto hned přeruším dnešní schůzi, nicméně podám tu informaci ještě jednou. Za prvé tedy ve 14.30 hodin začnou interpelace. A co se týče této mimořádné schůze, tak jenom zopakuji, že ji přerušuji do středy 4. června 9 hodin ráno, pardon, do čtvrtka 4. června 9 hodin ráno. Následně potom, pakliže to nebude doprojednáno, tak v 11 hodin bude bod legionáři, a pakliže ten se stihne, tak potom bude pokračovat mimořádná schůze.

Takže přerušuji schůzi na polední pauzu, přeji dobrou chuť a ve 14.30 se tady zase uvidíme.

(Schůze byla přerušena ve 13.02 hodin.)

Pokračování schůze Poslanecké sněmovny
4. června 2020
Přítomno: 173 poslanců

(Schůze pokračovala v 9.00 hodin.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážený člene vlády, zahajují další jednací den 50. schůze Poslanecké sněmovny a všechny vás zde vítám.

Aby byla zaznamenána naše účast, nejprve vás odhlásím a prosím, abyste se všichni přihlásili svými identifikačními kartami a případně mi oznámili, kdo žádá o vydání náhradní karty.

Sděluji, že o omluvení své neúčasti na dnešním jednání požádali tito poslanci a poslankyně: Radek Vondráček do 12 hodin – pracovní důvody, Jan Bartošek do 10 hodin – pracovní důvody, Jan Bauer do 11 hodin – pracovní důvody, Jiří Běhounek – pracovní důvody, Josef Bělíca – pracovní důvody, Jan Birke – pracovní důvody, Jiří Bláha – pracovní důvody, Pavel Blažek – pracovní důvody, Jaroslav Dvořák – zdravotní důvody, Kamal Farhan – rodinné důvody, Jan Farský do 13 hodin – pracovní důvody, Eva Fialová do 11 hodin – pracovní důvody, Stanislav Fridrich – zdravotní důvody, Petr Gazdík – osobní důvody, Aleš Juchelka do 10 hodin – pracovní důvody, Pavel Juříček – pracovní důvody, Jiří Kobza – pracovní důvody, Lukáš Kolářik do 13 hodin – osobní důvody, Karel Krejza – pracovní důvody, Jana Krutáková – pracovní důvody, Jaroslav Kytýr – pracovní důvody, Helena Langšádlová od 12 hodin do 13 hodin – pracovní důvody, Jana Levová – pracovní důvody, Zuzana Majerová Zahradníková do 10 hodin – pracovní důvody, Eva Matyášová – rodinné důvody, Jana Mračková Vildumetzová – pracovní důvody, Monika Oborná – rodinné důvody, Tomio Okamura do 10 hodin – pracovní důvody, Zuzana Ožanová – pracovní důvody, Jana Pastuchová od 13 hodin – pracovní důvody, Petr Pávek – zdravotní důvody, Miloslava Rutová od 11 hodin do 15 hodin – zdravotní důvody, Helena Válková – pracovní důvody, Petr Venhoda od 14 hodin do 19 hodin – pracovní důvody, Lubomír Volný – zdravotní důvody, Ivo Vondrák – pracovní důvody.

Členové vlády: Andrej Babiš – pracovní důvody, Richard Brabec – pracovní důvody, Klára Dostálová – pracovní důvody, Jan Hamáček do 11 hodin – osobní důvody, Karel Havlíček – pracovní důvody, Jana Maláčová dopolední jednání – pracovní důvody, Tomáš Petříček do 11.15 hodin – pracovní důvody, Robert Plaga – pracovní důvody, Miroslav Toman – pracovní důvody.

Paní poslankyně Richterová bude hlasovat s náhradní kartou číslo 16.

Dnešní jednání bychom zahájili přerušným bodem číslo 16.

1. Vyhodnocení průběhu první vlny pandemie koronaviru na území České republiky a opatření k prevenci druhé vlny

Projednávání tohoto bodu jsme zahájili dne 28. května, všeobecná rozprava byla přerušena.

Pani poslankyně Alena Gajdůšková ruší omluvu pro dnešní den.

Já prosím, aby místo u stolku zpravodajů zaujal zástupce navrhovatelů pan poslanec Jakub Michálek, a bude-li souhlasit, stane se zároveň i jeho zpravodajem.

Nyní budeme pokračovat v přerušené všeobecné rozpravě, do které mám s přednostním právem přihlášeného pana předsedu Ivana Bartoše. (V sále je hluk.) Tak. A já vás poprosím všechny o klid v jednací sále, zahájili jsme dnešní jednací den, zahájili jsme bod číslo 1 a já bych byl rád, abychom v klidném a důstojném prostředí tento bod mohli projednávat. Prosím, pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Ivan Bartoš: Dobrý den, dámy a pánové, pane předsedající. Já bych chtěl navázat na jednání z minulého týdne. Piráti spolu s ODS svolali na minulý čtvrtek mimořádnou schůzi Poslanecké sněmovny a ta bude dnes pokračovat podle schváleného programu. O této dnešní schůzi od rána informují média, vyzdvihují dvě věci.

První je důležitost aktualizace pandemického plánu České republiky, o kterém zde minule již hovořil kolega Michálek. Je to skutečně modernizace a změna přístupu k tomu, jakým Česká republika podobným nebezpečím může hrozit, jsou to ty návrhy těch jednotlivých pandemických alarmů.

Druhá věc, o které média hovoří, je zřízení vyšetřovací komise k nákupu pomůcek. Je to bod, který je zmiňován v médiích velmi často. Já bych chtěl říct, že to je jeden z bodů jednání, bod číslo 4, z mého pohledu to však není úplně ten bod nejdůležitější. Obsahem této schůze jsou tedy čtyři body.

První, a ten je podle mě velmi důležitý jak pro vládu, které jsem chtěl poděkovat, že vládní poslanci schválili návrh této mimořádné schůze, ale zvládli se – dneska snad kromě pana ministra Adama Vojtěcha, nedostavil žádný ministr na začátek, což tedy vidím jako poměrně ostudné vzhledem k tomu, že bod 1 má vyhodnocovat, jak Česká republika, potažmo tato vláda zvládla tu první vlnu pandemie COVID-19 a hlavně jaké poučení pro podobné hrozby z toho plynou.

Bod 2 – a opět zde nevidím ministry, kterých se tato věc týká, jsou skutečně pomoci občanům, na které vláda v tom chaotickém zvládnutí těch prvních dvou měsíců zapomněla. Stále jsou zde skupiny osob, lidí, ale i malých firem, na které žádný z vládních pomocných balíčků nedopadl a kteří, ačkoliv byli významně zasaženi tím celkovým uzavřením ekonomiky a fungování České republiky, tak doslova padají na dno, což uvidíme bohužel, vidíme to již teď, ale vidíme to i v následujících měsících.

Třetím bodem – a já děkuji, že je tady aspoň pan ministr Adam Vojtěch – je bod, který se má zabývat nákupem zdravotních pomůcek nejen na Ministerstvu zdravotnictví.

A čtvrtým bodem je tedy zřízení té komise. Ale jak se mohli i občané dovědět, Sněmovna, resp. vládní strany, ale i třeba SPD tomuto kroku není významně nakloněná.

Já bych tedy navázal tam, kde jsme minule skončili, neboť ten první bod byl pouze rozjednáán, a já jsem skutečně chtěl poděkovat ministrům, že naslouchají a že reflektují to, co po nich chce ta opozice, a nemůže to udělat. Budu tedy mluvit k ministrům, kteří si to pak možná přečtou nebo se na to někde dívají, pokud se tedy někde třeba nefotí či něco podobného.

Tak. Opozice na začátku vládě podala pomocnou ruku. Ostatně o ni pan premiér Babiš v médiích žádal a hovořil o tom. Byli jsme na několika on-line setkáních, protože se nemohla ta skupina setkat osobně. A teď slyšíme, že opozice po dobu pandemické krize spala. Já jsem dokonce zaznamenal vyjádření pana prezidenta Miloše Zemana, že opozice v době koronakrize nic nedělala. Já si myslím, že je špatně, jestli na Hrad neproudí ty správné informace, nevím, jak pracuje Kancelář pana prezidenta. My jsme mu proto poslali strukturovaný dopis, jakým způsobem fungovala opozice v těch dvou měsících. On pak následně tedy někde aspoň k tomu plánu, který jsme představili – Budoucnost řešíme teď – měl nějaké kladné konotace. Nicméně není pravda, že by opozice nespolečně pracovala.

Já předpokládám, že zde budou vystupovat i zástupci jiných stran. Ale dovolím si vypíchnout některé zcela zásadní kroky. My jsme v době legislativní nouze, té pandemické krize, kdy vláda velmi rychle předkládala sněmovní zákony, které jsme museli během dne zpracovat, předložili desítky pozměňovacích návrhů k mnoha vládním zákonům. Když se na to podíváme, tak namátkově – ošetřovné pro lidi pracující na dohody, zjednodušení dokládání nároků na příspěvek na bydlení a příspěvek na dítě, pozastavení mobiliárních exekucí, prodloužení doby, do které student musí předložit vysoké škole maturitní vysvědčení z důvodu odkladu maturit, a mnoho dalšího.

Vláda některé naše návrhy původně odmítla, načež je i třeba s měsíčním zpožděním nebo s několikátýdenním zpožděním sama představila. Byly to návrhy na podporu malých s. r. o., i třeba regulaci ubytování Airbnb, zmírnění pravidel pro splácení úvěrů a hypoték, odklad elektronické evidence tržeb. My jsme prosadili například možnost obnovení doprovodů u porodů, navrhli jsme řešení problémů přeshraničních pracovníků, takzvaných pendlerů, jejichž situace byla díky uzavření hranic velmi kritická, i řadu systémových opatření, například týkajících se podpory knižního trhu.

Já bych chtěl říci, že za ty dva měsíce, co jsme zde i spolu ve Sněmovně strávili, občas v menších podmínkách, se skutečně odvedla celá řada práce, ale celá řada věcí se i nepovedla. Já jsem zde zmínil stručný výčet nějakých návrhů. My jsme předložili a panu premiérovi dali ten plán Budoucnost řešíme teď a musím říci, že jsem rád, že podle některých kroků, zejména ve věci přípravy na druhou pandemickou vlnu, vláda

už postupuje. Je to třeba aktualizace nebo nový návrh krizového zákona, který bude reflektovat ty hrozby. Ale mohlo se udělat více.

Tedy k prvním bodu. My jsme během té práce byli svědky několika situací, kdy vláda skutečně nepostupovala – a často se říká, že ta situace byla nová, ale procesy vlády jsou zaběhlé, vláda musí pracovat systematicky – nepostupovala dostatečně správně, dostatečně systematicky, dostatečně otevřeně. Já si myslím, že to často bylo na úkor těch dlouhodobých televizních prezentací a tiskových konferencí. Vláda mohla být rychlejší, flexibilnější, chytřejší, více nápomocná různým skupinám.

Já si myslím, že jak budeme procházet to vyhodnocení jednotlivých kroků, tak zde bude možnost probrat ty věci a podívat se, co se dá v souvislosti se zkušenostmi, které jsme nabrali během těch dvou měsíců, zlepšit.

Já bych se chtěl vyjádřit krátce ke zdravotnictví, protože to není otázka nákupu zdravotních pomůcek, ale v médiích často zaznívá, že jsme byli ti nejlepší. Nelze říci, že bychom byli na evropské špici, i když ze zdravotního pohledu a počtu nakažených a lidí, kteří zemřeli, jsme měli dobrá čísla. Když se podíváme na počty mrtvých v přepočtu na milion obyvatel, jsou na tom lépe země nejen Lotyšsko nebo Litva, ale i naši sousedé. Slovensko má pět mrtvých na milion obyvatel, Polsko 27. Česká republika je celoevropsky kolem 20. příčky s číslem 400 mrtvých lidí na milion obyvatel, takže neuspěje na vavřínech. Česká republika není nejlepší v rámci zemí na evropském kontinentu. A pokud bychom čelili na podzim nějaké další vlně covidu – a je předpokládána – měli bychom se na to připravit.

Já si myslím, že jedna ze zásadních věcí je otevřenost a informovanost, a to jak politiků, kteří sedí ve Sněmovně, vládních politiků, opozičních politiků, tak i veřejnosti. Faktem je, že vláda byla na informace skoupá, po dobu průběhu pandemie neexistoval kromě takové prezentace, kde pak byla dána jednotlivá odvětví obchodu s daty, neexistoval plán, kde by se lidé mohli předpřipravit na možné scénáře vývoje. My jsme žádali tyto informace, poslanci na ně mají ze zákona nárok. Vláda by měla informovat veřejnost ve věci plánovaných opatření pro případ šíření koronaviru a informovat nemyslím tak, že se večer v deset hodin na tiskové konferenci občané dozvědí, že od druhého dne něco platí.

Když se projdete dnes po ulici a zajdete si koupit třeba nějaký malý nákup cestou domů, tak vidíte, že lidé nosí roušky na ulicích, kde se nepotkávají, kde dokonce dodržují ten social distance, ale nenosí je v obchodě. Vždyť to je přece přesně obráceně. Venku, kde lidé se mohou vyhýbat, přece nemusí nosit roušky. Je to tak, jak tady i pan ministr tuhle říkal, nicméně oni je sundávají při vstupu do interiéru, kde se potkávají s jinými lidmi. To je zásadní problém. A já bych ještě jednou apeloval – a já jsem rád, že tady pan ministr minule mluvil s předsedou poslaneckého klubu Jakubem Michálkem, a on mu ukazoval model Nového Zélandu, aby se Česká republika do budoucna fakt vydala tím, že existují nějaké stavy ohrožení celorepublikové nebo lokální a na základě toho každý ví, jaká opatření a proč se zavádějí. Proč je to důležité? Důvěra lidí v konání vlády a srozumitelnost těch opatření je naprosto klíčová pro vůli opatření dodržovat a často je to jediná obrana, aby lidé nevědomky tato opatření neporušovali a nedělo se to, že lidé navzájem pak na sebe navzájem

nevolají policajty, že se někdo objeví na balkoně bez roušky a zapálí si tam třeba cigaretu. Je skutečně důležité, aby každý věděl, co kdy platí a jak se bude postupovat.

Já si myslím, že důležitá otázka, která souvisí i s tím vyhodnocením průběhu pandemie, a stále o tom politici, ale i odborníci a podnikatelé vystupují v médiích, je strategie zásobování České republiky nejen v době pandemie. Situace samozřejmě byla kritická, nákupy v zahraničí byly velmi obtížné. My jsme předali někdy před měsícem a půl – a bylo těch iniciativ víc, zhruba 220 firem, které v České republice obchodují se zdravotními pomůckami nebo vyrábějí nějaké komponenty, ať jsou to nanotechnologie, či nějaké jiné součásti, které byly potřeba v danou chvíli. Já bych chtěl apelovat – a je to jeden z požadavků a usnesení, které dnes zazní v této Sněmovně – aby skutečně vláda aktivně spolupracovala jednak s odbornými institucemi v České republice, může to být ČVUT, může to být ostravská báňská univerzita, aby došlo k zapojení těch firem a aby, když teď se hodně hovoří o potravinové soběstačnosti, skutečně Česká republika nebo v evropském kontextu jsme dokázali si navzájem vypomoci a nebýt odkázáni na trhy, které v danou chvíli nemůžeme ovlivňovat, nebo se díky zavření hranic omezí možnost nákupu v zahraničí. Je to otázka vybavenosti. Je to i otázka, jakým způsobem budou doplněny hmotné rezervy, které Česká republika má.

Jeden ze zásadních problémů té situace, na který zde bylo upozorněno už v lednu, byl skutečně nedostatek zásob pro případnou pandemickou krizi. Ty zásoby byly v řádu desetitisíců, které zde byly, respirátorů a roušek. Skutečně byly nepostačující a měli bychom provést revizi současných rezerv České republiky v těchto hmotných rezervách a vláda by měla, když teď nejsme pod akutní hrozbou pandemické krize, představit jasný plán, jakým způsobem bude tyto zásoby doplňovat, a zrevidovat stavy nejen zdravotních pomůcek v souvislosti s koronakrizí.

Já už postoupím k několika málo posledním částem. Důležitým bodem – a já jsem zaznamenal, že se chytrá karanténa předává a dělají se na ni nějaké speciální týmy, stát vyhrazuje peníze – důležitým bodem, ačkoliv v tuto chvíli třeba není tolik potřeba, ale ukázalo se v dolech OKD na Karvinsku, že to je potřeba, je dpracování a zprovoznění takzvané chytré karantény, dobrovolného systému, který můžete v případě, že se někde náhle objeví výskyt pandemie, a to se skutečně může stát tak, že jeden člověk pojedete někde dopravním prostředkem – abychom dokázali tento systém lokálně aktivovat a s pomocí hygienických stanic skutečně dotrasovat ty lidi, kteří mohli být potenciálně nakaženi, a pracovat s tím problémem ohniskově v tom místě.

Pokud chytrá karanténa bude spuštěna, budou do ní zapojeny další komponenty, o kterých se teď hovoří, jako komponenty 2.0, může to být aplikace eRouška, která sama od sebe nikam – já tady teď nemám telefon, mám ji tam – která sama od sebe data nikam neposílá, ale v případě, že – už je i na iPhone – se stanete osloveným, že jste byl v kontaktu s někým, kdo měl nemoc covid, tak ta data prostě odešlete, pokud s tím souhlasíte, a bude se provádět na jejich základě trasování. Jsou v tom zapojeny mapy.

Pokud tento systém postavíme a na podzim se zde objeví druhá vlna nebo budeme čelit třeba nějaké jiné pandemické hrozbě v budoucnu, je to systém, který pomáhá najít ty lidi, lokalizovat ten problém, a zároveň je to dobrá obrana před tím, aby Česká republika, pokud bude mít dost zdravotních pomůcek, nemusela vypínat a zapínat celou Českou republiku dramatickým způsobem, který – a v tuto chvíli jsou to jenom odhady – v rámci první vlny stál Českou republiku k 600 mld. korun.

Poslední bod, který bych zde chtěl zmínit k té první části, je to skutečně otázka testování a možnosti České republiky provádět testy stále. Stále Česká republika není na té kapacitě, která by se dala vypnout a zapnout. Je skutečně důležité posílit možnosti testování včetně zapojení ne komerčních laboratoří, ale laboratoří u fakultních nemocnic a mít kapacitu testovat skutečně, pokud to bude nutné, desítky tisíc testů denně. Ten potřebný odhad je zhruba ke 20 až 30 tisícům.

Já bych v tuhle chvíli chtěl jen vyslovit politování, myslím, že všichni sledovali, jakým způsobem se laboratoře nekomerční postavily k otázce testování koronaviru na samotném počátku, kde prezentovaly systémy, které jim umožnily testovat tisíce vzorků denně. Tyto kapacity nikdy nebyly využity. Já jsem nyní poslal informaci 106 na některé instituce spolu s poslankyní Olgou Richtrovou a svými kolegy, jakým způsobem a od koho poptávaly naše nemocnice. Není to žádná buzerační věc, já chci jenom ukázat, když Česká republika má kapacity v odborných zařízeních při svých institucích, proč tato nebyla v danou chvíli zapojena. Na internetu je iniciativa Laboratoře proti koronaviru, kam se přihlašovaly příslušné laboratoře po celé České republice, a jenom co jsem se bavil s lidmi, kteří realizovali přípravy zde v Praze v nemocnici na Karlově náměstí, tak požadavek na testování k nim šel v řádu jednotek testů denně, třeba dva testy ráno, dva testy odpoledne, vyhodnocení. Myslím si, že je škoda, pokud máme odborné kapacity při institucích, jejichž je zřizovatelem stát nebo nějaká samospráva, aby tyto nebyly využity.

Dnes tedy budou ještě na programu, až skončíme tento bod, další tři body. Já si myslím, že je důležité, pokud se zde shodneme, a my jsme ty návrhy usnesení již předali předsedům poslaneckých klubů k těm jednotlivým bodům a kolega Michálek je poslal i poslancům, abychom si zde dali reálný závazek, a škoda, že zde přes den nebude pan premiér, že ta podaná ruka, o které na začátku hovořil, by mohla být reprezentována právě tím souhlasem na těch dalších stanoviskách Sněmovny směrem k vládě a k jednotlivým ministrům, že by to mohla být ta smlouva, abychom v případě další podobné krize, nebo třeba nějaké jiné krize, věděli, kam kráčíme, aby existoval jasný plán pro budoucnost České republiky v následujících měsících i v případě příchodu druhé vlny na podzim, a na základě těchto usnesení potom jednali, a pokud vláda půjde tou cestou, tak i tyto kroky podporovali v rámci našeho hlasování v Poslanecké sněmovně.

Toliko za mě na úvod, my ta jednotlivá usnesení k jednotlivým bodům budeme přednášet v průběhu dne a věřím, že se na spoustě věcí shodneme. Děkuji. (Potlesk z lavic Pirátů.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Já vám děkuji. Přečtu omluvy. Pan poslanec Stanislav Juránek dnes z celého pracovního dne z pracovních důvodů. Paní poslankyně Dana Balcarová od 14.30 do konce odpoledního bloku a z pátečního jednání 5. 6. na celý den také z pracovních důvodů. Pan poslanec Marek Výborný od 9 do 12 hodin z pracovních a rodinných důvodů.

Mám tady dvě – tři faktické poznámky. Pan ministr Adam Vojtěch, pan poslanec Jaroslav Holík a pan poslanec Josef Hájek, a pak s přednostními právy vystoupí pan poslanec Radim Fiala a pan místopředseda Petr Fiala. Pane ministře, prosím, máte slovo.

Ministr zdravotnictví ČR Adam Vojtěch: Děkuji za slovo. Já nechci tady nikoho poučovat, na to jsou tady odborníci jiní v této Sněmovně, ale každopádně pan předseda Bartoš hovořil o tom, že máme 400 mrtvých na milion obyvatel v České republice. Není tomu tak, je to 30 osob, 30 mrtvých na milion obyvatel, což nás zařazuje na 30. místo v Evropě, takže jsme na tom velmi dobře, celkově 324 úmrtí doposud. Tak jenom ať skutečně jsme korektní, na světě jsme na 55. místě, pokud jde o počet úmrtí v Evropě na 30. místě. Děkuji. (K panu poslanci Bartošovi:) Faktická, já vás nechám reagovat.

Poslanec Ivan Bartoš: Já jsem si tohoto svého překnutí vědom, já už jsem se hlásil ihned, ano, skutečně, je to 30 mrtvých na milion obyvatel, je to o řád úplně jinde, já jsem se přeekl, není to, že bych se pohyboval v nějakých jiných číslech. Je to 20. příčka myslím že evropsky v tuto chvíli. (Reakce ministra a dalších z místa o počtu nakažených.) Děkuji.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Já bych byl rád, abyste na sebe nepokřikovali. Pan poslanec Josef Hájek, faktická poznámka – stahuje. Takže s přednostním právem pan poslanec Radim Fiala, připraví se pan místopředseda a pak vy. Prosím.

Poslanec Radim Fiala: Dobrý den. Vážené dámy a pánové, vážený pane předsedající, dovoluji mi, abych krátce za hnutí SPD shrnul průběh koronavirové krize a řekl, co podle našeho názoru bylo dobré, co by se mělo zlepšit a co bychom mohli udělat jinak.

Z hlediska zdravotní krize, z hlediska opatření, která česká vláda udělala, tam můžeme vyjádřit spokojenost. Podle mě to byla opatření včasná, byla to opatření, která zabránila daleko rozsáhlejšímu výskytu koronaviru v České republice, a přes drobné detaily, o kterých můžeme diskutovat do budoucna, abychom se z nich poučili, si myslím, že to vláda zvládla dobře. My nechceme za každou cenu jenom kritizovat. Chceme být konstruktivní opozicí, a když je něco dobře, tak si myslím, že bychom to měli říct. To, že je to dobře, tak to říkám hlavně z důvodu toho, když se podíváme na západ k liberálním demokraciím, jako je Německo, Velká Británie a

podobně, tam ta opatření začali dělat daleko později. Daleko později. A také je vidět, mnohé země říkaly, že možná nechají raději populaci promořit, a dopadlo daleko větší smrtností, daleko větším počtem úmrtí než v České republice. Takže zde až na několik detailů v té zdravotnické části si myslím, že Česká republika v této věci uspěla. My jsme jako hnutí SPD opatření vlády vždycky podporovali a jsem přesvědčen, že i v budoucnu jsme si schopni s takovou zdravotní krizí poradit.

Co se týče řešení ekonomických otázek, tam je to podle našeho názoru daleko horší. Faktem je, že vláda, stejně jako u zdravotní krize neměla žádný plán – žádný plán řešení zdravotní krize – ale neměla ani žádný plán ekonomické krize. Nicméně bylo několik grémii Sněmovny, kde jsme vládě, panu premiérovi říkali, že je potřeba zachránit ty společnosti, zachránit zaměstnanost v české společnosti a dávat peníze firmám, aby měly likviditu, aby byly schopny samozřejmě za podmínek, že nebudou propouštět zaměstnance, aby ty společnosti byly schopny je zaplatit, aby nedocházelo k propouštění.

Nicméně vláda podle mě zvolila nešťastný způsob. Způsob administrativní – byrokratického vyplňování formulářů, schvalování, podepisování, kontrolování a podobně. Výsledkem toho je, že společnosti, které požádaly naprosto oprávněně podle mého názoru o finanční pomoc v březnu tohoto roku, tak ještě dnes ty finanční prostředky nemají. To je prosím výsledek, a teď mi promiňte to slovo, pomateného eurodotičního systému, bez kterého mají vlády snad všech zemí v Evropě pocit, že se neobejdou. Kdyby tento systém změnily, kdyby těm společnostem nechaly peníze, nechaly jim je například ve formě sociálních odvodů za zaměstnance, které by nemusely ty společnosti odvádět, a samozřejmě je to přesně dáno i tím, že společnost, která má tři zaměstnance, tak odvádí málo, a společnost, která má 200 zaměstnanců, odvádí hodně, to znamená, že by to bylo i přesně dáno podle počtu zaměstnanců, kolik by ta společnost získala od toho státu. To je jedna podle mě důležitá pomoc, kterou vláda neudělala. To znamená, vláda místo toho, aby pomohla, tak ještě těm společnostem odčerpávala likviditu.

Druhá věc, která je podle mého názoru také důležitá, je, že vláda chce, nebo praktikuje tu věc, že společnosti platí daň z přidané hodnoty i z faktur, které nedostaly, které neměly zaplacený. Bohužel v současné době zase se stává to, že u některých společností začíná vznikat druhotná platební neschopnost, a tento problém se začíná řetězit. A samozřejmě pokud neplatí faktury, tak ale ty ostatní firmy mají povinnost odvést daň z přidané hodnoty. Pokud by vláda rychlým zákonem už v březnu udělala to, že by platily společnosti daň z přidané hodnoty pouze ze skutečně zaplacených faktur, spousta finančních prostředků by zůstala těm společnostem na účtech.

My jsme takový zákon navrhovali, vláda ho několikrát zamítla. Tato věc v několika zemích Evropské unie platí a není to nic proti ničemu. A myslím si, že zvláště malým by to velmi pomohlo, že vláda by nemusela odčerpávat finanční prostředky z účtů společností a mohla jim nechat likviditu, aby měly na zaplacení zaměstnanců. Nemusela vznikat druhotná platební neschopnost, nemusela vznikat tak velká zaměstnanost.

Bohužel tyto všechny dopady se teď začínají jen trochu projevovat, protože alespoň ty společnosti mají odklady splátek, odklady úvěrů, odklady leasingů. Ale až to všechno skončí, tak se obávám, že ta ekonomická krize propukne naplno a že ta nezaměstnanost se i v té České republice zvýší.

Takže v části té ekonomické nemůžeme být spokojeni a jsem přesvědčen, že kdyby se něco takového podobného opakovalo, tak i vláda musí vyvodit důsledky z toho, jak dopadne ekonomika na konci roku. Já se také obávám, že deficit státního rozpočtu bude sahat až k 500 miliardám. Nám by to ale nevadilo za předpokladu, že by ty peníze do ekonomiky šly.

Dovoľte mi ještě, abych řekl jednu věc. Deficit státního rozpočtu dneska dělá podle posledních zpráv, posledních informací, asi 160 miliard. Ale peníze, ty výdaje, které šly navíc do ekonomiky na různé programy COVID I, II, III, Antivirus, dělají 20 až 30 miliard. Je to zanedbatelná věc. Ta velikost toho ekonomického propadu je právě přes 100 miliard, kdy společnosti nefungují, ta ekonomická společnost byla absolutně vypnutá a přes 100 miliard byl výpadek příjmů státního rozpočtu. Ať už to bylo na daních, DPH, sociálním, zdravotním, pojištění a podobně. To znamená, že je vidět, že většinu toho tvoří výpadek příjmů a že jenom malá část z toho deficitu státního rozpočtu šla do té ekonomiky. Je to 20 až 30 miliard, a pokud si dobře pamatují, tak vláda říkala, že na přímou pomoc dá 200 miliard a 900 miliard garančních záruk. Takže garanční záruky možná, ale to není přímá pomoc, a z těch 200 proklamovaných miliard šlo do ekonomiky jenom velmi málo.

Dále bych se chtěl zmínit samozřejmě k prošetření nákupu ochranných pomůcek. Ano, my v SPD si myslíme, že je potřeba tuto věc prošetřit, důkladně prošetřit, protože kolují různé historky a různé zvěsti a můžeme tomu čelit pouze tím, a vláda tomu může čelit pouze tím, že tuto věc nechá prošetřit. Hnutí SPD v této věci navrhlo usnesení Poslanecké sněmovny, aby tuto věc prošetřila pro nás autorita nejvyšší, to znamená Nejvyšší kontrolní úřad. Toto usnesení bohužel nebylo přijato, mě to moc mrzí, že nebylo přijato, nicméně už z médií víme, že Nejvyšší kontrolní úřad tyto věci sleduje, že Nejvyšší kontrolní úřad zařadil kontrolu nákupu ochranných pomůcek do svého pracovního plánu. To znamená, že z našeho důvodu my ještě budeme dále jednat o tom, zda podpoříme vznik té komise, protože podle našich zkušeností z Poslanecké sněmovny ty komise jsou více než vyšetřovací politické a dochází v nich k verbálním přestřelkám mezi koalicí a opozicí a skutek utek.

Takže my samozřejmě chceme vyšetření, uděláme pro to všechno, budeme v SPD ještě jednat, jestli tuto komisi podpoříme. Ale pro nás je nejdůležitější, že kontrolu provede Nejvyšší kontrolní úřad, a my na základě výsledků, které provede tato pro nás nejvyšší kontrolní autorita, uvidíme, jak se zachováme, zda podáme trestní oznámení například na některá ministerstva nebo na někoho, kdo vyjde v těch auditech jako ten, u kterého by potenciálně mohlo dojít ke korupčnímu jednání a podobně.

Co si ale myslím, že je důležité také zde říct, že koronavirová krize ukázala jasnou nepřipravenost České republiky na jakýkoliv takový podobný stav, ať už jde o pandemii, ať už jde například o povodně, ať už jde o potenciální blackout nebo jiný

konflikt. Česká republika v této věci z hlediska materiálního zabezpečení rozhodně není připravena. Viděli jsme to na ochranných pomůckách, které jsme museli vozit z Číny velmi rychle, a z jiných zemí Asie.

A myslím si, že stejně to tak je i – pokud jsem mluvil s předsedou Správy státních hmotných rezerv, většina věcí, které obsahuje, a movitých věcí, které obsahuje Správa státních hmotných rezerv, má třeba dvacet, třicet, padesát let stáří. Když vyjede taková kolona aut ze skladu státních hmotných rezerv, bude to vypadat, jako když vyjede kolona veteránů. Je potřeba tyto věci obnovit. Vláda by měla jasně říct, kolik bude každý rok dávat peněz, měla by mít plán obnovy Správy státních hmotných rezerv, aby pokud se stane jakákoliv katastrofa, byla Česká republika připravena na jakoukoliv katastrofu a byla připravena chránit svoje občany.

S tím bezprostředně souvisí také přehodnocení plánu například potravinové bezpečnosti, lékové bezpečnosti, energetické bezpečnosti. Myslím, že to jsou velmi důležité věci, na které je potřeba tady v této debatě a v této diskuzi reagovat. My přece nemůžeme stát ve frontě v Indii a v Číně na paralen. To přece není možné. Představte si, že by přestaly fungovat některé potravinářské podniky jak v České republice, tak v Evropě. No tak ty lidi prostě nenakrmíme.

Takže na tyto věci by se vláda měla zaměřit. A my samozřejmě navrhneme dnes usnesení, co by vláda měla akcentovat, na co by se vláda měla zaměřit, kde jsou ty chyby, nedokonalosti, problematické věci, které právě z analýzy koronavirové krize vplynuly, a tohle je jedna z nich.

Dále se musím zmínit i o Evropské unii. Nezlobte se, ale tady v této koronavirové krizi musím jasně říct, že Evropská unie zklamala. Evropská unie se tvářila, jako že žádná pandemie a koronavirová krize neexistuje, neměla žádné plány, neměla žádné způsoby řešení. A kdybychom jako vždy čekali na celoevropské unijní řešení, tak bychom tady čekali možná ještě teď. Byly to právě suverénní státy, které se o sebe dokázaly postarat, a suverénní státy, které dokázaly to, že koronavirovou krizi vyřešily. Některé lépe, některé hůře, ale byla to jejich odpovědnost, a ne odpovědnost žádného politického superprojektu, jako je Evropská unie.

Z našeho pohledu co je potřeba dělat dál. Někdo říká, že přijde druhá vlna. Já nevím, jestli přijde druhá vlna, nejsem lékař. Nicméně si myslím, že dnes už je Česká republika velmi dobře připravena na to, pokud by se měla koronavirová krize v menší či větší míře opakovat. Lidé jsou už velmi ohleduplní, mají odpovědnost, dezinfikují se, nosí roušky.

Co je potřeba ale udělat z hlediska státu? Stát musí dodělat takzvanou chytrou karanténu. Chytrá karanténa je nesmírně důležitá v tom, že pokud se objeví nějaké malé ohnisko koronavirové pandemie, nebo koronavirového výskytu, tak jsme schopni na základě odběrů a jejich vyhodnocení na toto malé ohnisko přijít a izolovat ho. Takže za prvé je to chytrá karanténa.

Za druhé musíme kontrolovat vzorky a zvýšit jejich počty až na 30 tisíc, tak jak to vláda deklarovala. Myslím si, že je to dostatečná velikost a je to nesmírně důležité.

A třetí věc, která je podle našeho názoru důležitá dělat, je chránit ohrožené skupiny občanů. To znamená seniory, lidi v nemocnicích, lidi v domech seniorů, lidi,

kteří jsou nemocní a mají některé nemoci, které by v souvislosti s koronavirem mohly způsobit ohrožení jejich života.

Dovolte mi ještě, abych řekl, že hnutí SPD samozřejmě připravilo návrhy usnesení, které vám dnes předneseme. Bude to moje kolegyně Lucie Šafránková. Usnesení se většinou týkají toho, že považujeme za nedostatečné, jak vláda přistoupila k řešení ekonomické části krize, že lidem dávala málo a pozdě. Takže to bychom byli rádi, aby Sněmovna vzala na vědomí, a požádám vás o podporu těchto usnesení.

Děkuji vám. (Potlesk z řad poslanců SPD.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Já vám také děkuji. Přečtu omluvy. Omlouvá se paní ministryně Jana Maláčová z dnešního jednacího dne z pracovních důvodů, pan poslanec Radek Koten dnes od 9 do 10 hodin ze zdravotních důvodů, pan poslanec Patrik Nacher dnes mezi 9.15 a 11.30 z důvodu jednání ve volebním kraji, pan poslanec Petr Venhoda dnes mezi 9.30 a 13.00 z důvodů pracovních, pan poslanec Petr Vrána 4. a 5. 6. z důvodu nemoci, pan poslanec Ladislav Okleštěk dnes 4. a zítra 5. 6. z důvodů rodinných, pan poslanec Vít Rakušan dnes mezi 9. a 10. hodinou z důvodů pracovních.

Poprosím pana místopředsedu Fialu, aby se ujal slova. Prosím.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, já jsem měl tu čest zdůvodňovat svolání této mimořádné schůze minulý týden a tam jsem také vysvětlil klíčové důvody, které nás, Občanskou demokratickou stranu, vedly k tomu, že jsme společně s klubem Pirátů iniciovali svolání mimořádné schůze. Ale protože mezitím uběhl týden, tak bych přece jenom chtěl některé věci připomenout, zdůraznit – věci, které jsou důležité pro Občanskou demokratickou stranu, a očekávání, se kterými do té dnešní diskuse vlastně jdeme.

Na úvod musím říct, že sice rozumím tomu, co tady říkal pan předseda Pirátů Ivan Bartoš, že děkoval ministrům, kteří tu jsou, že tu vůbec jsou, a tak dále. Není to úplná samozřejmost v této Poslanecké sněmovně. Ale já bych to přece jen spíš otočil. Ona by to totiž měla být samozřejmost a u tak závažné věci, jako je inventura, hodnocení toho, co se České republice při řešení pandemie povedlo a co se nepovedlo, co nás čeká, jak jsme připraveni ekonomicky, po zdravotnické stránce, jak jsme se vyrovnali s tím, co tady bylo, a jak jsme připraveni na to, co přijde, u tak závažné věci by tady měla být většina členů vlády v čele s premiérem. A prostě tu nejsou a to já považuji za něco, co je prostě špatné a na co bychom si neměli zvykat, protože vláda je odpovědná Poslanecké sněmovně, má se tady zpovídat ne opozici, ale nám poslancům jako celku, a tedy i občanům. Je to přirozený prostor, kde debata musí probíhat. A při vši účtě k členům vlády, kteří dnes přišli, při vši účtě k vám je to ze strany vlády neúčta k Poslanecké sněmovně. Nemohu k tomu říct nic jiného. Ale dobře, není tu většina vlády, není tu premiér, nepovažuje debatu za důležitou, není to poprvé. Je to prostě tak. My si na to nezvykneme, my se s tím nesmíříme, ale pro tuto chvíli mi nezbyvá nic jiného, než to nějakým způsobem vzít na vědomí.

Minule jsem říkal a znovu to dnes opakuji, protože to pokládám za důležité, že Občanská demokratická strana neočekává od této schůze, nechceme my být ti, kteří se hlavně věnují minulosti a kritice vlády. Těch věcí, které bychom mohli kritizovat – chaotická rozhodování, zmatek, to všechno –, je dost, ale my se chceme zaměřit na klíčové věci. Chceme provést určitou inventuru, ale hlavně se chceme bavit, co bude dál, jak jsme připraveni na případnou druhou vlnu, jak jsme připraveni jako Česká republika na ekonomické problémy, které přijdou, jak jsme připraveni na budoucnost. Protože určitě nelze navázat tam, kde vláda svým způsobem vládnutí před koronavirovou krizí skončila. Takže smyslem této schůze pro nás je ve chvíli, kdy jsme si oddechli, kdy se vracíme k normálnímu životu, provést určitou revizi toho, co se povedlo, co se nepovedlo a jak jsme připraveni na budoucí vývoj.

Před námi stojí tři velké úkoly, o kterých tady musíme mluvit a o kterých chceme mluvit.

Ten první, připomenul jsem ho minule, dnes se k němu vrátím jenom krátce – musíme se naučit s kononavirem žít. Říkají nám to epidemiologové, říkají nám to zdravotníci, virus nezmizí, v nějaké podobě tu je, nejenom u nás, ale samozřejmě i v jiných zemích. Zvládli jsme první vlnu, poradili jsme si s pandemií, ale teď se musíme naučit s kononavirem žít. A to mimo jiné znamená, že musíme být připraveni i na ty horší scénáře, které si nikdo nepřejeme, které nikdo nechceme, ale které jako odpovědní politici nemůžeme úplně vyloučit. Pokud přijde nějaká druhá vlna, tak nemůžeme udělat to, co jsme udělali při první vlně. A říkám schválně udělali, protože jsme to udělali společně, my jsme podpořili restriktivní opatření vlády v první fázi, my jsme řekli ano, vypnutí republiky v této chvíli je v pořádku, a podpořili jsme to zcela jednoznačně. Ale kdybychom to udělali podruhé, dámy a pánové, po tom všem, co víme a jak jsme se mohli připravit na případnou druhou vlnu pandemie, tak už by to byla velká chyba. Není prostě už podruhé možné vypnout celou republiku. A abychom ji příště nemuseli vypnout, tak musíme udělat určité kroky, které podle nás zatím nejsou přesvědčivě vykonány.

Jeden z nich je to, o čem se pořád mluví, a to, co všichni skloňují, a to je chytrá karanténa. Jak ta chytrá karanténa funguje? Jak je opravdu účinná? Máme data? Víme to? A co se děje s těmi daty, která jsou nezbytná pro chytrou karanténu? Kdo s nimi pracuje? Jak jsou zabezpečena? Jsou to údaje o občanech – jak se s nimi pracuje? Víme to? A ptám se všech. Ptám se i vládních poslanců. Podle mě to nevíme, protože to prostě veřejně zatím není dostatečně debatováno. A když si z veřejných zdrojů přečtu fakta, která nikdo z vlády nerozporoval, a to je třeba to, jak funguje eRouška, jeden ze základních, důležitých, podstatných, klíčových, jak slyšíme, komponentů chytré karantény, tak vidíme, že pravděpodobně nefunguje, jestliže prostě 20 procentům lidí, kteří vlastní mobilní telefony, se aplikace dostatečným způsobem nezobrazuje, respektive se vypíná a není funkční. To znamená, že jsme připraveni na případnou druhou vlnu. Pokud je to jinak, budu rád, když nám to tady vláda vysvětlí, ale zatím jsme se takového vysvětlení nedočkali.

A znovu opakuji: není možné, to je náš společný úkol, u případné druhé vlny znovu vypnout Českou republiku. Byla by to obrovská chyba.

Druhý velký úkol, který tady před námi je, je pomoci těm, kteří byli ekonomicky postiženi. A já znovu připomínám to, co asi víte, ale co si ne dobře všichni uvědomují. Ti lidé nebyli postiženi pandemií jako takovou, je nezasáhl virus. Je zasáhlo rozhodnutí státu, rozhodnutí vlády o tom, že se část ekonomiky vypne. A odtud vzniká povinnost státu těmto lidem tyto škody nahradit, těmto lidem pomoci, těmto lidem umožnit přežít. A já jsem rád, říkám to bez jakékoliv ironie, říkám to z přesvědčení, jsem rád, že vláda přijala řadu receptů, se kterými přišla Občanská demokratická strana a další opoziční strany. Považuji to za užitečné, samozřejmě je mi líto, že něco přišlo pozdě a něco v podobě, která se pak musela opravovat, a přitom šlo o čas, ale pánbůh zaplať za to, řada opatření nějakým způsobem funguje. Ale teď je právě ta chvíle, kdy se musíme podívat na to, která opatření jsou účinná, dobře provedená, nebyrokratická, která přivedla peníze k lidem, a kde to je prostě jinak.

Tady bych chtěl říct, že očekáváme hodně od práce komise, která byla včera na náš návrh odsouhlasena ostatními politickými stranami. Za to vám všem děkuji, protože komise se může velmi detailně zabývat tím, jak pomoc fungovala, kde byla účinná, kde nefungovala a co je potřeba do budoucna zlepšit. Nejde o žádnou virtuální realitu, nejde jenom o nějaká čísla. Já tady nepovedu diskusi o tom, jestli se už vyplatilo 30 mld., nebo je to 35 mld., nebo to zítra bude 40 mld. To je samozřejmě důležité. Ale jde o to, jestli se ty peníze, a není jich málo, dostaly k těm lidem, kteří je opravdu potřebují, kteří bez nich nepřežijí, kteří bez nich nezachrání svoje řemeslo, svoje služby, svou firmu, svoje zaměstnance, jestli tohle všechno skutečně fungovalo, bylo to nastaveno dobře a jestli jim to pomáhá.

A zase, dámy a pánové, toto není nějaká debata o minulosti. Ekonomické problémy na řadu lidí dopadají v těchto týdnech, v těchto měsících. A věříme-li těm prognózám, které nejsou úplně příznivé, tak řada lidí se s těmi ekonomickými problémy teprve v krátké době potká. A o to je důležitější, abychom si byli jisti, že ta ekonomická pomoc je dobře nastavená a že jsme využili všech nástrojů, které jako stát máme k tomu, abychom ty lidi zachránili, abychom jim opravdu pomohli.

S tím souvisí také samozřejmě ta debata o zdravotnických pomůckách, o ochranných prostředcích a další související věci. Jednak se nelze smířit s tím, opravdu nelze, že jedno ministerstvo nakupuje šestkrát draž než druhé totéž prakticky ve stejném čase. To prostě nejde, protože my tady nemáme nějaké resorty jako ostrovy, které jsou samostatné a cosi si dělají a pak se z toho samy zodpovídají. Ta ministerstva dohromady vytvářejí stát, dohromady vytvářejí vládu. A prostě nemůže jedna ruka nakupovat šestkrát draž než druhá. To prostě všichni chápeme. A k tomu je potřeba se vrátit a to je potřeba řešit.

A je potřeba to řešit i kvůli budoucnosti, abychom zase byli připraveni na případnou jinou pandemii nebo na druhou vlnu. Nikdo si to nepřejeme, ale může to nastat. Nesmí se tady zopakovat to, co se stalo v lednu, kdy jsme se tu ptali, jak to je, a bylo nám řečeno, no tak jako vlastně se nic neděje a jsme připraveni a pomůcky máme a všechno. To už podruhé nejde, to snad všichni chápeme. Ono se to nemělo stát ani poprvé. Ale teď už to prostě nejde. Takže musíme se o tom bavit, i když je vládě třeba ta debata nepříjemná, ale je důležitá.

A tady bych se jenom krátce dotkl kolegů z SPD, kteří říkají: nás to také zajímá, ale nechceme tu vyšetřovací komisi, protože to přece vyřeší NKÚ. Dámy a pánové, kolegyně, kolegové, prostřednictvím pana předsedajícího, kdyby to tak bylo, tak je to dobře. Ale ono to tak úplně není. Podívejte se, podívejte se, jak vláda nakládá se zprávami Nejvyššího kontrolního úřadu. Nejvyšší kontrolní úřad opakovaně varuje vládu a vyčítá vládě – ne opozice, Nejvyšší kontrolní úřad – jak špatně hospodaří, že má příliš velké prostředky investované do spotřeby státu, že je to takhle neudržitelné, že se musí víc investovat, že je potřeba šetřit a tak dál, a tak dál. To všechno najdete ve zprávách Nejvyššího kontrolního úřadu – za předminulý rok, za minulý rok a pořád to tam je. Vláda to takhle vezme, hodí to do koše a hotovo. (Názorně ukazuje.) Kde máte jistotu, že toto neudělá i se zprávou Nejvyššího kontrolního úřadu o nákupu zdravotnických pomůcek?

A tady nejde jenom o tu trestněprávní stránku. Tady jde i o politickou odpovědnost. A jde taky o to, aby se chyby, pokud k nim došlo, neopakovaly. A proto je taky důležité, aby se tím zabývala Poslanecká sněmovna, abychom na to měli svoji komisi, která to bude řešit do detailů. Nemusíme se pak o tom bavit na půdě Poslanecké sněmovny v rámci pléna, ale můžeme se o tom bavit v rámci té komise.

Poslední bod, který je pro nás důležitý, třetí velký úkol, který před námi všemi stojí, a o ten povedeme politický boj, to už není společná debata o tom, co se povedlo, co se nepovedlo, jak jsme připraveni na druhou vlnu pandemie. To je už předmět politického boje a to je otázka, jak postavit Česko znovu na nohy, jak postupovat dál v ekonomice, jak postupovat dál v hospodářství, jak dosáhnout toho, aby Česká republika byla prosperující, úspěšnou zemí. A my tady máme vážné obavy, že vláda chce udělat to, co už nám opakovaně naznačil pan premiér. Kdyby tu byl, tak by se k tomu mohl vyjádřit, jak to vlastně myslel, když řekl, no tak tady mám plán za 8 bilionů, nebo kolik, investiční a budeme investovat a ono to bude všechno v pořádku. No nebude.

Zaprvé ten investiční plán není žádný plán. Je to jakýsi seznam provozních výdajů, které nás všechny prostě čekají, a pak jsou tam různé nesmysly. Ale takto se nedá pokračovat. Ten Nejvyšší kontrolní úřad, který tady byl několikrát zmíněn, tak ukazuje, že hospodaření státu před krizí – před krizí – bylo už špatné, že výdaje přeskakovaly příjmy, že klesla konkurenceschopnost České republiky v mezinárodním srovnání, že máme velmi slabou výkonnost veřejného sektoru, jsme na ostudném 99. místě na světě, že ty vyšší příjmy, které stát má díky tomu, že lidé pracují, že se jim daří, že podnikají, že odvádějí daně, a ty vyšší příjmy byly, tak že byly většinově spotřebovány na spotřebu státu, na provoz státu, nikoli na to, aby byly investovány do budoucnosti.

A tady se, dámy a pánové, nedá udělat stříh a říct: no tak byli jsme před krizí tady (ukazuje), dělali jsme tuto politiku, teď přišla pandemie a teď se k tomu vrátíme a budeme pokračovat stejně. Stejným způsobem se z těch ekonomických potíží nedostaneme. Stejným přístupem vlády se neposune Česká republika k tomu, aby byla konkurenceschopnější, aby byla funkčnější pro občany, abychom tu měli stát, kde nás nedusí byrokracie, kde se dá opravdu podnikat, stát, který je příznivý pro

drobné a střední podnikatele, na kterých, jak všichni víme, stojí naše ekonomika. Nedá se začít tam, kde jsme před krizí skončili.

A to je další debata, kterou tady musíme vést, na kterou jsme připraveni. Pro nás je důležité a chceme, aby se Česko postavilo na nohy. A v pandemii my vidíme příležitost i povinnost, abychom se o těchto věcech bavili, abychom Českou republiku i v tomto směru posunuli kupředu. (Potlesk z lavic ODS.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji vám. Přečtu omluvy a jednu nahlášenou hlasovací kartu. Paní poslankyně Kateřina Valachová bude hlasovat s náhradní kartou číslo 17.

Pan poslanec Pavel Pustějovský se omlouvá dnes a zítra z pracovních důvodů. Pan ministr Jan Hamáček se omlouvá dnes do 12 hodin z osobních důvodů. Pan poslanec Rakušan dnes od 9 do 10 hodin ruší svou omluvu. Pan poslanec Josef Kott od 14.30 do 15.30 z pracovních důvodů dnes. Pan poslanec Přemysl Mališ dnes do 10 hodin ze zdravotních důvodů. Pan poslanec Jan Richter dnes z důvodů nemoci. Pan poslanec Martin Baxa dnes od 15.30 do konce jednacího dne z pracovních důvodů. (Ministryně mává rukou.) Paní ministryně financí má zájem vystoupit s přednostním právem? (Ne.) Nemá.

Jsme v obecné rozpravě. Ale mám tady dvě faktické poznámky. První je pan poslanec Milan Brázdil a připraví se pan poslanec Josef Hájek. Prosím, máte slovo.

Poslanec Milan Brázdil: Pane předsedající, děkuji za slovo. Dámy a pánové, pan Bartoš před chvilkou tady diskutoval a kritizoval vládu, že je tady málo členů a že vlastně nemá s kým diskutovat. Ač je léto, vzal sníž, udělal z toho takovou velkou kouli, hodil to tady mezi nás (názorně ukazuje), tak teď se bavte, a sám odejde.

Ale já bych přesto chtěl zareagovat fakticky na jednu věc a to je počet mrtvých, kteří umřeli, nebo v souvislosti s covidem zemřeli. Je to sčítání jablek a hrušek. A všechno se to dává dohromady. Jenom abyste věděli, dnes vlastně někdo, kdo umře na přirozenou smrt stářím, téměř neexistuje. Taková diagnóza... Každý jsme nějakým způsobem nemocný. A to, jak se dneska srovnává počet úmrtí v souvislosti s covidem – já neznám nikoho, kdo by zemřel na covid – ale v souvislosti, tak to je vlastně, ty státy si každý udělá tu statistiku podle svého. A my si teď budeme hnát tričko, jestli jsme lepší než Slováci? Ne. My jsme na tom výborně. Zvládli jsme to.

Jen jsem vás chtěl upozornit, že tahleta čísla, možná ani pan ministr, prostě to nejde ani srovnat. Já sám, když jsem měl na začátku noční službu a označil bych paní, která umřela, bezdomovkyně, před nádražním prostorem v Olomouci, a napsal bych tam diagnózu, která by označovala, že byla možná suspektně nemocná, tak ona by tam figurovala. Já jsem tam napsal R99, smrt z neznámé příčiny, a nechal jsem to na patologovi, který to nakonec dokončil. Jenom prosím mějme na paměti, že tato čísla jsou velmi orientační a že to nelze srovnávat napříč Evropou a říkat, tady umřelo míň lidí v souvislosti s covidem, tak jsou na tom lépe než my. My jsme na tom výborně! Zvládli jsme to. A já, říkám to znovu, opakovaně, jsem na to strašně hrdý.

Kdyby pan Bartoš, kdyby umřela mu maminka a teď by kritizoval... (Výkřik z lavic Pirátů.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Prosím vás, nepokřikujte tady po sobě. Máte deset vteřin, pane Brázdile. A poprosím, žádné osobní...

Poslanec Milan Brázdil: Tak promiňte, tak nebudu dál pokračovat. Tak se omlouvám, jestli jsem řekl něco špatně. Promiňte.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Pan poslanec Josef Hájek s faktickou poznámkou, připraví se pan poslanec Ivan Bartoš. Prosím.

Poslanec Josef Hájek: Pane předsedající, kolegyně, kolegové, já nemám takový hlas jako pan profesor. Mými posluchači nebyli nikdy studenti, ale tvrdě pracující chlapi, takže neumím tak hezky v klidu a pěkně hovořit. Ale chci se vrátit k jedné věci. Pan předseda ODS, místopředseda Sněmovny, hovořil o tom a kritizoval tady naše ministry, nebo naši vládu, že tady není. Já jsem si jenom krátce tady vystříhl pár výtisků z Googlu. V září 2006: "Dnešní téměř totální neúčast členů Topolánkovy menšinové vlády na jednání Poslanecké sněmovny je zřejmým pohrdáním Poslaneckou sněmovnou." Samozřejmě pan předseda řekne, že tady nebyl, takže vytáhnu další titulek, z roku 2013, kdy už byl pan místopředseda ministrem školství: "Místopředseda Poslanecké sněmovny Jan Hamáček musel hned ráno přerušit schůzi poslanců jen proto, že do jednacího sálu nedorazil na písemné interpelace vůbec žádný z členů vlády."

Takže prosím vás, já jsem pro kritiku, ale napřed si zabetuji před vlastním prahem. Pokud byste přišel, pane předsedo, a četl mi tady vystoupení z předcházejících volebních období, kdy poslanci chválí vládu ODS za vzornou docházku, tak potom přijmu a budu ten první, který bude kritizovat naši vládu, že tady není. Ale to, co vy tady provádíte, to je falešné a nečestné a nekorektní!

Dneska tady projednáváme problematiku první vlny pandemie, která se týkala zdravotnictví. Týkala se peněz. Je tady ministr zdravotnictví, je tady paní ministryně financí – tak koho byste tady chtěl ještě? Ministra zemědělství? Já nevím. Buďte konkrétní, koho si tady přejete! Z mého pohledu je plně dostačující účast našeho ministra a paní vicepremiérky. Takže prosím vás, nebuďme falešní, přistupujme k sobě korektně (opakované upozornění na uplynutí času k faktické poznámce), a pokud kritizujeme, tak na základě skutečných informací. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Hezké dopoledne, vážení paní poslankyně, páni poslanci. Budeme pokračovat. Kolega Beitzl ještě posečká. Mám dvě faktické poznámky. Pan poslanec Ivan Bartoš a Vojtěch Munzar. Máte slovo k faktické poznámce.

Poslanec Ivan Bartoš: Já bych chtěl jenom krátce reagovat, nevím, jestli to třeba i diváci vědí, tak tady jsou všude televize, přenos z tohoto sálu je možný sledovat i v kanceláři. Já jsem byl tady v předsálosti, kde je samozřejmě televize. Já jsem i na začátku, když jsem říkal, že tu nejsou příslušní ministři, tak dokonce i v tom úvodu jsem řekl, že se možná na to dívají odněkud odjinud. Takže moje výhrada nebyla namířena, a já celou debatu sleduji.

Druhá věc, a to jsem chtěl říct pouze fakticky, já jsem zde uvedl čísla a v jednom jsem udělal chybu, což jsem záhy vysvětlil, že jsem se přeřekl. Já jsem ta čísla použil pouze pro porovnání v reakci na to, že pan premiér vystupuje a naopak on tvrdí, že jsme ti nejlepší, ti nejlepší v Evropě. Česká republika byla nejlepší. Já jsem i ohodnotil ve svém úvodním projevu, že jsme ze zdravotnického pohledu v souvislosti s šířením covidu tu věc zvládli dobře. To jsem řekl, za tím si stojím. Zdůrazňuji, s přihlédnutím k nemoci COVID-19. Otázky nějakých druhotných nechci zde řešit. A Česká republika skutečně je na průměru, není tedy na špici, což jsem pouze doupděšňoval to, co pan premiér tak velmi rád používá. Jinak si myslím, že díky bohu za to, kdo to dobře zvládne, že to nejsou závody, je to skutečně kritická smutná věc, a já jsem rád za každý život, který se podařilo zachránit díky chytrým krokům opatření, práci zdravotníků a dalších profesí.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Nyní faktická poznámka Vojtěcha Munzara, poté místopředseda Petr Fiala. Pane poslanče, máte slovo k faktické poznámce

Poslanec Vojtěch Munzar: Děkuji, pane předsedající. Chtěl bych zareagovat na pana kolegu Hájka vašim prostřednictvím. Pane kolego, jestli je něco nečestné, tak to bylo vaše vystoupení. Srovnávat to, že tady probíráme asi největší zásah do naší společnosti, kterou třeba moje generace zažila, s normálním jednáním Sněmovny, srovnávat to a říkat zameťte si před vlastním prahem – já si vážím, že je tady paní ministryně financí. Vážím si toho, že je tady pan ministr zdravotnictví. Kde je pan ministr průmyslu a obchodu, abychom se ho zeptali na programy COVID, na podnikatelské prostředí, na ošetrovné pro OSVČ? Kde je pan ministr Plaga, abychom se ho zeptali, proč schovával dlouho hlavu do písku a svými kroky a svými chaotickými metodickými pokyny obětoval vzdělání našich dětí?

Mně se to týká osobně. Mám dva kluky, kteří jsou na prvním stupni základních škol. A do mnohých základních škol se sice mohou vrátit žáci, ale díky chaotickému postupu Ministerstva školství se tam nevracejí učitelé! A ty školy mnohdy fungují jako družiny. A je to obětování vzdělání našich dětí! Představte si – a pan premiér tady není, který je hlava vlády, která rozhoduje ve sboru, a my máme hodně otázek a chceme vysvětlení. My jsme se dneska nedozvěděli a zatím jsme se nedozvěděli, na základě jakých konkrétních kritérií vláda rozhodovala o uvolnění opatření. A dokážete si třeba, když se vrátím ke školství, představit, co to znamená pro malé děti, když nemohou chodit do školy? Cizí jazyky se učí pouze distanční výukou, mnohdy

zadáváním úkolů, nemají kontakt s jazykem – mohou začít znovu! Vy jste obětovali, ministr školství obětoval vzdělání našich dětí! Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Nyní Petr Fiala, místopředseda Poslanecké sněmovny. Pane místopředsedo, máte slovo.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Velmi krátká reakce. Já určitě nepatřím k těm, kteří by neustále vykřikovali, že tu nejsou členové vlády. A rozumím tomu, co členové vlády dělají a že tady v každé chvíli všichni být nemohou. Ale jsou okamžiky, a to je potřeba si říct a měli bychom si to uvědomit všichni, ať jsme z jakékoliv politické strany, kdy prostě tu má být vláda zastoupena svou hlavou, premiérem, a kdy tu má být většina ministrů. Příkladem může být třeba první čtení státního rozpočtu, nejdůležitějšího zákona pro vládu. Ve chvíli, kdy tu není premiér, já to považuji za zcela nepřijatelné a neuctivé. Tak tolik jenom na vysvětlenou a k tomu, jak jste, pane poslanče Hájku, prostřednictvím pana předsedajícího vás oslovuji, zmínil ten první bod a že přece je to dostatečné – no já nevím, jestli je toto dostatečné zastoupení.

Víte proč? Já jsem si přečetl vyjádření prvního místopředsedy této vlády, který se velmi kriticky vyjádřil o ministroví Vojtěchovi. Řekl: ten to nezvládá, ten měl odstoupit, nebo něco podobného. Také jsem si přečetl – všichni víme, že náměstek Prymula, který se podílel na zvládnutí první vlny pandemie, je teď nějaký stínový ministr, nebo jak se ta funkce jmenuje, na Úřadu vlády u pana premiéra. Takže když se bavíme o vyhodnocení průběhu první vlny pandemie koronaviru na území České republiky, tak jenom když poslouchám výroky jednotlivých členů vlády a kroky pana premiéra, tak pokládám za naprosto logické, aby ten, kdo se z toho celého zpovídá, byl předseda vlády České republiky. Mně to nestačí! Já nevím, jakou teď má pozici pan ministr Vojtěch, nevím, jestli se vláda vůbec dívá na to pozitivně, že to bylo zvládnuto, nevím, jakou roli tam teď hraje pan bývalý náměstek Prymula, atd. A máme-li se bavit o tom, jak jsme to zvládli, jak budeme připraveni na druhou vlnu, tak bez těchto odpovědí ta debata do jisté míry ztrácí smysl. Proto bych třeba chtěl, aby tu byl předseda vlády.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času pane místopředsedo. Budeme pokračovat ve vystoupení s faktickou poznámkou Petra Dolínka, poté paní poslankyně Procházkové a Antonína Staňka. Kolega Beitl ještě posečká. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Petr Dolínek: Děkuji. Dobré dopoledne. Nejprve bych chtěl prostřednictvím pana předsedajícího vyjádřit panu kolegovi Munzarovi trošku rozhořčení tady z levé strany sálu, protože jsme čekali, že se nebudou zneužívat i zde faktické, a je to trošku zbytečné, takže jsme spíš mysleli – já vím, to bylo z obou

stran, ale mysleli jsme, že diskuse bude podle toho, jak bylo dohodnuto u většiny bodů. Takže chci o to poprosit všechny kolegy, abychom se vrátili do nějakého zaběhnutého rytmu, protože kdo nemá přednostní právo, se potom těžko může nějak více korektně vyjadřovat

A ještě. Já jsem dalek bránit pana ministra Plagu, nicméně si myslím, že není to tak černobílé, jak zde zaznělo. Sám jsem poslanec konkrétně za Prahu 6. Můj syn teď nechodí na základní školu Bílá. Rozhodli jsme se, že ho tam nedáme. Ale pan ředitel nám poslal všem e-mail, že se rozhodl od příštího týdne neotevřít druhý stupeň. Ten důvod je jednoduchý: Jenom za minulý týden měl dvě děti na základní škole, na prvním stupni, se zvýšenou teplotou. Dvakrát musel poslat celou třídu na den domů do karantény. Nevěděl, jaké budou výsledky. Naštěstí opravdu byly negativní. A dvakrát to rozhodilo celý rytmus té školy. Opravdu to není tak jednoduché, že někdo obětuje něco. Je to o tom, že rodiče, učitelé opravdu nevědí, co je, co není.

Praha 6 byla prvním ohniskem v celé republice, je to tam o to více vnímáno. A není to tak, že někdo někoho obětoval. Je to tak, že to je osobní odvaha každého ředitele, nejenom pana ministra, aby zacházel se zdravím našich dětí. A myslím, že to zdraví je na prvním místě, a ti ředitelé to určitě nedělali schválně. Naopak, chrání to naše nejcennější – to jsou ty děti.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Nyní paní poslankyně Procházková s faktickou poznámkou. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Věra Procházková: Dobré dopoledne vše. Mně fakt vůbec nevádí, že tady premiér není. Ani trošku mi to nevádí. A víte proč? Protože je v Karlovarském kraji, kde řeší Sokolovskou uhelnou, která bude propouštět na základě emisních povolenek minimálně tisíc lidí, v co nejkratší době. Řeší tam se starosty a to setkání těch lidí se musí naplánovat. A to opravdu není žádná legrace, aby se sešli všichni a měli šanci. Tady dneska hovoříme o věcech, které už jsou tisíckrát probírané. Ano, možná to může být dneska komplexně probráno, ano, chápu. Ale už to tady premiér mockrát řekl, ten svůj názor, a já jsem radši, když řeší něco tam, kde je to opravdu vážné a nutné. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Nyní pan poslanec Antonín Staněk s faktickou poznámkou. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Antonín Staněk: Děkuji, pane předsedající, za slovo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, není to první ať už řádná, nebo mimořádná schůze Poslanecké sněmovny, na které si my, řadoví poslanci Parlamentu České republiky, stěžujeme na vystoupení s přednostními právy. Já se přiznám, že mám připravený příspěvek, ve kterém chci hovořit o věcech, které vycházejí ze zkušeností, z toho, co dělali zaměstnanci, pracovníci, zdravotníci v Olomouckém kraji, protože bod, který se dnes

projednává, je bodem vyhodnocení průběhu první vlny pandemie koronaviru na území České republiky. Já si nejsem jistý, zda ještě dnes k tomu mému vystoupení může dojít. Proč? Jen proto, že se zde dohadujeme, sice oprávněně, v těch mimořádných, přednostních vystoupeních. Prosím vás kolegy s těmito přednostními právy, zkuste trochu respektovat i nás, řadové poslance. Děkuji vám.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Pokračujeme vystoupením kolegy Beitla. A ještě než mu dám slovo, konstatuji omluvu pana poslance Marka Bendy od 10.30 hodin z pracovních důvodů do konce jednání dnes. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Petr Beitl: Vážený pane předsedající, vážené dámy, vážení pánové, kdo si počká, ten se dočká. Děkuji za slovo.

My jsme tady před týdnem slyšeli z úst ministra zdravotnictví, ministra vnitra zprávu o tom, jaká byla situace na trhu s ochrannými prostředky, jak bylo těžké sem ty miliony kusů, které naše republika potřebovala, dostat. Můj příspěvek je na podobné téma, v úplně jiném měřítku, ale možná pro vás bude zajímavý, možná inspirující.

15 března na tiskové konferenci prohlásil pan předseda vlády v souvislosti s tím, že komentoval právě stav počtu ochranných prostředků v našem zdravotnictví a v České republice, tak mluvil o tom, že ochranných prostředků, konkrétně respirátorů, je dostatek, a pokud někde nejsou, tak že je osobně doveze. Já jsem v té době byl v kontaktu s lékaři na jablonecké poliklinice i s ostatními v regionu a věděl jsem, že tam nic nemají. Hodně mě to nadzvedlo. A potom jsem se shodou okolností dostal k informaci, že ty ochranné prostředky a respirátory v Číně jsou, že je dovézt lze, a jednou podmínkou bylo, že se musí peníze poslat dopředu. Nebyla to úplně standardní obchodní situace.

Obvolal jsem si ty kontakty, se kterými jsem byl, obvolal jsem starosty, se kterými jsem v kontaktu, a během nějakých pěti telefonů jsem měl poptávku asi na čtyři tisíce respirátorů. Tenkrát ta vyhlášená cena byla 82,30 koruny za kus včetně letecké dopravy. Když jsem tahle čísla viděl a viděl jsem ten hlad a viděl jsem tu potřebu, tak jsem se rozhodl konat. Poslal jsem do Číny řádově půl milionu korun a rozjel jsem vlastně tu akci, abych ty respirátory k těm zdravotníkům dovezl.

Bylo to docela napínavé období, samozřejmě. Trvalo to celkem šest dní. Měl jsem dílí informace. Můžu potvrdit to, že v Číně ta situace byla docela dramatická, chaotická, bylo i těžké najít letecké kapacity. Potom, když se to zboží dostalo do Evropy, tak zase hrozilo, že bude zrekvírováno na nějaké hranici, než se dostane do České republiky. Nicméně shodou okolností 24. března, šest dní potom, co jsem ty peníze poslal, se ta zásilka dostala na pražskou Ruzyni a my jsme tenkrát v úterý zrovna zasedali. Já jsem tady před Sněmovnou ty respirátory překládal do svého auta a ještě ten den večer na cestě jsem je dával, nebo respektive předával starostům, se kterými jsem byl domluvený, na benzinových pumpách a ti to potom posílali k potřebným subjektům.

Na základě tohoto jsem realizoval ještě jednu dodávku. Moje kancelář fungovala dva týdny jako distribuční středisko. Obvolávali jsme, připravovali jsme ty zásilky, následně jsme je fakturovali a celkem jsem tedy rozvezl po Libereckém kraji osm tisíc respirátorů v hodnotě asi 660 tisíc korun lékařům na poliklinikách, a školám a školkám, které byly otevřené v mimořádném režimu, jsem materiál asi jednoho sta tisíce korun daroval.

Já můžu opravdu potvrdit, že v celé té době té třetí březnové dekádě byly ochranné prostředky v omezeném počtu k dispozici pouze ve velkých krajských nemocnicích. V terénu, v poliklinikách, u hasičů, v domovech pro seniory, obecních úřadech, těch mateřských školách, školkách, městská policie, Vězeňská služba, všechny instituce, které v první linii zajišťovaly chod této země v době, kdy ty zprávy o tom, jak ta infekce je nebezpečná, tak v této době ti lidé chodili do práce, komunikovali s veřejností nebo se svými klienty a chyběly jakékoliv účinné ochranné prostředky.

Když to celé shrnu, tak ta objednávka byla skutečně v té těžké době realizována za šest dní, mezi 8. a 24. březnem. Jeden respirátor stál 82,30 včetně dopravy. To letadlo, které přivezlo státní pomoc, přistálo, když to připomenu, 20. března v noci a ty ochranné prostředky se na obce našeho kraje z té státní úrovně dostaly až 28. března v 10.00 hodin večer, tedy více než šestnáct dní po vyhlášení nouzového stavu.

Já bych chtěl poděkovat všem, se kterými jsem na té akci spolupracoval, všem, které jsem jmenoval a kteří v té první linii čelili, byli to opravdu báječní lidé a neschovali se, čelili svým povinnostem bez ochranných prostředků, a já jsem velmi rád, že jsem jim v tom mohl aspoň trochu pomoci. Využiji toho, že je tady pan ministr zdravotnictví, protože ze stejných zdrojů mám informaci o tom, že chybí ochranné rukavice i v chirurgických ordinacích, kde se pracuje s infekcemi řádově nebezpečnějšími, než je i ten nešťastný covid. Pokud to jde, distributoři tvrdí, že jsou dodávky určené pouze zase do velkých nemocnic. Nevím, jaké kroky je schopné ministerstvo udělat, aby se ten trh zklidnil. Viděl jsem i usnesení vlády, které připravuje nějaké strategické nákupy. Prosím, dělejte ty nákupy a plňte ty sklady tak, aby se aspoň část toho zboží dostala zase do těch regionů na ty polikliniky, do ambulancí a lékaři nemuseli ty rukavice shánět jako za komunistů před Vánoce banány.

Děkuji za pozornost, přeji pěkný den.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu kolegovi Beitlovi. Nyní pan poslanec Jiří Mašek a kolega Marek Benda, pokud bude muset odejít, pravděpodobně ztratí šanci. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Jiří Mašek: Děkuji. Vážený pane předsedající, milé dámy, vážení pánové, já jsem si svůj proslov tady rozdělil do několika kapitol.

První kapitola, dovolil jsem si – začátky. Tady bych chtěl přiznat, že skutečně tak jak nás o tom pan Stanjura opakovaně tady informoval s panem Fialou, skutečně v lednu tady byl návrh od pana docenta Svobody, kterého si jako ctěného kolegy velmi vážím a vím, že je i zkušeným epidemiologem, že v tom má vzdělání, že má z tohoto atestaci, z hygieny, tak skutečně tady byl návrh projednávat situaci v čínském Wu-chanu. Je pravda, že to neprošlo do programu, ale dejme si to také do souvislostí. Bylo by to o tom, že to je v Číně, a velmi bychom tady asi diskutovali o čínských hrozbách.

To však neznamená, že se v tu dobu už nic nedělo. Protože jsem poslancem vládní koalice, měl jsem možnost komunikovat s panem ministrem, s panem náměstkem Prymulou a ostatními náměstkyně a skutečně v té době již probíhala jednání na ministerstvu a těchto hrozeb si bylo ministerstvo vědomo. Jednali jsme tam např. o tom, že budou uzavřené sociální ústavy a nemocnice, také se okamžitě navázalo s uzávěrou se zákazem návštěv na chřipkovou epidemii, protože všichni jsme si byli vědomi toho, že jde o ochranu zvláště těch skupin pacientů vyšší věkové kategorie příp. polymorbidních pacientů, takže to zafungovalo hned od začátku. Také se připravovaly kroky typu vyčlenění lázeňských objektů pro to, aby se buď izolovali nemocní, pokud by jich skutečně bylo velmi mnoho, anebo naopak aby se izolovali lidé, kteří jsou významným způsobem ohroženi, aby se ochránili. Samozřejmě to neprošlo do tisku, do médií, protože by to bylo v té době možná bráno jako šíření poplašné zprávy. Zrovna tak jsme v té době projednávali společně takové věci, že je možné využít záchrannou službu na odběry u pacientů doma tak, aby ti pacienti neproudili nekontrolovaně do nemocnic a nezpůsobili infekci personálu a uzavření celých zdravotnických zařízení. To se následně také realizovalo.

Čili dělalo se mnoho kroků. Byl jsem svědkem toho, že v únoru tohoto roku, když byl pan premiér na návštěvě v Královéhradeckém kraji, přerušil jednání se starosty obcí, které bylo svoláno v Náchodě, a jel navštívit podnik Batist Červený Kostelec, což byl podnik, který je významným výrobcem ochranných prostředků. A jel tam právě proto, že jsme si byli vědomi toho, že je potřeba navýšit tu výrobu a bavit se o zvýšení dodávek i od českých výrobců, tehdy od českých výrobců. Takže dělo se toho poměrně hodně.

Přenesu se do začátku března tohoto roku, kdy jsem si tady u tohoto pultíku vyměňoval názory s kolegou Stanjurou na téma uzavření nebo nekonání biatlonového poháru v Novém Městě nad Metují. Bylo to v době, kdy vrcholila cestovní aktivita našich občanů do Itálie a Rakouska, v době jarních dovolených, a právě kolegové z opozice – a teď se přenáším k tomu, já je nazývám, že byli vlastně takoví ti lednoví vizionáři, kteří navrhovali s tím něco dělat už v lednu, tak v březnu, když už jsme to měli kousek za hranicemi, bylo to v Evropě, bylo to v Itálii, bylo to masové, tak v té době jste tady obhajovali právo cestovních kanceláří na jejich fungování, na jejich byznys a právo občanů na to, aby mohli volně cestovat. V té době již vláda tady navrhovala, aby občané necestovali a aby cestovní kanceláře tyto aktivity potlačily. Kdyby to nebyl návrh a byl by to zákaz, tak jsme, tak jak tady kolega Bartoš o tom mluvil, možná na úrovni čísel Slovenska, které dopadlo lépe, protože Slováci tehdy lyžovali v Tatrách, a ne v severní Itálii. Takže to jsou věci, které se tady děly. A jsem

rád, že ten biatlon v Novém Městě se podařilo nepustit v uvozovkách, protože by nás navštívily desítky tisíc turistů ze zahraničí a samozřejmě i z Rakouska a z Itálie, kde tyto sporty jsou velmi populární.

Ale abych byl smířlivý, chtěl bych ukončit tuto první kapitolu konstatováním – tedy nevyčítat si, poučit se, že politika upřednostňování podnikatelských zájmů do řešení epidemie nepatří.

Druhá kapitola – připravenost. Budiž nám všem omluvou, že nepřipraven a zaskočen byl celý svět. Jsem lékař a dlouholetý ředitel záchranky, tedy jedné ze tří základních složek integrovaného záchranného systému, a tak o problematice pandemických plánů a příprav na pandemii něco vím. Chci všechny ujistit, že Česká republika díky aplikovaným krizovým zákonům a zákonu o IZS je v přípravě na krizové stavy na světové špičce. Kolem roku 2011 se aktualizoval pandemický plán. Zažili jsme od těch let epizody ptačí chřipky, prasečí chřipky, ohrožení onemocněním SARS a ebolou. To vedlo záchranné služby mimo jiné k vytvoření tzv. biohazard týmů. Věnovaly se tomu velké finanční prostředky ze zdrojů Ministerstva zdravotnictví, konkrétně z tzv. krizových peněz. Jenom pro vaši informaci, ročně to činí 10 korun na občana v každém kraji. Biohazard týmy jsou vybaveny ochrannými prostředky, obleky, maskami s bezpečnou ventilací pro členy posádek, speciálními vozidly s filtroventilačním zařízením pro bezpečný převoz nakažených. To vše jsme v té pandemii teď využívali. Byla zároveň připravena specializovaná pracoviště pro izolaci pacientů se zvláště nebezpečnými nákazami, ať je to v nemocnici na Bulovce, nemocnici Těchonín a na infekčních klinikách. Záchranky v minulých letech pravidelně prováděly reálná cvičení, kdy jsme se učili takovéto jednotlivé pacienty převážet z domů, ze zdravotnických zařízení, z pracovišť na právě tato specializovaná pracoviště, a předávání těchto pacientů. Čili to všechno jsme připravené měli. Cvičili jsme a cvičíme ve spolupráci s hasiči a policisty, kteří mají v této činnosti své specifické úkoly. Cvičí se i v nemocnicích. Tedy připraveni jsme byli a v porovnání s okolním světem a díky špičkově fungujícímu IZS na světové úrovni.

Kapitola další – ochranné prostředky. Ochranných prostředků jsme měli na záchrankách a v nemocnicích dostatek, ale právě jenom na řešení těch individuálních případů, na to jsme připraveni byli. Jinak celý svět včetně nás podcenil možnost pandemie. Ukázalo se, že prostředků na masovější výskyt infekcí jsme neměli nikdo dost, nikdo v okolí ani v okolních státech. Ukázalo se zpětně, že ve skladu hmotných rezerv se někde na paletě v rohu krčilo několik desítek, možná tisíc ochranných roušek a masek. To je opravdu málo. Ale kdy to vzniklo? Vzniklo to v roce 2004 za úplně jiného složení vlád, za úplně jiných ministrů, mezitím se vystřídali hlavní hygienici, nikdo si toho nevšiml. Byla to zásoba, která stačila na několik dní provozu zdravotnických zařízení. Ale opět je to celosvětové podcenění situace, byly tak na tom i ostatní státy. Když to bylo opravdu potřeba a potřebovali jsme masové nákupy, tak v tu chvíli to potřeboval opět celý svět a přestaly fungovat běžné obchodní vztahy. Nemohli jsme se potom spolehnout na to, že objednávka dokonce někdy i souběžně zaplacená byla následovaná rychlým dodáním požadovaného zboží. Jsme si vědomi toho a viděli jsme to, že se předháněly i státy mezi sebou, že Američani skupili před nosem Francouzům jejich letadlo a přivezli si roušky a ochranné prostředky k sobě

domů, prostě prali se všichni. Evropská unie nás na začátku v tom v žádném případě nepodržela, dokonce se na naše opatření koukali s despektem.

Zásobování se následně zlepšilo samozřejmě až po zásahu prezidenta a asi i pana vicepremiéra Hamáčka, a musíme si přiznat, že dobré vztahy s Čínou v tom asi sehrály významnou, významnou roli. Bez toho leteckého mostu, který následoval, bychom nedokázali zdravotnická zařízení dostatkem těch ochranných prostředků zásobit. Chtěl bych tady ale z tohoto místa poděkovat i starostům obcí a hejtmanům, kteří si to v rámci své zřizovatelské funkce uvědomili a pro svá zařízení se také paralelně snažili zásoby zdravotních prostředků nějakým způsobem získat a nakoupit. Čili nelze říct, že ve výsledku naše nemocnice, integrovaný záchranný systém a sociální zařízení zůstaly bez ochranných prostředků.

V čem jsme skvělí, tak to je otázka intenzivní péče. Jednotky intenzivní péče, anesteziologicko-resuscitační oddělení. Tam se ukázalo, že je máme skvěle organizované a velmi dobře dimenzované.

Tím, že se přijala opatření a oploštili jsme tu křivku – celý národ je dneska už v podstatě specialistou, jako každý zná fotbal, hokej, tak teď asi každý ví, co to je reprodukční číslo a co to je oploštění křivky apod. – tak jsme si vědomi toho, že tohle se na začátku podařilo, a skutečně my jsme měli těch ventilovaných lůžek dostatek a nestalo se, že bychom se o nějakého pacienta nedokázali postarat. Tam patří veliký díky i profesorovi Černému, který se ujal toho, že vytvořil vlastně program využití těchto ventilovaných lůžek. To je jedna z věcí, kdy vlastně ta koronavirová krize nás posunuje někde i dopředu, protože to se dá využít i v běžném mírovém životě, kdy se někdy stane, že je nedostatek ventilovaných lůžek, a na základě využití takovýchto programů můžou záchranky zajet třeba do sousední nemocnice. Ale to jsem se odklonil už příliš asi od toho tématu.

Je pravdou, že ochranné prostředky v té době bylo možné nakoupit jen za cenu využití nouzového stavu, že skutečně nebylo možné dělat klasická výběrová řízení. A tady bych chtěl říct, že bychom to opravdu neměli politizovat. Neměla by to posuzovaná žádná komise složená z poslanců, kteří jsou členy nějakých konkrétních stran a mají nějaké konkrétní politické cíle, ale tady bych doporučoval a i s ohledem k tomu, co tady řekl ctěný kolega Fiala – prostřednictvím pana předsedajícího bych panu Fialovi chtěl říct, že já bych preferoval opravdu důvěru k těm, kteří to šetřit mají, a to je v tomto případě pracovníkům NKÚ.

Další kapitola – komu patří poděkování. Poděkování patří všem. Všem, kteří doma šli roušky, všem, kteří se snažili zajistit dodávky ochranných prostředků, tedy týmům Ministerstva zdravotnictví ČR, Ministerstva vnitra, krizovým štábům, krizařům na krajích, složkám IZS, sestřám, lékařům, lékárníkům, pracovníkům v sociálních službách, pošťákům, prodávačům, řidičům, prostě všem lidem, kteří dále chodili do práce a zajišťovali chod společnosti. Pandemická hrozba přechodně semkla celý národ. Bohužel dnes už se z toho opět všechno dělá politika a je to škoda.

Kde vidím rezervy? Teď vás možná překvapím. Paradoxně v komunikaci. Méně je někdy více. Při vyhlášení krizového stavu by měla nastoupit i krizová komunikace. Výstupy z krizových štábů, výstupy z jednání vlády by měly být předávány občanům

v určitých časech, v určité formě, v určitém rozsahu a neměla by média – ale to je otázka, jestli bychom to neměli ošetřit – když je to opravdu krizový, nouzový stav, tak by se nemělo dít, že probíhá paralelní 24hodinová komunikace na všech kanálech s tím, že se snaží redaktoři vyzískat nějakou senzaci, vyzískat nějaký jiný názor, ať už je to dotazy na jednotlivé ministry, kteří nemají třeba plošně tu informaci, nebo už výstup z krizového štábu, anebo oslovování různých odborníků, z nichž někteří jsou opravdu renomovaní odborníci, ale svými názory mohou narušit řešení té konkrétní v tuto chvíli pandemické krize. Takže tam vidím velkou rezervu a mělo by se to změnit. Prostě nouzový stav by měl být nouzovým stavem, potom se všemi důsledky i s důsledkem jasné, přímé, věcné komunikace.

Z této komunikace mám negativní zkušenost v tom, že když padly termíny promoování, návrat dětí do škol, pendleři apod., tak se zdvihaly vlny dotazů, kdy my lékaři jsme byli oslovováni ohroženými skupinami poměrně dojemně: je nám 65, jsem po infarktu, mám diabetes, manžel má tohle, tohle – máme šanci přežít? A podobně. A to všechno bylo z toho, že lidé byli prostě vyblázněni z těch pořadů, například Máte slovo u Míši Jílkové apod., kde probíhaly všelijaké diskuze a probíhaly názory různých odborníků, kteří vlastně někdy znevěrohodňovali ty kroky, které vláda dělá.

Dále samozřejmě vidím rezervy v těch zásobách ochranných prostředků a schopnosti je vyrábět bez závislosti na zahraničních dodávkách. To si myslím, že je velmi důležité a že tomuhle se musíme věnovat, ale zase si nemyslím, že by to mělo jít z Poslanecké sněmovny. Já prostě věřím v to, že odborníci, kteří se tím zabývají, hygienici, epidemiologové, Ministerstvo zdravotnictví, přirozeně zareagují a že jim v tom nemusíme úplně radit.

A bude asi potřeba se také podívat – vím, že jste to neradi slyšeli někteří – na zákon o ochraně veřejného zdraví, protože zase ne vždycky je potřeba aktivovat krizové stavy, nouzové stavy, využívat nouzových zákonů, ale například při lokálních epidemiích je možné využít zákon o ochraně veřejného zdraví a je potřeba tam opravdu posílit některé pravomoci v tom, aby Ministerstvo zdravotnictví mohlo lokálně dělat nějaká opatření a nemusel se z toho dělat krizový stav, i včetně možná okamžitých nákupů apod. To je tady k diskusi ve Sněmovně.

Další kapitolka – co se osvědčilo. Kladivem proti šíření koronaviru z medicínského hlediska pro mě bylo elektronické objednávání pacientů, telefonické konzultace pacientů s lékaři a zejména tady dlouho diskutované a některými skupinami odmítané eRecept a eNeschopenka. Tyhle věci, ta digitalizace zdravotnictví významným způsobem snížila návštěvnost pacientů v nemocnicích, v ambulancích a snížila šíření infekce. Takže to беру jako pozitivum a vidíme, že na tomhle je potřeba pracovat a umět to využívat i do budoucna i při běžných chřipkových epidemiích. Bylo by to opravdu dobré. Zamezili bychom tak zavírání zdravotnických zařízení z důvodu nakažení personálu.

Osvědčily se už zmiňované rychle zřízené odběrové týmy, kdy posádky záchranky doplnili odborníci z infekčních oddělení a odebírali pacientům ty čtyři přímo doma, případně krev, bez nutnosti jejich návštěvy ve zdravotnických

zařízeních. Osvědčily se později dobudované odběrové stany před nemocnicemi. Musím tady zmínit i práci KHS při trasování, tam odvedli velkou práci, a už tady zmiňovanou chytrou karanténu. Tady bych chtěl jenom podpořit žádost hygieniků a epidemiologů o posílení. Už jsem o tom hovořil s panem ministrem a je třeba tuto hygienickou službu podpořit. My jsme ji totiž řadu let devastovali. Ta byla oklešťována postupně a vidíme, že ti hygienici mají své místo, a když jsem měl možnost mluvit s krajským hygienikem v Hradci Králové, tak skutečně říkal, že hygiena je už na hraně toho, aby mohla plnit své základní funkce, mezi které patří i konkrétní kontroly na jednotlivých pracovištích, prostě tam, kam mají chodit. Oni už na to kapacitně dneska nemají. Takže posílení hygieny by měl být jeden z výstupů.

Co nám pomohlo nejvíce? Paradoxně ta kritizovaná připravenost. Tady řada z vás říká, že jsme připraveni nebyli, ale my jsme připraveni byli. To jsem vám říkal jako IZS, jako nemocnice, jako specializovaná pracoviště pro příjem infekčních pacientů apod. Nebudu se opakovat.

Co nám pomohlo dále? Byla to razantnost vlády v rozhodování. Opět, vláda byla kritizována za ta rozhodnutí, a viděli jsme, že Evropa nás následovala. Následovala nás o několik dnů až o několik týdnů. Evropská unie nás tady v tom rozhodování nepodržela. Takže je skutečnost, že razantnost postupu vlády z mého pohledu měla být ještě větší na začátku v souvislosti s tou Itálií a Rakouskem, tak jsme mohli být ještě na lepších číslech. Ale stalo se. Přesto jsme byli opravdu – anebo jsme skvělí v té zdravotnické části.

Činnost hygieniků, epidemiologů a statistiků, to už jsme tady zmiňovali. Pomohla nám disciplína při dodržování opatření, nošení roušek a teď pomohla nám určitě i genetika, abychom to všechno nesváděli na to, jak jsme skvělí a že jsme to jenom opatřeními zvládli. Určitě tam hraje genetika a určitě tam hraje roli i proočkovanost populace a s tím vysoký stupeň imunizace naší populace. Jsme zřejmě odolnější. A tady to je na margo třeba Pirátů, kteří bojují proti očkování – zvažujte to, to všechno se vším souvisí, a to očkování se jeví, jako že je velice důležité. Pomohly nám i okamžitě přijaté zákazy návštěv ve zdravotnických zařízeních. To všechno zafungovalo.

Jak se připravit napříště? A tady bych chtěl poprosit: Ne cestou různých poslaneckých návrhů. Žádnými návrhy laickými parlamentními komisemi. Nechme pracovat odborníky, ti sami předloží návrhy pro přípravu na podobné stavy. A my jsme tu od toho, abychom se snažili přijetím potřebné legislativy přispět k realizaci těch odborných návrhů. Základní krizovou legislativu máme. A já jsem to nazval největší branné cvičení v historii ČR, při němž jsme si vyzkoušeli vše v praxi. Získali jsme poznatky a víme, co máme zlepšit. A jak jsme dopadli? Jsme mezi premianty v Evropě. Díky včasnosti přijatých opatření jsme na desetinu evropského průměru úmrtí. Ano, je pravda, že v 80% jde o úmrtí s covidem a ne na covid. Ale my teď bojujeme s nějakou infekcí, ale ona může přijít úplně jiná, s úplně jinou smrtností.

Oploštili jsme křivku, nezahtliti jsme zdravotnická zařízení. Prostě nám to vyšlo. Jsme dneska z hlediska infekce jednou z nejbezpečnějších zemí v Evropě a musíme to propagovat a dovést zpět turisty a obnovit mimo jiné i ten cestovní ruch. Zaplatili

jsme velmi vysokou daň v utlumení ekonomiky, kterou budeme dohánět řadu let. Lidské životy jsou ale přece hodnotnější než jakýkoliv ekonomický ukazatel. Budeme lépe připraveni, budeme schopni čelit další vlně této nemoci či jiné epidemie bez přechodného vypnutí chodu společnosti. Pokud to opravdu dokážeme, potom by to byl dobrý výsledek.

A nyní mi dovoluje úplně nakonec, protože tady se trochu šermovalo s čísly počtu úmrtí. Samozřejmě existuje validní statistika a ta nám říká to, že kdybychom neměli trochu toho štěstí, neudělali ta opatření, která jsme udělali, a jeli jsme podle belgického scénáře, tak na počet našich obyvatel by tady bylo v současné době ne 330, ale 9 tisíc mrtvých. Kdyby to byl scénář britský, italský nebo španělský, bylo by to 6 tisíc mrtvých, kdyby to byl scénář švédský, bylo by to 4,5 tisíce mrtvých, kdyby to byl holandský scénář, bylo by to 3,5 tisíce mrtvých. Německý scénář relativně příznivý – 1 100 zemřelých. Vezměte si, že by to byla tato čísla rodin, které někoho ztratily, a ne těch 300 rodin, které ztratily někoho blízkého u nás v ČR při opatřeních, která jsme učinili tady.

Děkuji za pozornost. (Potlesk z řad ANO a ČSSD.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu poslanci Jiřímu Maškovi. Budeme pokračovat, kolega Marek Benda ještě ale musí posečkat, mám tady dvě faktické poznámky jeho stranického kolegy Martina Baxy a poslance Zdeňka Podala. Prosím, pane poslanče, máte slovo k faktické poznámce.

Poslanec Martin Baxa: Dobré dopoledne, pane místopředsedo, milé kolegyně, milí kolegové. Já bych si dovilil reagovat vašim prostřednictvím na jednu část, která se týká vystoupení pana kolegy, pana poslance Maška. Já s řadou těch věcí souhlasím, které se týkají vládních opatření, restrikcí atd. na samém počátku, ale nedá mi to, pane doktore, abych se nevyjádřil k té části, která se týká ochranných pomůcek.

My jako město Plzeň nejsme zřizovatelem žádného zdravotnického zařízení, ale jsme zřizovatelem velkého zařízení sociálních služeb a na území našeho města řada těch zařízení sociálních služeb je a ta pobytová zařízení byla v extrémním ohrožení. A byla to vláda Andreje Babiše, která stanovila velmi striktní podmínky pro to, jakým způsobem mají být tato zařízení provozována, včetně toho, že tam mají být zřízeny vymezené prostory pro pacienty případně nakažené covidem nebo mající na toto podezření, a stanovila jasné podmínky pro to, jaké ochranné pomůcky má mít personál těchto zařízení.

A pane doktore, já vás chci opravdu ujistit, že jako primátor a předseda krizového štábu v té době jsem naprosto přesně věděl, že ty ochranné prostředky nemáme. Vy jste říkal, z jakého důvodu. Ale chci k tomu současně dodat, že premiér Babiš byl tím, který nás všechny ujišťoval o tom, že ty ochranné prostředky jsou. Já jsem byl ten, kdo byl vystaven rozhodování o tom, jakým způsobem v této situaci jako předseda krizového štábu mám konat. Je to moje osobní jasná zkušenost. A teprve poté, když jsem zjistil, že žádná letadla z Číny nám prostě v daný okamžik ochranné prostředky nezajistí, tak jsme museli přistoupit k tomu, abychom nakupovali ochranné

prostředky z rozpočtu města Plzně. My jsme to samozřejmě udělali, protože to je naše povinnost.

Ale neříkejte, pane doktore, že je to jakási obecná věc, všeobecný nedostatek, protože premiér Babiš ujišťoval nás o tom, že pomůcky jsou, že budou, a že je dokonce osobně doveze. A to vám prostě mohu říct, že se nestalo a že my jsme tomu museli takto přímo čelit.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Nyní pan poslanec Zdeněk Podal s faktickou poznámkou, poté pan kolega Marek Benda. Ještě tedy došlá omluva: od 15 hodin do konce jednacího dne se omlouvá pan poslanec Ondřej Veselý. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Zdeněk Podal: Děkuji za slovo, pane předsedající. Vážení ministři, kolegyně, kolegové, já bych se též vyjádřil k panu doktorovi Maškovi. Možná si vzpomenete mnozí z vás, když se uvažovalo o státním vyznamenání pro pana doktora, kdy bylo řečeno – ještě je živý a ještě není na pořadu. Je to člověk, já ho znám osobně z Hradce Králové, a jsem na to hrdý, že pochází právě odsud jako já, stejně jako pan profesor Prymula. Protože nebýt těchto dvou, tak jsme na to byli mnohem, mnohem hůř, minimálně v našem kraji.

Zrovna tak chci poděkovat učitelům, protože manželka je učitelka, dcera je učitelka. Viděl jsem to obrovské nasazení, kdy nevěděly co dřív, jestli šít roušky nebo připravovat si techniku pro výuku.

Ale ještě tedy k panu doktorovi Maškovi. Chtěl bych říct, ta záchranka, kterou vedl, vracím se k tomu znova, a to je ten first responder, to znamená, tam jeho přičiněním se zachránilo 72 lidských životů. On v tom pokračuje dál. Byl v první linii. Není to nejmladší člověk. Znova říkám, vážím si lidí, jako je pan doktor Mašek. Skládám úctu. To samé pan profesor Prymula. Bez něj nevím, jak bychom dopadli.

Takže já moc děkuji všem, kteří se přičinili o to, abychom byli tam, kde jsme, a že vůbec tedy můžeme dneska takhle sedět. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Nyní je na řadě pan poslanec Marek Benda v řádném vystoupení. Připraví se pan poslanec Pavel Žáček. Prosim, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Marek Benda: Vážený pane místopředsedo, vážené dámy, vážení pánové, po tomto dojemném poděkování se trochu špatně vystupuje s právní problematikou, ale myslím si, že je třeba ji také lehounce probrat. Snad možná jedna poznámka ještě k těm dostatkům a nedostatkům roušek.

Asi jsme zase všichni zapoměli, že ministr vnitra řekl, že dokud nebudou schopni dodat každému občanovi roušku do bytu, že je jako povinnost nevyhlásí. Výsledek byl ten, že o dva dny později roušky jako povinnost vyhlásili a řeklo se:

milí občané, postarejte se sami. Občané se postarali, překvapivě. Já myslím, že je třeba jim za to být vděční. Těch šiček a šičů roušek bylo neobyčejné množství.

Ale já bych se právě chtěl vrátit... Já chápu, že jsme byli na začátku v nějaké situaci nouzového stavu, nikdo pořádně netušil, co nás čeká, měli jsme ty strašidelné záběry z toho zahraničí a také jsem se v prvních dnech na vládu úplně nezlobil, že přijímá nějaká restriktivní opatření. I když jsem nikdy ani vtefinu nechápal, proč a z jakých důvodů vláda přijala opatření, a dokonce pak dlouho podporovaná různými výroky i pana profesory Prymuly a dalších, zákazů vycestování z republiky. To mi přišlo jako naprosto nesmyslné, nemající nic společného s tím... Zákaz příjezdu je úplně jiná věc. Ale zákaz vycestovat z republiky jako zákaz, který má bránit šíření pandemie na území ČR, byl podle mě naprosto jednoznačně protiústavní a zrušen Ústavním soudem nebyl jenom proto, že ho vláda dostatečně rychle stáhla a vzala zpět.

Pak byla ta další část, kdy zejména paní ministryně financí a pan místopředseda vlády začali mít pocit, že pokud se pojedje v nouzovém stavu, takže možná dojdeme do situace, kdy by bylo třeba vyplácet náhradu škod, a začali říkat, všechno převedeme na Ministerstvo zdravotnictví, které to bude dělat svými opatřeními obecné povahy. Zasáhl Městský soud v Praze. Běží kasační stížnost. Ale předpokládám, že tato kasační stížnost nedopadne úspěšně pro vládu. To znamená, bude jasné, že Ministerstvo zdravotnictví nemá tyto pravomoci plošně vypínat ekonomiku mimo nouzový stav.

Zase si tady asi všichni pamatujeme, že někdy koncem dubna tady byla nesmírně dramatická diskuse právě v rámci jednání pléna Poslanecké sněmovny, jestli bude prodloužen výjimečný stav o tři neděle, o čtrnáct dní, o sedm dní, o měsíc. Nakonec to rozhodla komunistická strana, která řekla tři neděle. Ministr vnitra vykládal, co všechno se nedá dělat mimo nouzový stav, abychom zjistili, že po těch třech nedělích jsme stále zpátky ve stejném příběhu a Ministerstvo zdravotnictví si nadále vydává zákazy jenom svým opatřením obecné povahy, a to zcela plošné zákazy.

Já vím, že pan ministr je kromě toho, že je ministrem, právník, takže ho velmi varuji, abychom v této praxi pokračovali. Dopadne to špatně. Zruší nám to soudy, zcela nepochybně. Prostě Ministerstvo zdravotnictví nemá ve stávajícím režimu právo vypínat celé sektory ekonomiky. A pokračovalo se v tom. Já vím, že furt doufáte, že to ty soudy nestihnou udělat, že ta opatření vždycky stihnete vzít zpátky dříve, než soudy rozhodnou o tom, že mají být zrušena. Ale je to velmi nebezpečný stav.

Když vezmu poslední opatření, proč máme zavírací doby restaurací ve 23 hodin. Děje se něco zvláštního? Teď nám ministerstvo slíbilo, že od 8. června bude zavírací doba v restauracích na zahrádkách už neomezená, jenom ve vnitřních prostorách bude do 23 hodin. Já nevím, kdo to vymyslel. Fakt nevím, kdo to vymyslel, protože co znám republiku, tak téměř všechna místa v republice mají místními ustanoveními stanoveno, že zahrádky je možno provozovat jenom do deseti, maximálně do jedenácti hodin. Takže zatím jsem našel jednoho kolegu, který mi potvrdil, že oni mají v pátek do dvanácti, takže v jednom městečku – městě, abych se nedotkl pana

kolegy – bude prodlouženo na jedné zahrádce z jedenácti na dvanáct hodin, zbytek je zakázán.

Mně to prostě připadá absurdní. Pojďme se vrátit do normálního stavu. Přestaňte vydávat každý týden soupis zakázů, příkazů a omezení. Řekněte možná nějaká doporučení, co by bylo dobré. Konejte nebo nekonejte, stejně to už občané začínají ignorovat. Stejně to už občané začínají ignorovat. Řekněte mi, kdo si měří kolem sebe 1,5 nebo 2 metry, řekněte mi, jakým způsobem se tohle – 300 osob, 500 osob. Každý týden je to jinak. Nikdo už pořádně neví, co platí. Ještě je to vydáváno celou řadou opatření obecné povahy. Vláda má něco, co platí. Možná že příští týden to bude platit jinak.

Prosím, zastavme tuhle – když si vezmete ta opatření a přečtete si třeba důvodovou zprávu, já nevím, jestli jste ji někdo otevřel, já vím, že asi ne, protože to děláte tak, že to podepisujete a píšou to lidé pod vámi, ta důvodová zpráva je v opatřeních, která jsou ze 14., 18., 25. a z 2. 6. úplně stejná. Vykládá o tom, jak jsme se potřebovali vyrovnat s krizí, jak jsme se s ní krásně vyrovnali, jak jsme zachránili, jak říkal pan premiér, tisíce mrtvých. A neříká vůbec, ale vůbec, proč jsou opatření nadále držena, jaké jsou k nim důvody. Vždycky jenom řekne: tak postupně rozvolňujeme. Je to pět stránek, ale překopírovaných z toho prvního.

Kdybyste přišel do Poslanecké sněmovny, pane ministře, s návrhem, že máme zakázat od jedenácti hodin provoz barů a restaurací, tak se tady o to hádáme dva roky. A neprojde vám to. To jsem si naprosto jistý. A vy máte pocit, že to máte dělat opatřeními obecné povahy. Já to pokládám za velmi nešťastné. Kdybyste chodil s dalšími a dalšími opatřeními, která tam jsou – tohle je jen to nejviditelnější, z kterého je zcela zjevné, že zasahuje do podnikání. Já pokládám i opatření například z hlediska bohoslužeb za úplně absurdní.

Prostě nechme ty lidi trošku – ano, jsme stále pod jistou hrozbou, ale nestrašte. Přestaňte pouštět do televize své různé epidemiology, protože jestli budeme národ nadále strašit tak, jak ho strašíme, tak se ekonomika nikdy nerozjede. Pokud budeme pořád vytvářet pocit, že přijde druhá vlna, že se nesmí utrácet, že si každý musíme držet to, že se musíme bát svých bližních, že jim nesmíme ani podat ruku, tak se opravdu dostaneme do stavu úplně izolované společnosti a to je věc, kterou já bych si velmi nepřál.

Velmi prosím, abychom se i v té legislativní části, v normotvorbě, co nejdříve vrátili k normálnímu stavu. Vyzývám pana ministra, aby přestal dělat plošná opatření. Něco jiného jsou samozřejmě opatření na místo, kde se objeví problém s nějakou šířící se nákazou. To známe podle zákona o péči o zdraví lidí dlouhá léta. Objeví se salmonela, zavřu restauraci, objeví se Důl Darkov, příkazu nějaká opatření. Ale přestaňme dělat plošná opatření rozhodnutím ministra zdravotnictví, protože je pokládám za naprosto jasně protiprávní, a dopadne to s nimi špatně.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu poslanci Marku Bendovi. S přednostním právem se přihlásil ministr kultury Lubomír Zaorálek. Ještě než se

ujme slova, konstatuji došlé omluvy, a to pana poslance Tomáše Kohoutka mezi 10.30 a 21.00, a od 11.15 do 12.00 se omlouvá ministr zahraničí Tomáš Petříček. Pane ministře, máte slovo.

Ministr kultury ČR Lubomír Zaorálek: Dobrý den, dámy a pánové. Vlastně mě ta debata přivedla také k tomu, že jsem začal uvažovat o jakési bilanci toho, co se odehrálo v souvislosti s tou covidovou tragédií, protože tady všude umírají lidé, včetně České republiky. Tady možná méně než v Británii, Americe nebo Brazílii, ale vlastně nakonec také.

Člověk si tak promítá zpátky ty události. V této chvíli čtu bilanci, kterou si dělají ve Švédsku, to snadno najdete. Pro mě je strašně zajímavé to číst, protože já si pamatuji, že byla doba, kdy jsme se ve vládě rozhodovali, kterým směrem se vydat, a neznali jsme budoucnost, věděli jsme, že se vydáme určitou cestou, a pak budeme platit za ta rozhodnutí. Budeme platit za to, jestli jsme se rozhodli špatně, nebo dobře. Pamatuji si velice ty debaty, ve kterých jedním z argumentů třeba byla právě ta švédská cesta. A dneska zrovna čtu v zahraničních novinách, že švédský hygienik říká "uznávám, udělali jsme chybu a zaplatili jsme za to velkým množstvím mrtvých". Mám dojem – teď nevím, ve kterých ukazatelích, ale počet mrtvých ve Švédsku je mimořádně vysoký na milion obyvatel. Nejvyšší nevím z jakého hlediska, ale je překvapivě vysoký.

Já to tady říkám, protože si pamatuji, jak jsme uvažovali o tom, jestli neděláme chybu, jestli právě ta švédská cesta není ta, která bude sice jakoby odvážnější, ale nakonec povede k vytvoření stádní imunity a nakonec se ukáže, že my jsme zemi zbytečně uvrhli do tvrdých opatření, že jsme pochybili, že jsme tím poškodili ekonomiku a podobně. Já vám to jenom připomínám, protože si dobře pamatuji na tento typ debat, které jsme vedli, pamatuji si, že dokonce jednou v pozdních nočních hodinách, a vlastně jsme neměli jistotu – pamatuji si velmi dobře, jak to bylo nejasné a jak jsme cítili, že můžeme snadno udělat chybu.

Za mě, když mám dělat bilanci toho, co se odehrálo, tak se vám přiznám, že můj základní pocit je zaplat' pánbůh. Zaplat' pánbůh, že jsme si tehdy řekli, že půjdeme tou daleko tvrdší cestou. A ten důvod, proč jsme to udělali, si pamatuji také. Tehdy nám lékaři a hygienici říkali: Ta nemoc není obyčejná chřipka, to není pravda, že se mladých netýká, ona i mezi nimi vyvolává poměrně vážné následky jako záněty srdečního svalu, to když projde touto zemí a my to necháme jenom tak, bude to jako bouře, která nechá zdravotní následky v celé řadě skupin obyvatelstva, zdaleka ne jen těch nejstarších. To si nemůžeme vzít na triko prostě to tady jenom tak pustit. My to musíme zastavit. – To byl pro mě takový vrchol té debaty, ve které jsme si řekli a rozhodli se, vláda se rozhodla – ne, my nasadíme tvrdá opatření. Bude to znamenat ztráty, ale zvítězilo to, že si nemůžeme dovolit riskovat, že potom zjistíme, co ten virus tady udělá.

Já vám řeknu, z mého osobního pohledu si říkám zaplat' pánbůh, že jsem nebyl ve vládě v téhle době, která by dneska musela lidem říci to, co říká ten Švéd: Zmýlili jsme se, udělali jsme chybu. On za to také nemůže, já ho nechci za to vinit. Ale je to

prostě to – máte trochu štěstí, že prostě máte tam nějaké experty, kteří vám poradí, také nejste vševědoucí, a nakonec se vydáte určitou cestou.

A pro mě, přiznám se vám, tohle je úplně zásadní při hodnocení té věci. Já tady rád řeknu, že jsme dělali chyby, že jsme byli nedokonalí, že jsme řadu věcí dělali poprvé, že jsme dokonce věděli, že asi se nevyhne chybám, a mohli jsme se maximálně snažit je zredukovat. Ale připadá mi při hodnocení celé té události zásadní to, že tehdy v Česku jsme si řekli: musíme přijmout tvrdá opatření v celé škále a ten virus tady musíme pustit minimálně. On je vlastně opravdu jakoby nebezpečný zločinec, který, když ho necháme řídit, tak ty důsledky potom budeme třeba dlouho sečítat. Tohle bylo pro mě zásadní. A samozřejmě takhle bilance je asi nakonec nutná, a ta bilance i toho, jaké chyby se udělaly. Od začátku mi bylo jasné vzhledem k tomu, v jaké rychlosti se ta (opatření) přijímala, vzhledem k tomu, že jsme je četli vlastně na poslední chvíli, v hodinách jsme je četli a hledali jsme v nich chyby, uvažovali a debatovali jsme o nich, tak bylo jasné, že to nebude dokonalé. Ale já jsem vlastně věřil tomu, že lidé budou chápat později, až to budou číst, že tehdy jsme byli vedeni tím, že musíme v té zemi vytvořit nový režim, že to musíme vytvořit rychle a že musíme zabránit všemi prostředky tomu, aby ten virus se tady volně šířil.

A připadá mi, když mám říkat k tomuhle bilanci, jako z hlediska toho pohledu zpět, když se dívám na ta zasedání, že tohle zaplat' pánbůh, to učinění bylo učiněno správně. A já jsem tomuhle prostě rád a nemyslím si, že by to byla naše geniální schopnost, měli jsme i trochu štěstí, že jsme tam měli pár lidí, kteří nám řekli ta slova, která zrovna bylo třeba říct a že jsme se vydali tímhle směrem.

Takže to je podle mě to, co bylo to hlavní, co se podařilo a z čeho podle mě dneska žijeme. Protože nezlobte se na mě, ale v této zemi je opravdu atmosféra jiná než v některých jiných zemích, a nejenom ve Spojených státech, v Brazílii, ale i v některých jiných zemích evropských. Víte, že v Británii ta situace je poměrně také pořád velmi nedobrá. A dokonce i v některých evropských zemích i ty psychické následky toho, co se odehrálo, jsou nesrovnatelně tvrdší (ve srovnání) s tím, co jsme zažili my. Jestliže máte v nějaké zemi 30 tisíc mrtvých, tak ta se na tuhle tragédii dívá úplně jinak, než Česko. Ale já, když tady chodím po ulici, tak si říkám zaplat' pánbůh. Zaplat' pánbůh, že jsme tohohle byli ušetřeni. Protože to je něco, co zamávalo s těmi společnostmi. A samozřejmě že se to daleko tvrději bude podepisovat i na tom economic recovery, i na těch možnostech oživit tu ekonomiku.

Takže já si pořád myslím, když tady probíhá bilance toho, co se odehrálo, tak vůbec to neříkám proto, abych si tady nějak vyskakoval. Ale já mám pocit určité úlevy. Já mám pocit úlevy. On je takový test vždycky. Ta krize byla test a já jsem se samozřejmě bál, že v tom testu selžeme. Já jsem se bál, že budu ve vládě, která to nezvládne. To nikdy nevíte dopředu. A pro mě ten výsledek toho testu je především ten, že v té základní věci jsme nesehali, že jsme opravdu správně odhadli i pomocí těch odborníků, které jsme tam měli kolem sebe, i v těch nočních jednáních, že vlastně musíme jít tímhle směrem. Takže tohle si považuji a jsem tomu rád.

Já sem také rád tomu – možná vám připadá, že oblast kultury je, jak už tady tradičně v této zemi je vnímáno, ne tak životně důležitá v takových krizích. Ale já

jsem se také od začátku bál, že nebude prostor pro to se zabývat tím, aby po té krizi nebyla kultura v této zemi úplně zdevastovaná. A pro mě je potěšující to, že jakmile odezněly ty hlavní věci, které se týkaly hygieny, zdravotnictví, tak se mi podařilo i tohle téma prosadit na vládě a že ta vládla na to našla prostor a ochotu. A že našla i pochopení pro to, že určité oblasti té země, jako byl cestovní ruch, gastronomie, kultura, byly zasaženy zvláště tvrdě a že vlastně doteď samozřejmě vyjednáváme a hledáme i v téhle cestě způsob cesty ven.

Takže snad do této debaty dnes o bilanci patří i tohle, protože mi to někdy není úplně jasné, když čtu některé věci v Česku. Já si pořád myslím, že zaplat' pánbůh v téhle zdravotní krizi, covidové krizi, vláda dokázala v té společnosti vytvořit podmínky, které jsou srovnatelně podle mě lepší než v celé řadě jiných zemí Evropy. Já bych si přál, abychom s tím nějak dále pracovali a abychom tyhle výhody a tenhle předstih dokázali přenést i do řešení otázek ekonomických, protože to budeme velice potřebovat pro to, abychom obnovili život.

Tady říkal pan Benda – nestrašte. To je takové těžké, rozumíte – nestrašte. Nestrašte lidi! Nežlobte se na mě, ale v chvílích některých krizí i to straše má docela rozumný důvod. Protože chápejte, když máte lidi, kteří jsou tedy vystrašení, ale díky tomu dělají věci pro to, aby se nenakazili, tak oni se potom třeba opravdu nenakazí. Takže ono to má pro ně pozitivní význam. Tohle je strašně složité, samozřejmě tohle nebyla jenom vláda, tohle byla do značné míry média. Já jsem se bavil s některými redaktory, kteří mi říkali: No my to uznáváme, že jsme tady vytvořili psychózu, ale co jsme měli dělat? Samozřejmě také díky tomu, co se dělo v těch zemích kolem, bylo těžké o tom informovat jinak. Ale vlastně nakonec i ten strach, který nám připadá, že je nebezpečná věc, pomohl vytvořit určitou atmosféru, ve které byla docela vysoká úroveň disciplíny v České republice, a to vlastně nakonec pomohlo.

A jinak souhlasím s panem poslancem Bendou, že tahle etapa je pryč a že dneska vytváříme podmínky pro to, abychom se vrátili do normálního života. A že se to děje velice poznenáhlu, to vidím. To velice poznenáhlu vidím třeba právě v té kultuře, v restauracích apod. Ten návrat do normálního života bude pomalý a já si myslím, že ale tohle snad v té vládě cítíme. Dneska naším úkolem není strašit lidi, ale říkat jim: buďte disciplinovaní a za těch podmínek je možné se do toho normálního života vracet. Takže já jsem přesvědčen, že i v tomhle se změnil způsob, kterým vláda oslovuje dnes veřejnost a snažíme se ji vybízet k tomu, aby se nebála vracet do normálního života. Zvláště když vidíme, že ta čísla a ten vývoj je příznivý.

Pro mě to má obrovský význam, protože si uvědomuji, že pokud se nepodaří vytvořit ten pocit normality a toho, že už nejsme bezprostředně ohroženi, tak se nám nepodaří obrodit ani celý ten kulturní segment života, který samozřejmě stále v těchto chvílích nesmírně trpí. Takže já bych si přál, aby se nám takto krok po kroku – a jsem rád za ta poslední opatření v oblasti hygieny, která umožní společenská a kulturní shromáždění, (která jsou) velkým krokem k tomu, aby se třeba pro tohle léto v Česku vytvořily poměry, ve kterých bude možné pořádat koncerty, ve kterých bude možné, aby se sešlo lidí možná nakonec až tisíc a ve kterých bude možné, že to léto bude takové – nebude podivné, ale že se bude blížit normálu. A myslím si, že na to máme

velkou šanci. A myslím si, že v téhle atmosféře se bude dařit odbourávat i ten strach a i ty segmenty obyvatel, které se bojí, tak se budou bát stále méně a méně.

Myslím si, že ta obnova života není možná okamžitě, musí to být postupně, krok po kroku, a za vládu bychom měli se snažit vytvářet určitou atmosféru důvěry a bezpečí, kterou se nám tady snaží budovat. Takže ten strach tu měl určitou roli a nelze ho zpochybňovat, on vlastně v něčem byl docela efektivní. Já vím, že je nebezpečné hrát si se strachem, ale domnívám se, v určitý okamžik to bylo docela reálné a bylo to vyjádření obav, kterých se báli oprávněně, a říci jim nebojte se by bylo hloupé, a dokonce nezodpovědné. A dneska, když víme, že máme jiná čísla, tak můžeme říct: zkuste to, přestaňte se bát a vyrazte někam. Ale to můžeme až nyní, když to máme pod kontrolou. Takže ten strach byl – já si nemyslím, že by to byl zvláštní úmysl, já jsem si v jisté chvíli uvědomil, že je falešné říkat lidem "nebojte se", když prostě měli důvod se bát a viděli to všude kolem sebe.

Tohle je moje bilance. Já si pořád myslím, že není tak špatná. Já doufám, že nám vydrží. Já samozřejmě nevím, co bude na podzim, myslím, že to neví v téhle chvíli nikdo absolutně jistě. Ale když budeme mít štěstí, tak se nám bude dařit do těch normálních kolejí se vracet i v té oblasti kultury, kterou mám já na starosti. A já bych si to strašně přál. Bude to krok za krokem, a pokud zvládneme i ten podzim, tak si myslím, že se Česká republika vrátí tam, kde jsme byli předtím. To neznamená, že se vrátíme do úplně stejného světa. Já se domnívám, že v celé řadě oblastí bude třeba promyslet náš kulturní život. Nevím, jestli se vrátíme ke galeriím, tak jak fungovaly před – ten typ fungování galerií před krizí se podle mě možná zásadně bude muset změnit. O tom tady teď nechci mluvit, jenom chci říci, že se domnívám, že i třeba v té oblasti kultury se bude muset změnit fungování celé řady oblastí. To nebude jenom takový prostý návrat k normálu. A to je zajímavý úkol, který nás čeká, naučit se fungovat jinak v té postcovidové éře. Na nás tahle aféra zanechá podle mě stopy a bude to znamenat i naučit se jinak chovat. Galerie budou muset jinak fungovat, muzea, to už podle mě se mi zdá být jednoznačné. A to je další úkol, který nás čeká. A ten si myslím už budeme zvládat bez strachu.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. S přednostním právem je přihlášen pan ministr zdravotnictví Adam Vojtěch. Prosím máte slovo.

Ministr zdravotnictví ČR Adam Vojtěch: Děkuji za slovo, vážený pane místopředsedo. Vážená paní poslankyně, vážení páni poslanci, já budu stručný a spíše se pokusím reagovat na některé výtky, které tady zazněly, a nějakou analýzu situace, kterou tady prezentoval zejména pan poslanec Benda. Já bych podepsal hodně věcí, co řekl už pan ministr kultury, a chtěl jsem říct to samé. Že mám pocit, že tady se teď hodnotí ta situace, jako kdybychom v České republice byli v nějakém vakuu. Jako kdybychom tady byli nějaký ostrůvek bez kontextu do dalších zemí. Jako kdyby Česká republika byla jediná, která tady dělá takováto omezení, která zamezuje shromažďování většího počtu osob, která zavřela restaurace, která zavřela školy a tak dále a tak dále a tak dále.

Ale my jsme přece nebyli jediní. Vyspělé demokracie na západ od nás, velmi vyspělé, vyspělejší než naše demokracie, dělaly stejná restriktivní opatření. Takže v tomto směru hovořit o České republice jako o nějakém anomálním státě, který tady zasahuje do základních lidských práv a svobod občanů, tak to si myslím, že není úplně v kontextu té evropské situace objektivní zhodnocení. Nehledě na to, že jsem přesvědčený o tom, že ta naše opatření jsou zcela v souladu s Ústavou. Ostatně když se tady podíváme na vývoj té dosavadní judikatury, tak v zásadě jediná úspěšná žaloba byla týkající se právě těch opatření v oblasti maloobchodu a volného pohybu osob. Jinak veškeré další ústavní stížnosti, žaloby, byly zamítnuty i meritorně.

Takže v tomto směru si nemyslím, že zkrátka ta situace je úplně takto jednoznačná, a ukáže se i v rámci nějakých dalších – například kasační stížnosti, kterou jsme podali, jak se tedy ta judikatura nastaví. A je to dobře, že se nastaví, je dobře že se tady nastaví právní prostředí pro další, budoucí vývoj té situace, abychom měli právní jistotu. Protože to do jisté míry samozřejmě nemáme díky tomu, že jsme proklestili tu cestu, kterou tady nikdo zatím nešel, i z hlediska legislativy a právních nástrojů, které máme v zákoně k dispozici. A to, že je máme k dispozici, je nesporný fakt. Stačí se podívat do zákona o ochraně veřejného zdraví, kde mimo jiné pokud se bavíme o těch omezeních 23 až 6 hodin, je výslovně uvedeno, že Ministerstvo zdravotnictví mimořádným opatřením může zavřít provoz stravovacích služeb plošně. Tady není o tom skutečně žádného sporu. Toto je přímo explicitně dáno v zákoně, v § 69. Takže tady skutečně nevybočujeme ani z toho zákona o ochraně veřejného zdraví.

A samozřejmě je to v konzultaci s epidemiology, to omezení 23 až 6 vychází i z nějaké zahraniční zkušenosti. Když se podíváme, jaká situace byla například v Jižní Koreji, která je dávana stále za ten vzor, jak zvládá pandemii COVID-19, tak tam právě tyto noční kluby, které začaly fungovat, způsobily druhou vlnu této pandemie po době, kdy tam už vlastně prakticky byl nulový nárůst, tak otevřením těchto nočních klubů tam opět vzrostl počet případů. Protože samozřejmě logicky v těchto podnicích, kde je velká konzumace alkoholu, je tam velká koncentrace osob, nulová možnost zajištění nějakých rozestupů, tak v takovém případě samozřejmě to riziko šíření té nákazy je výrazné. Proto nyní ještě chceme toto opatření držet, řekněme, v následujících týdnech spíše. Do konce června jsme si dali nějaký termín, že bychom chtěli rozvolnit veškerá ta zbývající opatření. A není to tak, že bychom zaváděli nové restriktce. Naopak, my je postupně rozvolňujeme a myslím, si, že to není ani nikterak chaotické. Jasně jsme stanovili plán rozvolňování, ten držíme, držíme ty termíny, jasně to komunikujeme. Komunikujeme to dopředu i vůči všem těm provozovatelům.

Takže po té době, která byla, řekněme, velmi dynamická na začátku při zavádění těch opatření, to souhlasím. Bylo to dáno tou krizovou situací, tím tlakem, kdy se ta rozhodnutí musela dělat z hodiny na hodinu. A souhlasím, že ne vždy komunikačně to bylo úplně šťastné. Tak nyní si myslím, že jsme naprosto komunikačně v pořádku, že skutečně komunikujeme ty věci dostatečně dopředu, že je jasný plán rozvolnění, jasné kroky, po termínech. Všichni provozovatelé jsou o tom informováni, mohou se na to připravit dostatečně dopředu, i na ta hygienicko-epidemiologická pravidla, která jsme

nastavili s epidemiologi. Takže v tomto směru si myslím, že se výrazně ta komunikace i ze strany Ministerstva zdravotnictví zlepšila.

Takže tolik jenom k tomu. A skutečně nejsme ostrůvkem. Není Česká republika v tomto směru nějakým teoretickým státem, kde si tady můžeme říkat, jak by to bylo, nebo by to nebylo, jaký by byl scénář, kdybychom ta opatření neudělali, co se může stát. Tady máme jasnou praktickou ukázkou.

Já jsem rád, že zmínil pan ministr kultury právě to Švédsko. To je skutečně jeden z těch příkladů, kdy se tady vedla i mediální debata, veřejná debata, jestli ta švédská cesta není ta správná cesta, a nyní vidíme, že hlavní strůjce této cesty, hlavní epidemiolog Švédska, prohlásí, že jsme udělali chybu, že jsme se měli dát na jinou cestu, že jsme měli zavést daná opatření. Protože ta švédská cesta a ta chyba, jak včera řekl pan hlavní epidemiolog ve Švédsku – byla to chyba a ta chyba stála 4,5 tisíce životů. Přitom když Švédsko má stejný počet obyvatel jako Česká republika, zhruba 10 milionů obyvatel, tak u nás 324 obětí, ve Švédsku 4,5 tisíce.

Takže si uvědomme, že skutečně nejsme v teorii, to není tady nějaká teoretická diskuze co by kdyby. To je reálná praxe, reálná zkušenost. A pojďme skutečně to brát vážně. A není to strašení. Není to strašení. Myslím si, že nejsem ten, který by strašil. Na druhou stranu si myslím, že ta obezřetnost je stále namístě. Za včerejšek je nárůst počtu nových případů 84, poměrně výrazný nárůst v Praze, v Praze je 29 případů. V Praze pozorujeme, že probíhá komunitní šíření té nemoci v rámci jednotlivých městských částí. Je to poměrně složitá situace, musíme to sledovat.

Takže obezřetnost je určitě namístě. Nikoliv strach, nikoliv nějaké strašení, ale obezřetnost ano. A myslím si, že – pojďme dokončit to rozvolňování v těch krocích tak, jak ho máme naplánováno. Máme skutečně i termín, že bychom chtěli v průběhu června rozvolnit veškerá ta opatření, která ještě doposud jsou nastavena, kromě skutečně nějakých hromadných akcí, desetitisícových akcí, kde jsme jasně deklarovali, že chceme dodržet jejich restrikce v průběhu tohoto léta, festivaly a podobně. Tam si myslím, že je to zcela namístě. Ale jinak bychom chtěli skutečně ta opatření rozvolnit tak, aby náš život se mohl postupně dostat do běžných kolejí. A myslím, že už se dostává, že už těch omezení je dnes minimum.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji, pane ministře. Nyní vystoupí pan poslanec Pavel Žáček, připraví se paní poslankyně Tereza Hyťhová. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Pavel Žáček: Děkuji za slovo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já si dovoluji na začátek jednu poznámku na pana ministra. Otázka by přece měla znít, pokud by vláda chtěla provést analýzu, nebo Ministerstvo zdravotnictví, těch opatření, jestli jsme mohli zabránit některým těm úmrtím. To si myslím, že by byla hodnověrná věc, a ne se zaklínat tou mezinárodní statistikou a tím počtem, v jakém jsme pořadí. Myslím si, abychom byli schopni reagovat v budoucnu, pokud nějaká

taková situace přijde, tak bychom měli říct a měli analyzovat, jestli nenastala nějaká chyba, jestli bylo možné v rizikových skupinách, v těch rizikových prostředích, v těch rizikových komunitách tomu zabránit. To bych viděl za naprosto věrohodné a takhle bych čekal, že se k tomu klíčové kontrolní orgány, třeba Ministerstvo zdravotnictví, postaví.

Ale chtěl bych mluvit o něčem jiném. Dovolte mi připojit se do naší diskuze, pronést několik poznámek k Chytré karanténě 2.0, snad nejčastěji skloňovanému vládnímu projektu, jehož ambicí je monitorovat a řídit opatření pro případnou druhou vlnu pandemie COVID-19. Technickou podobu projektu "systému zvládnání zdravotních hrozeb v oblasti ochrany veřejného zdraví" schválila vláda 25. května 2020 na svém zasedání, a jak je pro tuto dobu příznačné, na základě souhlasu premiéra Andreje Babiše neprošel tento dokument mezirezortním připomínkovým řízením. Přestože jde v případě Chytré karantény 2.0 zjevně o polotovár zpracovaný ve chvatu, který se mimo jiné vyhnul jakýmkoliv právním aspektům tak složitého problému, jakým je nakládání s citlivými osobními daty občanů ze strany státních orgánů, ale i soukromých společností, navazující mimochodem na několik sporných rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví, a ani mezi hygieniky nepanuje jednotný názor na jeho potřebnost, vláda jeho znění schválila.

Připomeňme navíc v této souvislosti včerejší reakci rezortu zdravotnictví, když si média povšimla tvrzení obsaženého v dokumentu a schváleného vládou, že v případě eRoušky došlo "k formálním pochybením", neboť poloha občanů prostřednictvím moderních technologií sledována nebude. Takže vláda "formálně pochybila" i v bodu 4.2 tohoto dokumentu s názvem Komunikace a PR, kde za účelem "zapojení" většího počtu uživatelů eRoušky a zvrácení – cituji – "neklesajícího počtu nesouhlasů" – krásná formulace, která svědčí o tom, že lidé nejsou ztotožnění s touto cestou své kontroly – občanů se zapojením do tohoto sledovacího systému vlády vyčlenila v první fázi 6 mil. a ve druhé celkem 20 mil. k mediální kampani. Zjevný protímluv. To vše je mimo jiné důsledkem rozhodnutí Andreje Babiše nepřipustit diskusi o tomto systému s jinými rezorty a připomínkovými místy. Z dokumentu navíc vyplývá, že informační systémy ke shromažďování a analýze dat byly během nouzového stavu v rámci Chytré karantény 1.0 vyvíjeny a rozvíjeny nekoordinovaně na několika místech: v rámci Armády České republiky, na Ústavu zdravotnických informací a statistik, v Národní agentuře pro komunikační a informační technologie, státní podnik, a dále soukromými technologickými společnostmi ze Sdružení COVID19CZ.

Jedním z hlavních cílů Chytré karantény 2.0 je evidentně podle mého názoru zoufalá snaha spojit všechny tyto různorodé systémy do systému jednoho. A přitom, jak vyplývá ze samotného dokumentu, nejsou vyřešeny ani základní rozpory, jak dokážu touto citací: "Zkušenosti z průběhu řešení epidemie COVID-19 ukazují, že v oblasti informačních systémů je jednoznačnou a strategickou výhodou, pokud jsou zásadní informační systémy pod plnou kontrolou státní správy a klíčové aplikace jsou vyvíjeny přímo zaměstnanci rezortu jako zaměstnanecká díla. Úpravy takových systémů jsou v době krize rychlé, efektivní, nevyžadují nová smluvní zajištění ani dohody s jakýmkoliv externími subjekty. Příkladem rezortu zdravotnictví je Informační systém infekčních nemocí ISIN, který je pod gescí a věcnou správou

Ministerstva zdravotnictví vyvíjen a provozován zaměstnanci ÚZIS. (...) Skutečnost, že se jednalo o interní systém a vývojový tým tak mohl flexibilně reagovat na nové požadavky nastolené při COVID-19, umožnila, aby se tento systém stal páteří informační infrastrukturou pro zvládnutí epidemie COVID-19." Konec citátu.

Jinými slovy, státní správa se brání spolupracovat s technologickými produkty soukromé sféry, u nichž není důsledně ošetřena právní stránka věci, to jest chráněné údaje občanů zpracovávají i subjekty, které k tomu nemají žádné zákonné zmocnění, což se zejména týká oblasti nakládání s citlivými osobními daty občanů, ale také lokalizačními údaji od mobilních operátorů a bank. Není stanovena zodpovědnost, kybernetická ochrana a nakonec ani likvidace těchto dat. Tato nejistota podle mého názoru pramení z mimořádného nařízení Ministerstva zdravotnictví ze dne 19. března 2020 čj. MZDR 12398/2020-1/MIN/KAN, jehož právní nedostatečnost má být dle vládního dokumentu do 15. června 2020 revidována spolu se stávajícími smluvními vztahy založenými na bezplatné spolupráci v krizovém stavu.

Dovolte mi poznamenat, že toto nařízení, vydané mimochodem bez vyjádření Úřadu pro ochranu osobních údajů, mělo být revidováno již dávno namísto toho, aby byla kompletně změněna pouze dohoda se soukromým dodavatelem, neboť jde, jak se jistě všichni shodneme, o dokument mnohem nižší právní úrovně. Andrej Babiš prostě věděl, proč musí materiál do vlády pustit bez připomínkového řízení, protože by mu ho ostatní rezorty a připomínková místa rozcupovaly. Není v něm provedena ani analýza efektivity a účinnosti Chytré karantény 1.0, nemluvě o posouzení zákonnosti či nezákonnosti některých jeho segmentů. Jeho autoři si ani nepoložili otázku, zda ke zprovoznění tohoto systému není zapotřebí změny zákona, ačkoliv se často odkazují na jihokorejské epidemiologické trasování, realizované ovšem na základě zákonného pověření. Nevíme například, jak se vládní legislativci dívají na problém kumulování dat občanů na základě jejich údajného souhlasu, degradovaného navíc až na pouhé připojení se ke sledovacím aplikacím, aniž by byl stanoven právní rámec nakládání s těmito daty. Dokonce ten materiál předpokládá jeho budoucí propojení s obdobnými systémy v zahraničí. Vládě evidentně nestačí dosavadní připojení 210 000 občanů, požaduje dobrovolné zapojení až 60 % populace, tedy i těch, kteří jsou zdraví a nenakaženi. Ptám se zcela logicky, na základě jakého právního titulu by měl být realizován tento bláznivý a velikášský plán?

Když jsem během nouzového stavu oslovoval jednotlivé zainteresované instituce zapojené do epidemiologického trasování, tak mi zástupce jedné technologické společnosti s pohnutím v hlase sděloval, jak byl překvapen reakcí svého okolí, že byli označeni za tvůrce Babišovy digitální policie určené ke sledování občanů. Není na tom v kontextu Chytré karantény 2.0 něco pravdy? Vládní dokument potvrzuje, že se vláda ani Ministerstvo zdravotnictví stejně jako v předchozích případech nezajímají o kontrolu celého systému nakládání s chráněnými daty občanů, mobilních operátorů a bank, není v něm ani naznačeno cokoliv o vnitřní či vnější kontrole, nemluvě dokonce o parlamentní kontrole, která byla Sněmovnou navíc v uplynulých týdnech zamítnuta. Co to bude znamenat? Odhaduji, že soudní pře a předběžná opatření schopná celý tento složitý systém, a dodám potřebný systém, zablokovat ještě před druhou vlnou.

Vyzývám tudíž vládu k přehodnocení tohoto materiálu, odstranění všech těchto nedostatků, včetně zapracování zkušeností vyplývajících z realizace chytré karantény například v Moravskoslezském kraji, a poté jeho nové brzké předložení nejlépe ke schválení Poslanecké sněmovně.

Zároveň bych vyzval naši veřejnost, jednotlivé občany, k předběžné opatrnosti s udílením souhlasů či připojováním se k různým aplikacím, dokud vláda jednoznačně negarantuje, jak bude s jejich osobními údaji nakládáno, jak je zajištěno, aby se tato data nedostala do nesprávných rukou, a zda nebudou využívána k jiným účelům, například komerčním. Doporučuji se vždy ujistit, k čemu je souhlas udílen, komu a na jak dlouho.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji panu poslanci Žáčkovi. Nyní vystoupí paní poslankyně Tereza Hyťhová a připraví se pan poslanec Antonín Staněk. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Tereza Hyťhová: Dobrý den, pane předsedající, dobrý den, vážená Sněmovno. Já bych tady chtěla vystoupit k panu ministrovi a celkově k Ministerstvu školství. Budu tedy hlavně hovořit na pana ministra Plagu, protože se ho to týká. Je škoda, že tady není, ale věřím, že si tento záznam z dnešního dne určitě pustí, nebo mu ho někdo převypráví.

Ministerstvo školství během této celé situace mělo velmi krátký čas na to, aby připravovalo jednotlivá opatření, jelikož tato situace tady v období minulých let nikdy nebyla. Takže za to chci ministerstvu poděkovat, za jejich rychlé jednání, za to, že se snažili komunikovat se školami, snažili se tyto věci řešit velmi rychle, a také samozřejmě ředitelům škol, kteří naopak zase museli velmi rychle reagovat na tato opatření, a učitelům a všem, kteří v celé této situaci naplno pracovali tak, aby se to dalo zvládnout. Takže opravdu velký dík i panu ministrovi Plagovi.

Ovšem musíme si nyní říct, které věci je dobré zlepšit, kterých věcí se vyvarovat, protože se může stát, že tato vlna zasáhne znovu, nebo v budoucnu zde bude jiná pandemie či jiný podobný krizový scénář a je nutné na to být připraven mnohem lépe, než tomu bylo doposud. Možná se v některých věcech budu opakovat s předešlými řečníky na toto téma, ale je vidět, že máme na to podobné, nebo někdy i shodné názory, že to zkrátka panuje napříč spektrem, a proto si myslím, že je dobré, že to tady zazní i třeba poněkolkáté, tyto obdobné věci, protože je nutné, aby se na tom pracovalo dál.

Ministerstvo školství vydalo manuál, kterým se školy měly řídit, kde jsou napsaná opatření, napsané kroky, jak mají ředitelé a učitelé postupovat. V tomto manuálu je však mnoho nesrovnalostí, které by bylo dobré opravit a zlepšit tak, aby ten manuál byl pro ředitele škol a učitele více jasný, aby ty nesrovnalosti zmizely, zkrátka aby byl připraven tak, aby ho škola mohla použít bez jakýchkoliv dotazů, aby se nemuselo telefonovat a dotazovat se, jak se to má přesně udělat. Zkrátka je nutné na tom ještě

více pracovat. Za mě v tuto chvíli námitky, které padly i na výboru, protože jsme tuto tematiku mnohokrát probírali i s panem ministrem, jsou tam věci, které si myslím, že je nutné více specifikovat. Ředitelé škol dokonce – mnohdy jsem od nich slyšela, že tento manuál nazývali kočkopes, což je velmi zvláštní přirovnání, ale tak to je.

Nelíbilo se mi, že ministerstvo doporučovalo, nebo při těch postupech zkrátka tam v tom zaznělo, že by pedagogové měli využívat neplacené volno. Bylo to sice bráno jako poslední možnost, ale spousta učitelů dotazováno, nebo bylo svým zaměstnavatelem, ředitelem škol dotazováno, či tedy pokud nechtějí, anebo využijí neplacené volno. Myslím si, že to absolutně není namístě. Učitelé odvádějí perfektní práci z domova, distanční výuku, dělali mnohdy videovýuku, denně seděli na počítačích, aby mohli ať už tedy formativně hodnotit ty práce a úkoly, nebo na některých školách to známkovali. Takže myslím si, že odvedli perfektní práci. A ti učitelé, kteří zkrátka to mohli být třeba tělocvikáři, kteří to vyžití v karanténě neměli, protože tělocvik se po internetu asi úplně učit nedá, je to samozřejmě třeba více výchov, hudební výchova a podobně, tak si myslím, že ředitel by měl hledat jiné uplatnění tak, aby ten učitel zkrátka mohl pomáhat té škole ve zvládnutí situace i přesto, že to není jeho obor. (Hluk v sále.)

Dále jako velký nedostatek vidím to, že ten manuál, není tam jasné, které kroky jsou právně závazné, které kroky zkrátka ředitelé musí plnit a které kroky jsou dobrovolné. Zkrátka jsou to rady, kterými se ředitelé mohou řídit. To si myslím, že není dobré, protože by tam opravdu mělo být jasné, stručně napsané, které věci zkrátka v této situaci musí být dodržovány a které ne.

Jako další minus je fakt, a věřím tomu, že by mi to tady potvrdila většina ředitelů škol, že celý tento systém je stavěn na bázi dobrovolnosti. To znamená, že děti mohou přijít do školy. Kdo chce, tak nemusí chodit do školy, může dítě nechat doma a podobně. Myslím si, že toto udělalo velký, velký chaos ve školách. Ředitelé jsou z toho nešťastní. Situace je taková, že do školy přišlo opravdu minimum dětí. Někteří s nimi zůstali doma. A přesto ten učitel musí tedy učit děti, které přišly do školy, a zároveň učit distančně děti, které do školy nepřišly, protože nemusely, protože jsou doma. Takže mu to ještě navíc přiděluje práci, jak tomu učiteli, tak si myslím, že ani pro ty děti není úplně nejlepší, protože udržování sociálních kontaktů zkrátka hlavně na tom prvním stupni, jelikož jsem učitelka na prvním stupni, tak si myslím, že by bylo dobré, aby zkrátka šli do školy buď všichni, anebo prostě aby všichni zůstali doma. Ale ne na bázi dobrovolnosti. To znamená, měli bychom si jasně říct, jak to má vypadat.

Další věci se týkají takových drobností, což si myslím, že je také do budoucna potřeba zapracovat. Týká se to například, řešili jsme to na výboru, různých přecházení z budov do škol, kde musejí být dodržována různá bezpečnostní a hygienická opatření, jídelny, družiny, tak aby i v této době byl zajištěn provoz družin, aby zkrátka dítě nešlo v osm, jak tomu bylo teď, šlo do školy v osm, v půl dvanácté končilo a stejně ten rodič nemohl jít do práce, nebo si musel shánět někoho, kdo se o dítě postará, vyzvedne ho, protože dítě nemělo možnost jít třeba do jídelny, nemělo možnost být v družině. A to si myslím, že bychom měli také toto dopracovat tak, aby ti žáci a rodiče, aby jim to naopak v těchto těžkých situacích bylo ulehčeno. Takže

pokud půjde do školy, aby byla zajištěna vlastně i ta péče po výuce. To si myslím, že určitě pan ministr Plaga doplní. (Velký hluk v sále.)

Jinak co se týče opatření, která postupně byla vydávána, tak si myslím, že jelikož nemáme tolik zkušeností, tak se pan ministr snažil vždy hovořit jasně. Na tiskových konferencích... (Obrací na předsedajícího s žádostí o utišení sálu.)

Místopředseda PSP Petr Fiala: Ano, máte pravdu, paní poslankyně. Dámy a pánové, prosím o klid, ať může paní poslankyně dokončit svoje vystoupení. Děkuji vám. Prosím, pokračujte.

Poslankyně Tereza Hyťhová: Děkuji, pane předsedající. Ano, myslím si, že pan ministr se snažil hovořit vždy věcně. Učitelům uspořádal mnoho tiskových konferencí, kde se snažil ty kroky vyjasnit, objasnit. A postupně ta opatření uvolňoval. Velkým minusem však je to, že tyto věci jsme se my jako poslanci mnohokrát a často dozvídali až z těch tiskových konferencí. A bohužel, i přestože jsme se snažili navrhnout několikrát tady bod, informační bod, aby vlastně pan ministr Plaga mohl tady říci komplexně, jak bude probíhat uvolňování k opatřením a jakým způsobem toto bude pokračovat, tak ten bod byl tady zamítnut a bylo nám řečeno, že je to z důvodu, že se to dozvíme ve dvě hodiny nebo v jednu hodinu z tiskové konference, což si myslím, že není úplně nejlepší postup.

Myslím si, že do budoucna by to mělo vypadat tak, aby tyto věci byly řešeny tady, zde se tyto připomínky zapracovaly. A určitě panu ministru bychom se snažili pomoci v tom, aby ty věci byly doladěny tak, aby fungovaly. Protože na výboru, když vlastně pan ministr Plaga hovořil o tom manuálu, probíral s námi manuál do detailů, tak ve spoustě věcí si myslím, že uznal, že je to pravda, že takhle by to mohlo vypadat lépe. A je škoda, že se to zkrátka neprobralo tady, a těmto nesrovnalostem se podle mého názoru mohlo předejít. Takže věřím tomu, že pan ministr, nebo v jeho zájmu je, aby tyto věci probíhaly příště více systematicky a tak, aby o tom vlastně byla přednostně informovaná Sněmovna, aby to bylo řádně probrané a ta komunikace se zlepšila.

Přednedávnem také proběhlo mnoho stížností na to, že pan ministr a celkově Ministerstvo školství dostatečně nekomunikuje s poslanci Parlamentu. Za sebe musím říct, že jsem také poslala mnoho, nebo zkrátka hodně interpelací během této doby, kde jsem se dotazovala na určité věci, protože mi tyto podněty chodily od našich občanů, ředitelů škol, kteří mi volali, od studentů, a zkrátka jsem využívala těchto podnětů. Odpovědi byly zpožděné. A mnohokrát se domnívám, že ani v tu dobu nebylo ještě jasně, co vlastně, jak to vlastně ministerstvo přesně plánuje. A rozumím tomu, protože vím, že toho bylo hodně, byla to nová situace. Ale proto si myslím, že toto je také lepší, bude toto lepší, když se tyto věci budou řádně probírat a více.

Chci požádat tedy tímto pana Plagu o více komunikace s poslanci. Víím, že dochází, snaží se docházet na výbor. Ale zkrátka aby více komunikoval jak s odbory, školskými odbory, tak i s poslanci a aby se neuzavíral do té bubliny ministerstva, ale aby to s námi zkrátka více konzultoval. A věřím, že když toto uslyší, že na to přistoupí a uzná, že toto zlepšení bude ku prospěchu všech.

Nechci zkrátka tímto, co jsem teď říkala, nechci kritizovat pana Plagu. Rozumím tomu. Ale jenom chci hledat věci, které se dají do budoucna zlepšit. Protože vím, že v této době mnoho ředitelů škol nemohlo spát, měli s tím obrovské starosti, obrovskou práci. A chci jim to prostě ulehčit a chci to ulehčit nám všem.

Proto na základě toho, co jsem tady v krátkosti, nebo ve stručnosti pojmenovala, tyto problémy, bych chtěla navrhnout, a přihlásím s k tomu také v podrobné rozpravě, usnesení, které jsem rozdala všem poslaneckým klubům dneska, informovala jsem o tomto usnesení, takže ho všichni mají k dispozici, které právě reaguje na tuto situaci. Protože všichni víme, že se může stát, že přijde druhá vlna pandemie, nebo v budoucnu zkrátka nastane úplně jiná pandemie, objeví se úplně něco nového, to nikdo z nás neví, tak aby se na to reagovalo s předstihem, abychom na to byli připraveni a věděli, do čeho jdeme, a stejně tak ty školy, aby to nebylo chaotické a nikdo nevěděl, co jak bude probíhat.

Přečtu tady to usnesení, ke kterému se samozřejmě i přihlásím v podrobné rozpravě.

"I. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky vyzývá vládu České republiky, aby pověřila Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy k vytvoření krizového manuálu pro školy, který bude obsahovat přesný postup a jednotlivá opatření a kde bude přesně definováno, která opatření jsou doporučující a která jsou naopak právně závazná a kterými se mají školy řídit po dobu případného vzniku pandemie." To byla římská jedna.

"II. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky vyzývá vládu České republiky, aby pověřila Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy k vypracování tohoto manuálu a jeho následnému poskytnutí školám nejpozději do 31. srpna 2020."

V těch podkladech jsem některým klubům, pak už jsem se to snažila opravit, dala jenom do 31. srpna. Ještě jsem to v průběhu dnešního dopoledne poupravila a vkládám tam slovíčko nejpozději do 31. srpna 2020, a to z toho důvodu, jelikož všichni víme, že nám začíná nový školní rok v září, a myslím si, že školy by na to měly být připraveny, měly by s tím být seznámeny. Původně jsem uvažovala, že bych tam dala datum ještě o týden dřív, kdy vlastně už učitelé stejně jsou ve školách a připravují výuku. Ale jelikož bych chtěla vyjít vstříc ministerstvu, aby na to mělo dostatek času, proto jsem zvolila termín 31. srpna s tím, že ty školy to budou mít k dispozici. A kdyby nedej bože, doufám, že k tomu nedojde, kdyby na podzim tato vlna přišla, aby věděli přesně, jakým způsobem toto bude probíhat a jak se oni mají sami chovat.

Takže myslím, že jsem ve stručnosti řekla, co jsem chtěla. A chtěla bych moc poprosit o to, aby toto usnesení bylo přijato, protože pokud chceme toto zlepšit, chceme ušetřit práci učitelům, pomoci školám, žákům, studentům a všem těm, kteří se na vzdělávání v této republice podílejí, tak je nutné na toto být připraven a zvládnout to. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji paní poslankyni. Nyní zde vystoupí poslanci s faktickými poznámkami. Nejprve pan poslanec Jiří Mašek. Po něm pan poslanec Karel Rais. Prosim, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Jiří Mašek: Děkuji, vážený pane předsedající. Já jsem se hlásil už před vystoupením paní kolegyně. Byla to reakce na kolegu Žáčka, který v úvodu svého vystoupení se ptal, jestli se dělala nebo bude dělat nějaká analýza, zda někteří lidé v souvislosti s covidovou krizí v České republice nezemřeli zbytečně, jestli jsem dobře pochopil tu otázku. Já bych ho chtěl utvrdit, že není třeba takové analýzy dělat, protože průběžně se té problematice věnovala velická pozornost. A na rozdíl od států, které jsem tady jmenoval, např. Itálie, kde skutečně se všichni museli rozhodovat, zdravotničtí pracovníci, a viděli jste to, ale rychle jste na to zapomněli, v médiích jste viděli plačící zdravotníky, kteří se nemohli smířit s tím, nemohli spát nejenom tím, že byli fyzicky vysílení, ale také tím, že se museli rozhodovat, jestli na ventilátor připojí 40letého mladého muže, nebo 70letou starší paní, rozhodovali se většinou rozumem, dali tam toho, který má větší perspektivu delšího dožití. A tohle jsme v České republice neměli.

Ale počítejte se mnou: Máme dostatek ventilovaných lůžek, máme je dobře připravená, o tom jsem tady mluvil. Ale kdyby ta infekce propukla v režimu Itálie nebo Belgie a scuklo se nám to do tří měsíců, tak ty počty nemocných, vážně nemocných, to jsou ti zemřelí a ještě další vážně nemocní, kteří potřebují intenzivní ventilační péči, tak by nám kapacita nestačila a naši lidé by byli před stejným rozhodováním. Tak to jenom ta poznámka.

A skutečně, nezlehčujme to, nebylo to jednoduché a muselo se pro to hodně udělat a já Ministerstvu zdravotnictví tady děkuju.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji panu poslanci a s faktickou poznámkou vystoupí nyní pan poslanec Karel Rais. Přípraví se pan poslanec Pavel Žáček, stále faktické poznámky. Máte slovo.

Poslanec Karel Rais: Přeji dobrý den. Já bych se chtěl připojit k tomu, co tady říkala kolegyně Hyťhová, co se týká poděkování jak pracovníkům Ministerstva školství, tak samozřejmě učitelům, kteří s tím měli nejvíc práce. Zdůraznil bych taky to, že v té hektické době i členové školského výboru fungovali bez problému, a myslím si, že to přispělo taky k tomu, abychom ty zákony udělali.

A teď bych ještě reagoval, druhou poznámku bych měl ke krizovým manuálům, které reagují samozřejmě na aktuální situaci, tak Ministerstvo vydalo a školám poslalo na začátku května. Ty manuály samy o sobě závazné nejsou, obsahují však postupy, které školy jsou povinny dodržovat, aby naplnily povinnosti obsažené v opatřeních Ministerstva zdravotnictví. V podstatě návaznost na Ministerstvo zdravotnictví tam byla mnohokrát zdůrazňována ministrem školství. Manuály obsahují doporučení, na kterých se podíleli hygienici a epidemiologové. A opět

závazné nejsou. Ale zase ředitel má jistotu, že pokud to naplní, tak bude v podstatě splňovat podmínky školského zákona.

Čili dodržování manuálu bylo a je předpokladem pro efektivní zastavení šíření náказы, popř. pro efektivní lokalizaci tak, aby nemusela být uzavřena celá škola, ale jenom konkrétní třída. A tohle všechno Ministerstvo školství taky prostřednictvím webinářů prezentovalo. Čili myslím si, že tady máme čisté svědomí. A pořád je to ten problém, jestli, jak moc dávat autonomnost, anebo dávat příkazy ředitelům, kteří jsou zodpovědní svým zakladatelům, tzn. většinou obcím, popř. vysoké školy mají svoje stakeholdery čili správní rady. Takže to je pořád ten problém vyváženosti v tom, co se jim má dávat jakoby "příkazem" a co v realu. Děkuji vám.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji a s faktickou poznámkou vystoupí poslanec Pavel Žáček, kterého jsem už ohlásil. A mezitím se přihlásil pan poslanec Tomáš Martínek. Prosím, máte slovo.

Poslanec Pavel Žáček: Děkuji panu kolegovi Maškovi za jeho slova. Já to vnímám, čekal bych je právě od zástupce vlády nebo od pana ministra, protože se domnívám, že každý stát bude provádět tu analýzu právě kvůli budoucnosti. Jsme společnosti založené na humánním vztahu ke každému jednotlivci a každý osud by nás měl pochopitelně zajímat. Ideálním vyústěním této krize a ideální reakcí celého státního aparátu, zejména zdravotnického, by bylo, kdyby nezemřel vůbec nikdo, pochopitelně. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji a nyní pan poslanec Tomáš Martínek, faktická poznámka. Prosím, máte slovo.

Poslanec Tomáš Martínek: Dobrý den. Já bych chtěl jenom krátce v návaznosti na projev pana ministra zdravotnictví, ale díky tomu, že tady je i ministr kultury, využít této příležitosti a zeptat se v návaznosti na současnou koronavirovou krizi, která tady je, na opatření, která k ní jsou ohledně kulturních akcí. A to proč nelze konzumovat nápoje a potraviny na kulturních akcích, když lze již dnes ve vnitřních prostorách restaurací nebo např. v ZOO již potraviny a nápoje konzumovat. Proč tedy nelze konzumovat např. potraviny a nápoje v divadelním baru nebo např. na venkovních kulturních akcích, které mají pravděpodobně větší míru zabezpečení a de facto menší míru rizika než např. uzavřené restaurační prostory, tak proč to není povoleno za nějakých jasně stanovených hygienických podmínek? Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji, nyní vystoupí v obecné rozpravě pan poslanec Antonín Staněk, připraví se pan poslanec Leo Luzar. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Antonín Staněk: Děkuji, pane předsedající. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, tento bod se jmenuje vyhodnocení průběhu první vlny pandemie koronaviru na území České republiky, a proto mi dovoluji, abych připomenul významný podíl vojenských nemocnic a jejich zaměstnanců na protiepidemiologických aktivitách při pandemii COVID-19, a tak i jejich pomoci civilnímu zdravotnickému sektoru a občanům naší země.

Jako poslanec z Olomouckého kraje se zaměřím svou pozorností na účast Vojenské nemocnice Olomouc. Zdravotníci z Vojenské nemocnice Olomouc již v neděli 15. března na výzvu krizového štábu Olomouckého kraje zahájili provoz odběrové sanity, která odebírala vzorky přímo v místě bydliště pacientů, a to od Slatinic až po Zlaté Hory u Jesenika anebo Staré Město pod Sněžníkem, tedy často více než 100 km od mateřské nemocnice. Tento provoz sanity v terénním odběru pokračuje i v současnosti, a to na základě určení a nařízení krajské hygienické stanice a ve spolupráci s ostatními armádními složkami.

V této souvislosti bych chtěl říci, že podle informací, které mám k dispozici, tak na činnost odběrových sester Vojenská nemocnice Olomouc nedostala žádný mimořádný příspěvek, byť bylo přislíbeno asi 1 500 korun pro sestru za realizovaný výjezd. Na tomto místě bych chtěl požádat o to, aby tento příslib byl naplněn, případně pokud existuje jiný postup, kterým bude tento náklad zdravotním sestřím a Vojenské nemocnici v Olomouci určitým způsobem kompenzován. Pakliže tedy bude.

Od 16. března, kdy byly vytvořeny zajištěné oblasti karantény v Uničově, Litovli a Moravičanech, stala se vládní nařízení a následná mimořádná opatření Ministerstva zdravotnictví povinná i pro Vojenskou nemocnici Olomouc. Šlo zejména o omezení neakutní a neurgentní péče, účast na odběrech a testování, účast na léčbě a reprofiliaci standardních lůžek na lůžka infekční. Olomoucký kraj se v určitou dobu stal druhým nejpostiženějším krajem hned po Praze a okres Olomouc nejpostiženějším okresem kraje, zvláště pak po explozi pandemie na neředinských vysokoškolských kolejích u zahraničních studentů.

Již 17. března bylo ve spolupráci s olomouckým ženijním praporem a logistiky z Pardubic zřízeno odběrové místo u Vojenské nemocnice Olomouc, které bylo provázáno a provozováno do 5. května. Další odběrové místo bylo ve spolupráci s olomouckou Vojenskou policií a Policií České republiky zřízeno na hranici uzavřené zóny v Nových Zámcích u Litovle a to také bylo provozováno do 5. května.

Vzhledem k tomu, že Olomoucký kraj nemá infekční kliniku, má pouze infekční oddělení v Nemocnici Prostějov, které má standardní stav dvacet lůžek, a ten rozšířilo na třicet, ovšem v průběhu došlo k tomu, že personál tohoto infekčního oddělení v Nemocnici Prostějov byl zasažen infekcí, a po dohodě s Olomouckým krajem tak bylo pro zajištění další infekční kapacity neventilovaných lůžek pro covid pozitivní pacienty nezbytně nutné akutně zřídit, a tedy reprofilovat lůžka chirurgie právě ve Vojenské nemocnici Olomouc.

Na těchto nově akutně zřízených čtrnácti lůžkách ošetřili lékaři a zdravotní personál Vojenské nemocnice Olomouc dvacet pacientů, to jest pět procent v daném měsíci hospitalizovaných pacientů, byť podíl akutních lůžek na národní kapacitě je

jen něco málo přes čtyři promile. Lékaři, zdravotnický personál a další zaměstnanci Vojenské nemocnice Olomouc tak poskytovali péči jedenáctkrát větší, než by odpovídalo velikosti Vojenské nemocnice. Ze statistik pak vyplývá, že ve Vojenské nemocnici zemřeli tři pacienti, a to spíše s covidem než na covid, takže smrtnost tehdy byla patnáct procent ze všech hospitalizovaných, tedy pod průměrem České republiky, který tehdy činil asi dvacet procent.

Vážené paní poslankyně, páni poslanci, diagnostické aktivity Vojenské nemocnice v tomto období, tedy sanita a dvě odběrová místa, vedly k tomu, že k 5. květnu bylo provedeno 2 600 odběrů, tedy jedenadvacet procent z těch, které byly provedeny v Olomouckém kraji, a jedno procento z těch, které byly realizovány v České republice, tedy dvakrát více, než je podíl Vojenské nemocnice na lůžkové kapacitě v kraji, a dvakrát více, než je podíl na lůžkové kapacitě celorepublikové.

Z léčebných aktivit bych chtěl vyzvednout především to, že zaměstnanci Vojenské nemocnice sami připravili infekční lůžka, kterými za normální situace Vojenská nemocnice nedisponuje, a v průběhu dvaatřiceti dnů ošetřili dvacet pacientů, tedy v daném okamžiku pět procent aktuálně hospitalizovaných v České republice. Opět, jedenáctkrát více, než odpovídá velikosti Vojenské nemocnice. Co je pozitivní, pak to, že doposud podle testů, které byly provedeny, žádný zdravotník nebyl přes obrovské riziko nakažen, což se dá připisovat jejich mimořádné kázni a přijatým opatřením vedení Vojenské nemocnice.

Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, to, co zde říkám, není snaha glorifikovat jednu nemocnici, jedno pracoviště. Víím, že těch, kteří obdobně bojovali s pandemií, je spousta, a o mnohých již byla řeč, mnohým se děkovalo a o mnohých se doposud nikdo nezmínil. To, proč zde vystupuji, je snaha podpořit i můj dotaz, který jsem vznesl na jednání výboru pro obranu prostřednictvím paní předsedkyně Jany Černochové, abychom se obrátili na příslušné ministry s žádostí o reakci ve věci kompenzací pro vojenské nemocnice, které nespádají do resortu Ministerstva zdravotnictví, právě s ohledem na pandemii onemocnění COVID-19 se ale podílely na výrazné pomoci v daném regionu.

Já moc děkuji, protože mám informaci, že už jsme odpověď z Ministerstva zdravotnictví dostali. Neměl jsem čas se s ní ještě seznámit a chtěl bych touto cestou požádat vládu a Ministerstvo zdravotnictví, aby se při konečném účtování nezapomnělo na aktivity právě vojenských nemocnic, jejich lékařů a zdravotnického personálu, protože tak jako všem, patří i jim velký dík. A tady opravdu Armáda České republiky a její jednotlivé složky sehrály opravdu významný podíl pomoci našim občanům. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Jedna omluva. Pan poslanec Milan Hnilička se omlouvá dnes mezi 14.30 a 15.30 hodin z pracovních důvodů. Nyní vystoupí v obecné rozpravě pan poslanec Leo Luzar, připraví se pan poslanec Kaňkovský. Prosím, máte slovo.

Poslanec Leo Luzar: Děkuji za slovo, vážený pane předsedající. Dámy a pánové, dovoluji mi, abych se také vyjádřil k bodu dnešního programu, který má název Vyhodnocení průběhu první vlny pandemie koronaviru na území České republiky. Pozorně jsem poslouchal své předřečníky, kteří toto téma pojali opravdu hodně široce.

Chci v prvé řadě upozornit na první problém, který s tím mám, a to je v tom názvu – první vlna. My víme, že přijdou nějaké další vlny? My se na to připravujeme, nebo dokonce tušíme? Víte, co je největší problém při takovýchto pandemických efektech? Ne že umírají lidé. Bohužel, lidé umírají každý den, ale největší problém je panika. Panika, která vzniká při těchto aktivitách a kterou uměle mnohdy povzbuzujeme. Že to dělají média každý den, to asi všichni tušíme a víme. Ale že to děláme i v této Sněmovně, je velmi na pováženou.

Co považuji za velice negativní znak situace, která nastala a který tento bod svým způsobem zarámuje, je to, jak nakládáme s odbornými daty. Každý, kdo se snaží trochu se mediálně prezentovat a má přístup k neveřejným datům, statistickým datům, cítí nutnou potřebu je zveřejnit, pokud možno na Facebooku, pokud možno pod svým jménem a pokud možno tak, aby co nejvíc společnosti zaujal. Mnohdy zveřejňuje ale data, která jsou absolutně irelevantní vůči průběhu a pouze dokumentují určité výsledky a stavy situace, která konkrétně někde nastala, a v tom kontextu vytváří i nějaký dojem. Proto pokud máme k něčemu dospět a nějaké vyhodnocení dělat, měli bychom se velice silně oprostít od volání po větší komunikaci, volání po více informacích, ideálně pro nás, pro poslance, ať máme úplně všechno, ať můžeme. Co ať můžeme? Ať můžeme šířit paniku? Ať můžeme vzbuzovat v lidech obavy, co přijde a co čeká? Je to opravdu náš úkol, politiků a poslanců, abychom tuto paniku šířili dál a dělali? Anebo je náš úkol řešit problémy, které s touto pandemií přicházejí?

A já si myslím, že možná ani to řešení problému není o nás, o poslancích. V této roli při vyhlášení pandemického stavu, nouzového stavu, krizového stavu a všech těch scénářů, které český právní řád zná, je naše úloha, řekněme, upozaděna, protože jsou tam přesně stanoveny ty obory, které mají řešit a mají dávat informace. Proto tady máme krizový štáb. Krizový štáb je ten, který připravuje podrobně a analyzuje podrobně informace, se kterými má vycházet vláda České republiky, a má předkládat občanům České republiky v rámci krizového řízení informace důležité pro překonání krize.

Toto by mělo být vždy jako základ našeho postupu, politického přístupu, k informacím, které získáváme a které dáváme dále. Protože to, co se momentálně děje po první vlně přístupu k informacím, ta panika, která ve společnosti vznikla – a mohu-li říci, jsem rád za to, že se projevila v tom, že lidé začali třeba šít roušky, to je to pozitivní, co vzniklo, tak jsem velice rád, že se to neobrátilo v tu paniku negativní, která tady mohla s tímto vzniknout. Do toho se samozřejmě rámuje, že málokdo věděl, jak reagovat, jak zasáhnout.

Dneska tady slyším, jak různá ministerstva různě přistupovala a tam udělala chybu, tam udělala chybu, nebo naopak tam byly reakce dobré, tam fungovaly správně. Je účelem dnešního dne, kdy ještě nemáme překonanou tuto krizi, hodnotit?

Já si myslím, že není. To hodnocení přijde, přijde odborné hodnocení, přijde hodnocení ekonomické, přijde hodnocení možná i trestněprávní, nevím. Víme, že má úkol Nejvyšší kontrolní úřad, aby provedl šetření, které se týká hospodárnosti, vynakládání a fungování v rámci nouzového stavu, ale nemáme výsledky. A už předvídáme. Už chceme dělat komisi, už chceme tady usnesením ukládat věci, aniž bychom měli podklady, které by měly být důležité v rámci rozhodování.

Na lavicích představitelé politických klubů v této Sněmovně dostali návrh usnesení, které by mělo být završením tohoto bodu. Ale já si myslím, že to není dobře. Jestli z toho usnesení, které jsem měl možnost vidět, něco považují za zajímavé nebo důležité, je příprava pandemického plánu pro příští období. To jsem ochoten za svou osobu podpořit, ale ještě jsme to v klubu neřešili, nebavili jsme se o tom. Přesto jestli má být něco do budoucna východiskem, tak je to hledat cesty k přípravě na budoucí krize, které přijdou.

Co osobně považuji za nutné, aby součástí pandemického plánu bylo, je včasná reakce. Jestli něco můžu považovat za chybu, ale teď ne chybu České republiky, ne chybu naší vlády, ale chybu obecně nás Evropanů, je absolutní podcenění pandemických plánů v Evropě. Budu se zabývat pouze Evropou, necháme ostatní státy bokem, ale minimálně v prosinci minulého roku již první signály o vzniku nějakých pandemických chorob, které zasáhly Asii, byly.

Jak reagoval krizový štáb a hlavně jak reagovaly krizové štáby jednotlivých ministerstev, jestli komunikovaly, zvýšily svou nějakou potenciální možnost se scházet a informovat se, jak jsou připravena jednotlivá ministerstva. To jsou věci, které by měly proběhnout v analýze a měly by se za účasti odborníků na krizové plánování v nějakém režimu vlády, popř. krizového štábu, pokud tento krizový štáb ještě je ustaven a funguje, také probírat. Momentálně jsou aktuálnější jiné věci, řeší se aktuální věci potřeb této republiky. Ale přijde doba, kdy tento štáb by měl završit svoji činnost také tím, že zhodnotí svoji připravenost a nabídne řešení do budoucna. Každé ministerstvo má své krizové štáby, každé ministerstvo má své úředníky, kteří mají na starosti krizové plánování. Jestli bychom se někde měli zaměřit jako volení zástupci občanů, tak je to přesně na tuto oblast, jak dalece se nakládá s prací těchto úředníků, kteří připravovali pro jednotlivá ministerstva práci, a jak dalece tato činnost byla koordinovaná. Proto jestli bychom se měli o něčem bavit a nějaké komise ustanovit, tak bych šel spíše cestou podvýboru krizového řízení pod některým z výborů, ať již bezpečnosti, kde by měly být předkládány krizové plány jednotlivých ministerstev, návrhy řešení, protože to samozřejmě má i důsledky a dopady do rozpočtu, samozřejmě má to důsledky a dopady do jiných zákonů a jiných činností, které tato země potřebuje a dělá.

Za svou osobu mohu říci, že jsem spokojen. Spokojen s tím, že po prvotních váhových krocích česká vláda udělala kus dobré práce. Kus dobré práce pro občany České republiky, kus dobré práce pro uklidnění té paniky, která vznikla. Jak poznáte, kdy končí panika? Když většina lidí začne přistupovat k tomu nebezpečí s humorem, začne přistupovat k tomu s přístupem, že ono to vlastně tak nebezpečné není. Vždyť to nebezpečí tu neustále je, lidi umírají, lidi jsou postiženi tímto koronavirem

onemocněním, přesto začínají přistupovat s humorem k této situaci a vytváří určitou pozici ve společnosti, která již je schopna překonávat krize, které z toho vyplývají.

Čili já bych tady vám všem rád doporučil, abychom tuto věc neřešili formou usnesení, které je připraveno, ale spíše se zaměřili na budoucnost a hledali cesty a řešení pro příští následnou pandemii.

Tady si dovoluji jenom malý historický exkurz o pár let zpět do roku 2015, kdy vznikl pandemický projekt Zdraví 2020, který přesně na základě analýz zkušeností ze SARS 1 připravoval plány pro Českou republiku do roku 2020, což je aktuální rok, jak postupovat, kdyby náhodou přišly tady tyto choroby. Možná i díky tomu jsme byli částečně na to připraveni, měli jsme kapacity v okresech, měli jsme kapacity v nemocnicích, jak postupovat, když tato pandemická chřipka COVID-19 přišla. To je správné řešení těchto postupů. A proto se mi nelíbí i název toho bodu, proto se mi nelíbí i snahy tomu dát nějaký politický nástin, že by se to dalo použít i v případě politického souboje politických stran. Není to dobře. Je to vážná věc, a proto bychom k tomu měli i se vši vážností přistupovat a nemít snahu získávat politické body.

Děkuji vám za pozornost. A ještě jednou znovu opakuji, zkusme i vůči občanům být seriózní, nestrašme občany, zkusme k tomu přistupovat se vši vážností a odborností, nechme také, aby rozhodovali odborníci, a nesnažme se za každou cenu dávat nějaké návrhy jen proto, abychom ten návrh dali. Vyhodnocení je před námi, bude se dlouhé roky vyhodnocovat, to mi věřte, vzpomeňte si na povodně. A věřím, že následně další krize, které přijdou – a určitě přijdou, jestli to bude za rok, za dva, za deset, za padesát let, ale přijdou – budou naši nástupci připraveni řešit možná lépe než my. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak přeji pěkné poledne a nyní tedy máme v obecné rozpravě přihlášený tři poslance, resp. dva poslance a jednu ministryni. Takže nyní vystoupí pan poslanec Vít Kaňkovský, připraví se paní Olga Richterová a paní ministryně Alena Schillerová si přála vystoupit pak jako úplně poslední v obecné rozpravě, takže uvidíme, kdo se ještě přihlásí. Tak pane poslanče, prosím, máte slovo.

Poslanec Vít Kaňkovský: Dobré poledne, vážený pane předsedající, vážení členové vlády, milé kolegyně, kolegové. Já jsem zde k bodu 1 schváleného programu 50. mimořádné schůze vystoupil již minulý týden. Jenom připomenu, že jsem zde zmiňoval několik oblastí, které si myslím, že zaslouží komentář, k té první vlně koronavirové krize v naší zemi.

Hovořil jsem zde o tom, že jsme v té první fázi, v těch prvních týdnech, jako zástupci opozice podpořili karanténní a bariérová opatření, která vláda v souvislosti s nákazou COVID-19 v naší zemi zavedla. Také jsme měli podle mého názoru velmi vstřícný přístup k té krizové legislativě, kterou jsme zde ve velkém spěchu – a bylo to potřebné, aby to bylo co nejrychleji – schvalovali.

Tady musím navázat ještě na kolegu Ivana Bartoše, který zmiňoval, že opozice zde přicházela se spoustou konstruktivních pozměňovacích návrhů, na které ale vláda z větší části neslyšela. Pak ale s některými z nich sama přišla, když jsme tady některé ty zákony takzvaně opravovali, tak v té druhé fázi část našich návrhů bylo použito ze strany vlády. Samozřejmě důležité je, že ty změny nakonec byly schváleny, ale nemyslím si, že to vždycky bylo úplně košer.

Jako zástupci opozice jsme se také zapojili do fungování Ústředního krizového štábu, dostali jsme tu možnost a musím říci, že ani na půdě Ústředního krizového štábu jsme nehráli nějaké politické hrátky. Snažili jsme se tam chodit s náměty a připomínkami z praxe a snažili jsme se věcně diskutovat o problémech, které v těch postupujících týdnech boje s nákazou COVID-19 přicházely.

Minulý týden jsem se také zmínil o problémech s nákupy a distribucí ochranných pomůcek a dalšího zdravotnického materiálu. Tomu se bude dneska ještě věnovat bod 3 a já se ještě k tomu krátce vyjádřím na závěr svého vystoupení.

Jedním z problémů, které jsem tady také zmiňoval a který si, myslím, zaslouží komentář, a taky už to tady zaznělo, byly problémy s testováním. Všichni víme, že na začátku to bylo všechno chaotické. A to nikomu nevyčítám, protože skutečně PCR testování na COVID-19, na to jsme nebyli úplně připraveni, ale byla zde aktivita soukromých laboratoří, byla zde aktivita akademických pracovišť, která velmi rychle zareagovala na danou situaci, a jak personálně, tak finančně je to stálo nemalé úsilí. A my jsme opakovaně zmiňovali i na Ústředním krizovém štábu, proč stát tu jejich kapacitu dostatečně nevyužívá v situaci, kdy jsme potřebovali testovat v sociálních službách, kdy jsme potřebovali testovat v některých regionech ve zvýšené míře, tak tato pracoviště, která měla denní kapacitu 3,5 tisíce vzorků PCR testů, tak byla využita třeba jenom – 400 až 800 vzorků se k nim dostávalo. A to si myslím, že není úplně správně, a to si myslím, že by mělo být poučením pro tu případnou příští vlnu, kterou si nikdo nepřejeme, ale která může nastat, a nevíme, jestli nastane, v jakém čase nastane, v jaké síle nastane. Myslím si, že směrem k těmto laboratořím bychom měli být spíš velmi vstřícní, protože skutečně jejich kapacity můžeme potřebovat, a ukázalo se, že byly poměrně operativní i v tom, jak byly schopny velmi rychle se připravit a v podstatě zavzít do toho systému testování.

Minulý týden jsem také hovořil o tom, jakým způsobem byla zajištěna péče o ty nejzranitelnější, za které považují seniory v komunitních zařízeních, což jsou domovy pro seniory, domovy s pečovatelskou službou a další lůžkové sociální služby. Všichni víme, že na začátku právě tyto provozy, tato zařízení měla kritický nedostatek ochranných pomůcek. Ta nedostupnost byla ještě větší než ve zdravotnictví a v některých dalších oblastech. A já bych chtěl ještě jednou moc poděkovat jednak vedení těchto lůžkových, ale i terénních zařízení, protože i ti terénní pracovníci, kteří provozují terénní sociální služby, přicházeli do kontaktu s potenciálně nakaženými, aniž by měli dostatečné vybavení ochrannými pomůckami. A právě jim všem patří to velké poděkování, protože oni to zvládli, a skutečně, a to ukazují příklady i z jiných států, že v těch pobytových zařízeních sociálních služeb v mnohých státech došlo k velké evaluaci těch nemocných a že skutečně tam byl velký problém. A u nás tím zvýšeným nasazením všech těch pracovníků, kteří mnohdy třeba 14 dní byli s těmi

klienty 24 hodin denně, aby se potenciálně nenakazili u svých rodinných příslušníků, tak jim patří skutečně veliký dík za to, že to zvládli.

Také ve zdravotnictví to všechno nebylo tak růžové, jak se to mnohdy zdálo. I tady patří velké poděkování vedení nemocnic, ale i všem pracovníkům. A nemluvím jenom o nemocnicích, mluvím i o dalších zdravotnických provozech. A tam zpočátku velkou kreativitou a velkým nasazením těch pracovníků došlo k tomu, že během několika dnů, maximálně dvou týdnů, byla ta zdravotnická zařízení nachystána přijímat potenciálně nakažené a zároveň se starat i o pacienty, kteří potřebovali akutní péči s jinými zdravotními problémy. Také jim patří velký dík. A skutečně bychom se měli poučit z toho, abychom napříště už byli nachystáni na to být vybaveni potřebnými ochrannými pomůckami, a to bude problém, který budeme ještě diskutovat. Určitě by byla ještě celá řada dalších oblastí, které by si zasloužily komentář, kdybychom se bavili o pomoci státu těm sociálně nejslabším, o pomoci firmám atd., ale k tomu se zcela jistě ještě dostaneme a také zde o tom již hovořili kolegové z Pirátské strany, z ODS a z dalších politických uskupení.

Já se na závěr vrátím jen k jedné oblasti, a už jsem to avizoval, a to jsou nákupy a distribuce ochranných pomůcek a dalšího potřebného zdravotnického materiálu ke zvládnutí epidemie COVID-19. Jsem hluboce přesvědčen i na základě zkušeností z Ústředního krizového štábu, ale i z dalších konzultací a i z toho, co proběhlo samozřejmě i v mediálním prostoru, že ta dvoukolejnost, která zde byla v nákupech a distribuci ochranných pomůcek, byla jednou z příčin, proč to v těch prvních týdnech úplně nefungovalo. Zažívali jsme si to na krajích, myslím si, že si to zažívali i naši starostové a právě i ředitelé všech těch potřebných služeb, ať už se to týká zdravotnictví, škol, sociálních služeb, že skutečně na začátku to až tak skvěle nebylo. Všichni víme, že tam byly objektivní příčiny. Ty ochranné pomůcky skutečně neměla celá Evropa. Ale to, že jsme nakupovali dvěma rezorty, vyvolalo spoustu zmatků, dohadů a myslím si, že by to tak do budoucna fungovat nemělo. Jsem přesvědčen, že tahle zásadní činnost, která v krizové situaci je, zajistit ochranné pomůcky, by měla být pod jedním rezortem. Měl by být jeden systém nákupů a jeden systém distribuce. Pak to může fungovat, pak se uchráníme těm dohadům, zmatkům a možná i nějakým trestním oznámením a podobně, kdo nakupoval efektivněji, kdo to dělal lépe.

Takže proto jsem připravil a v podrobné rozpravy načtu návrh usnesení, aby při případné druhé vlně pandemie COVID-19 anebo při nějaké jiné závažné nákaze, která může náš stát postihnout, byly nákup a distribuce zajištěny jenom jedním rezortem, a podle mého názoru i v souladu s krizovou legislativou by tím rezortem mělo být Ministerstvo vnitra.

Milé kolegyně, kolegové, děkuji vám za pozornost a budu rád i za podporu usnesení, které načtu v podrobné rozpravě.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní tedy vystoupí paní poslankyně Olga Richterová a připraví se zatím jako poslední paní ministryně Alena Schillerová. Paní poslankyně, prosím, máte slovo. Prosím.

Poslankyně Olga Richterová: Děkuji za slovo. Vystupuji se stručným shrnutím toho, co jsme tady v průběhu toho minulého čtvrtku a dnešního dne říkali za Piráty. Úvodem bych ráda připomněla, že řada lidí na začátku nouzového stavu zanechala své běžné práce a vrhla se do pomoci v různých oblastech. A to, že tolik lidí nasadilo svoje kapacity intelektuální, svůj čas do různých druhů pomoci, je podle mě třeba jednak vyzdvihnout, a potom i vzít v úvahu, že zvládnutí případné druhé vlny nebo jiné pandemie v budoucnu bude možné jenom s důvěrou veřejnosti, že takováhle vlna solidarity má smysl. A právě proto, aby tuhle důvěru ve vedení státu lidé neztratili, stručně shrnu to, co je za nás velmi důležité jako poučení a jako příprava na možné podobné věci v budoucnu.

Je to tedy ta aktualizace pandemického plánu a to, aby se skutečně jelo podle pandemického plánu, aby to byla ta opěrná kostra pro konání vlády. Povedlo se nám na infožádost Jakuba Michálka získat jasný organogram Ústředního krizového štábu, ale je to přesně druh věci, kterou by veřejnost skrze tu naši infožádost neměla dostat na konci května, ale je to informace, která má být k dispozici hned na začátku. Stejně tak dlouho trvalo i získat seznam odborných pracovních skupin radících v těch velmi důležitých věcech na Ministerstvu zdravotnictví. Třetí věc. Data vědcům. I to byl velmi, velmi dlouhý, skoro bych řekla porod. Něco se podařilo, ale ještě to není úplně dotazeno do konce. Přitom tyto základní věci – organogram toho Ústředního krizového štábu, seznam poradenských odborných skupin a členů v nich a data pro vědce – jsou základ pro tu důvěru. Pro důvěru, že rozhodnutí jsou opodstatněná a že ti, kdo je navrhuji, k tomu mají potřebnou kvalifikaci a zkušenosti. A druhá věc, že díky té větší transparentci nastane snížení rizika, že klíčové informace budou jenom v jedné hlavě; že budou skutečně důležitá rozhodnutí záviset jen na minimálním počtu a títo lidé nebudou nijak nahraditelní.

Poslední věc, co chci zdůraznit, to veškeré nasazení veřejnosti, ať už aktivity týkající se dobrovolnického šití roušek, ale i toho 3D tisku pro štíty i ventilátory. Tohle všechno jsou dílčí pomoci, které byly nesmírně důležité, ale bez toho manažerského zvládnutí svrchu, bez té koordinace, kde jsou pomůcky nejvíc potřeba, a bez toho prověřování aktualizování kapacit to zase ta veřejnost nemůže zvládnout sama. A to je to, co bych velmi prosila všechny, kteří se podíleli na těch posledních dvou měsících, na těch opatřeních, aby zvážili, jaká vyvodit poučení pro co nejlepší koordinaci a manažerské zvládnutí případné pandemie v budoucnu.

A poslední bod. Ukázalo se, že řada věcí potom závisí na právním rámci. A že kde nám chybí právní rámec, je právě ta chytrá karanténa. Takže namísto přehazování odpovědnosti z celé vlády na jediné ministerstvo navrhuje – a to je velmi důležité, a to bych ráda podtrhla na závěr – ať právě právní náležitosti nutné pro chytrou karanténu jsou ukotvené patrně v zákoně o ochraně veřejného zdraví. Zrovna toto opravdu chybí.

To je stručné shrnutí za body, s nimiž jsme vystupovali v průběhu jednání k tomu vyhodnocení. A já věřím, že se podaří si to poučení vzít, že se podaří, aby pandemický plán příště opravdu byl ten plán, podle něhož se pojedá, a aby takové zdánlivé detaily jako organogram Ústředního krizového štábu byly příště od začátku přístupné veřejně. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak. Nyní tady mám dvě přihlášky s přednostním právem. Takže jako první vystoupí předseda KDU-ČSL Marian Jurečka a připraví se paní ministryně Alena Schillerová. Já přečtu ještě omluvu. Omlouvá se paní poslankyně Helena Langšádlová, a to mezi 13. a 19. hodinou z pracovních důvodů. Tak pane poslanče, máte slovo. Prosim.

Poslanec Marian Jurečka: Děkuji. Vážený pane místopředsedo, paní ministryně, pane ministře, kolegyně, kolegové, hodně tady toho bylo řečeno. I za náš poslanecký klub KDU-ČSL kolega a lékař Vít Kaňkovský popsal hodně konkrétních momentů, které by nás měly vést k zamyšlení nad tím, jak jsme to zvládali za poslední tři měsíce a jak se z toho poučit pro případné budoucí podobné situace.

Já mám k tomu ještě několik momentů. Já chápu, že z hlediska fungování a rozhodování vlády to bylo extrémně náročné období. Souhlasím s tím, co tady říkal pan ministr Zorálek. Souhlasím také s tím, že zaplat' pánbůh patříme k těm zemím, které na tom dopadly velmi dobře. Nejsme ti nejlepší, jak někdy zaznívá, ale jsme, řekněme, v té třetině těch, kteří to zvládli dobře. Vidíme dneska i třeba ty debaty ve Švédsku, kdy se vedou debaty, jestli švédská opatření neměla být restriktivnější, přísnější, více ochranná atd. A přesto jsou tady některé momenty, kdy bych byl rád, abychom dostali my jako Poslanecká sněmovna velmi rychlé, a také i veřejnost a odborná veřejnost, vyhodnocení celého toho postupu vlády. To znamená, aby ty momenty, které tady byly předmětem kritiky, ať už to byla otázka zásobování napřed lékařů a lidí v první linii ochrannými pomůckami, pak to byly sociální služby a lidé, kteří tam pracují. Ať už to byly potom i postupy, které se potom ladily na poslední chvíli atd., aby bylo jasné, že dochází k aktualizaci a nastavení správných postupů a procesů a aby také někdo za vás řekl, kdy tyto věci budou zaktualizovány, kdy budou a jak by se v budoucnu postupovalo.

Mně tady prostě přijde, že tady ta debata je pořád hodně obecná. Zmiňují se některé věci, které samozřejmě nedopadly úplně dobře, ale chybí mně, aby někdo za vládu přišel a řekl: My víme, že teď budeme mít během dvou tří měsíců aktualizované naše postupy. Víme, že bychom příště jednoznačně jeli přes nákup zdravotních pomůcek přes jedno ministerstvo, atd. atd. Aby dal odpověď někdo na ty otázky. Nevím, jestli paní ministryně Schillerová, když bude mít závěrečné vystoupení po mně, se k tomu také vyjádří.

Já bych byl nerad, aby se opakovaly ty situace, které jsme tady zažívali i v přístupu k českým firmám, kdy tady pan ministr zdravotnictví Vojtěch veřejně říkal, že nakupuje kamery od švýcarského výrobce. Pak se ukázalo, že to není výrobce, že je to překupník, že ty kamery jsou z Číny. A dostaly je nemocnice s obrovským odstupem vlastně v situaci, kdy už jim moc k ničemu ty kamery nepomohly. Abychom také věděli, že třeba takové ty kroky, které tady dělali někteří přední čeští podnikatelé – a za to jim patří poděkovat, smeknout před tím – že budou moci tyto jejich postupy být také podpořeny finančně. To znamená, že jestliže tady pan Průša a jeho firma tiskli ochranné pomůcky a skládali jsme se na to i občané České republiky, i já jsem něco málo přispěl, mně to nepřijde úplně systémové v situaci, kdy tady

odtékají miliardy korun do Číny. Takže na práci českého výrobce, který tady zachraňuje určitou část spektra, kterému ty pomůcky chybí, se skládá veřejnost, a pak je to ještě komentováno členy vlády, že sice vláda na to peníze nedala, ale snad ta veřejná sbírka bude stačit. To mi nepřijde jako úplně normální postup a to, jak bychom měli s péčí řádných hospodářů postupovat.

Přiznám se, chápu problematiku legislativy v oblasti alkoholu, dozoru nad celou výrobou a distribucí lihu, já tomu rozumím. Ale přiznám se, že ve výjimečných situacích je dobré hledat opravdu výjimečná řešení. A když jsme potom sledovali třeba kauzu a vývoj okolo firmy Žufánek, kdy chtěli přijít také oni s nějakou mírou pomoci, a pak se vlastně ukázalo, že to naráží na legislativní bariéry, tak jsem z toho úplně dobrý pocit neměl. A byl bych rád, abychom i tyto věci do budoucna řešili a aby také třeba i vláda nebo ministerští úředníci třeba naslouchali takovým lidem, jako byl třeba Martin Hausenblas a jeho aktivity a jeho pomoc, kterou on také realizoval zase po své linii. Ale když potom čtete komentáře těchto lidí, tak vlastně říkají, že dneska jsou velmi znechuceni z toho, že prostě ta komunikace a spolupráce s těmi dotčenými úředníky a úřady nebyla úplně dobrá.

(Chtěl bych), abychom se z těchto věcí dokázali poučit, abychom věděli, že prostě kdyby tady cokoliv přišlo v příštích měsících, na podzim, v zimě atd., že nebudeme řešit v operativě stejné problémy a že na ty problémy budeme výrazně lépe připraveni. Takže já volám po tom, a prosím, kdyby paní vicepremiérka mohla zareagovat, říct, kdy na spoustu těch otázek, které tady v té debatě byly položeny, jestli to někdo z úředníků jednotlivých rezortů sledoval a jestli na to dostaneme v nějakém souhrnném materiálu odpovědi, jak se tyto podněty, případně i kritika, která si myslím, že v některých momentech byla namíste, jak se to projevilo do legislativy, do postupů, do priorit tak, abychom případně příště tyto chyby neopakovali. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak. A nyní jako poslední vystoupí paní ministryně financí Alena Schillerová. Máte slovo. Nevím tedy, jestli jako poslední, ale v tuto chvíli vás mám jako poslední přihlášenou. Paní ministryně, prosím, je to vaše.

Místopředsedkyně vlády a ministryně financí ČR Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já nebudu mluvit dlouho. Já jsem měla připravenou řeč už minulý týden, tam jsem chtěla hovořit o konkrétních opatřeních, která jsme připravovali na Ministerstvu financí, ale já myslím, že jsou všeobecně známá, buď prošla přímo touto Sněmovnou, anebo jsme je dostatečně zveřejňovali. A další samozřejmě budou následovat.

Ale poslouchala jsem dnes tu debatu a budu mluvit o něčem jiném. Nechtěla jsem se vracet už k minulosti, ale přece jenom trochu musím. Přes všechnu tu debatu – a já chci říct naprosto nekonfliktně a neúčinně, že převážně byla korektní, až možná na nějaké výjimky, ke kterým se nebudu vracet. Z tohoto místa bych ráda řekla, že vláda – to si nestěžuji, ani se nelituji, ani na to nečekám žádnou reakci – že vláda byla

skutečně před těmi dvěma, dvěma a půl, ono to hrozně letí, třemi měsíci v naprosto bezprecedentní situaci v tom směru, že jsme ze dne na den byli postaveni před otázkou, jak pokračovat dál, a před – aspoň budu mluvit za sebe a věřím, že mluvím i za další vládní kolegy – to nejtěžší rozhodnutí, které jsme museli učinit ve svém životě, pro mě bylo nejtěžší, které znamenalo, že jsme omezili osobní svobody a osobní práva většiny obyvatel této země. Uzavřeli jsme hranice, omezili jsme vycházení, omezili jsme podnikání. To si myslím, že v podstatě bylo něco, co neměli nikdy období v historii této země. A bylo to – opakují – velmi složité.

Nicméně až historie – nevím, jestli tato schůze, myslím si, že nikoliv – prověří, jestli to bylo správné rozhodnutí. Já si rozhodně nebudu teď uzurpovat jakékoliv právo, abych to hodnotila. Necháme to na historii. Určitě to do historie vstoupí. Já osobně si myslím, že pozitivní je to, a řekla to tady celá řada předřečníků, že se nemusela řešit taková dilemata, jaká se řešila v jiných zemích. Řekli to moji kolegové, nebudu to opakovat. Mluvil tady ministr zdravotnictví o Švédsku, mluvilo se o Itálii a dalších zemích a já myslím, že kdyby došlo k něčemu takovému v České republice – a věřte, že naše vláda by to skutečně nedopustila – tak bychom tady asi už vládu v tuto chvíli neměli, to bych jenom chtěla říci, a možná bychom řešili úplně jiná a mnohem horší témata.

Já si vzpomínám, a musím to tady připomenout, že když jsme udělali ta první nepopulární a velmi tvrdá opatření v těch nočních setkáních, tak si vzpomínám, že ještě v té době Adam Vojtěch, ministr zdravotnictví – on to tady nepřipomněl, já to připomenu za něho – byl tehdy, ještě než se uzavřely hranice, než se přestalo fyzicky jezdit do Bruselu, tak byl na setkání ministrů zdravotnictví a byl tam velmi plánsně, jestli říkám pravdu, za ta opatření, velmi mu to bylo vytýkáno, co to tady děláme v té České republice. Takže jsme udělali to, co jsme považovali v té době za nejlepší, co bylo v souladu s naším svědomím. Ochránili jsme zdraví našich občanů a zbytek hodnocení skutečně nechám na historii.

Teď je ale velice nutné hledět do budoucna. To znamená, my jsme další čas využili k tomu, abychom pomohli zastavit největší ekonomické škody, protože tady nebyla nikdy žádná zkušenost s vypnutím ekonomiky en bloc. Věřte, já hledám v archivech Ministerstva financí velmi poctivě a snažím se – byť není takováto historická zkušenost, tak hledám třeba i různá opatření z let minulých. Nebudu teď hodnotit. Mám tabulky, mám tabulku podpory tehdy, podpory teď – teď to není téma, nechej to prostě vyhocovat. Já si říkám, kdyby bylo něco, co by bylo inspirativní, naslouchám i názorům, které zaznívají tady v rámci Poslanecké sněmovny i z opozičních lavic, pokud mi to čas dovolil, protože 38 % všech covidových zákonů připravilo Ministerstvo financí. Skutečně se tam pracovalo dnem i nocí. Dělalí jsme to s nadšením a s touhou pomoci, ale pokud mi to čas dovolil, tak jsem se scházela i se zástupci opozičních stran a naslouchala případně jejich podnětům.

Nechme to historii a pojďme se teď zaměřit na ekonomickou pomoc. Pomohlo se těm nejzranitelnějším, snažíme se ochránit zaměstnanost, snažíme se pomáhat OSVČ, eseróčkům, snažíme se řešit výpadek s kraji, městy, obcemi. Já už předložím první dotační program, který je vyhodnocený, na školy a školky v pondělí na vládu, asi za 3,1 miliardy pro obce do 3 tisíc. Další budou následovat. Samozřejmě se bavíme i

o nějaké případné kompenzaci pro ty malé, kteří s tím mají největší problémy, ale musíme uvažovat i o tom, abychom do ekonomiky dostali co nejvíce peněz.

Já jsem ráda za celou řadu zákonů, které tato Poslanecká sněmovna podpořila, díky kterým do likvidity se dalo k 31. 5. už téměř 60 miliard a ta čísla samozřejmě dále pokračují. Rozjíždí se COVID III, v pondělí jsem měla jednání se zástupci České bankovní asociace. Mám v hlavě COVID IV, to jsou provozní úvěry, který by pomohl s investičními úvěry. Musíme řešit problematiku cestovního ruchu, zítra na tom sedíme s paní ministryní Dostálovou, a celou řadu dalších opatření.

Nechci to dnes vyhrocovat, nechci tady vytvářet další příkopy. Budu ráda a vděčná za jakékoliv podněty, kterými přispějeme k tomu, že tato země se dostane z ekonomické krize co možná nejrychleji a zůstane na tuto část naší historie jenom smutná vzpomínka. Děkuji vám.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní přečtu jednu omluvu. Pan poslanec Klaus se omlouvá z pracovních důvodů od 12 hodin do konce jednacího dne.

Nyní už neregistruji žádnou přihlášku do obecné rozpravy, rozhlédnu se po sále, žádnou nevidím, takže všeobecnou rozpravu končím. Táži se, zdali je zájem o závěrečné slovo. Není zájem. Přistoupíme k rozpravě podrobné. O slovo se jako první přihlásila paní poslankyně Tereza Hyťhová, připraví se pan poslanec Vít Kaňkovský. Prosím.

Poslankyně Tereza Hyťhová: Děkuji. Já bych se chtěla přihlásit ke svému návrhu usnesení, který jsem již představila v obecné rozpravě. Pro připomenutí ho přečtu, není dlouhý:

"Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky

I. vyzývá vláda České republiky, aby pověřila Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy k vytvoření krizového manuálu pro školy, který bude obsahovat přesný postup a jednotlivá opatření a kde bude přesně definováno, která opatření jsou doporučující, která jsou naopak právně závazná a kterými se mají školy řídit po případného vzniku pandemie;

II. vyzývá vládu České republiky, aby pověřila Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy k vypracování tohoto manuálu a jeho následnému poskytnutí školám nejpozději do 31. srpna 2020."

Prosím, aby se o tomto usnesení hlasovalo dohromady. Takže nechci hlasování po bodech, prosím hlasování dohromady. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní požádám o vystoupení pana poslance Víta Kaňkovského. Zatím poslední přihláška. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Vít Kaňkovský: Hezké odpoledne, vážený pane místopředsedo, vážení členové vlády, kolegyně, kolegové, jak už jsem avizoval, načtu teď návrh usnesení poslaneckého klubu KDU-ČSL k bodu číslo 1 dnešního programu:

"Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky žádá vládu, aby v případě druhé vlny epidemie koronaviru SARS-CoV-2 či epidemie jiné závažné infekční choroby zajistila nákupy a distribuci osobních ochranných pomůcek, dezinfekce a dalšího materiálu ke zvládnutí epidemie prostřednictvím resortu Ministerstva vnitra a Správy státních hmotných rezerv."

Děkuji za pozornost i za podporu tohoto usnesení.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Další přihlášku do podrobné rozpravy nemám, takže končím podrobnou rozpravu. Ještě? Tak prosím. Tak ještě v podrobné rozpravě.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo, vážený pane místopředsedo. Vy jste mě přišel, zrovna když jsem přebíral návrh jakožto zpravodaje od pana kolegy –

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Já vás poprosím o klid v jednacím sále, protože neslyším přes tu roušku, co pan zpravodaj říká. Tak prosím.

Poslanec Jakub Michálek: Dobře. (Sundává si roušku.) Tak já doufám, že nebudu moc prskat.

Vážený kolegyně, vážení kolegové, já si dovoluji přednést návrh usnesení za klub Pirátů, ODS, KDU-ČSL, TOP 09 a STAN k vyhodnocení průběhu první vlny pandemie koronaviru na území České republiky a opatření k prevenci druhé vlny. Návrh usnesení je obsažen ve sněmovním dokumentu 5547 a zní následovně:

1. Poslanecká sněmovna apeluje na vládu, aby další jednání a aktivity Ústřední epidemiologické komise v budoucnu probíhaly na pravidelné bázi a aby byly zajištěna jejich spolupráce s mezinárodními partnery.

2. Poslanecká sněmovna ukládá vládě České republiky, aby v době do 30. června 2021 předkládala Poslanecké sněmovně prostřednictvím předsedy vlády alespoň jednou za tři měsíce informaci o zvolených řešeních a přípravě na možný příchod další vlny epidemie koronaviru.

3. Poslanecká sněmovna žádá vládu, aby uložila Ministerstvu zdravotnictví aktualizaci typového plánu epidemie hromadné nákazy osob s termínem do 30. září 2020 a v případě druhé vlny podle něj postupovala.

4. Poslanecká sněmovna apeluje na vládu, ministerstva a podřízené organizace, aby poslancům poskytovaly informace podle platných zákonů a ve vymezených termínech.

5. Poslanecká sněmovna vyzývá vládu, aby v případě druhé vlny epidemie koronaviru poskytovala veřejnosti informace v pravidelných a předem daných intervalech, srozumitelně a věcně, v adekvátním množství a systémově pro všechny dotčené skupiny veřejnosti.

6. Poslanecká sněmovna ukládá vládě, aby představila Poslanecké sněmovně strategii testování v případě druhé vlny epidemie koronaviru, a to do 30. června 2020.

7. Poslanecká sněmovna žádá vládu, aby uložila Ministerstvu zdravotnictví k dopracování konceptu chytré karantény a představila jej Poslanecké sněmovně do 30. června 2020.

8. Poslanecká sněmovna žádá vládu, aby uložila Ministerstvu zdravotnictví vypracovat systém pandemických stupňů pohotovosti s jasnými kroky a představila jej Poslanecké sněmovně do 30. července 2020.

(Hluk v sále.) Jestli mohou pokračovat?

9. Poslanecká sněmovna žádá vládu o zpracování a zveřejnění plánu komplexní podpory pro distanční výuku na školách do 31. srpna 2020 tak, aby tento plán mohl být realizován již od začátku školního roku 2020/2021, pokud opět dojde k omezení školní docházky.

10. Poslanecká sněmovna žádá vládu, aby připravila a zveřejnila do 31. srpna 2020 plány se scénáři, jak budou fungovat školy v případě možného dalšího epidemiologického ohrožení s tím, že připravené scénáře a navržená opatření budou řádně zdůvodněna a jejich realizace bude stanovena na základě epidemiologických indikátorů, čímž se umožní zřizovatelům, školám i veřejnosti předvídat možná opatření na základě vývoje epidemiologické situace.

11. Poslanecká sněmovna apeluje na vládu a Ministerstvo kultury, aby v nové situaci připravilo strategii podpory e-knih ve veřejných knihovnách.

To jsou návrhy, které, podotýkám, vzešly až z toho dnešního jednání v tom, co jsme obdrželi od kolegů z ODS:

12. Poslanecká sněmovna vyzývá vládu, aby jménem České republiky poděkovala Tchaj-wanu za bezplatnou pomoc v podobě ochranných pomůcek, kterou poskytla České republice na boj s koronavirem.

13. Poslanecká sněmovna vyzývá vládu, aby do 30. června 2020 vyplatila odměnu medikům, kteří byli povoláni v boji s koronavirem k pomoci ve zdravotnických zařízeních.

Poslední návrh usnesení:

14. Poslanecká sněmovna vyzývá vládu, aby do 30. srpna 2020 připravila investiční seznam pro modernizaci vybavení zdravotnických zařízení a následně přistoupila k modernizaci tohoto vybavení.

Pokud jde o odůvodnění těchto návrhů, tak už zaznělo v rozpravě. Upozorňuji jenom na to, že jsme tady probírali problematiku poskytování informací, tak aby poslanci skutečně dostávali ty informace tak, jak je mají dostávat, a opozice tudíž mohla plně naplňovat úlohu, která jí vyplývá podle Ústavy ČR.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Děkuji. Já ještě přečtu jednu omluvu. Předseda Poslanecké sněmovny Radek Vondráček se omlouvá od 12 do 13 hodin z pracovních důvodů.

Já se ještě jednou rozhlédnu, jestli se ještě nehlásí někdo z místa. Nikoho nevidím, abychom nikoho nepřehlédli, takže já podrobnou rozpravu končím. Táží se, zdali je zájem o závěrečné slovo. Pan navrhovatel nemá zájem o závěrečné slovo, už jste všechno řekl, předpokládám, takže přistoupíme k hlasování o návrzích usnesení.

Takže já vás tedy, pane zpravodaji – navrhovatel je zároveň zpravodajem – požádám, abyste nás když tak – nebo mi to tady dejte. (Neformální porada.) Takže já se přiznám, že ta usnesení nemám před sebou v ruce, ale nicméně mám v paměti, že první přednášela usnesení, zdali souhlasíte, paní poslankyně Tereza Hyťhová v podrobné rozpravě. Druhý byl pan poslanec Kaňkovský a třetí byl tady pan poslanec Jakub Michálek. Je proti tomu nějaká námitka, hlasovat v tomto pořadí? (Požadavek mimo mikrofon.) Pan poslanec Michálek – je tady žádost, že předseda klubu hnutí ANO říká po bodech? (Poznámky z pléna.) Tak. Pardon, prosím vás, mluvmě ale na mikrofon. Teď už se vás hlásí víc. Prosím, nejprve pan zpravodaj.

Poslanec Jakub Michálek: Jestli můžu k té proceduře, máme tady tři návrhy usnesení – od paní poslankyně Hyťhové, pana poslance Kaňkovského a návrh Pirátů, ODS, KDU-ČSL, TOP 09 a STAN s tím, že pan předseda – a já to navrhuju v proceduře, aby se hlasovalo po bodech to usnesení poslední, které bylo načteno. Paní poslankyně Hyťhová žádala o hlasování v celku, ale může se stát, že tady někdo bude požadovat také hlasování po bodech, takže případně se přihlaste. Zatím vše.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Já bych tu proceduru klidně nechal radši odhlasovat. Ale pan poslanec Brázdil. Prosím.

Poslanec Milan Brázdil: Pane předsedající, já vás chci jenom upozornit, že vy jste ukončil rozpravu, posléze pan Michálek, pan kolega Michálek něco načel, a my o tom máme teď hlasovat. Po ukončení rozpravy načíst v podrobné rozpravě něco? Ještě jednou. Vy jste ukončil rozpravu, a tohle to, co bylo dále čteno, bylo mimo rozpravu podrobnou.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Ne, počkejte, o čem teď hovoříme? Byla tady podrobná rozprava – vy myslíte mimo podrobnou rozpravu, že to bylo načteno. (Reakce mimo mikrofon.) Tak s tím bych nesouhlasil, protože dochází k té situaci, že já jsem v jedné větě v podstatě se podíval po sále, byly tady elektronické přihlášky, toto nebyla tedy elektronická přihláška, kterou jsem měl na displeji, podíval jsem se a v té jedné souvislé větě, když jsem viděl, že se ještě někdo hlásí, tak jsem pokračoval. To si myslím, že je normální postup, protože v tom množství lidí se to může stát, tam v podstatě nebyla prodleva žádná, to byla jedna věta.

Ale jestli pan předseda Bartošek chce něco říct. Takže já si za tím stojím, že to pokračování bylo v pořádku.

Poslanec Jan Bartošek: Děkuji, pane místopředsedo, za slovo. Já v tomto případě chci odkázat, že podobný postup není poprvé v případě Poslanecké sněmovny, jenom pro pořádek, s tím, že předsedající zaregistroval, že se ještě někdo hlásí, a v tom případě mu dal slovo. To znamená, není to první případ. Budete-li trvat na rigidním postupu, můžeme se o tom bavit, ale skutečně se nejedná o první případ a v těch předchozích se to nerozporovalo.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak kdyby tam byla nějaká prodleva, to bych pochopil, ale ono to bylo v podstatě v jedné větě. Jinak bych chtěl v této souvislosti znovu vyzvat, že hlaste se pokud možno elektronicky, ať tady mám na displeji. Nicméně každý má právo se přihlásit i z místa, takže v tom problém samozřejmě není, ale byla to taková souvislá věta, takže si myslím, že tam opravdu to není k žádnému rozporování.

Takže teď asi budeme hlasovat o té proceduře, protože tady byly různé návrhy, jestli s tím tedy souhlasíte, že v tomto smyslu, jak navrhl pan zpravodaj a zároveň navrhovatel Michálek, že bychom tedy hlasovali o těch usneseních. Já všechny svolám do sálu, ať to není ani zpochybňováno v další fázi, že tady budeme hlasovat v různém pořadí.

Zahajují hlasování. Kdo je pro? (Dotaz.) Pro navrženou proceduru hlasování o těch usneseních. Kdo je proti?

Hlasování číslo 3, přihlášeno 159 poslanců, pro 135, proti 1. Návrh procedury hlasování byl přijat.

Tak já požádám zpravodaje a navrhovatele v jedné osobě, pane poslanče Michálku, proveďte nás prosím.

Pardon, žádost o odhlášení. Já vás všechny ještě odhlásím, přihlaste se svými hlasovacími kartami. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo. Vážený pane místopředsedo, vážená vládo, vážené kolegyně a kolegové, jako první budeme podle schválené procedury hlasovat o návrhu paní poslankyně Hyťhové s tím, že se hlasuje v celku. Návrh zní:

"Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky

I. vyzývá vládu České republiky, aby pověřila Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy k vytvoření krizového manuálu pro školy, který bude obsahovat přesný postup a jednotlivá opatření a kde bude přesně definováno, která opatření jsou doporučující a která jsou naopak právně závazná a kterými se mají školy řídit po dobu případného vzniku epidemie;

II. vyzývá vládu České republiky, aby pověřila Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy k vypracování tohoto manuálu a jeho následnému poskytnutí školám nejpozději do 31. srpna 2020."

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Jinak to můžeme udělat, protože tam zvláště to poslední usnesení bylo velice dlouhé, takže to můžeme vyřešit i dotazem do sálu, zdali si ho všichni pamatují, a nemusíme ho potom číst tady klidně znova. Taky je to jedna možnost.

Zahajují hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 4, přihlášeno je 135 poslanců, pro 78, proti žádný. Návrh usnesení byl přijat. Prosím.

Poslanec Jakub Michálek: Dále budeme hlasovat o návrhu usnesení pana poslance Kaňkovského, který zní: "Poslanecká sněmovna žádá vládu, aby v případě druhé vlny epidemie koronaviru SARS-CoV-2 či epidemie jiné závažné infekční choroby zajistila nákupy a distribuci osobních ochranných pomůcek, dezinfekce a dalšího materiálu ke zvládnutí epidemie prostřednictvím rezortu Ministerstva vnitra a Správy státních hmotných rezerv."

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Zahajují hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 5, přihlášeno je 137 poslanců, pro 68, proti jeden. Návrh usnesení byl zamítnut.

A teď máte ale pravdu, protože o tom posledním usnesení se bude hlasovat po bodech, že bude určitě lepší to přečíst. Tak prosím.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo, vážený pane místopředsedo. Nyní budeme hlasovat o jednotlivých bodech návrhu usnesení klubu Pirátů, ODS, KDU-ČSL, TOP 09 a STAN.

První bod usnesení zní: "Poslanecká sněmovna apeluje na vládu, aby jednání a další aktivity Ústřední epidemiologické komise v budoucnu probíhaly na pravidelné bázi a aby byla zajištěna její spolupráce s mezinárodními partnery."

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Zahajují hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 6, přihlášeno je 136 poslanců, pro 74, proti žádný. Návrh byl přijat. Prosím.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Bod dvě usnesení zní: "Poslanecká sněmovna ukládá vládě České republiky, aby v době do 30

června 2021 předkládala Poslanecké sněmovně prostřednictvím předsedy vlády alespoň jednou za tři měsíce informace o zvolených řešeních a přípravě na možný příchod další vlny epidemie koronaviru."

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 7, přihlášeno je 137 poslanců, pro 74, proti 1. Návrh byl přijat. Prosím.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji, vážený pane místopředsedo. Pokračovat budeme bodem tři: "Poslanecká sněmovna žádá vládu, aby uložila Ministerstvu zdravotnictví aktualizaci typového plánu epidemie hromadné nákazy osob s termínem do 30. září 2020 a v případě druhé vlny podle něj postupovala."

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 8, přihlášeno je 136 poslanců, pro 128, proti žádný. Návrh byl přijat. Prosím.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo. Bod čtyři usnesení zní: "Poslanecká sněmovna apeluje na vládu, ministerstva a podřízené organizace, aby poslancům poskytovaly informace podle platných zákonů a ve vymezených termínech."

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 9, přihlášeno je 137 poslanců, pro 74, proti žádný. Návrh byl přijat. Prosím.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo. Hlasujeme o bodu pět, který zní: "Poslanecká sněmovna vyzývá vládu, aby v případě druhé vlny epidemie koronaviru poskytovala veřejnosti informace v pravidelných a předem daných intervalech, srozumitelně a věcně, v adekvátním množství a systémově pro všechny dotčené skupiny veřejnosti."

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 10, přihlášeno je 137 poslanců, pro 73, proti 1. Návrh byl přijat. Prosím.

Poslanec Jakub Michálek: Hlasujeme o bodu šest, který zní: "Poslanecká sněmovna ukládá vládě, aby představila Poslanecké sněmovně strategii testování v případě druhé vlny epidemie koronaviru, a to do 30. června 2020."

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Zahajují hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 11, přihlášeno je 139 poslanců, pro 73, proti 1. Návrh byl přijat. Prosím.

Poslanec Jakub Michálek: Následuje bod sedm, který zní: "Poslanecká sněmovna žádá vládu, aby uložila Ministerstvu zdravotnictví k dopracování koncept chytré karantény a představila jej Poslanecké sněmovně do 30. června 2020."

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Zahajují hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 12, přihlášeno je 139 poslanců, pro 121, proti žádný. Návrh byl přijat. Prosím.

Poslanec Jakub Michálek: Následuje bod osm, který zní: "Poslanecká sněmovna žádá vládu, aby uložila Ministerstvu zdravotnictví vypracovat systém pandemických stupňů pohotovosti s jasnými kroky a představila jej Poslanecké sněmovně do 30. července 2020."

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Zahajují hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 13, přihlášeno je 139 poslanců, pro 74, proti žádný. Návrh byl přijat. Prosím.

Poslanec Jakub Michálek: Následuje bod devět, usnesení, který zní: "Poslanecká sněmovna žádá vládu o zpracování a zveřejnění plánu komplexní podpory pro distanční výuku na školách do 31. srpna 2020 tak, aby tento plán mohl být realizován již od začátku školního roku 2020–2021, pokud opět dojde k omezení školní docházky."

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Zahajují hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 14, přihlášeno je 140 poslanců, pro 80, proti 1. Návrh byl přijat. Prosím.

Poslanec Jakub Michálek: Bod deset: "Poslanecká sněmovna žádá vládu, aby připravila a zveřejnila do 31. srpna 2020 plány se scénáři, jak budou fungovat školy v případě možného dalšího epidemiologického ohrožení s tím, že připravené scénáře a navržená opatření budou řádně zdůvodněna a jejich realizace bude stanovena na základě epidemiologických indikátorů, čímž se umožní zřizovatelům, školám i veřejnosti předvídat možná opatření na základě vývoje epidemiologické situace."

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Zahajují hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 15, přihlášeno je 140 poslanců, pro 74, proti žádný. Návrh byl přijat. Prosím.

Poslanec Jakub Michálek: Hlasujeme o návrhu číslo jedenáct, který zní: "Poslanecká sněmovna apeluje na vládu a Ministerstvo kultury, aby v nové situaci připravilo strategii podpory e-knih ve veřejných knihovnách."

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Zahajují hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 16, přihlášeno je 140 poslanců, pro 119, proti žádný. Návrh byl přijat.

Jenom já bych tedy v tomto okamžiku rád protáhl, abychom to dojeli po 13. hodině, tak doufám, že proti tomu nikdo nic nemáte. Já tu pravomoc mám, ale jen se tak ptám. (Nesouhlasné hlasy ze sálu.) Takže proti tomu protestujete. Dobře. Pojďme hlasovat ještě jedno hlasování. (Stále nesouhlasné hlasy.)

Poslanec Jakub Michálek: Už máme šest sekund. (Neklid v sále.)

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Je 13 hodin.

Poslanec Jakub Michálek: Můžu tedy navrhnout, abychom doprojednali ta tři usnesení?

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Ve 13 hodin bychom měli přerušit. Mělo by to být po nějakém konsenzu. Já sice tu možnost pokračovat mám, ale jestli jsou tady hlasité protesty. Předseda klubu ODS Zbyněk Stanjura.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Nic nám nebrání, abychom udělali tři usnesení, tři hlasování. Nevím, jestli to bude přijato, nebo ne. Ale samozřejmě pokud má někdo jiný názor, tak má předněst procedurální návrh, protože podle jednacího řádu klidně můžeme jednat po 13. hodině. Žádná hodina nepadla. Takže pokud někdo protestuje

proti tomu, abychom jednali, ať dá procedurální návrh a v hlasování rozhodneme, zda ten procedurální návrh bude přijat, nebo ne. Například přerušení bodu do 14.30 je hlasovatelný návrh.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: To bych stejně navrhl, že přerušíme do 14.30. (Nesouhlasné hlasy.) Předseda klubu ČSSD poslanec Chvojka.

Poslanec Jan Chvojka: Hezké odpoledne, kolegyně a kolegové. Já si myslím, že tady máme takový úzus, že opravdu je to v tom konsenzu. Vždycky bylo. To znamená, že pokud s tím minimálně dva předsedové klubů, předseda klubu hnutí ANO a ČSSD, nesouhlasí, tak prosím, pokračujeme ve 14.30. Já už jsem třeba ve 13 hodin měl někde být. Je to úzus, že ve 13 hodin končíme.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Samozřejmě kdybych to teď přerušil, tak ve 14.30 budeme pokračovat. Předseda klubu ODS.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Pan předseda Chvojka mi potvrdí vašim prostřednictvím, že kdybychom teď dvě minuty nemluvili, tak jsme ta tři hlasování měli za sebou. Já vítám slova o tom konsenzu, takže příště si řekněme, že budeme jednat po 19., až se shodneme, ne že nás přehlasujete. Já to jenom přivítám.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Já jsem vám teď totiž ani nerozuměl, já se omlouvám. (Veselost v sále.) Ne, já se ptám vážně, co pan předseda, jestli tam byl nějaký návrh, protože ono to bylo trošku takové zadržované.

Takže prosím vás, já přeruším do 14.30.

Předtím než přeruším, ovšem musím přečíst ještě několik omluv a poté hned přeruším. (Poslanci již odcházejí ze sálu.) Paní poslankyně Karla Šlechtová se omlouvá od 12.45 ze zdravotních důvodů, pan poslanec Roman Sklenák se omlouvá – neúčast na dnešním jednání Poslanecké sněmovny ze zdravotních důvodů, pan poslanec Marian Bojko se omlouvá od 14.30 do konce jednání z pracovních důvodů, pan poslanec Špičák se omlouvá od 12.30 do konce jednání dne ze zdravotních důvodů a paní poslankyně Ivana Nevludová se omlouvá od 14.30 do konce jednání z pracovních důvodů.

Já nyní přerušuji schůzi. Sejdeme se opět ve 14.30 a přeji dobrou chuť.

(Jednání přerušeno ve 13.02 hodin.)

(Jednání pokračovalo ve 14.30 hodin.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Dobré odpoledne, vážené kolegyně, vážení kolegové, zahájíme dnešní jednací den po polední přestávce. Já přečtu omluvy. Pan poslanec Jiří Míhola se omlouvá dnes od 14.30 do konce jednání dne z osobních

důvodů, paní poslankyně Věra Kovařová dnes z jednání Poslanecké sněmovny od 14.30 do konce jednacího dne z pracovních důvodů, paní poslankyně Markéta Pekarová Adamová z jednání dnes od 14.30 do 18.00 z pracovních důvodů, pan poslanec Antonín Staněk z jednání dnešní schůze dnes od 12 hodin do konce jednacího dne z pracovních důvodů a zítra celý jednací den z pracovních důvodů, pan poslanec Martin Baxa z dnešního odpoledního jednání, a to z pracovních důvodů, pan poslanec Rostislav Vyzula dnes mezi 14.30 a půlnocí z důvodů rodinných, pan poslanec Vít Kaňkovský dnes od 14.30 do konce jednacího dne z pracovních důvodů, pan ministr zahraničí Tomáš Petříček dnes od 14.30 do konce jednacího dne z pracovních důvodů, pan poslanec Vlastimil Válek dnes mezi 14.30 a 19.00 z důvodů pracovních, pan poslanec Václav Votava z dnešního jednání od 14.30 do konce jednacího dne z osobních důvodů.

Připomínám, že projednávání tohoto bodu, který v tuto chvíli projednáváme, a to je bod Vyhodnocení průběhu první vlny pandemie koronaviru na území ČR a opatření k prevenci druhé vlny, jsme přerušili před polední přestávkou při hlasování o návrhu usnesení poslaneckých klubů Pirátů, ODS, KDU-ČSL, TOP 09 a STAN. Já prosím, aby nás zástupce navrhovatelů a zároveň zpravodaj pan poslanec Jakub Michálek seznámil s dalším postupem.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo. Vážený pane místopředsedo, vážená vládo, vážené kolegyně, vážení kolegové, dopoledne jsme odhlasovali jedenáct usnesení, která byla součástí sněmovního dokumentu 5547, a teď nám zbývá dohlasovat poslední čtyři usnesení, která byla obsahem tohoto dokumentu, podle již schválené procedury. (Hluk v sále.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Tak. Já bych vás poprosil všechny, abyste se ztišili, budeme hlasovat o posledních čtyřech usneseních, která jsme dopoledne nedohlasovali. Já vás všechny odhlásím, přihlaste se prosím svými kartami. Pokud možno se usad'te na svá místa a budeme hlasovat.

Pan ministr kultury Zaorálek bude hlasovat s hlasovací kartou 21.

Paní poslankyně chtěla po mně něco? (Poslankyně Válková hlásí, že je přítomna.) Paní poslankyně Válková ruší svou omluvu.

Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo, vážený pane místopředsedo. Nyní hlasujeme o bodu 12, který zní: "Poslanecká sněmovna vyzývá vládu, aby jménem České republiky poděkovala Tchaj-wanu za bezplatnou pomoc v podobě ochranných pomůcek, kterou poskytla České republice na boj s koronavirem."

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Zahájil jsem hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 17, přihlášeno 122 poslankyň a poslanců, pro 46, proti nikdo. Návrh nebyl přijat.

Pan předseda Stanjura jde zkontrolovat hlasování. (Krátká odmlka.) Já mezitím přečtu omluvu. Paní poslankyně Monika Oborná ruší svou omluvu dnes. Tak stále probíhá kontrola hlasování... Zasekl se papír v tiskárně, takže... (Chvilku čeká.) Tak pan předseda Stanjura. A poprosím klid v jednacím sále. Děkuji.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já bych se chtěl v této chvíli vašim prostřednictvím obrátit na předsedu Poslanecké sněmovny, pana předsedu Radka Vondráčka. Pane předsedo, fotit se, když přebíráte dar, to se vám líbilo. To jste se nechal vyfotit a pochválil jste se, jak jste přijímal dar od Tchajwanu. Ale abyste podpořil normálně slušnou lidskou žádost poděkovat za bezplatnou pomoc, to jste se hrdinně zdržel. (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Pan předseda Jurečka. Prosím, máte slovo.

Poslanec Marian Jurečka: Děkuji. Přiznám se, já nevím, jak kolegyně, kolegové, jste to měli vy, ale mě doma učili rodiče, máma a táta, že když něco dostanu, tak je slušné poděkovat, že to je naprosto normální. (Námítky z lavic.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Já bych prosil, abychom na sebe nepokřikovali, protože nic tím nevyřešíme a jenom budeme prodlužovat.

Poslanec Marian Jurečka: Pokud to měl někdo jinak, je to asi jeho osobní věc, ale my jsme tak byli vychováni doma. A jestliže Česká republika je v situaci, kdy pokud jde o zahraniční politiku a komunikaci mezi jednotlivými státy na té mezinárodní úrovni, je tím reprezentantem občanů České republiky vláda České republiky, a je problém, když tady Sněmovna má vyzvat vládu, abychom za tu pomoc poděkovali – a ta pomoc byla velmi střídmá v tom, že neměla takovou tu marketingovou nálepku na každé krabici, že česko-čínské přátelství přetrvá a že tady dostáváte v uvozovkách pomoc, kterou si platíme za více než 10 miliard, že přišla země, která tady u nás má výrazně větší investice, má vliv na to, že se nám daří, že máme pracovní místa, a bezplatně přišla, nabídla pomoc institucím, některým městům, organizacím, a my jí máme jenom slušně poděkovat hlasem naší vlády, tak tady většina ve Sněmovně se nenajde pro to, aby řekla: Milá vládo, poděkujte za tu pomoc. To nechápu. (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Pan předseda Vondráček, připraví se pan ministr zahraničních věcí a pan předseda klubu Bartošek. Prosím.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já jsem byl v podstatě vyvolán panem předsedou Stanjurou. Pane Stanjuro prostřednictvím předsedajícího, já při vši úctě, já tomu nerozumím, té vaší replice. Já jsem tady přijal delegaci, zástupce Tchaj-wanu, a poděkoval jsem jim za ochranné pomůcky, a ty jsme věnovali boromejkám. Všechny dary, které vláda obdržela, za všechny poděkovala. A že jsem se zdržel – já jsem se zdržel, protože si myslím, že také nemusíme hlasovat úplně o všem, že některé věci jsou třeba samozřejmé. (Potlesk z řad ANO, ČSSD.)

A jestli kvůli mně jste si šel kontrolovat výsledky hlasování a tak dlouho to trvalo, to jste se mě mohl zeptat, já bych vám to řekl. (Smích, pobavení v sále, potlesk.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Pan ministr zahraničních věcí Tomáš Petříček. Jsme po ukončených rozpravách, faktické poznámky nejsou možné. Prosím.

Ministr zahraničních věcí ČR Tomáš Petříček: Děkuji, pane předsedající. Vážené poslankyně, vážení poslanci, já bych chtěl především zdůraznit, že vláda poděkovala všem, kdo nám pomohl v průběhu krize. Ministerstvo zahraničních věcí opakovaně informovalo, odkud jsme obdrželi dary, kdo ze zahraničí nám poslal ochranné pomůcky či jinou pomoc. Rozhodně jsme přistupovali ke všem darům stejně, k žádnému státu jsme se nevyjadřovali nějakým nestandardním způsobem. Já osobně jsem skutečně poděkoval všem, kdo v krizi České republiky pomohli. Tady určitě vláda postupovala, s prominutím, padni komu padni, poděkuj všem stejně. Děkuji. (Potlesk části poslanců.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Pan předseda klubu Bartošek, připraví se s přednostním právem předseda klubu Stanjura. Prosím.

Poslanec Jan Bartošek: Děkuji. Nejprve technicky. Vzhledem k tomu, že vystoupil pan ministr, je znovu otevřena rozprava. To na začátek. Děkuji. (Hlas z pléna.) To je dobře.) Ano, je to dobře, já to oceňuji. Já jen abychom věděli, v jaké fázi jednání jsme se ocitli.

Druhá věc. Jestliže, milí kolegové především z hnutí ANO, jste nezvedli ruku pro to, abyste poděkovali Tchaj-wanu, tak jestliže se stojí u letadel z Číny a děkuje se jim ve špalíru, tak mi dovozte, abych já zde veřejně poděkoval aspoň za nás, kteří jsme pro to usnesení hlasovali, Tchaj-wanu a jeho vládě za nezištnou pomoc, kterou poskytl České republice, protože jsem přesvědčen, že když vláda pomáhá, je potřeba poděkovat, a Tchaj-wan byl jedním z těch, kteří nám pomohli, takže jim poděkování patří. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. Nesouhlasím s názorem, že tím, že vystoupil ministr, je otevřena rozprava, protože jsme už v průběhu hlasování o jednotlivých návrzích usnesení.

S přednostním právem vystoupí pan předseda Stanjura.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Za prvé, pane předsedo Vondráčku prostřednictvím pana místopředsedy, já jsem vás nevyvolal k mikrofonu.

Za druhé, pane předsedo Vondráčku prostřednictvím pana místopředsedy, já jsem řekl, že se zasekl papír v tiskárně, a vy mě tady zesměšňujete, že to dlouho trvalo, abych se podíval na vaše hlasování, a vaši kolegové vám tleskají. Ano, zlá opozice zařídila, že tiskárna netiskla a nemohl jsem zkontrolovat hlasování. Opravdu, to je podlé jednání opozice. (Potlesk zprava.)

Za třetí, pane předsedo Vondráčku prostřednictvím pana místopředsedy, já si ty fotky pamatuji. Já jsem byl rád, že jste se přidal a přijal jste tu delegaci. Opravdu. A nenapadlo mě ani na okamžik – a čirou náhodou jsem si všiml, jak jste hlasoval, já jsem to šel zkontrolovat z jiných důvodů, nenapadlo mě to a přišlo mi to divné, a měli jste možnost, i vy, pane ministře zahraničních věcí, v průběhu rozpravy říci "to usnesení je zbytečné, my už jsme poděkovali tehdy a tehdy", případně "to usnesení je příliš úzké, máme jiné státy, které nám bezplatně pomohly, přidejte tam ostatní státy", ale v té silné pročínské propagandě, kterou jsme tady viděli, nám přišlo správné speciálně poděkovat Tchaj-wanu, ale kdybyste doplnili to usnesení o jiné země, které nám bezplatně pomohly, tak bychom to samozřejmě podpořili, v tom není problém. Ten návrh usnesení jste měli k dispozici ještě před ukončením rozpravy, tak nám prosím nevyčítejte, že tam případně není to, co byste tam rádi viděli. Měli jste možnost to rozšířit, případně vysvětlit, že už to vláda udělala, a my bychom řekli "výborně, děkujeme, milá vládo, o tomto návrhu se již hlasovat nebude".

Tak já bych poprosil potom – nemusí to být na mikrofon – pana ministra zahraničí, ať mi dá buď usnesení vlády, nebo jakým způsobem to udělala. Pokud ano, tak to opravdu oceňuji. Nebylo to žádné vlamování do otevřených dveří, kdybychom věděli, že jsou otevřené. Pokud tu jsou další státy, které nám pomohly bezplatně, tak bych vás poprosil, abyste nám to řekl, abychom ocenili všechny, kteří nám bezplatně pomohli.

My jsme jenom chtěli dát proti sobě – jak to říci? Když se tak obřadně děkuje za to, že jsem si něco koupil – já většinou neděkuji, když zaplatím u pokladny. To většinou ne. Děkuji pěkně, že jste mi to prodal. No dobře, tak vy ano, ale chci to vidět. (Hluk a oživení v sále.) Tak já půjdu příště s vámi a trochu si to zkontroluji. Přišlo mi to nedůstojné. Premiér, vicepremiér, druhý vicepremiér, obřadně řeči apod. To byl ten důvod, proč jsme chtěli ocenit, že tady byl jiný stát, který nám to dal bezplatně, který nám to neprodal.

Já jsem skutečně ocenil, že oba předsedové obou parlamentních komor to osobně převzali. Opravdu si toho cením. Proto mě to vaše hlasování překvapilo a proto jsem se zeptal, ale nešel jsem tam kvůli vám a nezdržoval jsem tisk.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Pan předseda Bartošek.

Poslanec Jan Bartošek: Děkuji za slovo. Samozřejmě je to v pořádku a děkuji za to, že vláda poděkovala. Ale my jsme chtěli Tchaj-wanu poděkovat jako Poslanecká sněmovna. My nejsme vláda – (Ozývají se různé výkřiky ze sálu.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Nepokřikujte prosím na sebe!

Poslanec Jan Bartošek: Netuším, proč to vyvolává takové emoce. Ale samozřejmě druhá věc je – podle skutků poznáte je. A my už jsme zde před Novým rokem podepisovali to, aby se Tchaj-wan stal plnoprávným členem Světové zdravotnické organizace, protože ještě v době, když Čína mlžila, co se u nich děje a jakým způsobem pandemie pokračuje, tak Tchaj-wan již aktivně vystupoval a říkal, že je potřeba tuto situaci řešit.

A já pevně věřím, že česká vláda v tomto bude vystupovat aktivně, a moc rád se dozvím odpověď na otázku, zda se česká vláda zasadí o to, aby se Tchaj-wan stal plnoprávným členem Světové zdravotnické organizace, protože vzhledem k tomu, jakým způsobem se zodpovědně choval a netajil informace, tak si myslím, že členství ve WHO si plným právem zaslouží. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. Pan předseda Radek Vondráček.

Předseda PSP Radek Vondráček: Nebojte, už se k tomu nebudu vracet. Já bych chtěl říci, že Parlament České republiky, aspoň podle mých informací, obdržel dary dva, jednak od Tchaj-wanu, a v současné době je připraveno 30 tisíc roušek na našem zastupitelském úřadu jako dar Parlamentu České republiky od Vietnamské republiky. Tě bych chtěl také na tomto místě poděkovat. (Potlesk.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. Poprosím pana zpravodaje Michálka, aby nás provedl dalším hlasováním.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo, vážený pane místopředsedo. Nyní budeme hlasovat o usnesení číslo 13, které zní následovně: "Poslanecká sněmovna vyzývá vládu, aby do 30. června 2020 vyplatila odměnu medikům, kteří byli povoláni v boji s koronavirem k pomoci ve zdravotnických zařízeních."

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Zahajují hlasování a ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 18, přihlášeno 141 poslankyň a poslanců, pro 67, proti nebyl nikdo. Návrh byl zamítnut. Další návrh.

Poslanec Jakub Michálek: Nyní budeme hlasovat o posledním návrhu usnesení číslo 14, který zní: "Poslanecká sněmovna vyzývá vládu, aby do 30. srpna 2020 připravila investiční seznam pro modernizaci vybavení zdravotnických zařízení a následně přistoupila k modernizaci tohoto vybavení."

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Zahájil jsem hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 19, přihlášeno 142 poslankyň a poslanců, pro 65, proti 1. Návrh byl zamítnut.

Tím jsme se vypořádali se všemi usneseními. Končím projednávání tohoto bodu. (Ještě se hlásí o slovo zpravodaj.) Prosím.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo. Já se ještě hlásím jako předseda klubu s přednostním právem. Já jsem chtěl poděkovat, váženě kolegyně a kolegové, že jsme odhlasovali těch prvních jedenáct usnesení. Myslím si, že symbolicky uzavírají období první vlny pandemie v České republice. Myslím si, že jsme vyvodili adekvátní a dostatečné závěry v této oblasti ve vztahu k tomu, aby začala řádně fungovat epidemiologická komise, abychom se lépe připravili, aktualizovali plány na základě toho, co jsme se naučili z epidemie, dopracovali strategii testování a všechny ty další body, které jsme tady schválili. Ještě jednou vám za to upřímně děkuji.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. Přistoupíme k projednávání dalšího bodu a to je bod

2.

Skupiny občanů, kterým se nedostalo pomoci

Prosím, aby se slova ujala zástupkyně navrhovatelů, kterou je paní poslankyně Olga Richterová, a bude-li souhlasit, stane se zároveň i zpravodajkou. Poprosím paní navrhovatelku. A poprosím vás všechny v jednacím sále, kteří chcete zůstat a poslouchat, abyste tady zůstali a poslouchali, ale v klidu prosím. A kdo chcete řešit jiné věci, tak je řešte prosím v předsálí. Já vám mnohokrát děkuji.

Poprosím paní poslankyni Olgu Richterovou, aby nás seznámila s tímto návrhem. Prosím.

Poslankyně Olga Richterová: Já děkuji za slovo. Ráda se stanu samozřejmě zpravodajkou tohoto bodu. – Akorát ten hluk?

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Já vám rozumím, paní poslankyně. Myslím, že počkáme, až se tady uklidní emoce a vášně. V podstatě máme čas. (Neklid v sále

trvá.) Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, jsme sami proti sobě, když se nedokážeme uklidnit. (Po chvíli:) Stále to není tak, jak bych si to představoval. (Pokud paní poslankyně o pokračování.) Ještě ne. (Po chvíli:) Tak prosím, máte slovo.

Poslankyně Olga Richterová: Děkuji za slovo. Děkuji i těm kolegům, kteří opustili sál, a nyní je zde klid. (Pobavení v sále.)

Já bych navázala na slova paní ministryně financí, která tady už bohužel není. Je tady jenom pan ministr vnitra, asi dostal úkol za celou vládu, děkuji mu za to. Paní ministryně financí zhruba o půl jedné dnes odpoledne řekla: Pomohlo se těm nejzranitelnějším. Řekla, že těm nejzranitelnějším vláda, již je členkou, pomohla. V tomto bodu my právě navrhujeme projednat situaci těch skupin občanů, kterým se pomoci nedostalo. Já za navrhovatele uvedu skupiny, které jsme takto identifikovali, na které jsme upozorňovali. Některé z nich asi umíte odhadnout. Jsou to lidé, kteří pracovali na dohody, a třikrát byl v této Sněmovně zamítnut návrh kompenzačního bonusu. Také se tady obšírně diskutovalo o těch živnostnících, kteří mají souběh s malým zaměstnaneckým úvazkem. O něco méně, ale také zde byli zmiňováni lidé v exekucích. A pak je ještě jedna skupina, o které se tady zatím nehovořilo, ale kde také nedospěla pomoc, ale pomoc jiného typu, a k tomu se dostanu.

Na úvod bych vás chtěla stručně seznámit s čísly, s rozsahem, o kterém se bavíme. Lidí v exekucích a insolvenčních je v naší zemi zhruba 860 tisíc. Téměř milion osob v exekucích a insolvenčních. Tito lidé často pracují v pozicích, které jsou nízkokvalifikované, a jsou výrazně ohroženi tím, že na ně dopadne nezaměstnanost. Předpokládáme, že zkrátka u této skupiny osob se krize naplno projeví teprve v příštích měsících.

Dále chci zmínit, že v této zemi je 420 tisíc lidí, téměř půl milionu, 420 tisíc lidí v invalidním důchodu. Z toho 170 tisíc lidí má tzv. první stupeň a 75 tisíc lidí druhý stupeň, to je téměř 250 tisíc lidí, čtvrt milionu lidí v invalidním důchodu, kteří, a to je to číslo, které vám chci říct, mají v průměru ten invalidní důchod buď ve výši 6 800 Kč, nebo 7 900 Kč. Za necelých 7 tisíc a necelých 8 tisíc se žije velice, velice těžko, takže to jsou také lidé, kteří si musí různě přivydělávat. Dále je dobré si uvědomit, že i lidé, kteří mají plný invalidní důchod, tak u nás nemusí mít žádnou částku, z které by se dalo přežít; protože jsou plně invalidní, můžou být takzvané bez výplaty.

Shrnu to. Tyto skupiny lidí poměrně často pracují na dohody – na dohody o provedení práce, dohody o pracovní činnosti, a 220 tisíc dohod je oficiální číslo k březnu, z kterých se odvádělo pojistné. A ten hlavní apel, který bych na úvod tohoto bodu chtěla uvést, je, že připustíme-li, že část z těchto dohod měla souběh, že ti lidé měli dvě dohody najednou, tak je adekvátní odhadovat, že zhruba 150 tisíc dohodářů, kteří platili pojistné a z velké části byli koronakrizí postiženi, bylo necháno na holičkách.

A poslední číslo z tohoto úvodu, dávky mimořádné okamžité pomoci, které tato vláda zde nepřítomná, zastoupená tam k poslaneckým lavicím otočeným panem ministrem vnitra, tato vláda dávky mimořádné okamžité pomoci bere jako jediný nástroj pro tyto lidi, pokud se dostanou do velmi obtížné situace, a průměrná

nejčastěji udělovaná výše dávky mimořádné okamžité pomoci je padesátikoruna až maximálně 3 tisíce. To je průměr zase z MPSV z čísel zveřejněných, myslím, minulý týden. Takže padesátikoruna až 3 tisíce, to je ta pomoc, na kterou jsou odkazováni lidé, kteří pracovali na dohodu a platili pojistné.

Tolik tedy na úvod ke skupinám, o kterých můžeme hovořit, a asi jste to očekávali. Já ještě zdůrazním, že stejně tak máme statisíce, a sice 600 tisíc živnostníků na hlavní pracovní poměr, 430 tisíc živnostníků na vedlejší, kteří jsou jaksi vedlejší živnostníci, a tyto osoby samostatně výdělečně činné mohou mít souběh s malým zaměstnaneckým úvazkem. Takže to jsou další lidé, kteří mají velký problém s tím, že i když byli postiženi, i když jim velice výrazně propadly příjmy, tak nedosáhnou na kompenzační bonus.

Poslední skupina, která vás, domnívám se, překvapí, jsou lidé, kteří mají rozhodovat o opatřeních na krajích, obcích, na různých úrovních samosprávy. Myslím teď, a možná je to nenapadlo, ale řada starostů a členů rad zůstala bez pomoci v oblasti informací, a to je poslední skupina, kterou bych ráda na úvod vyzdvihla, které by prospěla data pro vědce, širěji přístupná data o průběhu epidemie pro vědeckou komunitu, protože tak by začaly vznikat nástroje pro fundovaná rozhodnutí samospráv.

Já dám příklad. Kdybyste měli podrobnější podklad jako starosta, jako hejtman, týkající se například toho, jak kde jsou lidé nakaženi a jak jezdí, jak využívají dopravní prostředky, tak se můžete rozhodovat, zda zavést – dám konkrétní příklad – samostatný autobus pro děti jezdící do školy, aby ten školní autobus odizoloval často bezpříznakové mladé lidi od seniorů využívajících pravidelný linkový autobus na cestu třeba do blízkého městečka k lékaři. Tento druh rozhodnutí, zda zavést extra autobus, zda omezit, anebo povolit místní akce, vyžaduje mít k dispozici podrobné informace. A pomohlo by, aby byla mnohem širší skupina odborníků, kteří by mohli obcím a samosprávám pomoci modelovat možný vývoj šíření epidemie a mohli by pomoci s tímto rozhodováním. Takže to je poslední skupina lidí, občanů, kteří měli na sobě velmi těžká rozhodnutí, a domnívám se, že jedním z poučení, které si můžeme vzít do budoucna, je, že právě jim by podrobnější a dostupnější informace také velmi ulehčily situaci.

Tolik za mě na úvod a ruším tu přihlášku. Nedošlo mi, že jsem měla možnost vystoupit takto. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Já vám také děkuji. Přečtu omluvu. Pan místopředseda Okamura se omlouvá do konce jednacího dne z pracovních důvodů, pan poslanec Patrik Nacher se omlouvá dnes mezi 15.15 a 19. hodinou do konce jednacího dne z rodinných důvodů a paní poslankyně Eva Matyášová ruší svou omluvu.

V tuto chvíli zahajují všeobecnou rozpravu, do které se přihlásila paní poslankyně Šafránková. Prosím máte slovo.

Poslankyně Lucie Šafránková: Děkuji za slovo, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, jménem hnutí SPD od počátku pandemie a zavedení mimořádných opatření nouzového stavu upozorňuji na nedostatky, mezery a chyby v systému pomoci občanům a firmám postiženým touto situací. Podali jsme v tomto směru více než dvě desítky pozměňovacích návrhů k různým speciálním vládou předkládaným zákonům. Všechny byly poslanci podporujícími vládu odmítnuty. Přitom jsme navrhovali konkrétní formy adresné a odůvodněné podpory a pomoci těm, kdož přišli ze dne na den o své pracovní příjmy nikoliv z vlastního zavinění, postupem času pak zejména těm, na které vláda zapoměla nebo je ignorovala. Tato opomenutí hraničící až s vědomou diskriminací se týkají zejména té skupiny zaměstnanců, kteří pracují na dohody o pracovní činnosti a na dohody o provedení práce, a také, nebo snad ještě výrazněji, zaměstnanců na částečné pracovní úvazky, kteří jsou současně registrovanými živnostníky. Těm vláda v drtivé většině znemožnila přístup ke kompenzačnímu bonusu pro osoby samostatně výdělečně činné, a to i v těch případech, kdy mnozí z těchto občanů začali jako zaměstnanci pracovat až poté, co jim bylo mimořádnými opatřeními znemožněno provozovat jejich podnikání, a proto, aby zajistili základní životní potřeby sebe sama, svých dětí a svých rodin.

Vláda tak dlouhodobě opomíjí a ignoruje zejména občany s nižšími příjmy, rodiče samoživitele, čímž postupně dochází i k ohrožení životní úrovně právě u jejich nezaopatřených dětí. Občané pracující na dohody navíc dlouho neměli ani nárok na mimořádné ošetřovné při nutné a neodkladné péči o své děti z důvodu uzavření škol a školek. Z pozice osob samostatně výdělečně činných na ně ostatně nemají nárok dodnes. A z pozice zaměstnanců na takzvané dohody mají na toto ošetřovné nárok pouze někteří z nich, a to navíc nikoliv od počátku karantény, a ještě ve významně nižším finančním objemu než ostatní živnostníci. Proč?

V přístupu ke kompenzačnímu bonusu jsou diskriminovanou a opomenutou skupinou naprosto bezdůvodně i spolujitelé společností s ručením omezeným tvořených více než dvěma společníky, mnohdy takzvaní sebezaměstnanci, často ti, kteří byli nuceni své provozovny na významný čas uzavřít. A takéž i společníci malých rodinných firem, kteří neodpovídají svévolně novátorské vládní definici rodiny, která nemá oporu v občanské zákoníku, v tradicích a ani v praxi běžného života. Malé společnosti s ručením omezeným, kde společníci jsou právě mnohdy zároveň jejich jedinými zaměstnanci, jsou navíc skupinou, která je v kompenzaci podnikatelům diskriminovaná en bloc, jak co se týče zmíněného kompenzačního bonusu, tak i v oblasti odkladu či odpuštění povinných pojistných odvodů.

Pokud se ještě blíže zaměříme na mimořádné ošetřovné, jehož podoba prošla různými peripetiemi, můžeme zde též definovat některé diskriminované skupiny občanů. Kromě již zmíněných zaměstnanců na dohody o provedení práce nebo o pracovní činnosti jsou v přístupu k tomuto ošetřovnému diskriminováni živnostníci ve všech stupních invalidity a v širším smyslu také opět samoživitelé a samoživitelé, a to proto, že mnohdy nemohou být v péči o děti nikým vystřídáni, protože vládní poslanci opakovaně zamítli náš návrh na to, aby o jejich děti mohli po dobu

mimořádných opatření pečovat i další nejbližší příbuzní, i když s nimi nesdílejí společnou domácnost.

Není ostudou, navíc v této hektické době, jejíž jsme svědky a přímými účastníky, udělat občas v legislativní či exekutivní práci chybu. Ale je neomluvitelné na ní trvat a poškozovat tím zcela zjevně a evidentně některé naše občany. Navíc občany v těžké sociální a existenční situaci. Tato zatvřelost, neochota naslouchat a neadresnost, nesolidárnost a nespravedlnost v oblasti státní finanční pomoci a v kompenzaci dopadů nouzového stavu na určité skupiny našich spoluobčanů je tím, co vládě nyní vyčítáme nejvíce.

My v SPD se však nevzdáváme a na tyto naše poctivě pracující slušné občany od počátku myslíme a za jejich oprávněné zájmy budeme i nadále bojovat. Proto navrhuji, abychom hlasovali o usnesení v tomto znění: "Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky vyzývá vládu České republiky, aby do 8. června 2020 předložila legislativní návrh řešení, které by odstranilo diskriminaci zaměstnanců na částečné pracovní úvazky a zaměstnanců na dohody mimo hlavní pracovní poměr z hlediska jejich přístupu k finanční pomoci státu a ke kompenzaci ztrát v jejich příjmech v důsledku zavedení mimořádných opatření nouzového stavu v souvislosti s pandemií viru COVID-19, zejména pak k odstranění jejich diskriminace v přístupu k takzvanému kompenzačnímu bonusu ve smyslu zákona číslo 159/2020 Sb."

A ještě bych ráda navrhla, abychom hlasovali i o druhém našem usnesení, které se týká takzvané mimořádné okamžité pomoci, což je speciální dávka hmotné nouze, protože tato dávka je jedinou možností těch občanů, na které vláda v rámci nouzového stavu zapomněla, a jelikož máme informace z praxe, že s jejím vyplácením jsou mnohdy spojeny určité problémy. A toto usnesení je ve znění:

"Poslanecká sněmovna

I. upozorňuje, že jednorázová dávka pomoci v hmotné nouzi, mimořádná okamžitá pomoc, je hlavním nástrojem státu poskytujícím pomoc lidem, kteří se prokazatelně ocitnou vlivem nedostatku finančních prostředků v existenční nouzi v důsledku situace nepříznivého a mimořádného charakteru;

II. vyzývá prostřednictvím vlády Ministerstvo práce a sociálních věcí, aby vzhledem k dlouhodobé kritice efektivity poskytování dávky mimořádná okamžitá pomoc, která se v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS-CoV-2 pouze vystupňovala, byla přijata systémová opatření;

III. vyzývá prostřednictvím vlády Ministerstvo práce a sociálních věcí, aby s ohledem na nízkou hodnotu průměrné přiznávané částky, takzvané mimořádné okamžité pomoci, nebyla tato dávka nad rámec zákona automaticky zužována pouze na žadatele žijící na hranici chudoby, ale aby pomáhala chránit i středněpříjmovou část populace před pádem do dluhové pasti či před ztrátou bydlení a aby v tomto ohledu rovněž revidovalo příslušné metodické pokyny;

IV. vyzývá prostřednictvím vlády Ministerstvo práce a sociálních věcí, aby s ohledem na malé množství žádostí a počtu přiznaných dávek a jako preventivní opatření informovalo širokou veřejnost o charakteru mimořádné okamžité pomoci, a

to s důrazem na středněpříjmovou část populace, která není běžným příjemcem dávek v hmotné nouzi;

V. ukládá prostřednictvím vlády Ministerstvu práce a sociálních věcí, aby v termínu do 16. června 2020 předložilo Poslanecké sněmovně podrobnou analýzu přiznaných dávek pomoci v hmotné nouzi, mimořádná okamžitá pomoc, a to celostátně i po jednotlivých okresech ve sledovaném období od 1. března 2020 do 31. května 2020, zahrnující

1. počet žádostí podaných, zamítnutých a schválených,
2. relativní činnost (?) hlavních důvodů pro zamítnutí podaných žádostí,
3. celkový finanční objem částek všech podaných a všech schválených žádostí,
4. údaje o tom, kolik žadatelů žádalo o tuto dávku v kategoriích do 5 tisíc korun, 6 až 10 tisíc korun, 11 až 20 tisíc, dále pak 21 až 30 tisíc korun, 31 až 40 tisíc korun, 41 až 50 tisíc korun a 5 (tisíc) až 57 900 korun, kolika žadatelům byla dávka v těchto jednotlivých kategoriích přiznána a jaké jsou převažující důvody, proč byla žádost o dávku v dané kategorii zamítnuta,
5. údaje o tom, kolik žadatelů žádalo o tuto dávku na úhradu životních potřeb, na které jim nezbyly prostředky po zaplacení hypotéky v důsledku krátkodobého výpadku příjmů,
6. údaje o tom, kolik žadatelů žádalo o tuto dávku na mimořádné uhrazení nájmu v důsledku krátkodobého výpadku příjmů,
7. údaje o tom, kolik žádostí bylo zamítnuto a kolik schváleno do 2 dnů, do 3 až 5 dnů, do 6 až 10 dnů, do 11 až 15 dnů a do 16 až 30 dnů."

Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji vám. S faktickou poznámkou pan poslanec Marek Výborný. Prosím, máte slovo.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji za slovo. Milé kolegyně, vážení kolegové, já jsem nějak nabyl dojmu, že paní kolegyně Richterová už hovořila v obecné rozpravě, čili moje faktická poznámka směřuje k jejímu vystoupení. Připojuji se k tomu, co říkala. Samozřejmě ty skupiny jsou tady dlouhodobě zmiňované, ať už to jsou dohodáři. Mohl bych tady popsat jeden příběh, se kterým jsem se osobně seznámil, příběh maminky, která pečuje o svého dospělého syna s těžkým autistickým postižením, kombinovanými vadami, kdy ona musela, protože ho nemůže nechat dlouhodobě v pobytovém zařízení, si ho vzít domů. Přišla o zaměstnání. De facto zcela propadla tím sítím, protože nebyla žádná forma pomoci této ženě.

Ale co bych chtěl možná trochu uvést na pravou míru i směrem k nám, ke Sněmovně, to je otázka taky zde zmiňovaná, to jsou lidé v exekucích a v insolvencích. Jednak je potřeba odlišovat insolvenční a exekuční řízení. A já si myslím, že tady jsme skutečně i my tady ve Sněmovně odvedli poctivý kus práce, protože pokud si vzpomenete na sněmovní tisk 807, lex covid justice, byl to jeden

z mála zákonů, kde si vláda, v tomto případě Ministerstvo spravedlnosti dalo říct a přijalo návrhy poslanců napříč poslaneckými kluby, kdy jsme některé věci z toho zákona vyndali, protože jsme je nepovažovali za věci, které by měly být hlasovány v legislativní nouzi, ale naopak jsme tam dodali právě ta opatření, která pomohla bezprostředně v tom okamžiku a ještě v těchto dnech pomáhají lidem s exekucemi, protože například až do 30. června, jestli se nepletu, je moratorium na výkon mobiliárních exekucí, stejně tak na prodej a dražby nemovitostí. A stejně tak v rámci insolvenčního zákona jsme dali některá moratoria, například pokud by někdo z důvodů, které by vznikly právě v rámci COVID-19, nedosáhl na 30% povinnost (upozornění na čas) v rámci insolvenčního zákona, tak by – poslední věta – o to oddlužení přišel.

Čili myslím, že tady jsme odvedli kus práce a těm lidem jsme pomohli a budeme pomáhat i nadále. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. Paní poslankyně Alena Gajdůšková vystoupí ve všeobecné rozpravě. Připraví se pan poslanec Mikuláš Ferjenčík. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedající, vážené paní ministryně (ve vládní lavici jsou přítomny jen ministryně Schillerová a Dostálová), paní kolegyně, páni kolegové, dopředu se trochu omlouvám, budu delší, než bývá mým zvykem. Ale dovoluji, abych některé věci přece jenom zde řekla.

Na úvod chci říci, že zásadní pro nás sociální demokraty je udržení zaměstnanosti a pomoc všem, kteří tu pomoc opravdu potřebují, prostě nenechat lidi bez peněz. A proč? No, jsou tady paní ministryně, většina žen v tomto sále, byť to neodpovídá genderovému rozložení ve Sněmovně, tak v této chvíli jsou zde ženy. (V sále je přítomno 18 žen a 15 mužů.) A co já udělám jako žena, jako hospodyňka, když se mi sníží doma příjmy? V prvé řadě se podívám, co nepotřebuji, co nemusím koupit, co si mohu udělat sama. A to znamená omezení ekonomiky, omezení hospodářství. Takže všechny programy, které vláda přijímala, ať už ty, které šly přes MPSV, ale i všechny další, tak směřovaly k tomu, aby lidé nezůstali bez příjmů, aby se hospodářství úplně nezastavilo.

Důležité pro nás bylo, aby se udržela zaměstnanost. Ti, kteří potřebovali pomoc v průběhu nouzového stavu, byly rodiny s dětmi, zaměstnanci, firmy včetně eseróček. Znova říkám – abychom udrželi zaměstnanost. I osoby samostatně výdělečně činné získaly podporu ve výši 17 miliard. Mimochodem je to největší z těch balíků, které vláda poskytla.

K tomu jen rychlá rekapitulace. Česká správa sociálního zabezpečení k 1. 6. eviduje 253 270 žádostí o ošetřovné z důvodu uzavření škol, a z toho je 0,19 % žádostí od těch takzvaných dohodářů, od těch, kteří pracují na dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti. Ošetřovné za březen a duben je v drtivé většině případů již vyplaceno. Došetruje se pouze 2,3 % dávek. Tady je potřeba říci a upozornit, že klíčové z pohledu termínu vyplacení dávek je datum doručení podkladů

od zaměstnavatele na příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení. Není to tedy termín, kdy rodič předá podklady svému zaměstnavateli. Mnohdy se stává, že zaměstnavatel ty podklady odešle s nějakým zpožděním. Polovina těchto dávek je zpracována podle MPSV do 10 dní, zákonná lhůta je, připomínám, měsíc od doručení kompletních podkladů od zaměstnavatele.

Pro zajímavost jenom částky týkající se výše ošetřovného. Při hrubé mzdě 20 000, čisté mzdě, kde se neuplatňuje sleva na dítě, tedy 15 856 Kč, by ošetřovné klasické ve výši 60 % denního vyměřovacího základu bylo 10 680. Nyní po té úpravě v rámci pandemie se ošetřovné zvýšilo na 80 % denního vyměřovacího základu a tvoří 14 220 Kč. Srovnávejte si to s tou čistou mzdou. To znamená, že ti lidé sice neměli úplně to, co dostali v čistém, ale ten rozdíl tam nebyl veliký. Stejně tak kdybych vzala mzdu v hrubém 28 000, čistá mzda by znamenala 21 370, běžné ošetřovné by bylo 14 940 a ošetřovné nyní v těch 80 % je 19 920.

K tomu bych ráda zdůraznila, že i na okresních správách sociálního zabezpečení i na úřadech práce, ale i na finančních úřadech jsou zaměstnány do vysoké míry ženy. V resortu Ministerstva práce a sociálních věcí tyto zaměstnankyně zpracovávaly čtyřikrát více případů než běžně. A je potřeba připomenout, že i tam ženy čerpaly ošetřovné, musely zůstat se svými dětmi doma vzhledem k tomu, že se o ně musely postarat, když byly uzavřené školy a mnohde i školky. I tyto ženy ve státní správě by si zasloužily velké poděkování. Zatím se dočkaly spíš kritiky, že všechno nefungovalo tak, jak mělo. Já jim skutečně děkuji. Dokážu si představit, co za práci měly, mají a která je ještě asi čeká.

Byla zde opozicí kritizována byrokracie při vyplácení dávek. A já bych skutečně chtěla slyšet, co by se dělo, kdyby se někde ukázalo, že některý úřad, některá pracovnice vyplátila něco bez toho, že by to měla podložené. Prostě by ji čekalo trestní řízení a vše, co s tím souvisí.

Nebudu rozvykládat, jak fungují programy Antivirus. Kdyby tu byla paní ministryně, věřím, že ještě přijde, tak určitě to může rozvykládat, a materiály k tomu jsou. Jen znovu řeknu a zdůrazním, že společný cíl všech programů bylo udržet vysokou zaměstnanost. Antivirus je z tohoto pohledu výhodný samozřejmě pro zaměstnance při poklesu příjmů. Pro zaměstnavatele, kteří neztratili vysoce kvalifikované, a pro jejich firmy a pro obnovení chodu jejich firem důležité zaměstnance. Ale nakonec i pro stát, který ušetří na dávkách sociální podpory.

Velká debata zde byla kolem těch tzv. dohodářů. Paní kolegyně Richterová opakovaně apeluje na to, aby se situace dohodářů vyřešila, a vypadá to, jako by ti byli jedni, kteří doplňují na celou pandemii. Ale za tu nikdo nemůže, s tím se prostě musíme vypořádat sami. Takže k dohodám. Podstatou dohod je flexibilita. To znamená, že zaměstnavatel přiděluje práci podle toho, jak ji zrovna má. Tedy nepravidelně. Výše odměn z dohod tedy většinou kolísá. Musím říci, připomenout, že dohoda o provedení práce znamená 300 hodin ročně. A dohoda o pracovní činnosti může být uzavřena do výše v podstatě polovičního úvazku. Dohody jsou a vždycky byly v zákoníku práce pouze doplňkovým způsobem zaměstnávání a nejsou hlavním způsobem zajištění zaměstnanců v rámci firmy. Když už firma nechce mít své vlastní

zaměstnance v plném pracovním poměru, tak většinou objednává zakázky u živnostníků.

Statistiky k dohodářům bez příjmů jsou takové: většina dohodářů má podle dohod další zdroje příjmů. Z 222 561 dohodářů, co odvádí pojistné, mělo 107 810, tj. 48 % vedle dohody klasický úvazek; 36 480, to je 16,4 %, pobíralo důchod; 37 353, to je 16,8 %, jsou přívydělávající si studenti. Zbývá tedy jednoduchou matematikou 40 896 dohodářů, u kterých nevíme, jestli mají další příjmy. Dá se předpokládat, že část toho jsou matky s rodičovským příspěvkem a část je opravdu bez příjmu. Ministerstvo práce a sociálních věcí odhaduje, že zásadní výpadek příjmů zasáhne zhruba 10 000 dohodářů se zpojistněnou dohodou.

Řešení, která vláda přijala pro tyto lidi, kteří pracují a pro které skutečně dohody o pracovní činnosti či o provedení práce byly zásadním příjmem, jsou následující: mohou samozřejmě požádat o podporu v nezaměstnanosti anebo mimořádnou okamžitou pomoc, pravidelné dávky hmotné nouze státní sociální podpory. Dohodáři byli kompenzováni a jsou kompenzováni, pokud jim příjmy klesnou příliš nízkou, ztratí práci. Ale nelze to dělat plošně, viz statistika, kterou jsem citovala. Při nepřidělení práce při výpadku příjmů skutečně je doporučení, a já ho znovu opakuji, požádat o mimořádnou okamžitou pomoc. Není neobvyklé, že pro tyto lidi se mimořádná okamžitá pomoc v současnosti pohybuje mezi 10 až 20 tisíci korunami.

Ještě možná větičku. My jsme se všichni, nebo velká část z nás se dívala v neděli večer na 168 na České televizi. Odbočím, protože média veřejné služby jsem vždycky bránila a bránit budu jako princip. Oni musejí udělat ten referenční rámec pro dostupnost objektivních informací, pro kvalitu těch pořadů, včetně zpravodajství. Ale bylo by velmi dobře, kdyby když už uvádějí případy jednotlivých lidí, kdyby se také ptali druhé strany, jak to vlastně v těch kterých případech je. A tam informace z MPSV je, že ony medializované případy nebyly případy, které žádaly právě v systému COVID mimořádná okamžitá pomoc. Nesouvisí s mimořádnou okamžitou pomocí způsobenou ztrátou výdělků. Šlo o žádosti na pomoc s jednorázovými výdaji těch žadatelů. Uhrazení jízdenky, uhrazení nocleženky v ubytovně.

Já jsem přesvědčena o tom, že je potřeba být spravedlivý, že je potřeba udržet zaměstnanost, postarat se o zaměstnance. Není skutečně důvod, aby se některá skupina preferovala na úkor jiné. Je potřeba pomoci všem, a odpovídajícím způsobem.

Všichni mí předřečníci už v prvním bodě, zvláště z opozice, zde vystupovali a vykládali, co by se mělo dělat. Za mne koronavirová krize jako každá krize ukázala, že je velmi důležité mít fungující stát. To říká sociální demokracie dlouhodobě a také jsme se vždycky snažili, aby to takto v České republice fungovalo. To, že nejsou tisíce mrtvých v České republice tak jako mnohde jinde, je díky tomu, že okamžitě začala fungovat státní správa. Že začala fungovat hygienická služba se zajištěním karantén, a oni říkají trasováním. Dohledávali kontakty každého, kdo se zjistil, že je infekční. A samozřejmě všech dalších opatření, která vláda přijímala. O tom nakonec tady mluvil ministr kultury pan Zorálek.

K fungujícímu státu samozřejmě patří celý systém – policie, hasiči, ale i systém zdravotní péče, školství i systém sociální podpory. Na těchto lidech to stálo a stojí. Možná nebylo všechno dokonalé, tak jako nikdo z nás není dokonalý. Je důležité se ale poučit. Je důležité se připravit na to, že se něco takového může opakovat. A já nechci mluvit o druhé vlně, ale nevíme. Může přijít jiný bacil, může přijít vir, může se skutečně stát něco, co v téhle chvíli neumíme předvídat. To ale znamená, že musíme mít připravenou celou státní správu od zajištění hmotných rezerv přes systémy, přes pandemické plány, krizové plány až po osvětu mezi občany.

Proto vítám, že jsme včera již odsouhlasili zde v Poslanecké sněmovně vznik komise, která se tím bude zabývat. A já věřím tomu, že na půdě této komise, kterou jsme již včera schválili, se dokážeme napříč politickými stranami dohodnout a najít politickou shodu právě při té přípravě krizových plánů na případná možná budoucí rizika.

Vím, že už jsem trochu dlouhá, ale dovoluji mi ještě připomenout věci vyslovené z mého pohledu.

Potvrdilo se, že tou nezranitelnější skupinou občanů, kteří potřebují pomoc, jsou samoživitelky a samoživitelé. Výše ošetrovného ve výši 80 %, jak jsem zde zmiňovala a dokládala, těmto skupinám víceméně zajistila, že jejich příjmy se nepropadnou hluboce, ale přece jenom ty příjmy pro ně jsou také o něco nižší. Ale problém je, v mnoha případech tyto samoživitelky, a většinou tedy skutečně ženy, přišly o výživné. Je tedy nejvyšší čas přijmout zákon o zálohovaném výživném. Já věřím tomu, že zákon, který již je před jednáním vlády a brzy doputuje do Poslanecké sněmovny, bude zde schválen, a těším se na tu debatu k němu.

Znova opakují, že i v těchto případech je nastaven systém mimořádné okamžité pomoci, a zase k tomu jen pár faktů. Bylo zde zpochybňováno, že tato mimořádná okamžitá pomoc může být efektivní. Jenom řeknu pár čísel. Bylo podáno za duben 4 543 žádostí, vyplacené žádosti byly 1 748, částka byla 7 374 763 korun. Za květen bylo těch podaných žádostí méně, vyplacených žádostí bylo ale více, 2 168, a částka byla 8 796 667 korun. Celkem bylo proplaceno 3 916 žádostí. Částku do 3 tisíc obdrželo 2 395 žadatelů, to je 61 %; 39 %, to je 1 521 žadatelů, dostalo částku vyšší, než jsou ty 3 tisíce.

Druhá nejčastější kategorie těch vyplacených mimořádných okamžitých pomoci se pohybuje od 5 do 10 tisíc. Tam je potřeba říci, že tato mimořádná okamžitá pomoc dorovnáva propad příjmů tak, aby rodina měla na základní potřeby, tedy nájem, jídlo, hygienické potřeby. Dorovnáva tedy příjmy, které měl žadatel vlastně předtím, než se staly skutečností, které je o plnou výši jeho příjmů připravily. Je potřeba říci, že jsou tam ale i případy, že byly vyplaceny na domácnosti tyto příspěvky ve výši 50 až 55 tisíc.

Byla zde řeč, že některým byla jejich žádost zamítnuta. Mezi tři nejčastější důvody, tak jak to máme Úřadu práce a z České správy sociálního zabezpečení, patří, že žadatel nedodá potřebné dokumenty, výpis z účtu nebo nájemní smlouvu. Nelze z této kategorie, tedy mimořádné okamžité pomoci, kompenzovat ušlý zisk. Dávají se peníze na základní výdaje. V této chvíli je 11 % nezpracovaných žádostí, ale je to

z důvodu, že nebyly dodány potřebné podklady. Pokud by někdo chtěl, tu debatu o tom můžeme dál vést.

Další záležitostí, o které jsem chtěla mluvit v tomto bodě, je z úplně jiného soudku, je zajištění podmínek pro distanční vzdělávání, výuku online, chcete-li, digitalizaci. Dnes odesílám interpelaci na pana ministra Plagu a ptám se, jak zajistí to, co mají lidé zajištěno Listinou práv a svobod, a to jsou rovné šance na vzdělání. Jak zajistí pro všechny děti, i pro ty, které zůstaly nyní trochu mimo vzdělávací systém jen proto, že neměly počítačové vybavení ani přístup k datům. Podle analýzy České školské inspekce, která mapovala toto v době pandemické krize, nouzového stavu, je to 16 % dětí na základních školách. To je nezanedbatelné procento. Podobné procento, je o něco menší, je ale i na středních školách. I na to se musíme podívat, i o tom musíme mluvit a musíme přijmout opatření. Nepředpokládáme a doufáme, že nenastane situace, že by se školy musely naplno opět zavřít, ale digitalizace je v této chvíli nezbytná. A to, co možná si můžeme říct, že tato hrůza, která nás všechny svým způsobem potkala, která se dotkla každého člověka v této zemi, jestli něco přinesla, nějaké poučení a nějakou výzvu do budoucna, tak je to to, že se naše školy naučily, nastavily možnosti, jak pracovat online, jak využívat moderní počítačové techniky, jak využít ke vzdělávání digitalizaci. Já věřím tomu, že i to zvládneme do budoucna.

Dovolím si shrnout. Pro mne jako sociální demokratku jsou nejdůležitější zdraví a životy lidí, obecně, zaměstnanost a pozice zaměstnanců z pohledu ekonomiky a prosperity země. To se daří v této chvíli podporovat programy Antivirus i všemi dalšími, které tato vláda již spustila a my jsme zde v Poslanecké sněmovně podpořili a odsouhlasili. Jistě hledáme ale cestu, to prostřednictvím pana předsedajícího paní zpravodajce, hledáme cestu, jak více pomoci ještě samoživitelkám, lidem se zdravotním postižením, v invalidních důchodech a dalších.

Závěrem mi dovolu,te, abych řekla, že poděkování patří všem, kteří tvoří fungující stát. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Já děkuji paní poslankyni. S faktickou poznámkou vystoupí paní poslankyně Olga Richterová, připraví se s přednostním právem paní ministryně Maláčová. Já přečtu omluvy. Pan poslanec Martin Kupka se omlouvá z dnešního dne od 15.30 hodin do konce jednacího dne z pracovních důvodů. Pan poslanec Jan Čížinský z dnešního jednání od 15.20 hodin do konce jednacího dne. Pan poslanec a předseda Rakušan od 15.00 hodin do konce jednacího dne z důvodu pracovních jednání a paní poslankyně Helena Válková se omlouvá dnes mezi 15.00 a 17.00 z důvodů pracovních.

Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Olga Richterová: Děkuji za slovo. Ve faktické poznámce chci upřesnit ta čísla, co říkala paní poslankyně, týkající se dávky mimořádné okamžité pomoci. Chci upřesnit to, že tedy 220 tisíc dohod, z nichž bylo odváděno pojistné, a na mopy bylo jako jediné řešení pro tyto lidi, když se dostanou do nouze, vyplaceno za celé období od 1. března do 22. května 4 891 přiznaných žádostí, méně než 5 tisíc

lidí tu mopku za to období od začátku března do 22. května dostalo. A to je první důležitý nesoulad mezi těmi 220 tisíci smlouvami, mezi spoustou lidí v potížích a tímto nízkým vyplaceným číslem. Ta dávka je totiž náročná, je to opravdu podrobné zkoumání.

A dále většina těchhle dávek – za tohle období od 1. dubna do 22. května jsem si vypsal, kde už začalo stoupat to udělování, tak ale 2 100 lidí dostalo něco mezi padesátikorunou a 3 tisíci, a pak je ostrý skok – 507 lidí dostalo něco mezi 5 a 10 tisíci, a jenom 230 lidí jsou ty 10- až 15tisícové částky. Jak naznačovala paní poslankyně, že dostávají lidé více než 10 tisíci, tak to absolutně není podložené čísly, to jsou výjimky.

Já jenom chci říct, že vím, že se ta mimořádná okamžitá pomoc v posledních týdnech zfunknila, ale ta čísla až do toho 22. května hovoří takto. (Předsedající upozorňuje na čas.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Tak děkuji. S faktickou poznámkou pan poslanec Ivan Bartoš. Prosim, máte slovo.

Poslanec Ivan Bartoš: Já vám děkuji. Já bych chtěl také prostřednictvím pana předsedajícího zareagovat na paní Gajdůškovou a možná i připomenout, proč se o té mopce bavíme. Těch dávek – a my jsme k tomu vytvořili i portál Sociální systém, kde se můžete podívat v nějaké složité životní situaci, na co máte nárok v momentě, kdy se do ní dostanete, a jakým způsobem postupovat, aby vám stát v této situaci pomohl. A o té mopce se zde bavíme zejména proto, že při těch důležitých návrzích, které skutečně měly dopady na 100, 150, 200 tisíc lidí, nebylo to jenom to DPP a DPČ, byla několikrát tato mimořádná dávka vyzdvižena jako: my jim sice nic z těch opatření nedáme, ale toto je ten nástroj, který ti lidé mohou používat, toto ministerstvo umí. A když se podíváme na to, kolik je těch lidí, kterým ten druhý příjem vypadl, nebo to DPP, DPČ vypadlo – třeba těm lidem, co si přivydělávali k tomu invalidnímu důchodu, nebo třeba těm studentům, a pak se podíváme na počet těch podaných žádostí, tak prostě v tom formátu, jak to bylo prezentováno – my vám tady sice neschválíme speciální bonus, ale tady si můžete sáhnout na mopku – tak to přece vůbec neodpovídá. Tady se bavíme o tisících a na druhé straně se bavíme, a i hlasy sociální demokracie, že při souběhu OSVČ a nějaké jiné menší dohody jste těmto lidem ty peníze upřeli s odkázáním na tu mopku.

Takže to je ten zásadní problém. Nefunkční nástroj, kde se přiznávají jednotky tisíc v 65 % do 3 tisíc korun, jste tady stavěli na váhu toho, že skupině 150 až 200 tisíc lidí, kteří si platili pojištění, vydělávali nad 3 nebo nad 10 tisíc korun, tak se jim upřelo té pomoci. Třikrát jsme to projednávali ve Sněmovně, dvakrát se o tom dokonce hlasovalo a vždycky bylo řečeno – však tady jsou jiné nástroje. A ty nástroje evidentně jsou, ale nejsou pro to určeny, nefungují a neodpovídají potřebám lidí, kteří se ocitli v té životní situaci. (Předsedající upozorňuje na čas.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. S přednostním právem vystoupí paní ministryně Maláčová. Prosím, paní ministryně, máte slovo.

Ministryně práce a sociálních věcí ČR Jana Maláčová: Děkuji, pane předsedající. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, já bych si dovolila na úvod svého vystoupení zrekapitulovat, co Ministerstvo práce a sociálních věcí v uplynulých týdnech udělalo pro to, abychom jako vláda nenechali nikoho padnout v důsledku koronakrizy. My když jsme si to dávali do té velmi podrobné tabulky na Ministerstvu práce a sociálních věcí – a věřte, že těch několik posledních týdnů a měsíců bylo skutečně vyčerpávajících – tak jsme napočítali 50 konkrétních kroků. A já bych se k jednomu po druhém chtěla dostat.

Rozdělím to do tří základních tematických celků. Jsou to zákony, tzn. ta velmi náročná opatření, potom jsou to nelegislativní kroky, potom jsou to sociální služby a potom bych se vyjádřila k těm jednotlivým výrokům, které tady padají.

Omlouvám se, přišla jsem pozdě, byla jsem dnes dopoledne v Sokolově řešit velmi tíživou situaci Sokolovské uhelné. Víte, že okres Sokolov je strukturálně postižený region, hrozí zde propouštění až tisíce lidí, čímž se ta situace může v tomto strukturálně znevýhodněném regionu ještě více přiostrřit, ale k tomu se pravděpodobně také dostanu.

Začala bych těmi zákony. My jsme – a to si myslím, že je nejdůležitější krok – v České republice poprvé v historii rozjeli program kurzarbeit, ten již známý Antivirus, režim A a B, a bylo to několik málo dní poté, co byl vyhlášen nouzový stav. Víím, že se asi nám jako ministerstvu nebo vládě uznání nedostane, nicméně každý, kdo zná situaci v Německu, kde se to pilovalo několik let a testovalo na několika krizích v řádu opravdu dlouhém, tak je to malý zázrak. Ke včerejšímu dni jsme v rámci programu Antivirus podpořili 900 tisíc pracovních míst. 900 tisíc pracovních míst. Program Antivirus je prodloužen do konce srpna a je to ten nejdůležitější nástroj, který cílí na tu nejdůležitější skupinu, tzn. na zaměstnance, na 3,1 milionu zaměstnanců ve mzdové sféře, z nichž by pravděpodobně část přišla o práci, a kdyby nebyl program Antivirus, tak bychom neměli nezaměstnanost těch 3,56 %, ale už bychom byli minimálně na 10 %. A to nejsou názory mé, ale jsou to názory ekonomů, kteří jsou ať už ve vládním NERVu, nebo jsou členy ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu.

Víte, že kromě Antiviru A a B, tzn. 900 tisíc podpořených pracovních míst – a je potřeba říci, že jsou vypláceny nad náhrady mezd, to znamená, že i přes tu masivní podporu státu velká část zaměstnanců, pro které nebyla práce ať už kvůli tomu, že vláda z epidemiologických důvodů zavřela ty podniky, tak šly na 60 % často své mzdy, to znamená, že měli velký pokles příjmů, anebo potom v důsledku souvisejících hospodářských potíží šli také na překážky, tak to jsou lidé, kteří jsou klíčoví, je to páteř naší ekonomiky. Já ještě jednou připomínám, že 88 % všech podniků ve mzdové sféře jsou malé a střední podniky do 50 zaměstnanců.

Ještě předtím, než jsme schválili program Antivirus – a to bylo do šesti dnů po vyhlášení nouzového stavu –, jsem přišla s návrhem zákona, kdy jsme osobám

samostatně výdělečně činným odpustili automaticky plošně na půl roku sociální pojištění v minimální částce, ale zase 60 % OSVČ platí ty sociální odvody na té minimální úrovni. Je to náklad státního rozpočtu na těch šest měsíců ve výši 2,5 miliardy měsíčně, tzn. 15,1 miliardy ročně.

Třetí krok, který jsme udělali, a na to se už také zapomíná, tak jsme opět do šesti dnů po vyhlášení nouzového stavu prodloužili ošetřovné, které bylo před krizí maximálně 9 resp. 16 dní u samozivitelských rodin na celou dobu trvání mimořádných opatření. Navýšili jsme ošetřovné pro děti do 13 let, předtím to bylo do 10, a pak v důsledku těch jednotlivých balíčků jsme také navýšili ošetřovné na 80 % ze 60 a také jsme zavedli ošetřovné pro dohodáře. Asi nemusím zmiňovat, že jsme pak 13. 5. jako koalice navrhli sjednocení podmínek nároku na ošetřovné při rozvolňování mateřských a základních škol, to znamená, když jsme se vraceli do normálního života, tak jsme jasně definovali, které rodiny mají nárok na ošetřovné i přesto, že mohou své dítě umístit do mateřské nebo základní školy, a tím jsme se rozhodli pro nadstandardní ochranu rodin s dětmi v této výjimečné situaci. To je důležité říci, že jsme jako vláda poprvé v historii upřednostnili nadstandardní sociální ochranu v této mimořádné epidemiologické situaci. (S důrazem.)

Čtvrtý důležitý zákon, který se nám podařilo velmi rychle prosadit, bylo zajištění plynulé výplaty dávek, kdy jsme odlehčili úřadům práce a minimalizovali kontakt mezi klienty a zaměstnanci úřadů práce. Cílili jsme tím zejména na nízkopříjmové domácnosti a v podstatě jsme umožnili podávat žádosti o dávky elektronicky bez podpisu, a tím jsme urychlili celý proces.

Pátý zákon, který jsme prosadili – a vláda ho schválila 26. března, to znamená necelých čtrnáct dní po vyhlášení nouzového stavu – a opět cílil na nízkopříjmové domácnosti, tak jsme v podstatě překlopili test příjmů pro nárok na některé dávky do druhého kvartálu. Byla to změna zákona o státní sociální podpoře a hmotné nouzi a týkala se zejména příspěvku na bydlení, přídatku na dítě a zvýšeného příspěvku na péči. V podstatě to znamenalo, že pokud nedochází ke změnám, tak se první kvartál překlápí do druhého kvartálu. Lidé nemuseli na úřady, což ale neznamenalo, že když vznikl nový nárok na dávky, že je úřad práce nevyřizoval. (Ministryně se omlčela kvůli hluku v sále.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Přece jenom nemáme tady úplně plný sál, takže by bylo fajn, kdybychom se lehce ztišili, aby paní ministryně mohla přednést to, co nám chce sdělit. Prosím.

Ministryně práce a sociálních věcí ČR Jana Maláčová: Děkuji, pane předsedající.

Šestý zákon, který se nám podařilo jako vládě prosadit, a byl schválen vládou 1. 4. a Senát jej schválil 9. 4., byly změny v oblasti zaměstnanosti během celé koronakrizy. Nepožadovali jsme potvrzení o bezdlužnosti u firem, které žádají o podporu v rámci programu Antivirus. Umožnili jsme, aby se nezkrátil příspěvek na zaměstnávání osob se zdravotním postižením o náhrady mzdy na překážkách.

Umožnili jsme registraci do evidence úřadů práce online a odkudkoliv, to znamená nikoliv jen v místě trvalého bydliště, a také jsme umožnili doložit potvrzení od lékaře o nemoci do tří dnů.

Sedmý zákon, to nebyla legislativa, ale byl to závazný předpis, a dostáváme se k té již tolik zmiňované mimořádné okamžité pomoci, tak jsme dne 6. dubna v momentě, kdy jsme měli za sebou celou tu sérii významných legislativních změn, rozvolnili v důsledku covidové krize mimořádnou okamžitou pomoc, ty podmínky nároku, a tam jsme šli až tam, co nám zákon umožnil, odstranili jsme testování majetku, nepřihlíží se k úsporám do určité výše. Cílem tohoto rozvolnění je pomoc při náhlém poklesu příjmů – při náhlém poklesu příjmů, to zdůrazňuji, protože to bude pak ještě velmi důležité v reakci na některé příspěvky, které tady padly. V podstatě je dnes možné poskytnout pomoc mimořádné okamžité pomoci na dvojnásobek životního minima plus pokrytí veškerých nákladů na bydlení. A připomínám, že k 1. 4. jsme jako vláda naštěstí po devíti letech schválili a prosadili navýšení životního minima o inflaci, o 13 %, po devíti letech. To znamená, že to bylo velmi dobře načasované, protože ty částky životního minima k 1. dubnu značně rostly.

Dalším zákonem, který vláda schválila 4. května, jsme zavedli fikci insolvence, to znamená, že během covidové krize nemohly firmy de facto přejít do insolvence, což znesnadnilo, pokud nevyplatily mzdy svým zaměstnancům, vyplacení jejich mzdového nároku na úřadech práce, tak jsme tuto fikci insolvence zavedli, a tím pádem zavedli situaci znovu na ten předkrizový stav, a tím četným zaměstnancům ulehčili život.

7. května vláda, a to je devátý zásadní krok, schválila odklad pojistného placeného zaměstnavatelem. Připomínám, že to je úleva pro firmy, které jsou zasaženy koronakrizí, mohou si na tři měsíce odložit své sociální pojistné za velmi nízký úrok, který bude splatný až v říjnu tohoto roku, a ten úrok je 1 % za čtvrtletí, to znamená, od června do srpna mohou firmy takto lehkým způsobem získat likviditu pro své firmy. A týká se to v podstatě 3,6 mil. zaměstnanců ve mzdové sféře, to znamená více než 280 000 firem ve mzdové sféře.

25. května, a to je věc, která byla nedávno schválena v Poslanecké sněmovně, příští středu nás čeká projednávání tohoto návrhu zákona v Senátu, ten takzvaný Antivirus C, kdy přicházíme k tomu, abychom ulevili těm nejpotřebnějším za účelem zachránění pracovních míst. A ten princip je jednoduchý. Firmy, pokud bude návrh zákona schválen, do 50 zaměstnanců za několik podmínek, které hned vyjmenuji, budou mít možnost odpuštění plateb za sociální zabezpečení, a tím zase opět dostaneme likviditu do firem, ulevíme firmám. Jedná se o celkové náklady pro státní rozpočet ve výši 13,5 mld. korun a jedná se o 88 % všech firem ve mzdové sféře s dopadem na 1,5 mil. zaměstnanců pod podmínkami, že tyto firmy, pokud jim budou odpuštěny tyto zálohy na sociální zabezpečení, musí zachovat 90 % svého březnového stavu zaměstnanosti a 90 % objemu mezd vyplacených za březen. Je to opět návrh, který byl vládou prosazen na podnět ekonomů v ekonomickém poradním týmu Ústředního krizového štábu, a slibujeme si od toho, že se uleví Antiviru B, kde máme už opravdu velký počet firem, velký počet neustálé administrace, a zároveň se

tak podpoří fungující firmy do 50 zaměstnanců. A já si myslím, že malé a střední podniky jsou páteří české ekonomiky.

Teď bych se dostala k jedenáctému opatření, a to už jsme v opatřeních nelegislativní povahy. Připomínám, že jsme 8. března upravili eNeschopenku tak, abychom byli schopni sledovat počet nařízených karantén. To je nástroj, který velmi pomohl hygienikům zvládnout celou situaci, a musím říct, že díky koronakrizi i praktičtí lékaři, kteří vyžadovali až dvouletou přechodnou dobu na zavedení eNeschopenky, sami uznali, že eNeschopenka je jejich miláčkem.

11. 3. jsme, protože jsme byli zahlceni desítkami tisíc dotazů, co jak bude fungovat v sociální politice, kompletně upravili web MPSV a nasadili takzvaného chatbota, který nám pomohl zodpovídat dotazy občanů.

12. 3. jsme vydali takzvané pracovněprávní desatero, to znamená výklad pracovněprávních vztahů v souvislosti s opatřeními ke koronaviru. A abychom dostali toto pracovněprávní desatero mezi obyvatelstvo, tak jsme jej inzerovali i ve velkých denících. Měli jsme i digitální kampaň a tak dále, a tak dále, a bylo to opravdu velmi sledované, protože lidé přesně situace, které jsme popisovali v pracovněprávním desateru, řešili. To znamená, může mi zaměstnavatel nařídit dovolenou ze dne na den, co znamená výpověď dohodou, existuje vůbec něco takového jako výpověď dohodou, a tak dále, a tak dále.

20. 3. jsme ve spolupráci s Ministerstvem vnitra a Českou poštou umožnili vyplácení důchodů i rodinným příslušníkům a ostatním pověřeným osobám na základě plné moci.

23. března jsme zajistili pro pracovníky v sociálních službách možnost péče o jejich děti v takzvaných speciálně zřízených krizových školních klubech.

23. března se MPSV zapojilo do takzvané senior linky 1212, která se týkala z 50 % všech dotazů Ministerstva práce a sociálních věcí. (Další odmlka kvůli hluku. Vyčkává se.)

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Dobré odpoledne. Já myslím, že je tady dostatečný klid, aby se dalo pokračovat.

Ministryně práce a sociálních věcí ČR Jana Maláčová: Děkuji. 27. března MPSV vydalo komplexní vlastně metodické instrukce, nebo letáky, chcete-li, pro ohrožené děti, které jsme rozeslali na 250 OSPODů, 300 dětských ústavů nebo také 145 pěstounských doprovázejících organizací a pomáhali jsme jim řešit ty nejčastější krizové situace.

3. dubna, protože se nám denně na ministerstvu sešly desítky tisíc dotazů, jsme uspořádali live stream na sociálních sítích za účelem zodpovězení těchto nejčastějších dotazů, tak abychom si to ulehčili. V těchto dnech se pořádaly live streamy k ošetřovnému, k mimořádné okamžité pomoci a také k programu Antivirus.

20. dubna jsme vyjednali, nebo zajistili jasný výklad, jak je to s podporou v nezaměstnanosti pro tzv. pendlery, kteří přišli o práci v zahraničí. To znamená, jak postupovat v této situaci.

10. května skončila komplexní informační kampaň k mimořádné okamžité pomoci a já bych vás ráda informovala, že se týkala tištěné inzerce v bezplatných denících, protože lidé, kteří potřebují mimořádnou okamžitou pomoc, si pravděpodobně nekupují noviny, ale byly to bezplatné deníky jako Metro a 5+2. Vyvěsili jsme nebo zaplatili jsme čtyři tisíce plakátů, kde informujeme o dávce mimořádné okamžité pomoci. Ty plakáty byly vylepeny ve 120 městech.

7. dubna jsme měli komplexní live stream, kde jsme vysvětlovali, jak funguje, ve spolupráci s některými deníky, mimořádná okamžitá pomoc.

29. dubna bylo proškoleno na úřadech práce více než 100 vedoucích pracovníků úřadů práce tak, aby skutečně věděli a předávali informace do terénu o tom, jak funguje přízpusobená mimořádná okamžitá pomoc, a cíleně jsem se já osobně setkala s představiteli různých organizací, například Klub svobodných matek atd., kde jsem je informovala o tom, jak lze využívat mimořádnou okamžitou pomoc na pomoc lidem, kteří se ocitli v existenčních problémech v důsledku covidové krize.

Takže ještě jednou zopakují: tištěná inzerce v bezplatných denících, plakátová kampaň dostupná ve veřejném prostoru tak, aby se k ní dostali lidé, kteří potřebují pomoc, live streamy na sociálních sítích ve spolupráci s některými internetovými deníky. Mimořádná školení zaměstnanců úřadů práce, tak aby skutečně ty informace prokapsaly až do terénu, a cílená komunikace s různými zájmovými spolky nebo zastřešujícími organizacemi ohrožených skupin obyvatelstva.

18. května jsme zavedli formulář na prověření výplaty ošetřovného na webu MPSV.

25. května jsme zveřejnili první analýzu využití programu Antivirus, 25. května také analýzu poklesu příjmů a sociální ochrany pracujících na dohody, k tomu se pravděpodobně ještě dostaneme, a 28. května jsme se dostali k formuláři na prověření mimořádné okamžité pomoci na webu MPSV.

To je 25 základních kroků, které jsme v posledních týdnech udělali, učinili, a teď uvažují, jestli mám číst těch 25 dalších kroků, které jsme jako MPSV učinili v minulých týdnech speciálně v oblasti sociálních služeb. Možná to neudělám, protože tento velmi komplexní materiál bude, tak jako všechno, zveřejněn na webu MPSV, a jen zdůrazním, že 3. března, třetího března, to znamená den, kdy počet nakažených v České republice stoupl ze tří na pět, jsme vydali první instrukci, jak se chovat v koronakrizi. Třetího března poskytovatelé sociálních služeb měli od ministerstva jasný návod, jak svolat krizové štáby, jak připravit krizový plán, jak se předzásobit, jak zvýšit preventivní hygienická opatření či omezit společné aktivity. Těch navazujících dalších 24 kroků nebudu zmiňovat.

Možná jedna věc, která zapadla, a myslím si, že by tato vzácná Sněmovna o tom měla být informována. Dne 7. května, a je to opravdu klíčová věc, historicky výjimečná, vláda schválila alokaci ve výši 5,2 mld. korun na odměny pracovníků v sociálních službách v souvislosti s koronakrizí. Pět celých dvě miliardy! Lidé, kteří

pracují v přímé péči a setkali se s covidem, tak dosáhnou, ty peníze dorazí do jednotlivých zařízení v měsíci červenci, na 40 tisíc korun měsíčně, ostatní pracovníci v přímé péči na 20 tisíc měsíčně a zařízení, kde nebyla žádná nákaza covid, tak dostanou výjimečně finanční odměny na pracovníka ve výši 10 tisíc korun měsíčně všem stejně. Důležité je také říci, že ty částky mohou variovat v intervalu plus nebo minus 10 % a bude to na rozhodnutí ředitele tohoto jednotlivého zařízení, protože tyto finanční prostředky nerozdělujeme podle směrných čísel, ale rozdělujeme je – o ty dotace žádají přímo jednotlivá zařízení a může tam být interval mezi těmi 10 až 40 tisíci plus minus 10 % dle odůvodněného rozhodnutí ředitele nebo ředitelky toho zařízení. Ostatní opatření v oblasti sociálních služeb nebudu vyjmenovávat, můžete si je všechna přečíst. Je to velmi zajímavé. Skutečně jsme udělali velký kus práce.

A ještě poslední věc. V příštích dvou týdnech, jakmile doadministrujeme tu mimořádnou dotaci 5,2 mld. korun na finanční odměny pro zaměstnance v sociálních službách, tak také jako vláda chceme podpořit sociální služby dofinancováním provozu. To znamená, jakmile zvládneme tu administraci finančních odměn, tak také dofinancujeme provoz sociálních služeb vzniklý v souvislosti s covidem, který byl Asociací krajů a Asociací poskytovatelů sociálních služeb vyčíslen na zhruba jednu miliardu korun.

Já bych chtěla, tak jak jsem vyčetla těch padesát kroků, které jsme v minulých týdnech prosadili, také zmínit, padlo to tady několikrát, že 15. června má jít na vládu návrh zákona o zálohovaném výživném. Víte, že to je návrh zákona, o kterém se tady mluví 15 let, a já pevně doufám, protože ta potřeba pomoci samoživitelským rodinám je v důsledku té covidové krize naléhavější než kdykoliv předtím, tak já pevně doufám, že tento návrh zákona v obou komorách Parlamentu ČR najde podporu a bude velmi rychle schválen tak, abychom skutečně samoživitelským rodinám mohli pomoci.

Padalo také tady často, že mimořádná okamžitá pomoc je udělována ve výši 48, resp. 49 korun a že to je skandální. Víte co? Já mám vždycky velký problém, když se lže. To je prostě – já to špatně snáším v politice, když se lže. A když mi někdo mediálně vyčítá, že poskytujeme mimořádnou okamžitou pomoc 48, resp. 49 korun, tak je potřeba říci to B. Ono už to tady padlo. Co bylo těch 48 nebo 49 korun? Jako že jsme usoudili, že si lidé zaslouží podporu 48 nebo 49 korun? Takhle to bylo prezentováno. To byla žádost o proplacení nocležky pro lidi bez domova a potom žádost o proplacení jízdenky na cestu domů z výkonu trestu. A když tvrdím, že Ministerstvo práce a sociálních věcí pomáhá lidem 48 korunami, tak je potřeba říci, že ta žádost byla na 48 korun, že někdo požádal před covidovou krizí o nocležku a my jsme mu stoprocentně vyhověli. Kdyby si žádal víc, tak to asi dopadne jinak. Takže prosím vás, nemanipulujte informacemi. Nemanipulujte informacemi! Ničí to politickou kulturu, a jednou s tím člověk začne, pak se to obrátí proti němu.

Já jsem si také v důsledku pořadu 168 hodin nechala vytáhnout informaci, jak je to s těmi lidmi, kteří údajně zůstali bez pomoci. A poprosila bych vás o pozornost, protože to je velmi zajímavé. Nebudu říkat kvůli ochraně osobních údajů jména, ale budu mluvit o osobě číslo 1 a osobě číslo 2. A myslím si, že by veřejnoprávní

televize, než zveřejní nějaké informace, tak by si měla prověřit, zda tito lidé nelžou na kameru.

Osoba číslo 1 si požádala 27. dubna o mimořádnou okamžitou pomoc ve výši 10 tisíc korun. Nedodala žádné podklady. 5. května byla vyzvána k dodání a 25. května jí byla žádost zamítnuta, protože stále nic k žádosti nedodala.

Osoba číslo 2. Pobírá pravidelně ty tzv. pravidelné dávky – příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, příspěvek na bydlení, přídavek na dítě ve výši 15 200 korun měsíčně. Osoba číslo 2 si zažádala dne 19. 3. o mimořádnou okamžitou pomoc ve výši 50 tisíc korun. 20. 3. úřad práce tuto osobu vyzval k doplnění a v důsledku toho 24. 3. požádala osoba číslo 2 o zpětvzetí žádosti. Pak za měsíc požádala 21. 4. znovu o těchto 50 tisíc a vše doložila. 6. 5. úřad práce rozhodl o zamítnutí této žádosti z důvodu, že pobírá jiné pravidelné dávky, které plně pokrývají její osobní základní potřeby.

Pak tato osoba číslo 2 požádala 13. 5. o doplatek na spotřebu vodného a stočného za rok 2019 ve výši 8,5 tisíce korun. A den poté – den poté – jí byla tato mimořádná okamžitá pomoc ve výši 8,5 tisíce korun uznána a přeposlána.

Mohu ještě pokračovat, co se týká ošetřovného. Tam je to úplně stejně. To znamená, ani jedna věta v pořadu 168 hodin nebyla pravdivá. A myslím si, že je velmi nebezpečné, aby se prostřednictvím těchto informací, které nejsou ověřené, tak aby se vedla politická kampaň.

Já bych chtěla také dodat, že Ministerstvo práce a sociálních věcí velmi poctivě zveřejňuje veškeré informace, ať se to týká počtu uchazečů o zaměstnání, počtu a struktury mimořádné okamžité pomoci, počtu a rychlosti přidělování ošetřovného, nemocenské, karantén nebo také průběhu programu Antivirus. Myslím si, že žádný jiný rezort takto poctivě nezveřejňuje na svém webu veškeré informace. Skutečně, když si najdete web www.mpsv.cz, tak tam najdete úplně všechno od začátku. Je to tam tematicky i chronologicky rozříděné a všechny informace zveřejňujeme.

Druhá věc, kterou bych chtěla podotknout. Každý z vás, každý z vás, kdo mě požádal o nějaké informace, tak jsem mu je poslala. A nejenom poslancům nebo senátorům. Každý, kdo chtěl nějaké informace, tak je dostal. Ale byli to i členové tripartity nebo např. zástupci jiných zájmových organizací, spolků apod. To znamená, Ministerstvo práce a sociálních věcí pod mým vedením je naprosto transparentní, co se týká dat. A jde nad rámec veškerých povinností. Všechny informace mají i ekonomové z vládního NERVu, všechny informace, které jsou dostupné, mají i ekonomové z Ústředního krizového štábu, z ekonomického poradního týmu. Proto si myslím, stačí říci a my informace velmi rádi poskytujeme, protože nám to pomáhá dostat, řekněme, další náhled a konstruktivní zpětnou vazbu, co se týká všech těch čísel atd.

A myslím si, že ta debata by neměla být – nechali jste některé zranitelné skupiny na holičkách, ale ta debata by měla být spíše, a myslím si, že kdyby nám šlo skutečně o to těm lidem pomoci, tak ta otázka by měla znít: Jak to, že si žádá tak málo lidí o mimořádnou okamžitou pomoc? Jak to, že přes veškeré kampaně, přes veškeré apely? Já jsem v každém rozhovoru říkala: Prosim vás, jestli jste se kvůli koronakrizi

dostali do existenční nouze, úřad práce je tu pro vás. Úřad práce vám pomůže. Apeluji na všechny. Prosím, zkuste si požádat o mimořádnou okamžitou pomoc. A ta otázka by měla znít: Jak to, že si tak málo lidí požádalo o mimořádnou okamžitou pomoc? Protože my nad tím budeme několik týdnů a na odpovědi jsme nepřišli. To by měla být ta skutečná otázka: Jak to, že si tak málo lidí požádalo o mimořádnou okamžitou pomoc? Protože si myslím, že jsme udělali maximum, naprosté maximum.

Takže abych to ještě jednou shrnula. Myslím si, že v minulých týdnech Ministerstvo práce a sociálních věcí udělalo všechno, co nám vládní ekonomové a experti z NERVu, tak z ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu doporučili. Poslední velká část – a to je věc, která bude pro mě relevantní v momentě, kdy by mělo dojít k nárůstu, k zásadnímu nárůstu nezaměstnanosti – je právě to navýšení podpory v nezaměstnanosti. Ale chtěla bych jít cestou, kdy bychom... Připravujeme kompletní změnu podpory v nezaměstnanosti a aktivní politiky zaměstnanosti a chtěli bychom ne plošně navyšovat podporu v nezaměstnanosti, ale jít cestou prémie za aktivní participaci v programech aktivní politiky zaměstnanosti. To je poslední velká tematická oblast, která nám zbývá. To je věc, kterou bychom chtěli ještě pro případ, že nám vzroste nezaměstnanost, prosadit. Je potřeba říci, že já budu zítra prezentovat podrobná čísla nezaměstnanosti za měsíc květen. A nezaměstnanost za měsíc květen je 3,56 %, to znamená, skutečně velmi slušná čísla.

Nemyslíme si, že to tak zůstane. Všichni ti experti a ekonomové nám říkají, a my si myslíme, že se ty prognózy pravděpodobně naplní, že program Antivirus zafungoval a daří se nám ten problém měsíc po měsíci odsouvat. Bohužel až léto, spíš měsíc září ukáže, jak na tom skutečně budeme. A my s tím jak na Ministerstvu práce a sociálních věcí, tak na vládě pracujeme. To je to, o čem bychom měli diskutovat, jak budeme řešit situaci, pokud bychom zde měli 10 % nezaměstnanosti strukturální a v kombinaci s druhou vlnou, co to může udělat s naším hospodářstvím.

A poté bych chtěla s vámi diskutovat, ne že Ministerstvo práce a sociálních věcí nebo vláda nechaly někoho na holičkách, ale jak je možné, že si tak málo lidí požádalo o mimořádnou okamžitou pomoc. I přes všechny ty kampaně, i přesto, že se k 1. 4. navýšilo životní a existenční minimum, i přesto, že jsme maximálně rozvolnili tuto dávku, i přesto, že se maximálně snažíme všem pomoci a nenechat skutečně nikoho na holičkách. Takže já bych si velmi přála, aby o tom byla ta debata. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Je zde s faktickou poznámkou přihlášena paní poslankyně Richterová. Nicméně než jí dám slovo, seznámím sněmovnu s omluvenkami. Pan poslanec Zahradník se omlouvá z osobních důvodů z dnešního jednání dne od 16 hodin, paní poslankyně Němcová se omlouvá dnes od 16 hodin do konce jednání dne a zítra, tedy 5. 6., po celý jednací den, pan poslanec Kytýr ruší svou omluvu již před nějakou dobou, je přítomen, a pan místopředseda Petr Fiala se omlouvá mezi 16. a 19. hodinou do konce jednání dne z pracovních důvodů.

Budeme tedy pokračovat v rozpravě. Paní poslankyně Richterová má slovo. Upozorňuji, že má dvě minuty. Samozřejmě se může případně znovu přihlásit. Prosím.

Poslankyně Olga Richterová: Děkuji za slovo. V té faktické poznámce bych ráda na jednu stranu poděkovala paní ministryni, že dorazila do Sněmovny. Na druhou stranu bych ráda připomněla, že tenhle bod se jmenuje skupiny, kterým se pomoci nedostalo. Nejmenuje se jak jsme skvělí a co jsme všechno zvládli.

Já bych ráda zdůraznila, že řadu opatření, které vláda udělala, mnozí z nás, co jsme tady ve Sněmovně, jsme navrhovali. Byla to opatření logická, je dobře, že se udělala. Ale udělaly to i okolní státy. Není to zase na druhou stranu nic, o čem tady bylo potřeba tolik a tolik desítek minut mluvit.

Na druhou stranu některé skupiny lidí, na které se zapomnělo, jsou realita a já nevím, proč se, paní ministryně, díváte tomu, že poukazujeme na potíže, když se administrativně náročná dávka přiznává ve výši 50 korun, a že to nejčastější rozmezí je 50 až 3 tisíce korun. Nejsm si vědoma toho, že by kdokoli v této Sněmovně při faktické debatě o té takzvané mopce se pozastavoval nad něčím jiným než nad tím, čemu to pomůže ty výše kolem padesáti korun.

Pak bych ještě ráda fakticky připomněla, že 29. března vyšlo na velkých českých serverech oznámení, že pracující na dohodu mají mít příspěvek jako OSVČ. To jste, paní ministryně Maláčová, chtěla navrhnout, takto to bylo oznámeno. Dalo to velkou falešnou naději, a potom to zklamání všech těch lidí bylo velmi hluboké.

K tomu, jak dopadly malé zaměstnanecké úvahy kvůli pozměňovacímu návrhu ČSSD, se, myslím, vyjádří další. Jenom chci říci, těch skupin, na které se zapomnělo, je opravdu hodně, a proto je ta podrobná debata.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Nyní se přihlásila paní ministryně Maláčová s faktickou poznámkou, předpokládám. Prosím, máte slovo.

Ministryně práce a sociálních věcí ČR Jana Maláčová: Děkuji. Já bych chtěla paní poslankyni upozornit – já jsem to vysvětlovala v tom několikadesítminutovém výstupu. Když si někdo požádá o 48 korun na nocleženku, protože je bez domova, nebo si požádá o 49 korun na přepravu z věznice z výkonu trestu, tak jsme mu udělili 100 %. A já vím, že pro někoho s poslancekým platem se to zdá být velmi málo, ale pro ty lidi to byla velká pomoc. A tenkrát si o tuto částku požádali, ty peníze neměli a my jsme jim poskytli 100 %. A není potřeba z toho dělat příběh, že lidem pomáháme 48 korunami. Je to manipulace. Je to opravdu manipulace a my jsme těm lidem přiznali 100 %. Takže prosím, netvrďte – to je, jako kdybyste tvrdili – protože to jsou dva případy, kdy jsme pomohli lidem do 50 korun, a jsou tam také dva případy, kdy jsme lidem pomohli nad 50 tisíc korun, protože když Pírátí řeknou, že pomáháme 48 korunami, tak by mohla SPD říci, že jsme lidem přiznávali 55 tisíc. To jsou přesně stejně časté případy. A je to manipulace s daty. Překvapuje mě to u vás. Opravdu, pro

některé lidi 48 korun, pokud jste bez domova, nocležka je spousta peněz. Požádali si o ni a ty peníze dostali. Takže prosím, nevytrhávejte to z kontextu. Děkuji.

A ještě něco. Já bych si velmi přála debatu o tom, co to znamená pro 900 tisíc zaměstnanců, pro lidi, kteří odváděli celý život, platí velmi vysoké odvody, tak když během krize a bez nás, bez programu Antivirus, by ty peníze nedostali vůbec a přišli by o práci, co to znamená pracovat na 60 %. Situaci 3,1 milionu zaměstnanců v České republice téměř nikdo neřeší. Já když chodím ven, tak mi lidé říkají – jediná sociální demokracie se zastává zaměstnanců – 3,1 milionu, a máme tady statisíce lidí, kteří už několikátý týden dostávají (upozornění na čas) 60 % své mzdy. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Pan poslanec Ferjenčík se hlásí s faktickou poznámkou.

Poslanec Mikuláš Ferjenčík: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já bych chtěl jenom stručně reagovat na vystoupení paní ministryně. Měli bychom si říci, kdo tady zvedl téma výše té mimořádné okamžité pomoci. To byla paní Gajdůšková, která řekla, že ta mimořádná okamžitá pomoc je 10 až 20 tisíc, a ve skutečnosti dvě třetiny lidí dostávají méně než 3 tisíce. To je ten důvod, proč se o tom bavíme. My jsme žádnými 50 korunami tady neoperovali. Takže tato argumentace je naprosto nefér. Skutečně, zneužívat bod, který se týká skupin, které nedostaly pomoc, k tomu, abyste tady prezentovala skupiny, kterým jste pomohli, mi přijde trochu zvrácené.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Jsou zde dvě faktické poznámky, pan poslanec Luzar a poté paní poslankyně Gajdůšková. Prosím, máte slovo.

Poslanec Leo Luzar: Děkuji za slovo, vážený pane předsedající. Dámy a pánové, společně s vámi jsem to vydržel poslouchat. Bylo to zajímavé, paní ministryně. Přehledka zajímavých výstupů, chronologicky v čase shromážděná. Zaujaly mě dva momenty, ty závěrečné dva momenty. Jestliže operujete tím, že jste poskytli ubytování bezdomovci za 49 korun – to je ten argument –, tak proč jen na jednu noc? A vy to poskytnete za každou noc zvlášť a zvlášť tu agendu děláte? Nebo to děláte hromadně, a potom by ta částka musela být logicky v součtu vyšší? Čili používáte argument, který není v pořádku.

Když tak nemáte ráda zkraslovací argumenty, tak se bavme o tom, kolik v České republice bezdomovců a na kolik dní si požádalo o tuto dávku. Potom to dejme do čísel do tabulky a budeme vědět přesně, jak dalece v této věci ve prospěch bezdomovců jste postupovali. A je to jedna z nejhroženějších skupin v této době koronakrize. To si uvědomme. To jsou lidé, kteří i o ten minimální příjem, který mají ze sběru druhotných surovin, z různých žebračenek apod., prostě o to všechno přišli. Oni jsou úplně bez. A vy tady operujete jedním noclehem, protože je za 50 korun, aby to vyšlo do té sumy. Zkusme tu statistiku a možná to bude lepší.

Totěž se týká těch vězňů. Kolik věznic propustilo vězně v době koronakrizy, kolik z nich si požádalo o tuto dávku, jak byla vyplacena, když jsme u statistiky? Ale o to přece nejde.

Přiznám se, nejvíce mě nazdvihla ta vaše poznámka – my jsme geniální, ale lidé jsou nevděční. Oni si nepřišli. Oni si nepožádali. A my nevíme proč. Odpovídám: Oni jsou nevděční. Oni nevidí velkorysost té pomoci a prostě si nepřišli. Nebo je ta pomoc špatně nastavena? Neměla by být nastavena jinak? (Předsedající upozorňuje na čas.) Pardon.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji. Paní poslankyně Gajdůšková, paní poslankyně Valachová, paní poslankyně Richterová a poté paní ministryně Maláčová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Gajdůšková: Děkuji, vážený pane předsedající. Ctěná Sněmovno, já jenom musím odkázat na to, co jsem řekla. Ve stenozáznamu to určitě najdete. K mimořádné okamžité pomoci jsem recitovala téměř celou tabulku, kde byla procenta podle výše pomoci, kterou ti lidé dostali. Řekla jsem, že mezi těmi 10 a 20 tisíci to byla druhá největší skupina těch, kteří o tuto dávku žádali a kteří ji také dostali.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji. Nyní paní poslankyně Valachová s faktickou poznámkou.

Poslankyně Kateřina Valachová: Za mě osobně se ta debata, jak všichni diskutující vystupovali, doplnila. Já bych doporučovala, vraťme se ke konkrétním postupům z hlediska aktuálního poskytování mimořádné okamžité pomoci. Koneckonců i kolegyně z opozičního spektra zmínila ve svém slově, že se významně změnila situace v posledních deseti dnech právě po zásahu ministryně práce a sociálních věcí a opakované aktualizaci těch postupů směrem k mimořádné okamžité pomoci, a nemá smysl si porovnávat konkrétní situace. Každá z nich se stala a myslím si, že už jsme si to dostatečně vysvětlili.

Takže vyzývám, vraťme se k tomu, jaká je aktuální situace u poskytování mimořádné okamžité pomoci. Já blíže promluvím v rámci svého obecného příspěvku, ale já bych chtěla ocenit na postupu ministryně práce a sociálních věcí to, že ono je samozřejmě směrem k těm nejslabším hodně těžké dostat informaci, jak konkrétně mají postupovat. Samozřejmě to bylo také ztíženo koronavirovou situací. Chtěla bych ocenit, že i já jsem zaregistrovala masivní – a skutečně nikdy dříve to nebylo – inzerci, jak právě mohou tito lidé postupovat směrem k pomoci. Dokonce jsem zaregistrovala ve statutárním městě Brně plakátové plochy, které skutečně ti lidé dokážou zaregistrovat, dokážou tu informaci pojmout a dokážou ji využít, protože opravdu tyto cílové skupiny, o kterých se bavíme, ne vždy jsou zdatné v tom, aby se

podívali na Facebook, Twitter nebo sociální sítě. Je potřeba také toto poctivě říci, že to byl mimořádný úkol.

Jak říkám, co se týká té věci obecně a z gruntu, tak vystoupím ve svém obecném příspěvku.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. A nyní paní poslankyně Richterová s faktickou poznámkou. Prosím.

Poslankyně Olga Richterová: Děkuji. Jenom ještě jednou, abychom tu debatu k té mopce mohli alespoň trochu uzavřít. Tam přece jde o to, že tady máme nějaké roky špatných zkušeností, kdy se i sociální pracovníci bojí s klienty jít a o tuhle dávku požádat. Máme tady systém, který roky motivoval tuto dávku nepřiznávat, a já mám v mailu i teď aktuální případ, který se stal především, kdy paní donutili žádost, jenom žádost o tu dávku, stáhnout. To se děje pořád. To, že se ministerstvo nějakým způsobem snaží tuto praxi změnit, je v pořádku a dobře, ale ta praxe zdaleka nedostihla tu instrukci, tu poslední, kterou jsem zmiňovala pochvalně, která je už jakoby vstřícně nastavená, ale ta praxe je úplně jinde.

A já na tom chci říct, že proto to nemůže být považováno a vydáváno za jediné řešení pro dohodáře, protože prostě lidé jsou traumatizováni si o tu mopku jít požádat. Ti, kteří jsou opravdu v úzkých a už se v minulosti snažili ji získat a téměř nikdy ji nikdo nedostal, a teď netuší, že opravdu by už nárok měli mít. Když tam přijdou, tak opravdu v mnoha případech stejně je jim řečeno, ať si to radši stáhnou, že ne, ať o to vůbec nepožádají, nechají se odradit. A proto jsou ta čísla, jaká jsou. Proto i ke konci toho května tam prostě 3 200 přiznaných žádostí bylo do těch 3 tisíc. A potom všechno další už jsou stovky. Mezi 3 a 5 tisíci 595 přiznaných žádostí od března do května. To je nic na území republiky. To je nic ve srovnání s tím, kolik lidí je v úzkých. Stačí se podívat do skupiny Klub svobodných matek, kolika matkám tam pomáhá potravinovými rozvozy právě zde neblaze zmiňovaná autorka, která se podílí na 168 hodinách. Kolika matkám ona pomohla. (Předsedající: Čas, paní poslankyně.) Já bych jí za to spíš poděkovala.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Nyní se mi s faktickou poznámkou hlásila paní ministryně. Než dorazí k mikrofonu, seznámím sněmovnu s omluvenkami. Pan poslanec Skopeček se omlouvá od 15.30 z pracovních důvodů. Paní poslankyně Golasowská se omlouvá od 16.30 – ne, pardon, dnes od 16.30 do půlnoci z pracovních důvodů, tedy do konce jednacího dne. A pan poslanec Kytýr se omluvil – to už jsem říkal, ale nyní to dorazilo na hlavičkovém papíře.

Prosím, paní ministryně.

Ministryně práce a sociálních věcí ČR Jana Maláčová: Děkuji. Já bych chtěla reagovat na pana poslance Luzara. Ta debata byla o tom, že mimořádná okamžitá pomoc funguje tak, že lidé si musí požádat o určitou částku, a my jim pak můžeme,

pokud je dobře zdůvodněna, ji poskytnout. Pokud si někdo požádá o jednu nocleženku, tak my mu poskytujeme částku na jednu nocleženku. Takhle funguje mimořádná okamžitá pomoc, případně pak ráda vysvětlím. To znamená, ubytování lidí bez domova atd., to jsou dávky na bydlení a to je pak debata někde jinde.

Já jsem chtěla ještě jednou říct, že vlastně celá debata je o tom, že my velmi usilovně přemýšlíme na Ministerstvu práce a sociálních věcí, jak dostat informace k lidem, kteří nesledují veřejné dění. Jak dostat prostě informace k lidem, kteří jsou ve velmi složité životní situaci, koronavirus jim naboural rozpočet, oni nemají finanční prostředky na základní životní potřeby, to znamená ubytování, jídlo, hygienické prostředky, jak k nim dostat informace, že se mohou obrátit na úřady práce, zvláště když tu máme z minulých let, a to si skutečně myslím, že to je důsledek těch takzvaných Drábkových reforem, kdy úřady práce nebyly místy, kde se lidem pomáhá, a bude velmi těžké, stále to ještě vlastně jakoby koluje, tento mýtus, je velmi těžké to odstranit, jak dostat k lidem, kteří nesledují veřejné dění, tu informaci, že úřady práce jsou to místo, které vám pomůže vyřešit vaši existenční krizi, pokud vám koronavirus naboural domácí rozpočet. To je ta otázka a věřte tomu, že se tím velmi bedlivě zabýváme na Ministerstvu práce a sociálních věcí.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Tím skončila série faktických poznámek, takže se vrátíme do obecné rozpravy. Nyní je tedy přihlášen pan poslanec Ferjenčík. Připraví se pan poslanec Třešňák. Prosím.

Poslanec Mikuláš Ferjenčík: Děkuji za slovo, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já bych chtěl na úvod ještě zareagovat na paní ministryni, která říká, jak to dostat k těm lidem. Já bych se chtěl zeptat, jestli jste zkusili aspoň těm zaměstnavatelům, kteří doteď zaměstnávali lidi na dohody, ze kterých odváděli pojistné, napsat e-mail o tom, že se změnila praxe té mimořádné okamžité pomoci. Jestli je tady 200 tisíc lidí, kteří jsou zaměstnáni na dohodách, kteří odvádějí pojistné, tak napsat jejich zaměstnavatelům e-mail nebo datovou zprávu o tom, že se změnila praxe přiznávání dávky mimořádné okamžité pomoci, a tak by to mohla být velmi efektivní cesta, jak to k těm jejich často dnes už bohužel bývalým zaměstnancům dostat. Já věřím, že každý slušný zaměstnavatel, když dostane takovouhle instrukci, tak ji rád předá tomu zaměstnanci, kterého velmi nerad propustil, protože pro něj neměl práci, aby si aspoň trochu ulevil svému svědomí, že poslal člověka na dlužbu. Myslím, že je to daleko efektivnější než platit inzerci v deníku Metro. Tak to je takový tip pro MPSV. Já se za měsíc zeptám, jestli jste tuhle radu zkusili využít.

Já bych chtěl – teď se vrátím k těm skupinám, kterým se nedostalo pomoci. Paní Gajdušková říká, že nechápe, proč se tady furt mluví o těch dohodářích, že to zní, jako by to byla jediná postižená skupina, tou krizí. Já to zkusím vysvětlit, aby to pochopila kolegyně, aby pochopila naši motivaci, proč furt tohle téma zvedáme.

Protože dohodáři a OSVČ se souběhem se zaměstnáním jsou podle našich informací dvě největší skupiny, které stát nechal na holičkách. Samozřejmě že řada zaměstnanců byla zasažených. Samozřejmě že živnostníci byli zasaženi. Samozřejmě

že lidé, co podnikali skrze s. r. o., byli zasaženi. Ale tyhle dvě skupiny, lidi pracující na dohody a lidi, kteří jsou OSVČ se souběhem s nějakým zaměstnaneckým úvazkem, jsou dvě suverénně největší skupiny, které byly výrazně tou krizí zasaženy a které nedostaly státní podporu! A proto to řešíme, proto jsme svolali tuhle mimořádnou schůzi. My budeme mít schodek 500 miliard korun, jak říká paní ministryně financí, co sedí za mnou, 500 miliard korun, ale nemáme 3 miliardy na to, abychom podpořili dohodáře. To je, kdybychom každému dohodáři, který platil pojistné, zaplatil i 10 tisíc měsíčně, tak kdybychom všem těmhle dohodářům dali 10 tisíc měsíčně za tu dobu krize, tak to stojí cca 3 miliardy korun, a kdybychom všem OSVČ, které mají souběh se zaměstnáním, dali analogickou podporu, jakou mají ostatní živnostníci, tak určitě se vejde do 10 miliard korun. Tady prostě budeme mít sekeru ve státním rozpočtu 500 miliard korun, ale nechali jsme statisíce lidí na holičkách jenom proto, abychom ušetřili 10 miliard, z kterých část by se ještě vrátila na DPH a vrátila by se do ekonomiky. To prostě ekonomicky nedává žádný smysl a my se snažíme tuhle situaci napravit.

Naopak když banky měly dostat státní záruku jenom 25 % portfolia, tak stačil jeden e-mail, který poslala Česká bankovní asociace, následně přišel pozměňovací návrh, ať se to zvedne na 30 %. To bylo 10 miliard minimálně, které ty banky na téhle změně vydělají. To by pokrylo všechny tyhle dohodáře a OSVČ se souběhem!

Paní ministryně financí řekla, že s tímhle pozměňovacím návrhem naprosto nesouhlasí, že to je jediná věc, kde si vyvzdorovala v tom vyjednávání na bankách, že tenhle parametr se nezmění, že ve všem ostatním té bankovní asociaci vyšla vstříc, ale že těch 25 % je pro ni nepřekročitelná hranice, a pak přišli poslanci ANO a přehlasovali vlastní ministryni! A dali tady bankám dotaci 10 miliard, nebo možná i víc, spolu se sociální demokracií, která to navrhla, spolu s dalšími. Ale když jde o to, podpořit lidi, kteří měli 10 tisíc měsíčně a teď jsou na dlažbě, tak na ty se vykašlete, protože nechodí k volbám! A pak tady řešíte to, jak je možné, že když jsme tady udělali inzerci v deníku Metro, že se nám nikdo nehlásí na ty úřady práce, které je deset let posílaly do háje, jak je to možné. To přece není normální! (Hovoří důrazně.)

Takže to je ten důvod, proč my se ozýváme. Tady je několik set tisíc lidí, co jsou zasaženi krizí, a nedostali od státu nic. Jsou to invalidní důchodci. Paní Gajdůšková tady řekne: "No, ale 40 tisíc, to jsou přece důchodci, ti mají důchod." Akorát zapomene zmínit, že jsou to invalidní důchodci, co berou 7 tisíc měsíčně, a bez toho přívídělku z těch dohod, z čeho mají asi žít! Nebo jsou to starobní důchodci, kteří mají nízký důchod. To jsou taky lidi, co pracovali poctivě, a teď jsou na dlažbě a vykašlali jste se na ně! A proto my se jich snažíme zastat. Mluví se tady o flexibilitě. Ale OSVČ jsou přece taky flexibilní jako dohodáři. Tak jaký je ten rozdíl? Proč jedni dostanou podporu a druzí ne? A já samozřejmě podporuji, aby OSVČ dostaly podporu státu ve chvíli, kdy se z rozhodnutí vlády vypnula celá ekonomika. Ale přece to nemůžeme nechat jenom pro někoho, tu pomoc.

Takže já abych zakončil na pozitivní notu. Povedlo se prosadit, i z opozice, aby lidi, kteří mají souběh OSVČ a pedagogické činnosti, měli nárok na kompenzační bonus. Podařilo se prosadit, aby lidi, co jsou OSVČ a současně pěstouni, měli nárok na kompenzační bonus. Povedlo se prosadit podporu pro malá eseróčka, aby dostala

kompenzační bonus. Podařilo se zajistit, aby Ministerstvo financí respektive Finanční správa začala dodržovat zákon a lidi, kteří v panice přerušili živnost, nepřišli o ty peníze za dobu přerušení té živnosti, pokud nečerpali podporu v nezaměstnanosti. To všechno se nám podařilo napravit a my vás teď jenom žádáme, abyste to samé napravili i u těch dohodářů a to samé napravili u OSVČ, kteří měli nějaký malý zaměstnanecký úvazek, typicky třeba na dohodu o pracovní činnosti za 3 tisíce korun, a kvůli tomu teď přišli o 50 tisíc státní podpory. Vždyť to je naprosto nespravedlivé.

Říkáte, no krize už proběhla, tak co s tím naděláme. Tak já vám řeknu, proč je to důležité i dneska. Protože teď Finanční správa těm lidem, co měli souběh OSVČ a dohody o pracovní činnosti, začne ty peníze zpětně brát. To se teď začne dít, protože vám nefungují informační systémy na MPSV a Finanční správě a nejsou propojeny. Tak kvůli tomu se vyplácely ty peníze na čestná prohlášení a řada těch žadatelů netuší, že to, že měli dohodu o pracovní činnosti, je vylučuje z účasti na tom programu. Tak za chvíli je začnete exektovat a začnete jim brát ten kompenzační bonus, který už dávno utratili, protože ho potřebovali, aby měli z čeho platit nájem nebo jídlo pro své děti. Tak stát to teď po nich začne vymáhat. To je to, co se začne dít v těchto měsících. A tomu se snažíme zabránit. Proto navrhujeme, ať se ta pomoc rozšíří i pro tyhle dvě obrovské zasažené skupiny.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Paní poslankyně Majerová se nám omlouvá od 17 hodin z pracovních důvodů. A jsou zde dvě faktické poznámky. Jako první je přihlášena paní poslankyně Aulická a poté paní poslankyně Gajdůšková. Prosim.

Poslankyně Hana Aulická Jírovcová: Děkuji, pane předsedající. Vážené kolegyně, kolegové, já bych se s dovolením vrátila k té diskuzi, která tady ještě probíhala před kolegou Ferjenčíkem, který se tady velice rozohnil, ale asi to chápu samozřejmě.

Ale každopádně bych chtěla říct jeden fakt. Myslím si, že bychom opravdu neměli dělat – jak to mám říci slušně – nestvůry nebo hyeny z těch lidí, kteří pracují na těch úřadech práce. Protože oni jenom pracují podle toho, co jim říká zákon, a podle toho, co jim říkají ty metodické pokyny.

Musíme si uvědomit, že už není ani stav nouze, a to znamená, že už vlastně ani nyní nepostupují ti úředníci v takzvaném stavu nouzovém a že není urychlené to řízení. A že pokud Ministerstvo práce a sociálních věcí má na svém webu dva odkazy, které říkají "žádejte si o mimořádnou okamžitou pomoc", a jeden je bez přílohy a druhý je s přílohou a ten bez přílohy je jako první, tak většina z nich si samozřejmě, z těch žadatelů – a je jich velice málo, to bych taky chtěla podotknout – vyplní ten bez přílohy. A co musí udělat úřad práce? Úřad práce musí vyzvat žadatele, aby doložili ty podklady, aby doložili ty další věci. Mnozí z nich řeknou, já vám tyto informace nedám. Mnozí z nich třeba dokládají ty podklady daleko – nebo prostě to trvá. A samozřejmě i ti úředníci na těch úřadech práce jsou schopni říci: máte

takovouhle aktuální situaci, pojďme řešit třeba i ne mimořádnou okamžitou pomocí, ale můžeme třeba říci, že to je dávk a příspěvek na živobytí.

Takže já bych byla jenom ráda, aby se říkaly věci tak, jak jsou, a myslím si, že opravdu úředníci na těch úřadech práce nejsou žádné hyeny, ale máme tady zákonné normy, podle kterých oni musí postupovat. A to si musíme všichni uvědomit. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji a nyní paní poslankyně Gajdůšková s faktickou poznámkou. Prosím.

Poslankyně Alena Gajdůšková: Ještě jednou dobrý podvečer. Doufám, že naposled. Dvě kratinké věty. Za prvé bych prosila pana poslance Ferjenčíka prostřednictvím pana předsedajícího o to, aby na mě nekřičel. Já už mám přece jenom nějaký rok a nejsem prostě na to zvyklá. Za prvé.

A za druhé. V žádném případě jsem nemluvila o tom, že můžeme takřikajíc hodit přes palubu invalidní důchodce. Naopak, říkala jsem, že těmto lidem je potřeba pomoci. Ale tito lidé také velmi jednoduše mohou žádat jednak o tu mimořádnou okamžitou pomoc, ale také o další podporu v rámci sociálních dávek.

A možná pro zajímavost pro vás všechny, proč Piráti až tak tady bojují právě za ty takzvané dohodáře. Ono totiž 26 % těchto lidí je z Prahy. Je to pěkné, máte na to právo. Ale ti ostatní to musí vědět.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Pan poslanec Ferjenčík je přihlášen k faktické poznámce. Prosím.

Poslanec Mikuláš Ferjenčík: Děkuji za slovo. Omlouvám se paní kolegyni, neměl jsem v úmyslu na ni křičet. Každopádně mi je velmi líto, že prostě neslyší ty naše argumenty, že prostě desetitisíce a statisíce lidí se ocitly na dlažbě a vláda jim nepomohla. A je to z podstatné části vina sociální demokracie, která sama navrhla zrušení jakéhokoliv souběhu OSVČ a jakéhokoliv úvazku, včetně dohody o pracovní činnosti od 3 tisíc výš. A to byla prostě strašně velká chyba, která v téhle společnosti udělala obrovskou nespravedlnost.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Nyní se s faktickou přihláškou přihlásil ještě pan poslanec Černohorský. Prosím.

Poslanec Lukáš Černohorský: Děkuji za slovo. Mě jenom zaujal ten konec. Mně je úplně jedno, odkud ten člověk je, prostřednictvím pana předsedajícího. Je mi jedno, jestli je ze Zlína, z Ostravy nebo z Prahy. Ten nárok, nebo tu možnost získat jakoukoliv podporu by měl mít každý občan této republiky, který platí sociální, zdravotní, který platí daně. A to, že pobývá v Praze, no tak ať pobývá v Praze. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Nyní tedy pan poslanec Třešňák. Prosím.

Poslanec Petr Třešňák: Pěkné odpoledne, vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové. Dovolte mi, abych zde připomněl ještě jednu skupinu, na kterou se v jakékoliv pomoci zapomnělo, ačkoliv její význam nejen v době pandemie rozhodně nebyl zanedbatelný. Pokud tomu tak není a došlo během posledních dní k nějakému posunu, tak mě jistě pak paní ministryně financí nebo práce a sociálních věcí opraví.

Protože v rámci České republiky totiž existuje větší množství zapsaných spolků, které pomáhaly zvládnout nepříznivou situaci, například zásobováním sociálních a zdravotních služeb ochrannými prostředky, pomůckami, dezinfekcí, na svoje náklady vyráběly či distribuovaly právě tyto prostředky a bohužel vlivem této aktivity utrpěly významné ekonomické ztráty, které mohou vést i k jejich ekonomické likvidaci. To je ta jedna oblast. A dále zde určitě působí i mnoho spolků dlouhodobě se pohybujících v oblasti zdravotnických a sociálních služeb, například nabízejících různou formu asistenčních služeb, které však nebylo možné po dobu karantény vykonávat. Například navštěvovat ústavy, domovy pro seniory nebo i velké poskytovatele zdravotnických služeb.

Bohužel žádný dosud představený program nepočítá s přímou ekonomickou pomocí právě těmto spolkům. Proto bych rád navrhl jednoduché usnesení, aby se vláda dále tímto problémem zabývala a představila nejhodnější formu ekonomické podpory, ať už jde o přímé ekonomické dotace, nebo možnost bezúročných půjček. Ale co bych v tomto konkrétním případě ještě rád vypíchl, je třeba i samotné ručení za běžný komerční úvěr, protože zapsané spolky mají v mnoha případech velmi ztížený přístup ke komerčním úvěrům.

To usnesení, pak se k němu ještě přihlásím v podrobné rozpravě, by znělo zhruba následovně: "Poslanecká sněmovna I. oceňuje účast celé řady spolků na boji proti pandemii COVID-19, přičemž tato účast vedla k lepšímu zvládnutí pandemické situace v České republice; II. vyzývá vládu České republiky, aby připravila záchranný balíček pro spolky, které se účastnily boje s pandemií COVID-19 tím, že poskytovaly zdravotnické či sociální služby nebo pomáhaly bezplatným zásobováním pomůckami a zdravotnickým materiálem, a dále spolkům, kterým pandemie koronaviru znemožnila dlouhodobou práci ve zdravotnických a sociálních službách." To je jedna oblast.

A dovolte mi ještě pokračovat dále jedním nesouvisejícím tématem, protože mi to nedá, abych nezareagoval na paní ministryni Maláčovou a její dnešní návštěvu v Sokolovské uhelné – byť tu asi není, nevím, jestli mě poslouchá –, kterou právě zmiňovala v kontextu útlumu těžby uhlí a ohrožení tisíce pracovních míst. Ač tu problematiku sám také vnímám a zabývám se jí nejen díky tomu, že z toho kraje pocházím, ale energetika je můj původní obor, tak na rozdíl od pandemie koronaviru ten odklon od uhlí nespadol včera z nebe. To je něco dlouhodobě předvídatelného, na co se má stát připravovat již několik let, nejen tedy z pohledu energetické bezpečnosti

nebo zaměstnanosti v dotčených regionech. Sice se těmi jednotlivými aspekty uhelného face outu zabývá už několik posledních měsíců uhelná komise, tak je to téma, kterým se vláda měla zabývat minimálně již pět let, a mnoho dalších let se jím ještě určitě zabývat bude.

Musím tedy směrem k paní ministryni poznamenat, že Karlovarský kraj není jen o hnědém uhlí, a zeptat se, pokud mě tedy slyší, zda v této souvislosti, když už ráno navštívila Sokolovskou uhelnou, zda během dnešního dne tedy navštívila i třeba nějaký lázeňský provoz u nás v kraji. Víím, že to sice není její gesce, ale tento sektor je aktuálně z pohledu zaměstnanosti ohrožen současnou krizí ještě více, pokud přihlídneme například i k uzavřeným státním hranicím. A jedná se skutečně o několik tisíc pracovních míst, a to jen v Karlovarském kraji. Jistě, uznám tedy, že pandemie pravděpodobně odezní a v mnoha oblastech včetně toho lázeňství lze očekávat restart, tak to uhlí odejde snad do věčných lovišť navždy. O to víc pak ale bude třeba se zabývat tím propadem pracovních míst. A to se omlouvám za tuto faktickou odbočku.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. A nyní paní poslankyně Valachová je přihlášena v rozpravě. Prosím.

Poslankyně Kateřina Valachová: Vážený pane předsedající, kolegyně, kolegové, vážená vládo, mám za to, že poslední týdny jak koalice, tak opozice dělaly všechno pro to, aby nikdo nepadl, a všechno pro to, aby nikdo nebyl opomenut, a všechno pro to, aby každý dosáhl na nějakou pomoc. Nevěřím tomu, že tady v Poslanecké sněmovně sedí poslankyně či poslanec, který by snad chtěl, aby někomu nebylo pomozeno nebo aby neměl možnost řešit svou konkrétní životní situaci. Pokud kolegové v rámci rozpravy zmínili, že byla chyba neumožnit současné čerpání pomoci v oblasti živnostníků a pomoci v oblasti zaměstnanců, tak si myslím, že takové černobílé to není. Věřím dokonce, že řada kolegů, kteří mají ekonomické vzdělání, by možná naopak, pokud by tomu tak bylo, touhle dobou vyčíslovala, kolik finančních prostředků bylo ztraceno, kam měly být zamířeny a jak měly být lépe využity.

Myslím si, že přístup, pokud jsme měli podporu pomoci zaměstnancům skrze program Antivirus kontra pomoc živnostníkům skrze kompenzační bonusy, tak tento základní přístup je správně. A myslím si, že to, na co kolegové oprávněně upozorňují, to znamená nezamýšlenou šedou zónu, kde nám propadávají konkrétní lidé, konkrétní zaměstnanci, konkrétní pracující, konkrétní živnostníci, a nemají přístup k pomoci, tak tento důsledek je nezamýšlený. A podle mého soudu, protože se sociálním systémem a veřejnými systémy zabývám dlouhou dobu, řekněme někdy od roku 2001, 2002, to znamená, byla jsem jako právnička aktivní řekněme už v té první hospodářské krizi, a musím bohužel říct, už tehdy to bylo hodně podobné, že některé konkrétní skupiny zaměstnanců, pracujících, živnostníků nám vypadávaly z pomoci. A musím bohužel mít děj v u, že i tehdy nám selhávala mimořádná okamžitá pomoc jako nástroj, který by sice teoreticky měl a mohl pomoci, ale v konkrétních situacích se tak nedělo.

Dovolte mi tedy hlubší zamyšlení, proč se to děje, že nám řada pracujících zaměstnanců konkrétních povolání, kteří jsou, podotýkám, dlouhodobě zaměstnáváni na dohodu o provedení práce nebo na dohodu o pracovní činnosti, a podotýkám velmi často je to dokonce tak, že nejsou sociálně pojištěni, a řada zaměstnavatelů a určitých sektorů k nim přistupuje tak, že jim úmyslně dává právě nízké částky odměny v těchto dohodách, aby nebyli pojištěni ani v jednom z takovýchto pracovních poměrů. A je to metoda – metoda – kterou zaměstnavatelé dlouhodobě zneužívají práci konkrétních zaměstnanců. Konkrétními oběťmi jsou uklízečky, noční hlídači, ostraha, ale samozřejmě mohla bych jmenovat další. A je to špatně. A jestli je něco dobře, tak to, že tady kolegové jak z koalice, tak z opozice ukazují, co to je za darebáctví, jaké to má důsledky a jak je to darebáctví na druhou, když jsme v hospodářské krizi a vypne se ekonomika. Ale buďme poctiví, že tohle je ta pravá příčina toho, proč najednou nedokážeme, ačkoli všichni chceme, těm lidem ze dne na den a rychle pomoci.

Byla bych ráda, kdyby tahle debata o těch, kterým se nedostalo pomoci, a jsou takoví lidé a je to pravda, tak aby vedla i k tomu, aby tato Sněmovna těmto praktikám a tomuto způsobu řešení řady sektorů zabránila. A to je otázka systémové změny a systémové změny zákonů. Věřím, že paní ministryně práce a sociálních věcí i koalice a opozice by se měly na tomto shodnout ještě do konce funkčního období, a děkuju za to. A je to hanba. I do mé poslanecké kanceláře chodí takoví lidé.

A souvisí to ještě s druhým nešvarem na našem trhu práce, který je z mého pohledu ještě odpornější. Souvisí s tím, že řada zaměstnanců, kteří jsou dlouhodobě odměňováni, řekněme, nízkými mzdami, mají nízkou kvalifikaci, ačkoli svou práci dělají rádi a dělají ji stoprocentně, ale jsou ve skupině 55+, tak se velmi často setkávají s tím, že je odmítají zaměstnavatelé zaměstnat na běžný pracovní poměr a žadoni po nich jakési potvrzení na omezenou způsobilost nebo na invalidní důchod, aby na ně získali dotace. To se děje běžně na trhu práce. A bohužel zaregistrovávám od občanů, kteří se na mě obracejí právě teď v důsledku koronakrizy a v důsledku hospodářské krize, že tito lidé se stávají zase obětí v prvé řadě. Takže i tady bych byla ráda, abychom se neuspokojili tím, že dobře, budeme se kritizovat, že jsme jim nedali kompenzační bonus do 30. června, ale už 1. července by nám bylo jedno, že jejich životní úroveň a jejich práce vypadá, jak vypadá. A je to dlouhá doba. Takže to bych byla ráda, kdybychom společně napříč politickým spektrem tomuto zabránili.

A teď k tomu, co udělat s těmi, co opravdu nedosáhli na mimořádnou okamžitou pomoc nebo na kompenzační bonus. Za mě jsou v podstatě v tuto chvíli pro nás jako poslance tři možnosti.

První věc – podpořit maximálně výplatu mimořádné okamžité pomoci na základě nových pravidel tak, aby paní ministryně práce a sociálních věcí garantovala, že skutečně bude zajištěno, že každý, kdo přijde na úřad práce, nebude odrazován a bude co nejrychleji individuálně řešen. Myslím si, že by nám hodně mohlo pomoci i to, že nyní už nemáme vypnuté sociální služby, sociální aktivizační služby. A na mě se obrací, a chci poděkovat Asociaci občanských poraden, kteří už nyní pomáhají v masivnější míře a mluvili se mnou, jaké mají zkušenosti právě s tím, aby lidé dokázali rychle dosáhnout na pomoc, tak i tyto naše pomocníky – já jim za to ještě

jednou moc děkuji, kolegům a kolegyním z Asociace občanských poraden, protože dělají skvělou práci na území celé republiky, tak aby nám pomohli, aby lidé skutečně mimořádnou okamžitou pomoc dostali. A já sama, a věřím, že i paní ministryně práce a sociálních věcí maximálně podpoří, aby reálné, skutečné částky lidé co nejdříve měli na svých účtech.

Druhá věc – a zmiňovala to kolegyně vašim prostřednictvím Hana Aulická Jírovcová – je samozřejmě to, abychom maximálně podpořili pracovníky úřadů práce v tom, aby nyní vyhodnocovali tu aktuální situaci, jaká je, právě vzhledem k těmto zranitelným skupinám, o kterých se dnes bavíme a které nám propadly tou pomocí, a aby na základě vyhodnocení využili už ty standardní nástroje – příspěvek na živobytí, dávky na bydlení a další. A byla bych moc ráda, aby na tuto pomoc co nejrychleji tito lidé dosáhli.

A třetí věc, co se týká tzv. kompenzačních bonusů. Vzhledem k tomu, že máme datum, jaké máme, a kompenzační bonusy končí 30. června, tak se nedomnívám, že tohle je postup, který bychom v tuto chvíli mohli jako poslanci garantovat. Že ještě tuto cílovou skupinu, nebo řekněme ty zranitelné skupiny, tak jak na ně kolegové z opozice upozorňují, ještě do této ochrany dostaneme. Nicméně se domnívám, že skrze Antivirus C bychom se měli bavit o tom, jakým způsobem skrze tento program tuto cílovou skupinu zahrnout a pomoci.

Takže za mě tohle jsou konkrétní kroky, které by nám mohly pomoci těmto lidem, co nejrychleji je dostat zpátky do důstojnosti životní úrovně a práce, ale můžu vám, vážené kolegyně a kolegové říct, že pokud takoví lidé se na mě obracejí, tak oni chtějí jedno jediné. Chtějí svou práci a chtějí ji mít dobře zaplacenou. Uprímně řečeno, po nějakých dávkách nebo kompenzačních bonusech netouží. Proto se prosím soustředíme především na to, aby tito lidé měli dobře zaplacenou práci a abychom v naší následující činnosti nezapomněli, co nám koronavirus přinesl, a opravdu zabránili tomu, aby některé sektory masivně zneužívaly směrem k zaměstnancům pracujícím, jak jsem zmínila uklízečky, ochranná služba, noční vrátní a další, aby zneužívaly tzv. dohody a úmyslně je uzavíraly tak, aby tito lidé nám ještě vypadávali ze sociálního pojištění, protože potom by vlastně nebylo pomoci ani to, co zmínili někteří kolegové, že bychom mířili tu pomoc na tyto dohody, které jsou evidovány a které se týkají odměny nad 10 tisíc korun. Někteří zaměstnavatelé nepoctiví, bohužel, se úmyslně tomuto vyhýbají a tito lidé by nám zase propadli. Takže řekněme si, co je pravá příčina.

A naposledy bych chtěla zmínit, že úplně speciálně bychom měli přistupovat k samoživitelům a samoživitelkám a ke kombinaci, ke kterým vzniká v tuto chvíli ošetřovné, výpadek příjmů a další komplikace ve sladování rodinného a pracovního života, a tady se osobně myslím, že bychom měli přijít s konkrétním programem právě pro samoživitelky a samoživitele, protože osobně se obávám toho, aby se nám situace významným způsobem nezhoršila po 30. červnu, kdy nám vypadne mimořádné ošetřovné 80 %, a je jasné, že tahle cílová skupina bude zase mimořádně ohrožena. Děkuji vám.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Požádám o větší klid v sále. S faktickou poznámkou je přihlášen pan poslanec Ferjenčík. V tuto chvíli jako jediný. A poté je řada na paní poslankyni Richterové. Prosím.

Poslanec Mikuláš Ferjenčík: Děkuji za slovo. Já bych chtěl jenom stručně reagovat na kolegyni Valachovou. Když se bavíme o těch příčinách, tak jedna z hlavních příčin je to, že je u nás obrovsky vysoké zdanění práce. Takže samozřejmě těm firmám se víc vyplatí používat buď švarcsystém, nebo dohody ve chvíli, kdy za běžného zaměstnance odvádějí daň cca 44 % z celkových mzdových nákladů a za dohodáře 15 %. Tak logicky ten rozdíl je obrovský a podle mě správná cesta je snižovat zdanění práce. To je jedna věc.

Druhá věc je, vy jste bohužel smíchala prostřednictvím pana předsedajícího několik skupin, ke kterým je potřeba uplatnit jiný přístup. A když se bavíme o OSVČ, které mají souběh s nějakým malým zaměstnaneckým úvazkem, to je úplně jiná skupina než typičtí dohodáři, invalidní důchodci například. A u těch OSVČ skutečně jenom stačilo vyhovět některému z desítek návrhů opozice a dát tam nějaký přiměřený limit. A to jste bohužel neudělali. Prostě to, aby dohoda do 10 tisíc nebo aby souběh se zaměstnaneckým úvazkem do 0,2 nebo něco takového, neznamenal nulou u kompenzačního bonusu. Aspoň umožnit např. lidem, co se živí jako fotografové na svatbách, takže typicky pracují o víkendu na IČO a mají k tomu třeba částečný úvazek v nějakém jiném zaměstnání, tak aby ti, kteří byli zcela evidentně koronavirem zasaženi velmi výrazně, nepřišli o kompenzační bonus.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji a paní poslankyně Valachová bude reagovat s faktickou poznámkou. Prosím.

Poslankyně Kateřina Valachová: Začnu od konce. Souhlasím s tím zpřesněním, které kolega přednesl, ty dvě skupiny, tak jak je popsal. A co se týká vysokého zdanění práce, to si myslím, že se také o tom nemusíme přesvědčovat. Jenom si dovoluji ponechat svůj názor, že zrovna tady u těch nízkopříjmových a velmi málo kvalifikovaných profesí, které jsem zmínila, opravdu nemám pocit, že sdíráni těchto lidí souvisí s tím, že by byla silně zdaněna práce. O tom silně pochybuji. Spíše souvisí s tím, že tyto sektory, když se podíváte, kolik platí zákazníci za jejich služby, tak tam nijak nízké ceny nejsou, spíše naopak. Takže spíše to souvisí s nepoctivými zaměstnavateli a s tím, že právě v těchto sektorech je práce zneužívána. Takže souhlasím s vysokým zdaněním, ale rozhodně nemám pocit, že uklízečky, noční hlídači a ochranná služba, zrovna tyto skupiny, jsou takto sdírány jenom proto, že je vysoké zdanění práce.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji, pan poslanec Ferjenčík bude ještě reagovat s faktickou poznámkou. Prosím.

Poslanec Mikuláš Ferjenčík: Už jen velmi stručně. I člověk, který pracuje na minimální mzdě, tak za něj musí zaměstnavatel odvádět odvody na úrovni nějakých 34 % jeho hrubé mzdy nad rámec té hrubé mzdy. To je samozřejmě obrovský mzdový náklad, který zaměstnavatele tlačí k tomu, aby používali místo toho dohodu o provedení práce.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji a paní poslankyně Valachová bude ještě reagovat. Prosim.

Poslankyně Kateřina Valachová: Zrovna v pondělí byla v mé poslanecké kanceláři paní uklízečka, která je přesně tou skupinou, o které se bavíme. Má deset dohod po tisícikoruně. Samozřejmě je bez koruny a její práce, kdy dře od rána do večera, tak dostane tři stovky! A to bych se ještě divila, jak to bude z hlediska prokazování toho, jak to vlastně bylo zdaňováno. Takže já souhlasím s panem kolegou, opravdu se nemusíme přít, ale trvám si na tom, že tihle lidé jsou sprostým způsobem sdíráni, s koronavirem to nesouvisí a měli bychom si na tyto praktiky posvítit koronavirus nekoronavirus.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji a nyní bych dal slovo paní poslankyni Richterové v obecné rozpravě.

Poslankyně Olga Richterová: Děkuji za slovo. Já bych byla velmi nerada, kdyby odešla paní ministryně financí, protože myslím, že většina – super, bude tady – většina témat si myslím, že se týká vás, paní ministryně. (Ministryně se vrací do lavice.) Kdo nevidí na záběr, tak jsem vám zabránila sníst banán, což je mi líto, ale zase tahle debata už se chýlí ke konci.

Mně totiž jde o to, že ze všeho, co jsme tady teď říkali, vyplývá, že tato krize bude na státním účtu znamenat, že půjdeme do hlubokých červených čísel, že desítky miliard půjdou na různé druhy pomoci. A mně prostě pořád není jasné, tomu fakt nerozumím, proč trestat pracující, lidi co pracovali a odváděli pojistné, za to, že mají nevhodný typ pracovního vztahu. A s tím bych se ráda, paní ministryně, obrátila opravdu na vás, protože z těch mediálních vyjádření paní ministryně Maláčové bylo zřejmé, že něco, nějaký nižší kompenzační bonus těmto lidem dát chtěla. A domnívám se z toho, jak funguje vládní dynamika, že nakonec to rozhodnutí bylo na vás, je vynechat. Mně to prostě přijde nespravedlivé. Lidé, kteří pracovali a byli zasaženi, tak mně nedává smysl je nechat na holičkách a vrazit jakýsi klín mezi různé druhy pracujících.

A použila bych ještě druhý příklad. Hrozně podobně absurdní mně právě přijde, že skutečně není limitováno, že když má osoba samostatně výdělečně činná malou dohodu o pracovní činnosti, tak cokoliv nad 3 tisíce korun měsíčně znamená, že ten živnostník bude vracet Pětadvacítku. Prostě ji bude vracet. Už to začíná. A moje otázka, paní ministryně, je, proč tomuhle nepředejít. Tam by stačilo dát nějaký limit,

jak velký ten přivýdělek přes ten tzv. zaměstnanecký poměr mohl být. Ale ona to často byla právě dohoda o pracovní činnosti nad 3 tisíc korun. Fakt si neumím představit –

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Paní poslankyně, já si vás dovoluji přerušit a požádám sněmovnu o větší klid. Děkuji. Prosím, pokračujte.

Poslankyně Olga Richterová: Jak budu jako poslankyně ve své poslanecké kanceláři vysvětlovat lidem, kteří za mnou přijdou, že jsme tohle dopustili? Aby prostě vraceli kompenzační bonus jako živnostníci, kteří byli objektivně a prokazatelně postižení, to podepisují, čestně prohlášení, dá se to vymáhat, pokud by lhali. Tak pokud byli postižení a neuvědomili si, že DPČ nad 3 tisíce korun měsíčně je brána pro účely Pětadvacítky jako zaměstnanecký poměr. Mně to prostě přijde nefér a nelogické.

Dám ještě jednu věc. Zase to je celá vládní absurdita pro mě v praxi. Tady byla prohlasována vládní koalicí ta stopka na výpovědi z nájmu. Ale už se to blíží, už začnou jaksi dobíhat ty chvíle toho zastavení společnosti kvůli koronaviru. Začnou nabíhat lhůty, aby lidé nájem začali hradit, ale příspěvek na bydlení nelze dát, pokud nebyly prokazatelně uhrazeny výdaje na bydlení. Já jsem se tady ptala v dubnu, jak to vyřešíte. A zatím tedy nevím vůbec o ničem, co byste navrhli. A proto se ptám vás, paní ministryně financí, a ještě je tady paní ministryně Dostálová, která to navrhovala, jak navrhnete řešení – i když se podíváte třeba, my jsme udělali takový web socialnisystem.cz. Na tom webu se dají naklikat různé druhy životních situací, co stát navrhuje, jak to má člověk řešit. Ale pro situaci, kdy vláda oficiálně schválí: teď, když nemáte, tak nemusíte platit nájem a nebojte se, prostě máme tady dávky podpory bydlení, ty vám pak pomůžou – ale přitom tatáž vláda zapomene říct, že tuhle dávku podpory bydlení lze vyplatit, pouze pokud ty náklady na bydlení byly uhrazeny, tak pro takhle absurdní situaci prostě vysvětlení nemáme.

Takže to je způsob, jak udělat nové lidi v exekucích, jak poslat další lidi do exekucí, a to byl důvod, proč jsem těch 860 tisíc lidí v exekucích a insolvenčních zmiňovala. Tito lidé totiž, ano, mají teď jednodušší situaci, protože se povedlo ve sněmovním podvýboru pro exekuce usnadnit některé situace, vyňaly se ze zabavitelných příjmů daňové bonusy a odstupné, povedlo se zastavit zabavování majetku po dobu krize, ale je urychleně potřeba přijmout nový exekuční řád. Mimo jiné je velice důležité, aby ti noví lidé, kde lze očekávat, že prostě půjdou další tisíce lidí, bohužel, kvůli koronaviru do exekucí, aby tito noví dlužníci už jeli podle nového exekučního řádu, aby byl k jednomu člověku jeden exekutor, aby byla nová a o něco lepší pravidla. A tenhle sněmovní tisk 545 je pořád zaparkovaný. Přitom právě tím, že už je v projednávání, tak bychom byli schopni to přijmout dostatečně rychle.

A kvůli tomuhle všemu se tedy obracím na vás, paní ministryně financí, proč hnát lidi do exekucí, když OSVČ s malým úvazkem, velmi často na dohodu o pracovní činnosti nad ty 3 tisíce korun měsíčně, prostě netušil, že to znamená, že bude vracet

Pětadvacítku. Stejně tak ti dohodáři, kteří platili pojistné, by měli mít nárok alespoň na nějakou pomoc.

A poslední věc, to je směrem k paní poslankyni Aulické. My jsme sepsali plán Budoucnost řešíme teď, ve kterém na důkaz toho, že myslíme na úřady práce, chci odcitovat, máme v kapitole Soudržná společnost za Piráty celý odstavec směrem k úřadům práce, protože úřady práce považujeme za klíčový úřad, který potřebuje posílit finančně, metodicky i personálně, prostě v téhle krizi nejenom že teď jsou zatíženi, ale budou ještě víc, a zároveň podpořit tu digitalizaci.

A to je poslední věc, kterou bych uzavřela, že bez digitalizace systémů se úřady práce dál nehnout. Budou dál tak zasekané, jako jsou dnes, a tu pomoc nebude možné dělat efektivně. A to by byla moje prosba na ty členy vlády, kteří tu dnes jsou, nebo ty, kteří to sledují, aby alespoň trochu té automatizace a elektronizace, kterou koronavirus přinesl, využili a některé z těch postupů ponechali i pro dobu následující, protože některá usnadnění komunikace s úřady, domnívám se, by bylo vhodné ponechat natrvalo.

Děkuji za pozornost a jsem zvědavá na odpověď paní ministryně.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji a další je přihlášena v obecné rozpravě paní poslankyně Aulická. Prosím.

Poslankyně Hana Aulická Jírovcová: Děkuji, pane předsedající. Já jsem nechtěla zdržovat, vážené kolegyně, kolegové, ale já si opravdu myslím, že je asi možná i dobré reagovat na tu celou diskusi, která tady probíhala, protože podstata, jestli jsem to pochopila – nemám tady kolegu Ferjenčíka – takže de facto ta diskuse, která se tady vedla ze strany Pirátů, je o tom, samozřejmě kromě toho tématu exekucí, která skupina měla nárok na tu pomoc a která skupina neměla nárok na tu pomoc.

My jsme samozřejmě o tom diskutovali i na výboru pro sociální politiku a i mezi samotnými kolegy u nás v klubu. Já si myslím, že to bylo téma i v ostatních klubech. A já musím říci, že si přijdu, že my tady vymýšlíme procesy, když už nám tady prostě fungují nějaké klasické procesy pomoci lidem. Nezlobte se na mě, ale opravdu ten úřad práce není odstrašující úřad pro to, aby se tam ti lidé báli chodit, ale je to prostě situace, nebo je to úřad, který i právě v této situaci by měl pomáhat, a myslím si tedy, i když je pravda, že paní ministryně říká polovičaté informace, myslím paní ministryni Maláčovou, tak ti lidé nebo ti úředníci na těch úřadech práce dělají, co mohou, aby pokud tam přijde ten člověk a požádá o pomoc z nějakých závažných důvodů, že prostě nemá ty příjmy, právě proto potřebuje pomoc, tak ten úřad práce opravdu dělá, co může, aby mu pomohl. A nemusí to být pořád jenom tím diskutovaným, tou mimořádnou okamžitou pomocí, ale může to být i jinou, dávkovými systémy, které prostě máme, a myslím, že je jich zhruba dokonce šestadvacet, kterými disponuje ten úřad práce, a pomoci státní sociální podpory a samozřejmě i hmotné nouze.

Chtěla bych říci, že jsme také jako jediná Česká republika, která stále disponuje dohodami o pracovní činnosti a dohodami o provedení práce. Ano. A nezlobte se na mě, je to velká výhoda především pro podnikatele. A bohužel, tyto lidi, kteří nastupují na tyto dohody a mají to jako jediný příjem, tak si vůbec neuvědomí – a často to ani neberou na těžkou váhu – že přicházejí vlastně i o nárok na důchody, protože ve větší míře, a bylo to tady řečeno i v těch ostatních diskusích, mají třeba deset dohod, ale nikde se neodvádí sociální a zdravotní a další daně, které jsou s tím spojené, a pak najednou lidé zjistí, že nemají nárok na důchody. A co to je? To je ten systém, který to prostě v České republice dlouhodobě umožňuje a na kterém samozřejmě vydělávají, a bohužel je to tak, nejvíce zaměstnavatelé, kterým tento systém vyhovuje.

Takže já musím říci, že za mě bychom se možná měli i bavit do budoucna, nebo v nejbližší budoucnosti, o tom, proč v České republice stále podporujeme tyto dohody, které teď, jak vidíme, jenom lidi uvádějí do velkých finančních problémů a finančních propadů. A opravdu se mi nelíbí, když tady naháníme naše úředníky na úřadech práce, to, že opravdu lidem nechtějí pomáhat. Není to pravda a myslím si, že své by tady měla říct i paní ministryně Maláčová, protože tak jak jsme komunikovali tu situaci, oni dělají, co můžou.

Je pravda, paní ministryně Maláčová neříká všechno tak, jak je, navádí lidi, nebo nabádá, omlouvám se, aby lidi chodili na ty úřady práce, žádali si, ale víceméně neříká to B, že musí opravdu doložit ty zásadní informace a podklady, které velmi často prostě ani nechtějí doložit, nebo nemají zájem tyto podklady dodat. A já jsem přesvědčena, že stát tady opravdu je od toho, aby pomáhal těm potřebným, a máme tady fungující systémy a nevidím úplně takové to gros drbat se tou pravou rukou za levým uchem, když tady můžeme využít ty systémy, které tady fungují. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. S faktickou poznámkou je přihlášen pan poslanec Ferjenčík. Proším.

Poslanec Mikuláš Ferjenčík: Děkuji za slovo. Já, doufám, už naposledy v této debatě. Jedna věc jsou dohodáři, kteří to mají jako hlavní zdroj příjmů. A druhá věc jsou lidé, kteří mají jako hlavní zdroj příjmů OSVČ a k tomu mají jednu malou dohodu o pracovní činnosti. A vyloučit tyto lidi z jakéhokoli kompenzačního bonusu je prostě obrovská nespravedlnost a velmi mě mrzí, že to takhle vládní koalice tímto způsobem nastavila.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji a to byla poslední přihláška v obecné rozpravě, takže pokud se již nikdo další do obecné rozpravy nehlásí, já v tuto chvíli obecnou rozpravu končím. Ptám se paní navrhovatelky, jestli je zájem o závěrečné slovo. (Navrhovatelka ukazuje na ministryni Schillerovou.) Paní ministryně ještě bude vystupovat?

Poslankyně Olga Richterová: Je mi tedy velmi líto, že musím využít toho závěrečného slova. Už jsem nepředpokládala, že budu hovořit, ale předpokládala jsem, že paní ministryně Schillerová zareaguje. Nemohu poprosit o reakci na svoje otázky? (Ministryně jde k mikrofonu.) Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Pokud paní ministryně teď vystoupí, tak já budu muset znovu otevřít rozpravu (z pléna se ozývá ne a ministryně upouští od svého záměru vystoupit). Nebo to můžeme nechat do rozpravy podrobné. (Velký hluk v sále.) Takže já teď otevírám podrobnou rozpravu a paní ministryně má možnost vystoupit, aniž by cokoli otevřela. Teď je otevřená podrobná rozprava, může se přihlásit, kdo chce. Prosím, paní ministryně s přednostním právem.

Místopředsedkyně vlády a ministryně financí ČR Alena Schillerová: Tak já jsem se nechtěla vyhnout odpovědi paní poslankyni. Já už jsem to tu říkala tolikrát, že si myslím, že se budu opakovat. Nastavovali jsme formy pomoci pro ty nejzranitelnější. A mohli jsme udělat to, že to dáme všem, mohli jsme všem občanům dát nějakou částku a možná bychom si ušetřili všechny tyto debaty. Ale chtěli jsme prostě zacílit tu podporu na ty nejzranitelnější. A základní podmínka byla ta, že se ty podpory nebudou vzájemně křížit, to znamená, jestliže někdo spadne pod program Antivirus, protože je zaměstnanec, tak současně nebude spadat pod Pětadvacítku. Sloučili jsme podpory, ale slučitelná je podpora s ošetřovným, to víte, že může mít jednak Pětadvacítku, jednak ošetřovné. Pak tady byla řeč o odpuštění nejen sociálního, jak říkala paní ministryně Maláčová, ale i zdravotního, toho minimálního, pro OSVČ. To znamená, musely se ty podmínky nastavit tak, aby když je někdo zaměstnanec, současně nepobíral Pětadvacítku. Nicméně řekli jsme, jsou určité pracovní poměry nepatrného rozsahu do 3 tisíc, kde platí sociální, tak tam – kdo dneska bere do 3 tisíc, nevím, myslím, že jich moc není, ale tam prostě, pokud má k tomu OSVČ, tak může pobírat. Pak jsme řekli – dohodáři, kteří jsou do 10 tisíc, tzn. neplatí odvody, také je to možné kumulovat s Pětadvacítkou. A ostatní ne.

Poslanecká sněmovna tady prosadila pedagogické pracovníky, potom prosadila, tuším, pěstouny, pokud se nemýlím, ale kde by byla ta hranice? Kde by byla ta hranice? 10 tisíc? 11 tisíc? Když bude deset, tak zas tady budete hrdlit, aby to bylo jedenáct, aby to bylo tolik... Já vím, že tak jak to podáváte, to může znít nespravedlivě, ale musí tam být nějaký systém. Protože pokud by ten systém tam nebyl, tak by ti samí lidé byli kompenzováni Antivirem a ti samí lidé byli kompenzováni k tomu ještě Pětadvacítkou. Takže to byla ta základní filozofie. (V sále je hlučno.)

A tady jsem řekla, já tady nebudu v žádném případě na nikoho nic házet, to se tvoří na vládě společně, takže nebudu říkat já nic, to ona. To já prostě dělat nebudu a nedělám. Takže my jsme si řekli toto pravidlo do těch 10 tisíc – paní ministryně tady teď není, tak je hloupé o tom mluvit, ale mluvila tady velice dlouze o hmotné nouzi a byla debata o nějakém případném dotačním programu –

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Paní ministryně, já si vás dovoluji přerušit a požádám kolegy, kteří dorazili do sálu v tuto chvíli, aby se případně ztišili, ať se můžeme slyšet. Prosím.

Místopředsedkyně vlády a ministryně financí ČR Alena Schillerová: – který by byl v gesci Ministerstva práce pro tuto skupinu lidí. Ale pokud tedy dospělo Ministerstvo práce k tomu, že je to zhojitelné v rámci tady těch programů, resp. dávek, které dnes existují, tak já to samozřejmě respektuji, ale jenom vysvětluji, co byla ta základní filozofie. To znamená, aby tyto dvě zásadní podpory pro ty nejzranitelnější, Antivirus a Pětadvacítka, se prostě vylučovaly. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji a budeme pokračovat v podrobné rozpravě, do které jsou tři přihlášení. Jako první paní poslankyně Šafránková. Prosím.

Poslankyně Lucie Šafránková: Děkuji, pane předsedající. Jak už jsem odůvodnila v obecné rozpravě, tak si dovoluji navrhnout dva návrhy na usnesení.

První usnesení je ve znění: "Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky vyzývá vládu České republiky, aby do 8. června 2020 předložila legislativní návrh řešení, které by odstranilo diskriminaci zaměstnanců na částečné pracovní úvazky a zaměstnanců na dohody mimo hlavní pracovní poměr z hlediska jejich přístupu k finanční pomoci státu a ke kompenzaci ztrát v jejich příjmech v důsledku zavedení mimořádných opatření nouzového stavu v souvislosti s pandemií viru COVID-19, zejména pak k odstranění jejich diskriminace v přístupu k tzv. kompenzačnímu bonusu ve smyslu zákona č. 159/2020 Sb."

A druhý návrh usnesení zní: "Poslanecká sněmovna

I. upozorňuje, že jednorázová dávka pomoci v hmotné nouzi, mimořádná okamžitá pomoc, je hlavním nástrojem státu poskytujícím pomoc lidem, kteří se prokazatelně ocitnou vlivem nedostatku finančních prostředků v existenční nouzi v důsledku situace nepříznivého a mimořádného charakteru;

II. vyzývá prostřednictvím vlády Ministerstvo práce a sociálních věcí, aby vzhledem k dlouhodobé kritice efektivitu poskytování dávky mimořádná okamžitá pomoc, která se v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS-CoV-2 pouze vystupňovala, byla přijata systémová opatření;

III. vyzývá prostřednictvím vlády Ministerstvo práce a sociálních věcí, aby s ohledem na nízkou hodnotu průměrné přiznávané částky tzv. mimořádné okamžité pomoci nebyla tato dávka nad rámec zákona automaticky zužována pouze na žadatele žijící na hranici chudoby, ale aby pomáhala chránit i středněpříjmovou část populace před pádem do dluhové pastí či před ztrátou bydlení, a aby v tomto ohledu rovněž revidovalo příslušné metodické pokyny,

IV. vyzývá prostřednictvím vlády Ministerstvo práce a sociálních věcí, aby s ohledem na malé množství žádostí a počtu přiznaných dávek a jako preventivní opatření informovalo širokou veřejnost o charakteru mimořádné okamžité pomoci, a

to s důrazem na středněpříjmovou část populace, která není běžným příjemcem dávek hmotné nouze;

V. ukládá prostřednictvím vlády Ministerstvu práce a sociálních věcí, aby v termínu do 16. června 2020 předložilo Poslanecké sněmovně podrobnou analýzu přiznaných dávek pomoci v hmotné nouzi – mimořádná okamžitá pomoc, a to celostátně i po jednotlivých okresech ve sledovaném období od 1. března 2020 do 31. května 2020 zahrnující

1. počet žádostí podaných, zamítnutých a schválených,
2. relativní četnost hlavních důvodů pro zamítnutí podaných žádostí,
3. celkový finanční objem částek všech podaných a všech schválených žádostí,
4. údaje o tom, kolik žadatelů žádalo o tuto dávku v kategorii do 5 tisíc korun, od 6 do 10 tisíc korun, 11 až 20 tisíc korun, 21 až 30 tisíc korun, 31 až 40 tisíc korun, 41 až 50 tisíc korun a 51 tisíc až 57,9 tisíc korun, kolika žadatelům byla dávka v těchto jednotlivých kategoriích přiznána a jaké jsou převažující důvody, proč byla žádost o dávku v dané kategorii zamítnuta,
5. údaje o tom, kolik žadatelů žádalo o tuto dávku na úhradu životních potřeb, na které jim nezbyly prostředky po zaplacení hypotéky v důsledku krátkodobého výpadku příjmů,
6. údaje o tom, kolik žadatelů žádalo o tuto dávku na mimořádné uhrazení nájmu v důsledku krátkodobého výpadku příjmů a –

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: (Neúnosný hluk v sále.) Paní poslankyně, já si vás dovolím přerušit a požádám zejména levou část sněmovny o větší klid. Děkuji. Prosím, pokračujte.

Poslankyně Lucie Šafránková: A 7. údaje o tom, kolik žádostí bylo zamítnuto a kolik schváleno do dvou dnů, do tří až pěti dnů, do šesti až deseti dnů, do jedenácti až patnácti dnů a do šestnácti až třiceti dnů.

A prosím vás o podporu těchto našich dvou usnesení. Děkuji. (Potlesk poslanců SPD.)

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Pan poslanec Třešňák je další přihlášený v podrobné rozpravě. Prosím.

Poslanec Petr Třešňák: Vážené kolegyně, vážení kolegové, ještě jednou tedy přečtu usnesení, které zní:

"Poslanecká sněmovna

I. oceňuje účast celé řady spolků na boji proti pandemii COVID-19, přičemž tato účast vedla nepochybně k lepšímu zvládnutí pandemické situace v České republice;

II. vyzývá vládu České republiky, aby připravila záchranný balíček pro spolky, které se účastnily boje s pandemií COVID-19 tím, že poskytovaly zdravotnické či sociální služby nebo pomáhaly bezplatným zásobováním pomůckami a zdravotnickým materiálem, a dále spolkům, kterým pandemie koronaviru znemožnila dlouhodobou práci ve zdravotnických a sociálních službách."

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Poprosím tedy ještě paní poslankyni Richterovou. (V sále je obrovský hluk a velmi špatná slyšitelnost!)

Poslankyně Olga Richterová: Děkuji za slovo. Já bych tedy zareagovala v reakci na to, že paní ministryně neodpověděla na to, jak tedy navrhuje řešit situaci a nespravedlnost vzniklou pro dohodáře, kteří platili pojistné.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Paní poslankyně, já vás znovu přeruším a znovu vyzvu sněmovnu k většímu klidu. Blížíme se k hlasování, ale mohlo by to být klidnější. Prosim.

Poslankyně Olga Richterová: Máme tu návrh usnesení za Piráty, za ODS, KDU-ČSL, TOP 09 a STAN. Jde o návrh, týkající se těch skupin občanů, kterým se nedostalo pomoci.

Znění je následující. (Poslankyně se odmlčela vzhledem k velkému hluku v sále.)

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Já vám rozumím, paní poslankyně. Já znovu požádám sněmovnu o větší klid. Poprosím, abychom věnovali pozornost načtení návrhu usnesení, o kterém budeme hlasovat.

Poslankyně Olga Richterová: "I. Poslanecká sněmovna žádá vládu, aby kompenzačním bonusem nebo jiným vhodným mechanismem podpořila i ty lidi, kteří pracovali na dohodu a odváděli pojistné.

II. Poslanecká sněmovna žádá vládu, aby kompenzačním bonusem nebo jiným vhodným mechanismem podpořila i ty osoby samostatně výdělečně činné se zaměstnaneckým úvazkem, tedy i DPČ, pro které je podnikání dominantním zdrojem příjmu a které doposud žádnou podporu neobdržely."

Toto je návrh usnesení. Jen k tomu dodám, že řešení pro podporu v bydlení bude něco, co předpokládám, že vláda bude řešit co nejdříve. Také o tom řešení výpadku v nájmech, které dnes není možné, nahradit příspěvkem na bydlení se paní ministryně bohužel také nezmiňovala.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Jsem rád, že se sněmovna naplnila. V tuto chvíli nemám žádné přihlášky do podrobné rozpravy. Takže pokud se nikdo

nehlásí, podrobnou rozpravu končím. Věřím, že všechny návrhy usnesení byly předány alespoň paní zpravodajce. Ptám se, jestli je zájem o závěrečné slovo po podrobné rozpravě. Není. V tom případě bychom nyní měli přejít k hlasování o jednotlivých návrzích usnesení.

Prosím zpravodajku, aby nás provedla návrhem procedury. Zaznamenal jsem žádost o odhlášení, takže vás odhlásím, Případně pokud je potřeba distribuovat návrhy, je to možné.

Poslankyně Olga Richterová: My jsme teď řešili znění usnesení. Společný návrh několika klubů byl rozeslán, pokud vím, předsedům poslaneckých klubů před týdnem. Takže tam by neměl být problém v tom, že by poslanecké kluby neměly gros návrhu. Ale pro to, aby opravdu nebylo pochyb o tom, o čem se hlasuje, navrhuji, že to budeme hlasovat po bodech, že skutečně přečtu vždycky konkrétní bod.

Jestli tedy mohu navrhnout proceduru, tak navrhuji proceduru: nejprve společný návrh, potom kratší návrh pana poslance Třešňáka a potom návrh paní poslankyně Šafránkové týkající se také odstranění diskriminace zaměstnanců, a pak nejdelší, týkající se mimořádné okamžité pomoci. Tam bych se jenom optala, zda to chce v celku, nebo také po bodech. Po bodech. Takže tím pádem by mělo být jasné, o čem budeme hlasovat, protože to bude vždycky krátký úsek. Tak jestli mohu navrhnout takovou proceduru?

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Já to zkusím shrnout. Návrh je tedy takový, že budeme hlasovat v pořadí: společný návrh několika opozičních klubů, návrh pana poslance Třešňáka, návrh paní poslankyně Šafránkové, přičemž návrh opozičních klubů budeme hlasovat po bodech. Návrh pana poslance Třešňáka v celku? Návrh pana poslance Třešňáka v celku, pokud nikdo není proti, a návrhy paní poslankyně Šafránkové také po bodech – tam jsou dva návrhy, jeden je v celku. A pak další po bodech, jestli jsem to zachytil. Pan poslanec Výborný ruší omluvu.

Pokud je tedy shoda na proceduře, všichni jsou přihlášení, můžeme hlasovat proceduru.

Já zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takto navrženou proceduru. Kdo je proti? Já vám děkuji.

V hlasování pořadové číslo 20 přihlášeno 118 poslanců a poslankyň, pro 118, proti nikdo, nikdo se nezdržel, takže absolutní shoda. Já vám děkuji.

Prosím o načtení prvního návrhu usnesení. Je zde znovu žádost o odhlášení. Moment. (V sále je stále velký hluk!) Až se sněmovna uklidní, poprosím první návrh.

Poslankyně Olga Richterová: První návrh zní: "Poslanecká sněmovna žádá vládu, aby kompenzačním bonusem nebo jiným vhodným mechanismem podpořila i lidi, kteří pracovali na dohodu a odváděli pojistné."

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Je jasné, o čem hlasujeme.

Já zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro. Kdo je proti? Já vám děkuji.

V hlasování pořadové číslo 21 je přihlášeno 117 poslanců a poslankyň, pro 54, proti 2. Návrh nebyl přijat. Prosím další návrh.

Poslankyně Olga Richterová: Druhý návrh: "Poslanecká sněmovna žádá vládu, aby kompenzačním bonusem nebo jiným vhodným mechanismem podpořila i ty osoby samostatně výdělečně činné se zaměstnaneckým úvazkem, pro které je podnikání dominantním zdrojem příjmu a které dosud žádnou státní podporu neobdržely."

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Je jasno, o čem hlasujeme.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 22 je přihlášeno 119 poslanců a poslankyň, pro 54, proti nikdo. Návrh nebyl přijat. Prosím další návrh.

Poslankyně Olga Richterová: Další návrh je pana poslance Třešňáka.

"Poslanecká sněmovna:

I. oceňuje účast celé řady spolků na boji proti pandemii COVID-19, přičemž tato účast vedla nepochybně k lepšímu zvládnutí pandemické situace v České republice;

II. vyzývá vládu České republiky, aby připravila záchranný balíček pro spolky, které se účastnily boje s pandemií COVID-19 tím, že poskytovaly zdravotnické či sociální služby nebo pomáhaly bezplatným zásobováním pomůckami... (Poslankyně se odmlčela kvůli hluku v sále.)

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Paní poslankyně, já vám rozumím. Já prosím sněmovnu o klid.

Poslankyně Olga Richterová: ... nebo pomáhaly bezplatným zásobováním pomůckami a zdravotnickým materiálem, a dále spolkům, kterým pandemie koronaviru znemožnila dlouhodobou práci ve zdravotnických a sociálních službách."

Takže když to shrnu: I. oceňuje účast řady spolků, II. vyzývá vládu pro jejich podporu.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování číslo 23 je přihlášeno 120 poslanců a poslankyň, pro 52, proti 3. Návrh nebyl přijat. Prosím další návrh.

Poslankyně Olga Richterová: Další návrh – usnesení paní poslankyně Šafránkové: "Poslanecká sněmovna vyzývá vládu České republiky, aby do 8. 6. 2020 předložila legislativní návrh řešení, které by odstranilo diskriminaci zaměstnanců na částečně pracovní úvazky a zaměstnanců na dohody mimo hlavní pracovní poměr z hlediska jejich přístupu k finanční pomoci státu a ke kompenzaci ztrát v jejich příjmech v důsledku zavedení mimořádných opatření nouzového stavu v souvislosti s pandemií viru COVID-19, zejména pak k odstranění jejich diskriminace v přístupu k tzv. kompenzačnímu bonusu ve smyslu zákona č. 159/2020 Sb."

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování číslo 24 je přihlášeno 120 poslanců a poslankyň, pro 53, proti 3. Návrh nebyl přijat. Prosím další návrh.

Poslankyně Olga Richterová: A nyní budeme po bodech hlasovat usnesení k využívání jednorázové dávky pomoci v hmotné nouzi, jmenuje se mimořádná okamžitá pomoc:

"I. Poslanecká sněmovna upozorňuje, že jednorázová dávka pomoci v hmotné nouzi, mimořádná okamžitá pomoc, je hlavním nástrojem státu poskytujícím pomoc lidem, kteří se prokazatelně ocitnou vlivem nedostatku finančních prostředků v existenční nouzi v důsledku situace nepříznivého a mimořádného charakteru."

Tak může hlasovat bod jedna – upozornění.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování číslo 25 je přihlášeno 119 poslanců a poslankyň, pro 49, proti nikdo. Návrh nebyl přijat. Prosím další návrh.

Poslankyně Olga Richterová: Došlo ke kuriózní situaci, že popis současného stavu byl zamítnut.

Druhý bod: "Poslanecká sněmovna vyzývá prostřednictvím vlády Ministerstvo práce a sociálních věcí, aby vzhledem k dlouhodobé kritice efektivity poskytování dávky mimořádná okamžitá pomoc, která se v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS-CoV-2 pouze vystupňovala, byla přijata systémová opatření."

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Zahajuji hlasování číslo 26. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování číslo 26 je přihlášeno 119 poslanců a poslankyň, pro 52, proti 1. Návrh byl zamítnut. Prosím další návrh.

Poslankyně Olga Richterová: Za třetí: "Poslanecká sněmovna vyzývá prostřednictvím vlády Ministerstvo práce a sociálních věcí, aby s ohledem na nízkou hodnotu průměrné přiznané částky tzv. mimořádné okamžité pomoci nebyla tato dávka nad rámec zákona automaticky zužována pouze na žadatele žijící na hranici chudoby, ale aby pomáhala chránit i středněpříjmovou část populace před pádem do dluhové pasti či před ztrátou bydlení a aby v tomto ohledu ministerstvo rovněž revidovalo příslušné metodické pokyny."

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Zahajuji hlasování 27. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování číslo 27 je přihlášeno 119 poslanců a poslankyň, pro 50, proti 2. Návrh nebyl přijat. Prosím další návrh.

Poslankyně Olga Richterová: "Poslanecká sněmovna vyzývá prostřednictvím vlády Ministerstvo práce a sociálních věcí, aby s ohledem na malé množství žádostí a počet přiznaných dávek a jako preventivní opatření informovalo širokou veřejnost o charakteru mimořádné okamžité pomoci, a to s důrazem na středněpříjmovou část populace, která není běžným příjemcem dávek hmotné nouze."

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování číslo 28 je přihlášeno 119 poslanců a poslankyň, pro 49, proti 8. Tento návrh byl zamítnut. A prosím další návrh.

Poslankyně Olga Richterová: A nyní poslední návrh, který ukládá prostřednictvím vlády Ministerstvu práce a sociálních věcí, aby v termínu do 16. června 2020 předložilo Poslanecké sněmovně podrobnou analýzu přiznaných dávek pomoci v hmotné nouzi, mimořádná okamžitá pomoc, a to celostátně i po jednotlivých okresech... (Poslankyně se opět odmlčela pro velký hluk.)

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Já vám rozumím, paní poslankyně, a požádám sněmovnu o klid, tak abychom slyšeli usnesení, o kterém budeme hlasovat. Prosím.

Poslankyně Olga Richterová: ... a to ve sledovaném období od 1. března do 31. května 2020, a sice analýzu zahrnující

1. počet žádostí podaných, zamítnutých a schválených,
2. relativní četnost hlavních důvodů pro zamítnutí podaných žádostí,
3. celkový finanční objem částek všech podaných a všech schválených žádostí,

4. údaje o tom, kolik žadatelů žádalo o tuto dávku v kategoriích do 5 tisíc korun, 6 tisíc až 10 tisíc, 11 až 20, 21 až 30 tisíc, 31 až 40 tisíc, 41 až 50 tisíc a 51 až 57 900 korun, kolika žadatelům byla dávka v těchto kategoriích jednotlivě přiznána a jaké jsou převažující důvody, proč byla žádost o dávku v dané kategorii zamítnuta,

5. údaje o tom, kolik žadatelů žádalo o tuto dávku na úhradu životních potřeb, na které jim nezbyly prostředky po zaplacení hypotéky (nutný výdaj) v důsledku krátkodobého výpadku příjmů,

6. údaje o tom, kolik žadatelů žádalo o tuto dávku na mimořádné uhrazení nájmu v důsledku krátkodobého výpadku příjmu,

7. údaje o tom, kolik žádostí bylo zamítnuto a kolik schváleno do 2 dnů, do 3 až 5 dnů, do 6 až 10 dnů, do 11 až 15 dnů a do 16 až 30 dnů.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Zahajuji hlasování číslo 29. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování číslo 29 je přihlášeno 120 poslanců a poslankyň, pro 54, proti 2. Ani tento návrh nebyl přijat.

To byly všechny návrhy, pokud se nemýlím, tím pádem jsme se vypořádali se všemi návrhy a se vším, co by bylo v tomto bodu, takže tento bod končím.

Nyní seznámím Sněmovnu s došlými omluvami. Pan poslanec Schwarzenberg se omlouvá od 14.30 do 23 hodin z pracovních důvodů, pan poslanec Výborný se omlouvá od 17.30 hodin do konce jednacího dne z pracovních důvodů a paní poslankyně Válková se omlouvá mezi 17. a 18. hodinou z pracovních důvodů.

A budeme pokračovat. Dalším bodem na pořadu této mimořádné schůze je bod

3.

Informace vlády o nákupech zdravotnického materiálu a podílů v soukromých firmách či jiných zvažovaných intervencích

Prosím, aby se slova ujal zástupce vlády, který byl k tomuto bodu pověřen, je-li takový. Není-li takový, tak si nejsem jist, jak mám pokračovat. Máme tady aspoň nějakého místopředsedu vlády? V tom případě, pokud nikdo nemá námitek, tak bych dal bez toho, že by nám vláda sdělila informace, slovo navrhovateli, který se zároveň stane zpravodajem, a to bude pan poslanec Ivan Bartoš. (V sále je silný hluk.) A poprosím ještě sněmovnu o větší klid. Tak můžeme.

Poslanec Ivan Bartoš: Dobrý večer, již večer, kolegyně a kolegové a pane ministře. Já tedy děkuji za úvodní slovo. On k tomuto bodu již minulý týden ve čtvrtek vystupoval pan ministr Adam Vojtěch, ale bylo to v ten moment, kdy poslanci nemohli v danou chvíli reagovat, pokud neměli přednostní právo typu předseda

strany, předseda klubu či někdo jiný. Já bych proto tento bod otevřel, tak jak je v souladu s programem schválené schůze. Na závěr tady mám, podobně jako to bylo u předchozích dvou bodů, sérii několika usnesení.

Začnu trochu zeširoka, protože problematikou nákupů se v tuto chvíli i zabývá Nejvyšší kontrolní úřad. Nicméně ta šetření můžou trvat nějakou dobu. A pokud se bavíme o tom, jakým způsobem by měla ČR a vláda postupovat například při doplnění zdravotních pomůcek do zásob, je důležité tuto věc probrat a i zde třeba přes hlasování usnesení Sněmovny najít jakousi shodu mezi poslanci. Sněmovna má kontrolovat vládu a může na ni apelovat a ukládat jí úkoly a vydat se tím směrem, než ta šetření, tedy to, co již bylo nakoupeno, rozkryjí, a jakým způsobem by vláda měla postupovat.

Dle pana prezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu Miloslava Kaly a i dle podkladů našeho pirátského analytického týmu utratily státní orgány za nákupy ochranných pomůcek v době nouzového stavu více jak 10 miliard. (V sále je stálý hluk.)

Je tady poměrně hluk, já můžu křičet víc, ale zase vím, že to je nepříjemné...

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Já si myslím, že by to nebylo vhodné, takže požádám opět sněmovnu o větší klid. Požádám poslance, kteří mají něco jiného k řešení, aby to případně řešili mimo jednací sál.

Poslanec Ivan Bartoš: Tak já doufám, že váš apel, pane předsedající, bude vyslyšen.

Pirátský analytický tým a i řada investigativních novinářů odhalily mnoho závažných kauz, které rozhodně nelze zamést pod koberec. Nejde ovšem jenom o předražené a drahé nákupy, tedy o otázku, jak bylo naloženo s téměř 10 miliardami korun. Zabývali jsme se také tím, zdali zdravotníci, sociální pracovníci či běžní občané získali kvalitní ochranné pomůcky, které jsou bezpečné, a poskytovaly, je-li potřeba, poskytují v danou chvíli skutečnou ochranu. My jsme zkoumali i celou řadu podnětů, kdy nakupované pomůcky byly velmi pochybné kvality. Místo toho, abychom se obratem dočkali vysvětlení, tak mě pan ministr Adam tenkrát – a já jsem na to už jednou reagoval – ironicky pozval do toho nákupního týmu a ty jednotlivé přešlapy byly z mého pohledu dosti často bagatelizovány.

Já bych na počátku uvedl jako tři do očí bijící případy. Někdy v polovině dubna 2020 jsem podal písemnou interpelaci na pana ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha. Ta obsahovala první odhalení pirátského analytického týmu. Jednatel dodavatelské společnosti Recea Prague, která získala od Ministerstva zdravotnictví objednávku za 310 milionů korun, v danou chvíli čelil osmnácti exekucím na částku téměř 4 miliony korun a jeho bydliště bylo evidováno, nebo stále je evidováno, na úřadě městské části Prahy 5. Předmětem podnikání této společnosti je mimo jiné cukrářství a uzenářství. Tato společnost navíc nedodala ministerstvu platné certifikáty, které by garantovaly, že dodané výrobky jsou bezpečné.

Ministerstvo zdravotnictví si tedy zajistilo otestování kvality pomůcek od této společnosti a oznámilo, že část z nich byly nekvalitní, a proto některé objednávky zrušilo. Mně připadá, že kdyby se nikdo v těch objednávkách nešouřal a kdyby ten PR závod, kdo líp objedná, proběhl, jak proběhl, tak by se dál vezele od této firmy odeбирало, k žádné nápravě by nedošlo a skutečně by ty objednávky pokračovaly, aniž by byla kontrolována jejich kvalita. Pokud ministerstvo trvá na tom, že tyto výrobky jsou nekvalitní, mělo tedy odmítnout celou zásilku.

Obdobných otazníků kolem nákupu v této věci je celá řada. Zajímavým třeba byla i objednávka respirátorů za téměř 300 milionů korun pro Ministerstvo zdravotnictví, to získala rovněž společnost De Sol Investment, ta měla vlastníka v dalekém Belize. Já jsem se pak díval na práci investigativních novinářů, protože přece jenom poslanci by neměli fungovat jako nějací rešeršéři. Redaktor serveru Seznam Zprávy zjistil, že tento dodavatel ochranných pomůcek je prověřován mezinárodní policejní organizací Interpol za obchodování s padělky. Vlastník v Belize byl dokonce v roce 2015 zrušen, a tak dodavatel pomůcek Ministerstva zdravotnictví měl tedy neexistujícího vlastníka.

Zase, jakmile bylo ministerstvo redaktorem Seznam Zpráv na to upozorněno, objednávku zrušilo. Zůstává otázkou, jak je možné, že takto důležité informace čerpá ministerstvo od investigativních novinářů nebo od pirátského analytického týmu. Já jenom dodám, že tento jednatel pro změnu čelil více jak deseti exekucním řízením a v podstatě netušil, co se ve společnosti děje.

A já bych takto mohl pokračovat. Je tady společnost LA Factory, největší dodavatel Ministerstva zdravotnictví. A my jsme oslovili experty a i v novinách to proběhlo, byla to firma, která do té doby v této oblasti nepodnikala. Naším analytikům a investigativním novinářům se podařilo odhalit, že tato společnost dodala část respirátorů se zfalšovaným certifikátem. Instituce uvedená na tomto certifikátu ve svém dopise našim analytikům uvedla, že jejich logo i podpisy byly na certifikátu uvedeny bez jejich vědomí a tyto certifikáty s jejich podpisy jsou vytvářeny dle jejich slov neznámými osobami někde v Číně.

Závažná zjištění byla i ve věcech nákupů Ministerstva vnitra, ale pan ministr Hamáček zde v tuto chvíli není. Jenom jako příklad, respirátory dodávala stránková firma v Hongkongu, která byla založena teprve nedávno. Základní jmění v přepočtu na české koruny tvořilo 30 tisíc korun. Jednatelka společnosti do té doby řešila převážně prodej čajů a nealkoholických nápojů.

Pirátský analytický tým zpracoval celou řadu analýz. Ty podklady jsme doručili Nejvyššímu kontrolnímu úřadu ve dvou podnětech. Prezident NKÚ avizoval, že podnikne kontrolní akci k těmto nákupům, a proto tyto materiály budou pravděpodobně pro NKÚ velmi užitečné.

My jsme paralelně oslovili asi 250 českých prodejců pomůcek v danou chvíli a následně jsme se jich dotazovali v takové anketě, kolik z nich bylo osloveno ministerstvy pro spolupráci, protože již v březnu zaznívalo, že ministerstva masivně komunikují s tuzemskými dodavateli. Já to zde říkám proto, že chápu argument, že v danou chvíli nešlo český trh v takovém množství zásobovat od českých firem. Ty nákupy byly v danou chvíli v objemech obrovské. Nicméně ten náš dotazník prošel

minulý týden, předminulý týden, máme květen, kladně, že v danou chvíli nějakým způsobem spolupracuje, na úrovni se státem odpovědělo 6 % z těchto firem.

Tak já bych už šel pomalu k těm návrhům usnesení. Já jsem za celou tu dobu – a bylo to i několik vystoupení pana ministra Adama Vojtěcha zde, nikdo od té vlády mi nedokázal vysvětlit, jak ve stejný, prakticky ve stejný moment mohly dva státní orgány nakupovat ochranné pomůcky s naprosto enormními rozdíly v cenách, že to jako někomu nepřišlo divné. Ministerstvo jedno dokázalo nakupovat respirátory FFP2 za 50 korun, ale i za 866 korun. Ten rozdíl v ceně není pětinasobný, ten je v danou chvíli asi dvacetinasobný. Já jsem se dokonce nedočkal vysvětlení ani v odpovědi na svou písemnou interpelaci, kde jsem rovněž požadoval informace o výrobcích pomůcek, zvláště u těch, jejichž pomůcky byly dle výsledků testování prokazatelně nekvalitní.

Já si dovolím citovat odpověď pana ministra Adama Vojtěcha na mou písemnou interpelaci: Respirátory vyrábějí stovky výrobních firem v různých zemích, především pak v Číně. Konkrétní informace o výrobcí není a nebyla zdaleka tou nejdůležitější a v první fázi nákupní tým Ministerstva zdravotnictví neměl prostor sbírat informace, které nebyly potřebné.

Ty informace, které jsem zde už říkal, zjistil analytický tým Pirátů, ne ty kvality certifikátů, to zabralo asi dva nebo tři dny, ale informace o těch podivných firmách a jejich majitelích jsme z veřejně dostupných zdrojů databázi vyřešeršovali asi za půl dne. Očekával bych, že pokud děláte nákupy v řádu stovek milionů veřejných peněz, které míří k miliardám, tuto půldenní rešeršní práci určitě někdo na Ministerstvu zdravotnictví zvládne. Pro mě je velmi problematické, že ministerstvo prostě netušilo, kdo v danou chvíli ty respirátory dodává, a přitom třetina objednávek byla zrušena nejčastěji z důvodu špatné kvality. A v čem já vidím poměrně zásadní problém, od těch dodavatelů pak nakupovaly ochranné pomůcky nemocnice, kraje či pečovatelské domy. A já si myslím, že je velmi pravděpodobné, že tedy nakoupily rovněž nekvalitní ochranné pomůcky, které jim neposkytovaly požadovanou ochranu, protože prostě měly stejný typ, jako kupuje ministerstvo, a neexistovala žádná reference.

Já bych byl rád, až dnešní třeba i schůze skončí, aby ministerstvo poskytlo tuto referenci a dělalo potřebnou osvětu, řeklo, od kterých firem a které typy respirátorů a zdravotních pomůcek nesplňovaly požadavky na kvalitu, aby je v České republice instituce nebo i občané, soukromé osoby, nekupovali s nějakým falešným dojmem, že je to ochrana v případě, že by zase propukla ať lokálně, nebo v nějaké druhé vlně podobná pandemie, jakou Česká republika prošla.

Já zde mám připravených několik konsenzuálních návrhů, které bych představil až v pozdější části této debaty, pokud se do ní budou další lidé hlásit. Máme zde návrhy, což je jedna z důležitých oblastí – je to nedostatek zásob. To si myslím, že bylo na počátku celého tohoto problému s nákupy, že Česká republika neměla hmotné rezervy a dlouho nám bylo tvrzeno, že to není problém.

Druhá část těch usnesení bude mířit na problematické nákupy ochranných pomůcek s tím, aby se teď, v momentě, kdy se Česká republika dozásobuje, protože

to nejsou nějaké zásoby, které máme napořád, ta spotřeba není v řádech jednotek tisíců, ale je úplně v jiných řádech během dne v jednotlivých zdravotnických zařízeních, takže aby se podobné nákupy neopakovaly, a nespraví to ani to, že si uděláme nějakou speciální výjimku do zákona o zadávání veřejných zakázek.

Poslední série navrhovaných usnesení bude mířit na velmi důležitou oblast. Ta oblast je důležitá i z pohledu nakopnutí zmrazené ekonomiky České republiky a je to skutečně plán a reálné zapojení domácích výrobců i třeba ve spolupráci s odbornými pracovišti a s univerzitami. Těch projektů je celá řada, ať je to ČVUT, ať je to báňská univerzita, jakým způsobem vláda to, co vykládala v médiích – spolupracujeme s českými firmami, chceme jim pomoci – tak ta usnesení míří na to, aby tato pomoc nebyla pouze deklarovaná, pouze v televizních vystoupeních, ale aby se v následujících měsících stala skutečností. Jednak české firmy zejména v oblasti nanotechnologií jsou skutečně na špičce světové produkce a vývoje, jednak my zde vymýšlíme programy, a je to správně, jak pomoci firmám. Přitom když jsme se bavili o míře peněz, které byly v danou chvíli utraceny za nákupy v zahraničí, kdyby tyto peníze končily v české ekonomice, byla by to win-win situace.

Takže já bych tímto ukončil své úvodní slovo. Děkuji a sednu si zde na pozici zpravodaje, které se ujmám.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Než zahájím všeobecnou rozpravu, seznámím Sněmovnu s omluvenkami. Omlouvá se paní poslankyně Kozlová mezi 18.00 a půlnocí z rodinných důvodů, pan poslanec Onderka se omlouvá dnes od 17.30 do konce jednacího dne z osobních důvodů a taktéž zítra 5. 6. po celý jednací den z osobních důvodů. Paní poslankyně Jarošová se omlouvá od 18 hodin do konce jednacího dne z osobních důvodů a pan poslanec Špičák se omlouvá též od 18 hodin do konce jednacího dne ze zdravotních důvodů.

Nyní tedy zahajuji všeobecnou rozpravu, do které je v tuto chvíli přihlášen pan poslanec Lipavský.

Poslanec Jan Lipavský: Děkuji za slovo, vážený pane předsedající. Vážená vládo, vážené poslankyně, vážení poslanci, tento bod se jmenuje Informace vlády o nákupech zdravotnického materiálu a podílů v soukromých firmách či jiných zvažovaných intervencích. Já budu hovořit především k té druhé části, tedy o podílech v soukromých firmách či jiných zvažovaných intervencích, konkrétně budu hovořit o kauze společnosti Smartwings.

Chtěl bych osvětlit, v čem je celý ten proces netransparentní, protože se to dozvídáme z nesouvislých a protichůdných vyjádření v médiích a trpíme naprostým nedostatkem informací. Popíšu zcela pochybnou vlastnickou strukturu společnosti Smartwings, protože to je naprosto zásadní pro pochopení toho, proč si ta společnost nezaslouží prostředky z českého státního rozpočtu. Vysvětlím také, že nelze hovořit o této společnosti jako o strategické firmě. Aby to nebylo jenom negativní a samé ne ne ne, tak také nastíním určitá řešení toho, jak by stát měl případně takové intervence do české ekonomiky provádět.

Informace vlády, za prvé, jsou naprosto nejasné, ten proces je naprosto netransparentní, slyšíme různá zmatečná a dost často protichůdná vyjádření. Jednou je ta firma strategická, podruhé není. Ministryně spravedlnosti mluvila o záchranném polštáři, pak za to dostala vynadáno, že podnikatelé mají mít něco doma našetřeno. Pan ministr Havlíček mluvil o takzvané vizitce. Takže ta sdělení se různě liší, ale je to relevantní, protože se bavíme o částce až 2,5 mld. korun z českého rozpočtu. To není málo peněz. To je poměrně hodně. To jsou peníze, které platí naši občané na daních.

Dnes zaznělo číslo od Jiřího Šimáněho, že to má být garance úvěru 1,7 mld. Problém je, že by se garantovalo něco, co žádný komerční subjekt garantovat nechce. A proč to komerční subjekt nechce garantovat? Protože nevěří tomu, že ten projekt bude úspěšný. Na druhou stranu on říká, že nechce, aby mu stát ty peníze daroval. Tak co to je jiného, když to čeští daňoví poplatníci s velkou pravděpodobností budou platit třeba za rok, za dva, pokud by ta společnost zkrachovala, než dar? Je to naprosto riziková operace, letecký průmysl je ve své nejhlubší krizi a my se podle toho musíme zachovat.

Fakt číslo 2. Pochybná majetková struktura skupiny Smartwings vede do daňových rájů. Dle dostupných informací má skupina Smartwings následující vlastnickou strukturu: 49,9 % akcií vlastní obchodní společnost Rainbow Wisdom Investments Ltd., o té pojednám ještě dále, 11 % Roman Vik, 11 % Unimex Group, 27 % Canaria Travel. To je z rejstříků. Potom se můžeme dočíst dnes nebo v pondělí v novinách, že ta struktura je trošku jiná, že Rainbow, ta čínská část, si drží stále tu polovinu, 25 % drží EH Group, kterou ovládá pan Vik, 14 % drží UG Jet 2, kterou ovládá Unimex Group, a dalších 11 % Unimex Group. Co se týče Unimex Group, to je velice zajímavé, protože to z poloviny vlastní fyzické osoby Šimáně a Šmejkal, ale druhou půlku drží přes společnosti v Nizozemí NEVILLE Investments a JADA Investments.

Tak a teď se dostáváme k tomu opravdu zajímavému, k té lahůdce. Co se týče podílu Rainbow, tak ta byla založena v Hongkongu v roce 2016. Jejím zakládajícím společníkem byla obchodní společnost Ultimate Best Investments Limited. Vklad základního kapitálu do této společnosti tehdy představoval jeden hongkongský dolar, to jsou zhruba 3 koruny, za což tak koupíte nejlevnější rohlík od Penamu. V současné době základní kapitál společnosti Rainbow tvoří 4 hongkongské dolary, což je cena nejlevnějšího koláče z Penamu. Od dubna 2020 je ředitelem společnosti Rainbow nějaký pan Fan Čeng a ten je zároveň zástupcem generálního ředitele v CITIC Construction a také tajemníkem v CITIC Secretaries Limited.

Zmíněný zakládající společník společnosti Rainbow, obchodní společnost Ultimate Best Investments Limited, byl založen v Hongkongu v roce 2011 společností Blear Services Limited a byl posléze ovládán skrze obchodní společnost Fernside Limited. Není to vůbec jednoduché, nicméně tato společnost byla registrovaná na Západní Samo a figuruje mezi 19 firmami, které jsou uvedeny na seznamu firem napojených na společnost Islamic Republic of Iran Shipping, která je na sankčním seznamu vlády USA. V současné době obchodní společnost Rainbow ovládá společnost Hengxin Enterprises Limited, jež je registrována v daňovém ráji na Britských Panenských ostrovech a vykazuje dluh 500 milionů eur.

Tvrdí potvrdil, že Rainbow je nakonec držen Čínskou lidovou republikou skrze ministerstvo financí a zároveň na twitter psal, že se jedná o podnik mimořádného ekonomického významu a mimořádné ekonomické síly, když – cituji – napsal, že dodrží prostřednictvím své dceřiné společnosti atd.

Já bych chtěl říct, že 62 % akcií této společnosti je ovládáno společnostmi založenými v daňových rájích či zemích, jejichž jurisdikce jsou používány pro takzvanou optimalizaci daňových odvodů. To je ten Hengxin Enterprises Limited, NEVILLE Investment a JADA Investment. Bavíme se stále o 2,5 miliardy korun českých daňových poplatníků, abych to jenom zopakoval.

A já se vrátím trošku do historie, protože o těch záchranných plánech zde mluví ministři ANO –

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Hezký podvečer, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci. Já musím říct, že kolega Lipavský jistě převzal zajímavé téma, ale je mimo návrh programu –

Poslanec Jan Lipavský: (Posl. Lipavský s předsedajícím si skáčou do řeči, hovoří jeden přes druhého.) Nemí, pane předsedající, rozhodně není –

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Protože informace o nákupech zdravotnického materiálu a podílu v soukromých firmách –

Poslanec Jan Lipavský: Přesně tak, podílu v soukromých –

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Já vás upozorňuji, že jste vybočil z tématu schůze.

Poslanec Jan Lipavský: Ne, nevybočil, rozhodně jsem nevybočil. Pane předsedo

-

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Pane poslanče, já vás mohu přerušit, a buď se dohodneme –

Poslanec Jan Lipavský: Návrh tohoto bodu zní: Informace vlády o nákupu –

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Buď se dohodneme na tom, že budeme hovořit k tématu, jako nikdo nebránil těm, kteří svolávali tuto schůzi, aby tam dali další body, to jistě je v pořádku, ale pokud se máme bavit o nákupech zdravotnického materiálu, tak se bavme o nákupu zdravotnického materiálu. To je v pořádku.

Předseda Poslanecké sněmovny podle požadavku poslanců svolal schůzi na ty body, které jsou předmětem této schůze. Body se nemohou vyměnit, můžeme schválit, nebo neschválit program schůze. Ten jsme schválili a rád bych, aby každý, komu bude uděleno slovo, se toho tématu držel.

Poslanec Jan Lipavský: Pane předsedající, tento bod se jmenuje Informace vlády o nákupech zdravotnického materiálu a podílu v soukromých firmách či jiných zvažovaných intervencích. Co jiného, když ministři mluví o tom, že budou kupovat Smartwings, je podíl v soukromé firmě? (Výměna názorů mezi předsedajícím a řečníkem provázena poznámkami poslanců z místa.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Ale to se netýká zdravotnického materiálu, pane poslanče. Já nevím, jak vám to mám vysvětlit, jestli si dobře rozumíme.

Poslanec Jan Lipavský: Tam je písmenko "a".

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Nevím o tom, že by Smartwings nakupovaly zdravotnický materiál včetně těch, kteří ho mají.

Poslanec Jan Lipavský: Ne, vláda České republiky ústy svých členů mluví o tom, že chtějí nakupovat Smartwings.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Pane poslanče, nenuťte mě, abych vám vysvětloval jednacím řád, který jistě musíte jako poslanec Poslanecké sněmovny znát. Já bych byl rád, abychom se chovali k sobě korektně. Pokud máte samozřejmě pochybnosti, v pořádku, o nákupu zdravotnického materiálu, já je mám také, ale rád bych, abychom o tom hovořili podle pořadu schůze.

Poslanec Jan Lipavský: Pane předsedající, já trvám na tom, aby mi nebylo odebráno slovo, abych mohl hovořit k tomu, tak jak se jmenuje bod této schůze, a chci mluvit o té druhé a třetí části. (Prodleva.) Ale samozřejmě necítím se na to, abych se s vámi přetlačoval, takže pokud mi chcete to slovo odebrat, tak mi ho odeberte, ale musí to jasně zaznít z vašich úst.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Můžeme se tedy vrátit k tématu zdravotnického materiálu.

Poslanec Jan Lipavský: Téma zní – Informace vlády o nákupech zdravotnického materiálu a podílu v soukromých firmách či jiných zvažovaných intervencích. Není

tam jasně řečeno, že to musí být nutně zdravotnický materiál, to prostě není v té podstatě. A dokonce tak jsem si to i domlouval v rámci –

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Dobře. Pokud tedy nesouhlasíte s mým výkladem a trváte na tom, aby o tom rozhodla Poslanecká sněmovna, já vám neodeberu slovo, pokud Poslanecká sněmovna řekne, že nesouhlasí s postupem předsedajícího, což je jediné možné řešení v rámci jednacího řádu. Tedy vnímám vaše vystoupení tak, že zpochybňujete mé upozornění, že jsme mimo téma, a zpochybňujete postup předsedajícího, když jsem vás upozornil, že jste mimo téma. O tom, jestli postupuji správně, nebo nepostupuji správně, nechám rozhodnout Poslaneckou sněmovnu.

Pan předseda Michálek s přednostním právem.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo. Vážený pane místopředsedo, jakožto svolavatel té schůze bych rád upozornil na dopis ze dne 21. května 2020, kterým jsem požádal jménem několika poslaneckých klubů předsedu Poslanecké sněmovny o svolání této schůze s tím, že bod 3 byl v plném znění nazván Informace vlády o nákupech zdravotnického materiálu – jak jste správně řekl – a podílu v soukromých firmách či jiných zvažovaných intervencích. Dále jsem v textu tohoto dopisu pro předsedu Poslanecké sněmovny uvedl, že v bodě 3 budou projednány nákupy ochranných pomůcek a dalšího zdravotnického materiálu a zvažované vládní intervence, například nákup leteckého přepravce Smartwings. Takže já bych poprosil, jestli byste mohl umožnit našemu kolegovi, aby se zde vyjádřil k programu této mimořádné schůze, tak jak ho schválila Poslanecká sněmovna. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Já samozřejmě průvodní dopis k požadavku schůze neznám, to zná jenom předseda Poslanecké sněmovny, proto jsem... Já jsem nechtěl reagovat nějak nervózně na kolegu Lipavského, proto jsem řekl, že беру jeho vystoupení tak, že nesouhlasí s postupem předsedajícího, když jsem ho upozornil na to, že je mimo téma. (Projevy nesouhlasu z lavic Pirátů.)

Já se vám snažím vysvětlit jednoduše, podle zákona o jednání řádu, že jsem ho upozornil, vy trváte na tom, že nejste mimo téma, já jsem to navrhl, čili vy nesouhlasíte s postupem předsedajícího, a o tom, jestli postupuji správně, nebo nesprávně, rozhodne Poslanecká sněmovna hlasováním. Rozumíme si dobře, pane předsedo? Já vaši námitku akceptuji, ale nechám o tom mém postupu rozhodnout Poslaneckou sněmovnu. Pokud Poslanecká sněmovna rozhodne, že nepostupuji správně, kolega Lipavský dokončí svůj projev, byť se nejedná o zdravotnickém materiálu. Rozuměli jste dobře? Já nemohu jinak postupovat, já už jsem upozornil, já opravdu neznám průvodní dopis váš, pane předsedo, panu předsedovi Poslanecké sněmovny. Zním jenom schválený pořad schůze. (Hlasy: Je to na tabuli. – Reakce předsedajícího na probíhající diskusi v plénu.) Já tu poznámku vynechám, o tom, jestli umím, nebo neumím číst. Rád bych, abychom se chovali k sobě slušně. Já postupuji striktně podle zákona o jednání řádu. Jestli Poslanecká sněmovna řekne,

že máte pokračovat, já samozřejmě budu respektovat rozhodnutí Poslanecké sněmovny.

O námitce proti postupu předsedajícího rozhodneme v hlasování číslo třicet. Ještě předtím vystoupí předseda poslaneckého klubu Pirátů, pan kolega Michálek. Máte slovo.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo. Já jsem tedy především přesvědčen, že tady nezazněla námitka, zazněla tady určitá výhrada k postupu předsedajícího. Myslím si, že jsme si to tady vyjasnili a že nemá smysl teď, abychom tady něco hlasovali – v uvozovkách – na sílu. Já si myslím, že by bylo logické, aby pan kolega Lipavský ten svůj projev dokončil, a pouze v případě, že byste mu odňal slovo, tak si myslím, že by bylo vhodné, aby o tom rozhodla Poslanecká sněmovna.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Pane předsedo, já jsem ale byl upozorněn několika poslanci, že je to projev mimo téma, a já musím brát v úvahu názory i jiných poslanců. A neumím ho jinak rozhodnout než v hlasování Poslanecké sněmovny.

Ještě pan kolega Kalousek s přednostním právem. Pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Miroslav Kalousek: Pane předsedající, vy jste ale zatím neodebral slovo panu poslanci Lipavskému a nikdo nepodal námitku proti vašemu postupu. Došlo pouze k diskuzi o tom, co je, nebo není vhodné. To znamená, že jsou jednoduše dvě možnosti. Pan Lipavský bude pokračovat, vy mu odejmete to slovo – na což podle mého nejhlubšího přesvědčení nemáte právo – pak někdo podá námitku a můžeme o ní hlasovat. Nebo – což bych pokládal za mnohem správnější – pan Lipavský bude pokračovat ve svém vystoupení. A někdo, komu se to nelíbí, tak proti tomu podá námitku a o té jeho námitce můžeme hlasovat. Ale k ničemu takovému tady zatím nedošlo. Tak zatím prostě jenom diskutujeme o tom, jestli poslanec může, nebo nemůže mluvit k tématu, o kterém já jsem přesvědčen, že tématem je. Pokud si někdo myslí, že to téma není, tak ať podá námitku. Zatím nikdo takovou námitku nepodal. Možná na vás někdo pokřikoval z lavice, ale nikdo nevystoupil s námitkou.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Já jsem využil oprávnění předsedajícího a odebral jsem slovo panu Lipavskému. To, že mluvil dál, byla věc nerespektování zákona o jednacím řádu. Já nemohu postupovat jinak. A pochopil jsem jeho další vystoupení tak, že on namítá, že má pokračovat ve svém projevu, přestože jsem mu to slovo odebral. Já to nemohu jinak vysvětlit. To nemusí být výslovně řečeno.

O námitce proti postupu předsedajícího rozhodneme v hlasování číslo 30. Já vás odhlásím, požádám vás o novou registraci. Prosím přihlaste se svými identifikačními kartami. Počet přihlášených se stabilizoval.

Rozhodneme v hlasování číslo 30, které jsem zahájil. Ptám se, kdo je pro námitku proti postupu předsedajícího. Kdo je proti? Děkuji.

Hlasování číslo 30. Z přítomných 106, pro 44, proti 9. Návrh byl zamítnut.

Budeme tedy pokračovat v diskuzi o nákupech zdravotnického materiálu, tak jak rozhodla Poslanecká sněmovna. Je přihlášen s faktickou poznámkou pan kolega Munzar a pan kolega Bauer. Prosím, pane poslanče, máte slovo k faktické poznámce.

Poslanec Vojtěch Munzar: Děkuji. Dámy a pánové, vážený pane předsedající, nějak jsme teď rozhodli o postupu předsedajícího. Nicméně já jsem se hlásil k faktické ještě předtím. Já se nedomnívám, že ten bod se jmenuje pouze informace o nákupech zdravotnického materiálu, a zároveň se nedomnívám, že předsedající může zúžit schválený program Sněmovny tak, jak to učinil předsedající. Nicméně Sněmovna je suverén a takto rozhodla. Mě to mrzí a bohužel takhle jsme rozhodli. Nicméně si myslím, že postup předsedajícího nebyl správný. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Pan předseda Bartoš s přednostním právem.

Poslanec Ivan Bartoš: Já bych se chtěl zeptat. Když jsou tady ve Sněmovně dvě síly a jedna z nich je tedy vládní koalice a strany, které ji podporují, a pak je tady nějaká opozice, která z logiky věci má těch hlasů míň, proto nevytvářela vládu, a předsedající Sněmovny se rozhodne v danou chvíli, že se mu nelíbí něco, co někdo k něčemu říká a není to k věci, budeme postupovat od příště tímto způsobem? Protože většina se dohodne, že něco se tedy nebude probírat?

Já chápu, že jste nemusel vidět ten jeden dopis, který Jakub Michálek posílal panu předsedovi Vondráčkovi. Děkuji paní poslankyni, že mi sem přinesla jeho kopii. Předali jsme ho panu předsedovi Vondráčkovi. Já to jako chápu. Ale když tedy je tenhle název takto explicitní a domluvíme se na tom, že tedy ano, bylo to i v tom dopise, tak jako Sněmovna se jako suverén rozhodne, že od příště, až budeme vystupovat k něčemu, co se třeba nebude líbit určité skupině poslanců, tak předsedající řekne to není k věci, odebere mu slovo, tomu člověku, a tady ta většina to třeba potvrdí?

To si nemyslím, že je správný přístup, že je to správný příklad. Chápu, že to téma je, jak se lidově říká, vošajstlich, že to téma Smartwings je rezonující. Taky kolem něj vychází spousta článků. Ale přijde mi, že jako se o něm nebudeme bavit, protože někdo nerozumí tomu, co je v nadpise tohoto programového bodu, mně to prostě přijde jako dost podivný postup a doufám, že to není nějaký nový standard. (Potlesk z pravé strany sálu.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: S faktickou poznámkou pan kolega Ondráček a pan kolega Hájek. Nejdřív Zdeněk Ondráček. Máte slovo, pane poslanče, k faktické poznámce.

Poslanec Zdeněk Ondráček: Děkuji, pane předsedající. Já myslím, že bychom příště mohli body nazývat o všem a o ničem, pak můžeme diskutovat úplně o všem a o ničem, jako to teď provádíte.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Nyní pan kolega Hájek s faktickou poznámkou. Máte slovo. Připraví se kolega Ferjenčík s faktickou.

Poslanec Josef Hájek: Vážený pane předsedající, já se omlouvám, přišel jsem později. Já jsem dnešní odpoledne využil částečně smysluplně, protože jsem byl na 101. narozeninách jednoho hornického inženýra a opravdu jsem mu záviděl, že dokáže ještě dneska smysluplně vnímat tu politickou realitu. Takže jsem projev pana Lipavského slyšel částečně.

Já se omlouvám, prosím vás vysvětlete mi, když jste tady vzpomínal, že cena té akcie je jeden hongkongský dolar, což je jeden penamský rohlík, případně vyšší cena jeden penamský koláč. Samozřejmě ten penamský koláč je konvertibilní, to znamená, cena na Moravě je třikrát vyšší než v Praze. Takže bych vás chtěl požádat – kterou tedy tu cenu uvádíte? To znamená, jestli tedy konvertibilní rohlík, konvertibilní koblíha, konvertibilní koláč. Já už jsem z toho jaksi trochu zmaten. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Pane poslanče, vzhledem k tomu, že jde o faktickou poznámku, tak jsem vás nechtěl přerušovat, ale ani vy nemluvíte k věci podle rozhodnutí Poslanecké sněmovny. (Smích a potlesk v sále.)

Tak nyní pan kolega Jakub Michálek s faktickou poznámkou, připraví se kolega Žáček, poté kolega Ferjenčík. Máte slovo, pane předsedo, k faktické poznámce.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já budu reagovat na průběh předchozí rozpravy. Chtěl jsem připomenout, že název toho bodu zněl Informace vlády o nákupech zdravotnického materiálu a podílu v soukromých firmách či jiných zvažovaných intervencích. V době, kdy si každý z nás čte v médiích, že se zvažuje intervence ve Smartwings, si myslím, že je to zcela k tématu. Vidím i od kolegů z hnutí ANO, že je tady zájem o tom diskutovat. Já vám to umožním, a tudíž se jako předseda klubu do konce rozpravy k tomuto bodu omluvím, a tudíž moje přednostní právo přejde na kolegu Lipavského. Blahopřeji vám. (Potlesk z pravé strany sálu.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Nyní pan kolega Žáček s faktickou poznámkou, připraví se pan poslanec Ferjenčík. Máte slovo k faktické poznámce, pane poslanče.

Poslanec Pavel Žáček: Děkuji za slovo. Já bych možná připomněl, v jaké fázi pan místopředseda vstoupil kolegu Lipavskému do řeči. Když začal mluvit o čínských investicích, začal mluvit o čínských aktivitách. Já bych se pana místopředsedy jeho vlastním prostřednictvím zeptal, jaký je jeho vztah k Čínské lidové republice. Není náhodou podjatý? Ať nám to vysvětlí. A v tom případě pokud se uzná, že komunistické strany mají třeba nějaké nadstandardní vazby, tak ať se vyloučí z projednávání této akce. Já to, co udělal, беру jako velmi vážný zásah a pokus o cenzuru v Poslanecké sněmovně. (Potlesk z pravé strany sálu.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Nyní pan poslanec Ferjenčík s faktickou poznámkou, připraví se pan poslanec Vácha. Máte slovo k faktické poznámce, pane poslanče.

Poslanec Mikuláš Ferjenčík: Já bych chtěl jenom poprosit pana předsedajícího, aby tady přestal cenzurovat. To je naprosto nehorázný, že v bodě, který se zcela evidentně věnuje nákupům soukromých firem a podílu v nich a intervencí do těch soukromých firem, tady bolševický cenzor odebírá slovo za to, že tady někdo hovoří o nákupu státu soukromých firem! Vždyť to je přece úplně na hlavu postavený. My jsme tady svolali mimořádnou schůzi, abychom se mohli bavit mimo jiné o Smartwings, a vy to tady cenzurujete! Co si to dovolujete, pane Filipe? (Potlesk z pravé strany sálu.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Já jsem zvolil postup podle jednacího řádu a ten jsem dodržel, pane kolego.

Nyní pan kolega Vácha s faktickou poznámkou. Připraví se pan poslanec Ondráček. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec František Vácha: Děkuji za slovo. Já bych se chtěl vyjádřit k tomu procesu, který tady proběhl. Nevím, jestli jsem poslouchal dobře, ale já jsem od vás, pane předsedající, neslyšel, že byste odebral slovo panu Lipavskému. To jste řekl až později. Ale když tady mluvil, tak jste neřekl "odebírám vám slovo". Poté jste navrhl námitku proti postupu předsedajícího, ale nebyl žádný poslanec, nikdo tady nepřišel k mikrofonu a nenavrhl námitku proti postupu předsedajícího. To znamená, vy jste – prostřednictvím vás tedy – vy sám na sebe jste navrhl námitku proti postupu předsedajícího. Už to tady zmiňoval nějaký kolega. Tím pádem každý předsedající by v určitou dobu mohl říct: teď navrhuji námitku proti mému postupu. V tu chvíli by většina ve Sněmovně, to znamená koalice, mohla přerušit daný projednávaný bod. To je první věc, která si myslím, že byla procesně špatně. A proto teď v tuto chvíli navrhuji námitku proti postupu předsedajícího proti tomu, co jste udělal, že jste navrhl námitku proti postupu předsedajícího proti sám sobě (smích v sále), což si myslím, že není správně. To prostě nemůže předsedající udělat. To je první věc.

A druhá věc bych se chtěl zeptat, jestli tedy dále můžeme projednávat v tomto bodu podíl v soukromých firmách, vlastnictví v soukromých firmách, protože to je název tohoto bodu. Tam máme něco a něco. To znamená, my může probírat první část – to je ta informace o nákupech. Pak se ptám, jestli můžeme probírat i tu druhou část, což je podíl v soukromých firmách. Protože jinak by tímto postupem se kdykoli mohl změnit název a směřování dané schůze. Takže to bych chtěl od vás odpověď na tuto moji otázku.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Já odpovím. Podle § 60 (správně 61) zákona o jednacím řádu řečník nesmí být nikým přerušován s výjimkou oprávnění předsedajícího podle § 59 odst. 4 a § 60. To je oprávnění. A já nemohu jinak. Je to moje – ne moje, ale oprávnění toho, kdo předsedá schůzi, aby splnil svou povinnost k tomu, aby vedl řečníka k věci.

Já jsem umožnil, aby tady kolega Michálek zcela jednoznačně přednesl, že byl průvodní dopis. Já jsem řekl, že o něm nevím. Kolega Bartoš to také připomněl. Čili všichni poslanci věděli, o čem hlasujeme. A já s tím nemohu nic jiného dělat. Já jsem nikoho necenzuroval. Já jsem jenom... Každý poslanec má právo jaksi upozornit předsedajícího, že něco dělá špatně. Já jsem byl upozorněn kolegy z jiných politických klubů, že je to mimo téma. Já jsem tedy tomu vyhověl. Upozornil jsem pana Lipavského na to, že nemluví k věci. On pokračoval. A já jsem využil práva předsedajícího k tomu, že jsem mu odebral slovo. On přestal mluvit.

Kolega Michálek použil jiné ustanovení jednacího řádu s tím, že se vzdálil z Poslanecké sněmovny, a kolega Lipavský tedy bude jako místopředseda klubu s přednostním právem. Pravděpodobně tedy využije toho, že bude hovořit dál. Mně vůbec nevádí, že se bude mluvit o Smartwings. Opravdu ne. Já na tom nejsem nijak zainteresován. A jenom respektuji, že každý poslanec má právo tady hovořit a má právo upozornit na to, jestli se postupuje, nebo nepostupuje podle jednacího řádu. Stát se to může každému předsedajícímu. (Hluk a různé reakce v sále.)

Nyní pan kolega Ondráček, pak kolega Lipavský, Richterová a Benda. Všichni s faktickou poznámkou. (Ohlasy v sále, že je potřeba hlasovat námitku.)

Tak dobře. Omlouvám se. Nechám hlasovat o námitce proti postupu předsedajícího, kterou přednesl pan kolega Vácha.

Rozhodneme v hlasování číslo 31. Ptám se, kdo souhlasí s námitkou kolegy Váchy. Kdo je proti? Děkuji vám.

V hlasování číslo 31 z přítomných 112 pro 51 poslanec, proti 6. Návrh nebyl přijat.

Budeme pokračovat. Faktická poznámka pana poslance Zdeňka Ondráčka. (Reakce z pléna. Poslanec Faltýnek se hlásí s přednostním právem.) Já rozumím. Přednostní právo je tady. Ale faktické poznámky se vážou k věci a nemohu je přeskočit. Takže mám faktické poznámky Zdeňka Ondráčka, pana poslance Lipavského, Richterové a Bendy. Máte slovo k faktické poznámce.

Poslanec Zdeněk Ondráček: Děkuji, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, problém může být také v tom, že my řadoví poslanci nevíme. My si přečteme pouze to, co je na té tabuli. Pokud si přečteme, že informace o nákupech zdravotnického materiálu a podílů v soukromých firmách, tak se nedivte, že někteří kolegové nebo kolegyně se domnívají, že mluvíte úplně mimo bod, který je uveden na této tabuli, protože my nevíme, jaké soukromé dopisy posíláte předsedovi Poslanecké sněmovny. To zaprvé.

Zadruhé si dovolím k vystoupení pana kolegy Žáčka. Vážený pane kolego prostřednictvím pana předsedajícího, pokud bychom měli hodnotit, kdo jaké má kde vazby na koho, tak vy byste zde nemohl vystupovat nejméně k třetině bodů. Zameňte si před vlastním prahem! (Potlesk z lavic KSČM.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Pan kolega Lipavský s faktickou poznámkou. Přípraví se paní poslankyně Richterová. S faktickou poznámkou jste přihlášen, pane poslanče. Máte slovo.

Poslanec Jan Lipavský: Vážený pane předsedající, chtěl bych vás tímto požádat, abyste předal předsedání schůze někomu jinému. Děkuju.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: O tom rozhoduje předseda Poslanecké sněmovny, o tom nerozhodují já. Já jsem hlasováním získal důvěru ke svému postupu, takže budu pokračovat dál v řízení schůze až do vyčerpání času, pro který jsem byl určen.

Nyní paní poslankyně Richterová. Přípraví se Marek Benda. Máte slovo k faktické poznámce, paní poslankyně.

Poslankyně Olga Richterová: Já bych chtěla fakticky připomenout – děkuji za slovo – jakým dvojím metrem pan předsedající měří. Když jsem tady ve čtvrtek 5. března interpelovala pana předsedu vlády... (Reakce z pléna.) Ano, podle jednacího řádu, to je možné. Ale je to správné, že pan předseda vlády vůbec neodpovídal na moji otázku týkající se invalidních důchodců a říkal si úplně, co chtěl? A vy, pane předsedající prostřednictvím vás, jste ho úplně nechal čtyři minuty hovořit zcela od tématu. Jenom bych ráda připomněla, že tímto metrem měříte. A i já se domnívám, že by bylo velmi vhodné, abyste předal předsedání. (Potlesk z lavic Pirátů.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Paní kolegyně, stejně jako předseda vlády a jiní, kteří mají přednostní právo, mohou mluvit k čemukoli. (Reakce z pléna, že šlo o interpelace.)

Pan kolega Benda. Omlouvám se. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Marek Benda: Vážený pane předsedající, vážené dámy, vážení pánové, já jsem do toho skoro ani nechtěl vstupovat. Ale myslím, že tady je přesně vidět, že bohužel neschopnost uznat svoji chybu podpořená vládní většinou vede jenom k tomu, že máme o čtyřicet minut déle, a nakonec se stejně to, co pan kolega Lipavský chtěl říct, dozvíme. Kdyby pan místopředseda na začátku uznal ano, nedočel jsem si bod – to se stane každému, může se to přece stát – tak jsme mohli pokračovat. A takhle z toho máme naprostý guláš. Myslím, že zbytečně. Zamyslete se občas nad tím, za jakou cenu si chcete tady prosazovat většinu. (Potlesk z celé pravé strany sálu.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Nyní s faktickou poznámkou pan předseda klubu hnutí ANO Jaroslav Faltýnek.

Poslanec Jaroslav Faltýnek: Kolegyně, kolegové, všem se omlouvám za svůj návrh, který přednesu, jak panu předsedovi Filipovi, tak ostatním kolegům. Ale já bych moc poprosil, abychom tu atmosféru trochu zklidnili. My na to potřebujeme přestávku do 19 hodin. Děkuju moc. Děkuju.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. V tom případě vyhlásím přestávku do 19 hodin na poradu klubu hnutí ANO.

(Jednání přerušeno v 18.40 hodin.)

(Jednání pokračovalo v 19.00 hodin.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, je 19.00 a budeme pokračovat v této schůzi. V tuto chvíli mám přihlášky čtyř faktických poznámek. Tu první měl pan poslanec Hájek. Nevidím ho, že by byl v sále. Druhou měl pan poslanec Žáček, už se jí vzdává. Pan poslanec Profant, také stahuje. Pan poslanec Vácha měl faktickou poznámku.

Poslanec František Vácha: Děkuji za slovo. Nejsem si úplně jistý, jestli je to faktická poznámka, nicméně reaguji na předchozí rozpravu a ptám se vás, jak vnímáte název toho bodu, jestli dovolíte i obyčejným poslancům bez přednostního práva vyjadřovat se k podílu v soukromých firmách. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Já jsem se seznámil s tím dopisem a žádostí Pirátské strany a umožním vystoupení i k tomuto tématu. (Potlesk z lavic Pirátů.) Takže v tom případě pan Lipavský je přihlášen do rozpravy.

Poslanec Jan Lipavský: Vážený pane předsedající, děkuji za slovo. Než nastala procedurální šarvátka, tak jsem končil informací, která říkala, že 62,4 % společnosti

Smartwings a jejich akcií je v konečném důsledku ovládáno společnostmi založenými v daňových rájích či zemích, jejichž jurisdikce jsou používány pro tzv. optimalizaci daňových odvodů, a to jsou společnosti Hengxin Enterprises Limited, to je ta čínská strana, NEVILLE Investments a JADA Investments, to je strana Unimex Group. A já v této souvislosti nemohu nepřipomenout výroky, které zazněly na 61. schůzi Poslanecké sněmovny 16. 10. 2017. Schůze se tehdy jmenovala Posouzení podpisu Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky pod memorandem s australskými těžaři k těžbě lithia na svrchovaném území České republiky.

Ano, správně, připomínám kauzu Lithium.

Co tehdy zaznělo od poslanců na adresu společnosti European Metals Holdings, australsko-americké společnosti? Tak například pan poslanec Hájek z hnutí ANO říká, že ta firma má sídlo na Britských Panenských ostrovech, tzn. v daňovém ráji, kde je nulová daň ze zisku. Občané by se rovněž nedozvěděli, že akcionáři této australské společnosti jsou ve velké míře anonymní. – Líbí se mi tento protikorupční přístup.

Místopředseda Sněmovny Vojtěch Filip tehdy pronesl: A vy uzavřete memorandum, promiňte mi, v rozporu se zákonem o nakládání s majetkem České republiky, tak jak vám ukládá český právní řád, ale dokonce s dceřinou firmou, která se tváří jako australská, která je registrovaná na Panenských ostrovech a která si na to objedná speciální firmu, která zakrývá skutečné vlastníky. Vy si myslíte, že to je balamucení? My naopak chceme, abyste to rozkryli.

A to nejlepší nakonec. Tehdy řadový poslanec, dnes premiér České republiky Andrej Babiš: Tahle firma, která sídlí – teď jsme se čerstvě dozvěděli – na Britských Panenských ostrovech, nemá s Českou republikou vůbec nic společného. Je to schránková firma, která nikdy netěžila lithium. Takže já jsem se jenom ptal pana Havlíčka – tehdejší ministr průmyslu a obchodu za ČSSD – na jednoduché otázky, proč podepsal memorandum s touthle firmou. Ta firma nikdy netěžila, je to schránková firma, stále se tam mění majitelé, akcionáři, a vykázala ztrátu 8,5 milionu dolarů od založení. Jo? Takže je to samozřejmě firma, která je transparentní. – Asi v hlase tehdy zněla ironie, tipuji podle kontextu.

Ještě cituji pana dnešního premiéra: Takže já jenom říkám, proč nám pan ministr Havlíček neodpoví na tyhle otázky. Já znovu opakuji, že ta firma, australská nebo britskopanensko-virginská, nemá s Českou republikou nic společného. Oni přece nemají žádnou licenci. Já o tom nevím. Nebo necht' pan Havlíček řekne, že mají ještě nějaký jiný papír. – Ty výroky jsou naprosto kouzelné a jako přes kopírák se hodí na dnešní situaci ke Smartwings.

Takže já se ptám vlády, jestli jim přijde v pořádku, že základní kapitál společnosti Rainbow, to je ten poloviční vlastník té čínské části, 49,9 %, jestli základní kapitál ve výši 12 korun odpovídá pozici významného akcionáře leteckého dopravce, o němž vláda místy tvrdí, že je strategický a národní, a tyhle přívlastky k tomu používá i velice proměnlivě. Někdy je, někdy není. Pokud je uvedený údaj účetní, že jsem říkal, že je Rainbow zadlužený, tak jestli se vláda domnívá, že je namístě zachraňovat Smartwings, jehož významný akcionář, poloviční, vykazuje ve svém účetnictví obrovský dluh. Jestli chce zachraňovat opravdu podnik, který je ovládán skrze daňové

ráže, založený offshorovými společnostmi, a jestli taková firma má být recipientem státní finanční podpory hrazené českými daňovými poplatníky.

Těž představitelé vlády a čeští akcionáři Smartwings při té své vehementní kampani za poskytnutí finanční pomoci argumentují tím, že v řadě zemí přistoupily vlády jako k podobným, obdobným situacím, kde se jedná o vlajkové národní dopravce, tak jestli opravdu mají pocit, že společnosti Lufthansa, KLM, Finnair, LOT či Alitalia mají také podobnou neprůhlednou a obskurní vlastnickou strukturu, tak jak vykazuje společnost, o které zde hovořím. Jestli vládě opravdu přijde ospravedlnitelné, aby čeští daňoví poplatníci, kteří jsou zatíženi placením vysokých daní, podléhají systému EET, kontrolních daňových hlášení, jsou často objektem nedůvodných represí a šikany ze strany české daňové správy, svými daněmi platili takovéhle dobrodružství. A jestli jí přijde, že je ospravedlnitelné, aby čeští daňoví poplatníci platili záchranu čínské společnosti Rainbow, jejímž vlastníkem je dle pana Tvrdíka CITIC Group Corporation a o němž on v tom tweetu uvedl, že se jedná o jeden z největších čínských státních konglomerátů firem. A kterého zastupuje čínské ministerstvo financí.

Takže to je velká baterie dotazů, kterou mám na vládu v té věci.

Můj projev měl nějakou strukturu, než byl přerušen. Hovořil jsem o nepřehledné majetkové struktuře, hovořil jsem o tom, že informace jsou dodávány netransparentně.

A další klíčový fakt, který bych chtěl zdůraznit, je, že Smartwings jsou sice významným přepravcem, nikoliv však strategickým, ani národním. Operují relativně malou flotilu letadel. Prostě když se to porovná, např. to, co má polský LOT, nebo to, co má Lufthansa, Austrian Airlines, to jsou úplně jiná čísla. A hlavně význam těch společností je úplně jiný. Tyto společnosti mají centrální dopravní hub, kde se dá přestoupit a někam letět. Takhle Praha nefunguje, takhle Smartwings nefunguje pro Prahu. I když je pravda, že je pro pražské letiště významným klientem.

Co se týče toho národního dopravce, tak to by dávalo smysl, kdyby ta společnost létala z Prahy do Ostravy, z Prahy do Karlových Varů, do Brna a zpátky a v Praze jste mohli zase někam letět dál. Žádné takové lety provozovány nejsou. Dokonce do Ostravy teď létá LOT. Smartwings provozuje minimální počet linkových letů, pět destinací v Rusku a zbytek jsou sice linkové lety, ale do dovolenkových destinací typu Hurgady či řeckých ostrovů, převážně, 78 % toho tvoří letní sezóna. A potom samozřejmě to není jenom z Prahy, ale je to také z Varšavy, Paříže, Budapešti atd. Bylo mi oponováno, že se může jednat o strategickou firmu, protože se ve strategických dokumentech České republiky, ve vládním koncepčním dokumentu Koncepce letecké dopravy pro období 2016 až 2020, uvádí následující: Vzhledem ke strategickému významu obchodní letecké dopravy... a tak dále z pohledu České republiky bude potřebné podporovat existenci vyvážené struktury českých leteckých dopravců... a tak dále.

A já se ptám, jestli tohle má tedy sloužit jako ta argumentace, proč je Smartwings strategický podnik. Protože tam je napsáno českých společností, ne čínských, ne nizozemských, ne z Britských Panenských ostrovů. Strategický podnik je takový,

který je nenahraditelný, například infrastruktura elektřiny, vody. Umím si představit, že se bude hovořit o opravdu velkých společnostech, jako je Lufthansa nebo Air France. Jak jsem říkal, Smartwings jsou aerolinky do dovolenkových destinací. Takže lze se důvodně domnívat, že hospodářská krize bude probíhat, a

především letectví je v bezprecedentní letecké krizi, a že prostě poptávka jak po dovolených, tak i po létání prostě poklesne.

Národní letecký dopravce. Smartwings ani ČSA nejsou národním leteckým dopravcem. Smartwings jím nikdy nebyly. Vždycky to byl ten low cost na dovolenou. ČSA byly dříve vlajkovým a národním dopravcem a byly tou vizitkou, ale po totálních redukcích flotily, destinací, počtu zaměstnanců, které provedli současní majitelé, mohli bychom to označit za éru Šimáněho, prostě vykazují znaky malých aerolinií, já si dovolím říct, rozvojových zemí. Navíc sám pan Šimáně nedávno v rozhovoru řekl, že ČSA národním vlajkovým dopravcem již nejsou, neboť koncept národních aerolinií státu je již dávno překonán. A i kdybych měl přistoupit na argumentaci, že Smartwings jsou strategickým podnikem, tak se ptám vlády, jak je možné, že je tedy z poloviny vlastněn Čínskou lidovou republikou skrze nepřehlednou strukturu na Britských Panenských ostrovech? Jak je možné, že ta společnost – a tady si dovolím tedy odcitovat část faktů, protože to je naprosto, naprosto zásadní.

Akcionář Smartwings, společnost Rainbow, je také stoprocentním akcionářem CITIC Europe Holding. Místopředsedou představenstva posledně jmenované společnosti je soudruh Ču Kao-ming, jenž je členem Podnikového výboru Komunistické strany Číny v CITIC Group Corporation a CITIC Limited a zástupcem generálního ředitele v CITIC Limited. Předsedou představenstva CITIC Europe Holding a. s. je soudruh Chaj Chua-siang – pardon za tu výslovnost, omlouvám se – který je předsedou dozorčí rady a zástupcem tajemníka Podnikového výboru Komunistické strany Číny v CITIC Group Corporation.

Je obecně známo, že CITIC Group Corporation coby největší čínský státní průmyslově-finanční konglomerát je úzce napojen na nejvyšší patra Ústředního výboru Komunistické strany Číny, slouží pro krytí vlivových operací čínských zpravodajských služeb ve světě a je napojen na vedení Čínské lidové armády. Ostatně i postavení shora uvedených soudruhů Komunistické strany Číny ve zmíněných korporátních orgánech společností spadajících do probíraného konglomerátu je samo o sobě vypovídající.

Takže pokud je opravdu Smartwings strategická firma, nebo měla by být, pokud by platila ta hypotéza, tak já se ptám, jak to, že k tomu vláda nechala dopustit. A jenom připomenu, že poslední podíl ČSA byl prodán společnosti Smartwings, tehdy už se to asi, tuším, jmenovalo Travel Service, za éry ministra financí, kdy ten byl pan Andrej Babiš. Do dneška nevíme, za kolik to bylo prodáno. Spekuluje se, že cena byla poměrně, poměrně nízká. Takže to by šlo považovat za fatální selhání vlády České republiky při ochraně bezpečnostních zájmů našeho státu.

Na závěr. Aby to nebylo jenom čistě negativní, že něco nechceme, něco nechceme. My si samozřejmě uvědomujeme, že bude ekonomická krize, že letecké

odvětví prochází hlubokou krizí, že je potřeba nějak pomoci ze státu. Ten svět se změnil a není vhodné ze sentimentu držet při životě podniky, které prostě dříve byly užitečné, ale v novém světě po krizi nebudou nějakou dobu fungovat. Zatímco když byla ta umělá opatření, tak trhy nefungovaly a nebyly dobrým ukazatelem toho, která firma bude společensky prospěšná, nebo ne. Ale nyní musíme opět ty volné trhy využívat více a více.

Takže já bych ocenil, aby nám MPO, Ministerstvo průmyslu a obchodu, představilo ucelenou informaci o tom, jaká je situace v českém letectví, v českém leteckém průmyslu. Jak je tou koronavirovou krizí zasaženo, protože jak už jsem říkal, celé letectví prochází řadou problémů, a co jsou ty nejnvýhodnější scénáře na jeho pomoci. Pokud by například hrozilo to, že se z Prahy nedostanete do světa, což věřím a uznávám, že je strategický zájem České republiky, aby občané mohli cestovat po celém světě, tak ať se vypíšou programy na tzv. rozlítání těch klíčových linek. To je podobné, jako když si kraje platí osobní dopravu do nějakých odlehlejších, méně lukrativních částí. Nemám s tím žádný problém, ale do takového programu se může přihlásit libovolná letecká společnost.

Pokud by například bylo ohroženo pražské letiště, které je stoprocentně vlastněno českým státem, ovládáno skrze Ministerstvo financí, tak ať vláda garantuje nějakou finanční stabilitu letišti. Já jsem zaznamenal, že už oznámilo nějaké úspory, a já věřím, že kdyby došlo na nějaké větší problémy, tak že se o něj vláda postará. Pokud bude hrozit, že budou některé velice specifické firmy, které hrají klíčové úlohy, ohroženy, řekněme, teoretickou insolvencí nebo pádem toho Smartwings, například letecký simulátor provozovaný na Řízení leteckého provozu, opět vlastněný státem, tak ať tam stát pošle nějaké peníze, ať se ta situace řeší. Nebránil bych se tomu, aby stát odkoupil ochrannou známku ČSA a spolu s tím i práva na lety do Ruské federace, které jsou založeny v bilaterálním ujednání mezi Českou republikou a Ruskou federací.

Nic z toho vláda neudělala. Máme pouze mediální vyjádření, rozhovory s panem vicepremiérem Karlem Havlíčkem a nějaké další rozhovory s paní ministryní financí Schillerovou, vicepremiérkou, a také se k tomu vyjadřoval pan premiér.

Dámy a pánové, já si uvědomuji, že jsem mluvil o něco déle. Ještě se nám to protáhlo o obstrukci ze strany pana předsedajícího. Uvědomuji si, že tato kauza má celou řadu nemravných a sporných bodů, takže já jenom velmi stručně shrnu. Já bych poprosil, aby ty komentáře z pléna nezaznívaly tak hlasitě. Děkuji.

Tři body: Za žádných okolností nejde považovat Smartwings za strategickou či národní firmu. Strategické společnosti jsou takové, které zajišťující služby, které nelze nahradit. Za druhé. Vlastnická struktura této společnosti je zcela netransparentní. Nevíme, kdo by čerpal ty peníze, a nitky vedou do nechvalně proslulých daňových rájů. A proti těm se hlasitě čelní představitelé hnutí ANO v kauze lithium vymezovali, ale také představitelé KSČM.

A já se domnívám, že by současní akcionáři, například pan Šimáně či čínské ministerstvo financí měli dát vlastní prostředky na záchranu této společnosti. A pokud

je tam investovat nechtějí, tak ani nevidím důvod, proč by k tomu měli nutit daňové poplatníky. Opět připomínám, jde až o částku 2,5 miliardy korun.

Děkuji za pozornost.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Přečtu omluvy. Omlouvá se pan poslanec Marek Výborný od 19. hodin do konce jednacího dne z pracovních důvodů a omlouvá se pan poslanec Koten do konce dnešního jednacího dne z pracovních důvodů. V tuto chvíli... Prosím, do rozpravy.

Poslanec Lukáš Černožský: Děkuji za slovo. Mé dotazy budou směřovány stěžejně asi k panu ministrovi zdravotnictví, protože pana ministra vnitra tady nemáme.

Já jsem si procházel to, co jste v minulosti tady říkal na půdě Poslanecké sněmovny, a procházel jsem si ještě i informace, které poskytoval právě předseda Státních hmotných rezerv, pan Švagr. A on informoval o tom, že již v únoru dostali požadavek na nákup 200 tisíc respirátorů, s tím, že následně vy jste tento požadavek zrušil, protože vláda rozhodla o centralizaci nákupů. Já jsem si dohledával usnesení, která se toho dotýkala, což pravděpodobně bylo asi to březnové, na které jste se odkazoval v rámci řeči zde.

Já jsem se jenom chtěl zeptat, proč jste nepostupovali v součinnosti s Ministerstvem vnitra, protože... případně nenechali ten nákup, když už to tedy bylo rozjeto, bylo rozjeto i výběrové řízení, proč to nezůstalo tedy na té Správě hmotných rezerv? A hlavně, proč jste nakupovali jako dvě ministerstva?

Už tady na to upozorňoval pan poslanec Kaňkovský. Kdybyste nechali na Ministerstvu vnitra, aby vám sehnalo ty respirátory, tak jste se mohli soustředit na boj s tou pandemií. Vy jste tady dokonce zmiňoval na jednání Sněmovny – konkrétně vás budu citovat: Ministerstvo v tomto směru na základě usnesení vlády vytvořilo operativně nákupní tým. – Z čehož mně vychází, že vy jste vlastně do té doby ten nákupní tým vůbec neměl. Tak jestli by v tu chvíli nebylo výrazně efektivnější nechat to na tom Ministerstvu vnitra a na Správě hmotných rezerv. A podle toho materiálu vy jste byli jako ministerstvo předkladateli – předkladatelem je tam uvedeno Ministerstvo zdravotnictví. Nevím, jestli se cestou nezměnila v rámci toho usnesení, ale tam je uvedeno, že to budete nakupovat vy. Tak co vás vedlo k tomu, že jste centralizovali ten nákup pod sebe, což mi vyplývá z toho materiálu, nebo zdali to bylo změněno až na vládě, tak tedy kdo případně navrhl tohle rozdělení. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. A pan ministr chce odpovědět na položené otázky. Prosím, máte slovo.

Ministr zdravotnictví ČR Adam Vojtěch: Děkuji za slovo, vážený pane předsedo. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, já budu reagovat a dovolím si reagovat i na to, co už tu před nějakým časem říkal pan poslanec Bartoš.

Pokud jde o to rozhodnutí, bylo to rozhodnutí vlády. Prvotně skutečně vláda rozhodla, že Ministerstvo zdravotnictví bude nakupovat centrálně ochranné prostředky. Asi vzhledem k tomu, že jsme Ministerstvo zdravotnictví, tak že budeme skutečně nakupovat primárně pro resort zdravotnictví. Takto to bylo rozhodnuto. Stejně tak vláda rozhodla, že nebude pokračovat ta původní zakázka, kterou by v té době ani nebylo možné vysoutěžít v řádu nějakého krátkého času, protože ještě nebyl vyhlášen nouzový stav a pravděpodobně by došlo k tomu, že bychom se se Správou státních hmotných rezerv přetahovali na společném trhu o ty respirátory. Takže v tomto kontextu vláda rozhodla, že to bude řešit Ministerstvo zdravotnictví. Prvně ještě před vyhlášením nouzového stavu vláda rozhodla o vyhlášení jednacího řízení bez uveřejnění podle zákona o zadávání veřejných zakázek, tzn. byla zcela otevřená výzva, do které se mohl zapojit jakýkoli subjekt. Já jsem tady, myslím, už na plénu hovořil o tom, kolik subjektů se reálně zapojilo, jaká byla situace tehdy na trhu, že tady nebyly stovky subjektů, které by byly připraveny dodávat ochranné prostředky v té době, ale bylo jich tuším nějakých sedm osm, těch, které vyráběly roušky nebo respirátory, zejména tedy FFP3, protože FFP2 se u nás fakticky nevyrábí. Takže v té době to byl skutečně první impulz, první zakázka. A následně byl vyhlášen nouzový stav. Ale bylo to prvně Ministerstvo zdravotnictví, které samostatně nakupovalo ochranné prostředky, a primárně samozřejmě pro naše nemocnice. To byla hlavně ta debata na začátku, kdy jsme ještě nevěděli, jaký vlastně bude mít rozsah ta pandemie a jakým způsobem bude obrovská ta poptávka nejenom ve zdravotnictví, ale pak následně i v obchodu, v průmyslu, řidiči atd. Ale my jsme hlavně měli za úkol ochránit naše zdravotníky v nemocnicích, které jsou pod Ministerstvem zdravotnictví, to jsou ty přímo řízené, jako je Bulovka, která měla největší počet covid pozitivních pacientů, Svatá Anna atd. Takže proto se rozhodlo o Ministerstvu zdravotnictví.

Následně samozřejmě vzhledem k tomu, že byla složitá situace, a to je zkrátka objektivní fakt, už jsme to tady řešili, přišlo Ministerstvo vnitra s tím, že má své kontakty v Číně přes pana Tvrdíka, že je schopno zajistit tímto způsobem ochranné prostředky, tak jsme si to rozdělili, že my budeme zajišťovat pro naše nemocnice, tak to vláda rozhodla, tzn. budeme zajišťovat pro ty páteřní nemocnice našeho systému, které jsou přímo zřizovány Ministerstvem zdravotnictví, a my za ně neseme svou odpovědnost, a chtěli jsme zajistit ochranu zdravotníků v těchto klíčových nemocnicích, a zbytek, zejména krajská zařízení, ale samozřejmě i mimo zdravotnické obory v oblasti průmyslu apod. že bude zajišťovat Ministerstvo vnitra. Je otázka samozřejmě, můžeme do budoucna diskutovat, jestli to bylo správné rozhodnutí, nebo ne, ale my jsme se v tomto směru zhostili naší pozice jakožto zřizovatele klíčových státních nemocnic, které jsme měli takto zásobovat, stejně tak jako krajské hygienické stanice, které zřizujeme, apod. Takže, řekněme, měli jsme odpovědnost za naše nemocnice. Takže tolik jenom k tomu, proč a jaká byla tehdy ona geneze. Dnes zpětně se to nějakým způsobem může hodnotit, ale tehdy to bylo vedeno touto myšlenkou.

Já bych tedy ještě možná reagoval rád na pana poslance Bartoše, protože on tady zase opakoval ty věci, které jsem už stokrát vyvracel, že zkrátka tak nejsou, a opakoval tady o nějakých 310 milionech pro firmu Recea a De Sol investment. Já

jsem opakovaně, stokrát říkal, že ty objednávky byly zrušeny. A ne na základě toho, že bychom se řídili podle investigativců od Pirátů nebo podle nějaké analytické komise od Pirátů, ale na základě toho, že prostě ty firmy dodaly nekvalitní výrobky. A my jsme jasně řekli, že platíme po dodání. Tím pádem samozřejmě pokud neprošly testy, a my jsme testovali veškeré dodávky, a myslím si, že to je tak správně, tak jsme zkrátka ty dodávky zrušili.

A já bych ještě tady znovu chtěl zdůraznit jednu věc, která kolovala v médiích, a bylo by dobře ji uvést na pravou míru – jak je to s těmi certifikáty. Jestli jsme potřebovali certifikáty, nebo jsme nepotřebovali certifikáty. A já říkám, že jsme certifikáty nepotřebovali, a opírám se v tomto směru o doporučení Evropské komise, které potvrdila i Česká obchodní inspekce jako regulátor trhu, která říká, že pokud stát – protože to nebyl problém jenom České republiky, to byl problém celé Evropy, protože celá Evropa byla závislá prakticky na dodávkách z Číny nebo ze třetích zemí, protože u nás v Evropě není ta produkce taková – takže jasně Evropská komise řekla, že pokud je to centrální nákup organizovaný státem, pokud jsou to dodávky pro zdravotnictví, pokud probíhá testování kvality těch výrobků, tak v takovém případě je možné výrobky uvádět na trh, aniž by bylo nutné ověřovat tyto certifikáty. Toto potvrdila i Česká obchodní inspekce a je to doporučení Evropské komise, protože ten problém byl širší, i v jiných zemích. Takže jenom ať uvedeme na pravou míru tu debatu o certifikátech. Ty certifikáty jsme vyžadovali z nějaké dobré praxe předběžné opatrnosti, ale reálně je zkrátka nepotřebujeme, protože tady platí ono doporučení Evropské komise. Takže jenom ať uvedeme skutečně na pravou míru tu debatu o certifikátech. A já myslím, že i Piráti to velmi dobře vědí, jak je ta regulace nastavena. Takže tolik jenom k tomu.

A pokud jde o ty ceny, to jsem opět také několikrát tady vysvětloval, jak jsme na tom jako Ministerstvo zdravotnictví, kde jsme nakupovali. A srovnávat Ministerstvo zdravotnictví s Ministerstvem vnitra zásadně dnes nejde, protože Ministerstvo vnitra nakupovalo, ano, přes své kontakty v Číně, a nechci to nikterak hodnotit, prostě bylo to tak, byla taková doba. My jsme nakupovali na standardním trhu v České republice – v České republice – od českých firem, které samozřejmě nám ty výrobky dodávaly, a to je úplně jiná situace. A když si srovnáme ceny na českém trhu a srovnáme si je, já jsem vám to říkal už také jednou, prostřednictvím pana předsedajícího pane předsedo Bartoši, ať se podíváte do registru smluv, jak jsme na tom v porovnání s jinými veřejnými subjekty, městy, kraji, obcemi, nemocnicemi, které nakupovaly, atd., tak z toho reálně vyplývá – my tu analýzu máme, určitě ji zveřejníme, myslím, že jsme ji už poskytli i Hlídači státu – že Ministerstvo zdravotnictví v tom váženém průměru cen nakupovalo za podprůměrné ceny, pokud jde o trh, pokud jde o srovnání s ostatními veřejnoprávními subjekty. Konkrétně respirátory FFP3 vážený průměr na trhu podle objednávek z registru smluv 223,39 koruny, Ministerstvo zdravotnictví vážený průměr cen respirátorů FFP3 148 korun, respirátory FFP2 vážený průměr cen na trhu 106,56 koruny, vážený průměr Ministerstva zdravotnictví 82,54 koruny. To jsou jasná data na základě skutečných cen Ministerstva zdravotnictví v porovnání s tím, s čím se můžeme porovnávat, nikoliv s tím, pokud se nakupovalo někde přímo skrze kontakty v Číně, ale pokud se nakupovalo na standardním trhu v České

republiky od různých dodavatelů těchto ochranných prostředků. Můžeme tady hovořit i o těch dalších, ale ty respirátory přece jenom byly těmi hlavními.

Takže tolik jen abychom uvedli skutečně do kontextu cenovou hladinu. Jak tady ty ceny skákaly, o tom jsem také hovořil. Ukázal jsem tady ty grafy, to je jasně dohledatelné, jak se ceny měnily o stovky procent během nejkrizovějších dní v průběhu března a dubna. Tady neexistovala žádná cena v čase a místě obvyklá. Neexistovala tady žádná tržní cena v čase a místě obvyklá. To je prostě holý fakt a to jednoznačně prokážeme i vůči jakýmkoliv kontrolním orgánům. NKÚ zahájil kontrolu 1. června. My s nimi budeme spolupracovat. Nemáme s nimi jakýkoliv problém, máme zcela čisté svědomí, postupovali jsme, jak jsme nejlépe mohli. Takže tolik jenom abych znovu zopakoval to, co jsem tady už opakoval několikrát, a uvedl na pravou míru to, o čem tady hovořil pan poslanec Bartoš. Já myslím, že on to také velmi dobře ví, ale zkouší to takto postavit, že bylo něco netransparentního, něco nekalého, předraženého – certifikáty a podobně. Zkrátka to tak není. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Do rozpravy? Prosím, máte slovo.

Poslanec Lukáš Černošský: Já bych dal ještě doplňující otázku. Vy jste říkal, že je to operativně zřízený tým. Zdali si budete ten tým nechávat? Protože pokud by přišla druhá vlna, nebo nedej bože nějaká jiná nemoc, zdali byste si zase ad hoc nemusel vybírat nějaký takový tým, zdali nebude efektivnější, když vláda vytvoří jedno nákupní místo a vy už potom nebudete muset jako ministr zdravotnictví řešit nákupy ochranných pomůcek. Zdali nebude efektivnější, když to bude Ministerstvo vnitra a Správa hmotných rezerv, protože ti lidé, které máte teď, už tam třeba za rok nemusí být, najdou si nějaká jiná místa, kdyby se to vrátilo.

Další věc – ale to tady už trošku chybí paní ministryně práce a sociálních věcí, pod kterou to patří – kde se vlastně testují a certifikují ochranné pomůcky? Protože pokud byly články, které byly, správné, tak ochranné pomůcky se u nás testovaly tak, že je přilepili figurině na obličej. Zdali v tomto vláda bude nějakým způsobem postupovat, abychom to měli jednotně certifikované, to je to, co tady asi připomínali, protože si nedokážu představit, že by lékař přišel do nemocnice, přilepil si ochrannou masku na obličej a pak si ji večer strhával. Protože tímto způsobem oni to opravdu, i podle novinářů, i tedy podle vyjádření ústavu, řeší, že buďto to přilepí izolepou, anebo nějakým jiným způsobem. Protože pokud to takhle neudělali, tak většina respirátorů nesplňovala podmínky, které měly, což naopak by právě ta evropská certifikace měla splňovat. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Do rozpravy se hlásí pan ministr. Máme z toho takové menší interpelace. Prosím, máte slovo.

Ministr zdravotnictví ČR Adam Vojtěch: Já rád odpovím. Já skutečně nemám problém s tím cokoliv v tomto směru odpovědět.

Ten první dotaz. Je pravdou, že jsme vytvořili nákupní tým prakticky přes noc. A je pravdou, že ministerstvo v tomto směru nemělo žádnou takovou zkušenost. My jsme nikdy nenakupovali takto masivně desítky milionů kusů ochranných prostředků, jakéhokoliv materiálu. Vždy to bylo na nemocnicích. U nás ten systém je postaven tak, že nakupují nemocnice, případně se nemocnice spojí dohromady, ale situace byla krizová, takže jsme vytvořili takto operativně prakticky přes noc tým z úředníků Ministerstva zdravotnictví, z různých lidí z nemocnic, které zřizujeme, byli tam lidé z Ministerstva zahraničních věcí, byli tam lidé z Úřadu vlády, byl to skutečně tým asi 41 lidí, kteří pracovali skutečně dnem i nocí, volali do všech států světa, sháněli ochranné prostředky z Malajsie, z Číny, z Jižní Ameriky a tak dále. Těch dodávek byla celá řada. Situace byla velmi kritická. A my určitě už nechceme nakupovat ani roušku po té zkušenosti, kterou máme. Skutečně já už nebudu nakupovat ani roušku, ani nic. My jsme ukončili nákup k 30. 4. Určitě pokud já budu ministr, nic nakupovat nebudu.

Myslím si, že dnes jsme v jiné situaci. Vláda zadala Správě státních hmotných rezerv, aby vytvořila zásoby, které jsou velmi masivní, v milionech kusů ochranných prostředků, a to si myslím, že je to řešení, tak abychom byli připraveni na nějakou případně druhou vlnu nebo jakoukoliv epidemii. Takže tým na Ministerstvu zdravotnictví už je určitě rozpuštěn a určitě nic nakupovat nebude. A pokud tedy mám informace od kolegů z Ministerstva vnitra, tak ani jejich zájem nakupovat není příliš velký. Takže si myslím, že dnes je jiná situace, máme tu zkušenost. Správa státních hmotných rezerv navyšuje rezervy a myslím si, že v tomto směru je to nejlepší řešení. Ale je to na základě zkušenosti, kterou jsme zkrátka předtím neměli, bohužel.

Ještě byl nějaký dotaz? (Poslanec Černošský upřesňuje mimo mikrofon.) Pardon, já se omlouvám. Pokud jde o to testování, to se musíte skutečně zeptat na Výzkumném ústavu bezpečnosti práce. To je u nás v České republice jediná certifikovaná laboratoř, která může dát razítko na to, jestli ten výrobek splňuje dané evropské normy, nebo nikoliv. Já věřím tomu, že to dělají tak, jak to dělat mají, že pro to mají veškeré předpoklady a skutečně jsou jediní, kteří mohou autoritativně říci, jestli výrobek splňuje dané parametry, zejména je tedy klíčová filtrační účinnost, to znamená 95 až 98,9 % filtrační účinnost respirátorů FFP2, 99 % a výše FFP3. A my jsme takto postupovali. Každou dodávku jsme nechávali testovat, každou šarži a v tomto směru jsme vycházeli z dat, která jsme dostali v rámci daného testování.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. S přednostním právem pan předseda Stanjura.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Hezký večer. Poslouchal jsem pana ministra v několika jeho posledních vystoupeních. Teď to nechci parafrázovat, ale vlastně řekl, že s nákupy bylo všechno v pohodě.

Pane ministře, tak potom s klidným svědomím můžete v příštím bodě hlasovat pro zřízení vyšetřovací komise, protože ta vám dá bezesporu za pravdu, pokud jste si tak jistý. A určitě by to pro vás bylo cenné v politickém souboji. A stejně tak vás

vyzývám, abyste svým vlivem, který bezesporu máte na svůj poslanecký klub, zařídil, aby vás jako jeden muž a jedna žena podpořili v tom, abychom vyšetřovací komisi zřídili, protože pokud jste si tak jistý, jak máte všechno v pohodě a měli jste všechno v pohodě, tak výsledek jednání vyšetřovací komise je taky jasný. My si tak zdaleka jistí nejsme, ale já osobně si nejsem jistý, že to tak nebylo. Nebudu tvrdit, že tam jsou problémy, o kterých dneska vím, znám zprávy z médií a jediné, jak se dobrat k tomu, jestli máte pravdu vy, nebo někdo jiný, je, že to naši kolegové, kteří by případně byli členy této komise, prověří a podají nám závěrečnou zprávu. Takže vás vyzývám, abyste to podpořil. A to je málo, jeden hlas je málo, abyste současně svým velkým vlivem jako ministr přesvědčil své kolegyně a kolegy, aby to podpořili taky. Jinak se vašim slovům prostě nedá věřit. Jinak jste sám sobě vyšetřovatelem, soudcem, dal jste si rozhršení. Napište si: Adam Vojtěch dělá všechno dobře. Kdo to prověřil? Adam Vojtěch. Kdo to podepsal? Adam Vojtěch. Data si tam doplňme. To si myslím, že není úplně běžný systém kontroly.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Pan ministr do rozpravy.

Ministr zdravotnictví ČR Adam Vojtěch: Děkuji za slovo, vážený pane předsedo. Tak to je přesně ono, co řekl pan Stanjura. On tam zmínil, že je to férové v politickém souboji. Myslím, že něco takového řekl: v politickém souboji. Protože to už jasně předpokládá, že to bude politický souboj, že na vyšetřovací komisi se povede politický souboj koalice – opozice. Opozice bude mít každý týden tiskové konference. Už v těch vyjádřeních, která tady slyšíme, je jasně vidět ta naprostá předpojatost – tady nakupovali šestkrát draž, tady šestkrát levněji – aniž by vůbec o tom kdokoliv z vás cokoliv do detailu věděl. Vychází z mediálních zpráv. Takže to bude ten politický souboj a ten já odmítám. Prvního června tohoto roku, tohoto týdne, zahájil Nejvyšší kontrolní úřad na Ministerstvu zdravotnictví komplexní kontrolu celého procesu nákupu se všim všudy, přišel kontrolní tým a začíná pracovat a bude pracovat několik následujících měsíců. A s tím nemám jakýkoliv problém. Skutečně považuji Nejvyšší kontrolní úřad za nezávislou instituci, ale využívat tohoto politického souboje, já si myslím, že to zkrátka není úplně objektivní. A skutečně když se podívám na ta vyjádření kolegů z opozice, ta předpojatá vyjádření – to jsou předpojatá vyjádření, to je jednoznačné z těch mediálních zpráv – tak zkrátka v tomto případě si myslím, že to není namístě, a nechme pracovat Nejvyšší kontrolní úřad. Ten je tím pověřen, ten je kompetentní k tomu prověřit hospodaření s veřejnými prostředky, a pak můžeme hodnotit skutečně, jak to je, jestli máme pravdu my, nebo Nejvyšší kontrolní úřad, jestli tam byla nějaká pochybení, nebo nebyla. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Mám zde dvě přihlášky s přednostním právem. Nejdříve pan předseda Bartoš. Ale pan předseda Stanjura má faktickou. (Posl. Bartoš míří k řečnickému pultu.) Dobře.

Poslanec Ivan Bartoš: Já bych chtěl stejně reagovat na pana ministra, který reagoval na pana Stanjuru. On ho špatně poslouchal. Pan Stanjura řekl, že to ta komise vyšetří. Pokud je všechno v pořádku, tak s kladným závěrem, a naopak pan ministr to bude moci použít jako argument v politickém boji. To tady zaznělo, já jsem to poslouchal jako zpravodaj velmi pozorně.

A pak bych se tedy chtěl ohradit k tomu, co zaznělo směrem k opozici, předpokládám, že k nám, zase s nějakým posměškem analytického týmu. My ty věci nehledáme, abychom vás pak s nimi mlátili po hlavě. My prostě ty věci analyzujeme, zjistíme, že je nějaký problém, a jestli mi něco dává za pravdu, tak to byly ty tři citované případy, kdy jsme to objevili my nebo nějakí investigativci z iRozhlasu, to je jedno, z nějakého serveru a řekli: Tady je průšvih. A následně jste vy zastavil to obchodování s těmi firmami. Vždycky tam byla tato souslednost, takže ta práce byla vedena vždy v dobré víře. Já si prostě myslím, že když v momentě už fungovaly nějaké nákupy za nějakou cenu a začaly se objevovat nějaké, byť v těch smlouvách, nákupy za jinou cenu, tak je potřeba říct, že to není standardní. A já jsem třeba neviděl, a snažil jsem se i v těch věcech postupovat vždycky velmi korektně, setkal jsem se s nějakým jakoby výsměchem, ale faktická věc prostě byla zjišťovat, jak probíhají ty nákupy, aby někdo neošulil Českou republiku, abychom neplatili dvacetkrát tolik, a když jsme na to upozornili, tak se to prostě zastavilo a nějakým způsobem se to opravovalo. Takže mise splněna za mě. A nebylo to o politickém boji, ale o faktických věcech, protože vaše kroky potvrzují, že ta zjištění nejen Pirátů, ale třeba i těch novinářů byla správná.

A já až budu načítat to usnesení, tak já vám tedy vyhovím, protože se tady točíme v kruhu, tak já potom v těch načtených usneseních vynechám ten bod, protože on je zbytečný a my se to stejně nikdy nedozvíme. Tam byla ta pětka – vysvětlení enormních rozdílů v nákupech, cenách zdravotních pomůcek, protože ta odpověď: rozdíly byly, protože byly, jako dál jsme se za tu dobu ještě nedostali.

Předseda PSP Radek Vondráček: Váš čas! Děkuji. Faktická poznámka – pan předseda Stanjura.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Pan předseda Bartoš vysvětlil panu ministrovi, jak jsem myslel ten politický zápas. Bylo to přesně tak a já to spíš přičítám únavě, protože pan ministr jako jeden z mála členů vlády je tady od deváté hodiny, tak budu brát, že to nebyl zlý úmysl jakoby otočit slova a dát je někam jinam.

Ale pane ministře, vaše logika je opravdu neoprůstředlná, tu rozbiju na padrť hned. Přijde pan ministr Vojtěch a řekne: nic se nestalo, všechno je v pořádku. A není předpojatý. Prostě byla nám zjevena pravda. Pak přijde někdo jiný, já jsem to dneska nebyl v té debatě a i moji kolegové z mého klubu byli poměrně zdrženliví, a řekne: mám pochybnosti. Ti jsou ale předpojatí! Takže ten, kdo tvrdí, že je všechno v pořádku, není předpojatý, a ten, který tvrdí, že tam vidí nějaké problémy, které se mají prošetřit, je předpojatý. To logicky nesedí. A já jsem nehlasoval pro zrušení

maturity z matematiky. A myslím, že logika je dobrá věc a má se používat i v těchto debatách.

Ale vezměme za slovo pana ministra, který říká, 1. června tam nastoupil NKÚ. Tomu věřím. Pane ministře, já bych vás vyzval, přijďte sem na mikrofon a řekněte: V případě, že v závěrečné zprávě NKÚ budou nalezeny pochybnosti o nákupech, v ten den odstoupím z funkce. Jinak to, že (nesroz.) NKÚ, je úplně k ničemu. Vy jste si vybral, kdo má zkontrolovat ty nákupy, vy jste tady deklaroval, že plně věříte nezávislému přístupu NKÚ, tak klidně přijďte a řekněte: pokud NKÚ řekne, že ty nákupy nebyly v pořádku, ten den odcházím z vlády. Já myslím, že to je férová nabídka. Pokud se nebojíte, tak nám to na ten mikrofon řekněte!

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Mám dvě faktické poznámky, pane předsedo. Ještě musíte chvílku vydržet. Tři. Nejdříve pan poslanec Hájek, připraví se pan poslanec Luzar – faktické poznámky.

Poslanec Josef Hájek: Já se omlouvám, kolegyně, kolegové, že zdržuji, ale já už jsem o tom hovořil jednou. Jsem člověk, který řídil havárie. Řídil havárie. A pokud jste velitel, který řídí havárii, tak první nápis, který je v havarijní komisi, je záchrana lidí. Je záchrana lidí! A ta havarijní komise chce zachránit lidi, potom majetek. A pokud se zachrání lidi a je to požár, tak zajišťuje vodu. A nikdo nezjišťuje, jestli ta voda stála korunu, dvě, pět, deset. Nám se podařilo, klepu na dřevo, uhasit požár. Podařil se uhasit, ještě doutnají ohničky, ale podařil se ten požár uhasit. A máme tady, já se omlouvám kolegům, máme tady svazáky, kteří v životě nikdy u ohně nebyli, a teď budou hovořit, že tu vodu by bývali koupili za dvacetník, za padesátník, za třicetník! Kristova noho! Tohle v životě v dole nebylo! To znamená, oceňovalo se, ano, zachránil jsi šachtu, zachránil jsi požár, děkujeme a poučme se dopředu.

Já jsem tady od toho, abychom se bavili o tom, co budeme dělat případně v druhé vlně, třetí vlně. To znamená, my jsme v situaci, ano, dneska se vláda poučila, byla nepřipravená. Nikdo nebyl připravený! Dneska rozhodla, že budeme kupovat do státního fondu rezerv nové prostředky. Já jsem se včera dozvěděl, že když byla mexická chřipka, že se nakoupilo za 600 milionů – za které vlády? – 600 milionů prostředků na očkování, které se potom vylily, protože se ukázalo, že ta chřipka nebyla. Když byly povodně, určitě byl tady příkaz: koupíte milion gumáků, milion pláštěnek, 10 tisíc lodí. Já nevím, jestli to bylo koupeno, nebo ne. Kdyby byly koupeny, tak by se kritizovalo, jak to, že jste je koupili v době sucha! Je sucho, vy tam máte milion pláštěnek (Předsedající: Váš čas!), milion gumáků a stovku lodí. (Předsedající: Děkuji.)

Takže prosím vás, chovejme se korektně, nezneužívejme to (Předsedající: Pane poslanče, váš čas!) k politickému boji! Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Mě nebylo slyšet. Tak. Pan poslanec Luzar – dvě minuty.

Poslanec Leo Luzar: Děkuji za slovo. Já se pokusím v krátkosti shrnout dvě poznámky. První k důvěryhodnosti informací, které jsou z veřejných zdrojů, a analytickému týmu kolegů Pirátů. Roušky, které byly při měření lepeny – tragédie. Novináři to rozmázli. První náhled do jakéhokoliv návodu respirátoru světoznámých výrobců – zjistíte, že první, co říkají, je, že respirátory nesmíte nosit na vousy, protože netěsní. Musíte mít hladce vyholenou tvář, aby těsnily.

Druhá. Upozorňuji na to, že jsou univerzální velikosti, popř. někteří výrobci dělají vícerozměrové roušky, to znamená, nepasují na každou tvář. Proto když se testují roušky, testují se na účelnost průniku a filtrů, tak se lepí po boku, aby se vyloučila možnost vlivů. Stačí se zeptat ve zkušebně, jak se provádějí testy.

Druhá věc. Vzpomeňte si na zakládání vyšetřovací komise OKD. Piráti s tím mají velkou zkušenost. Ať tady řeknou argumenty, které zaznívaly proti té komisi od kolegů, kteří je dneska podporují. Šetří to policie, musíme počkat, až to vyšetří policie. NKÚ se tím musí zabývat. Politici nemají do toho co vstupovat, protože tyto orgány to šetří. To byly argumenty, které zaznívaly a proti nimž Piráti bojovali, že to není pravda. Dneska naopak o 180 stupňů otočili a používají to pro zřízení této komise. Tak zkusme se k tomu vrátit a zamyslet se nad slovy a činy a to, co tvrdíme kdysi a co říkáme dnes. Proto my v klubu si počkáme určitě na vyjádření NKÚ, protože to bude základ, nad kterým se budeme moci bavit dále. Děkuji. (Potlesk poslanců KSČM a ANO 2011.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Paní poslankyně Procházková – faktická poznámka. Pan předseda ji odmazal, takže připraví se pan poslanec Benešík.

Poslankyně Věra Procházková: Já jenom dodám k tomu mému předřečníkovi, že jsem opravdu velmi zvědavá na to, jestli se pak omluvíte, až tedy ten výsledek na NKÚ bude opravdu takový, jak říká tady ministr. Omluvíte se? (Zprava: Na koho reagujete?) Na svého předřečníka, prostřednictvím předsedajícího pana předsedu Stanjuru.

Předseda PSP Radek Vondráček: Pan poslanec Benešík – faktická poznámka.

Poslanec Ondřej Benešík: Děkuji za slovo. Nechtěl jsem vystupovat, ale pokud je tady řeč o rouškách, tak nevím, jak ta moje těsní. Šila mi ji manželka. Já jsem ty čínské roušky nikdy ani neviděl, možná někdo z vás je má. Všichni nosili svoje roušky. Já jenom doufám, že nikdo nebude nikoho žalovat za to, že ty roušky pro ten národ si ušili sami!

Předseda PSP Radek Vondráček: Tak. To byla stručná faktická. Nyní pan předseda Stanjura a připraví se pan poslanec Beitl.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Tak pro paní poslankyni, vaším prostřednictvím, pane předsedo. Já když se spletu, klidně se omluvím. Já jsem se pana ministra jenom zeptal. Já jsem vůbec nemluvil o předražených nákupech, ani slovo, podívejte se do stenozáznamu. Mám se omluvit za to, že jsem se ho dovolil zeptat? Tak daleko jsme došli? Tak daleko? Ano. Tak paní poslankyně z hnutí ANO si myslí, že když se poslanec (nesroz.) zeptá – a nevím, jaká je odpověď. Když odpoví, tak mám poděkovat poníženě a hned se omluvit, že jsem dotazem zdržoval?

Já tomu nerozumím, co vlastně po mně chcete. Já jsem žádné tvrzení o nákupu ochranných zdravotnických pomůcek dneska neproněsl. Ani jedno. Jednom jsem se ptal pana ministra, když si je tak jistý, tak proč se bojí vyšetřovací komise. On říkal: Já věřím NKÚ. Dobře. Věříte NKÚ. Vy jste si vybral kontrolora, tak se vás ptám, jestli v případě, že NKÚ nám najde pochybnosti, jestli odstoupíte. Mám se omluvit za tento dotaz? Tak daleko jsme došli? Tak daleko jsme došli, říká paní poslankyně. No tak jako to pak není normální komunikace. To je jak za toho bolševika. Už se ani ptát nemůžete, protože vás soudruzi zavřou. (Potlesk zprava.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Pan ministr se hlásil s faktickou, nebo do rozpravy? Já se jenom ptám. Faktické tady ještě jsou tři jinší. Teď pan poslanec Beitl, poté paní poslankyně Procházková a pak by tedy s faktickou reagoval pan ministr.

Poslanec Petr Beitl: Já jenom velmi stručně ke kolegovi Hájkovi prostřednictvím pana předsedajícího. Vy máte vždycky taková pěkná jadrná přirovnání ze života. Já bych to možná doplnil. Kdybyste jeli k té vaší havárii a objednali jste si vodu od pana Bakaly, tak byste možná pak také nestačili divit, jak by ta akce dopadla. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Paní poslankyně Procházková, faktická poznámka. Poté pan ministr.

Poslankyně Věra Procházková: Vážený pane předsedo Stanjuro prostřednictvím předsedajícího, vy jste tady řekl jeden dovětek. Já si nemyslím, že to tak je, co říkal pan ministr. A na základě toho jsem vás požádala, abyste mi odpověděl, zdali se omluvíte, když to tak nebude.

Předseda PSP Radek Vondráček: Tak, pan ministr. Poté pan předseda Stanjura.

Ministr zdravotnictví ČR Adam Vojtěch: Děkuji za slovo, vážený pane předsedo. Já už to nechci úplně prodlužovat. Já jsem připraven odpovědět na cokoliv. Víte, že tady vystupuji, nemám s tím jakýkoliv problém. Ale skutečně, já se obávám, že tohleto není o nějaké věcné debatě. A ta vyjádření v médiích, opozice... Já říkám ano.

Já říkám, nedošlo k žádným chybám, nedošlo k žádným... Tady říkal pan – a to si pamatuji, kdo co říkal – prostřednictvím pana předsedajícího pan předseda Kalousek. Že se tam kradlo jako straky, to byly zlodějny. Tak tohleto je vyšetřovací komise? Tento člověk tedy bude součástí? Nebo lidé z jeho strany? Pokud tady u toho pultíků říká: Kradli jste tam jako straky, byly to zlodějny. To je v zápise. To je ve stenozáznamu bezesporu. Tak tohleto je objektivní kontrola? To není předpojatost? To je hulvátství! Říkat o někom, že někde kradl (potlesk z lavic ANO.), že kradli jako straky, aniž by o tom cokoliv věděl! To je urážka. (Důrazně.) Já chápu, že tady si každý říká, co chce. Já s tím nemám problém. Ale říkat o někom, že někde kradli jako straky a byly tam zlodějny, co tady předvedl na jedné schůzi pan předseda Kalousek, tak to je prostě ubohost. A v takovém případě já nemám jakoukoliv důvěru k tomu, že takto se nebudou chovat zástupci opozice ve vyšetřovací komisi. Takovýmto způsobem.

Takže proto já říkám, je tady NKÚ. Ano, NKÚ může přijít možná na nějaké procesní chyby, možná jsme nepostupovali úplně ve všem podle jasných metodik, pravidel, protože ta situace byla naprosto kritická, nikdo ji tady v životě nezažil. Tak to bylo! Ale že jsme postupovali podle nejlepšího vědomí a svědomí, že jsme udělali maximum, tak za tím si zkrátka stojím! (Potlesk poslanců ANO.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Tak faktická poznámka pan předseda Stanjura, poté pan předseda Bartoš.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Pane ministře, pane kolego poslanče prostřednictvím pana předsedy Poslanecké sněmovny, tak mluvíte se mnou, když mluvíte o mně. Já nebudu obhajovat výroky jiných lidí. To si musí obhájit sami.

A já s vámi souhlasím, že obvinít někoho bez důkazů a říct na mikrofon, že je zloděj, že to není, když budu velmi kulantní, že to není košer.

Kde jste byl, když Andrej Babiš říkal: Ty vaše zlodějny! V té Sněmovně je čtyři, pět zlodějů, všichni je znáte! (Důrazně. Z lavic se ozývají hlasy: Nebyl.) Kde jste byl se svým rozhořčením? Kde byl pan poslanec Hájek, který na mě takhle pošťkává z lavice v té době, který tady seděl, aby vyjádřil stejné morální rozhořčení, že někdo bez důkazů říká tak tajemně: Mezi vámi sedí čtyři nebo pět zlodějů. Co dělal pan poslanec Hájek a jeho kolegové, vaši kolegové straničtí? Podívejte se do stenozáznamu. Potlesk z lavic hnutí ANO! Je ve stenozáznamu. Pan poslanec Hájek... takže když říká Andrej Babiš "jsou tady zloději", tak je to na potlesk. Když řekne Miroslav Kalousek "jste zloději", tak je to na odsouzení.

Jste pokrytec, pane ministře. (Potlesk zprava.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Pan předseda Bartoš, faktická poznámka.

Poslanec Ivan Bartoš: Já bych chtěl připomenout, že ta komise a její zřízení je až následující bod, tak jestli chceme teď předjímat, jestli pan Kalousek bude sedět

v komisi, která ještě není zřízena a bude se zřizovat až v následujícím bodě, tak můžeme to teď dělat... já si myslím, že to je ztráta času. A za mě už to asi bylo jako řečeno tady panem Stanjurou. Vy tady předjímáte, že někdo bude v komisi. A ta komise bude a priori nějaká jako nespravedlivá. Přitom těch odsudků – a my jsme tady první volební období. Takže ještě když se pan Babiš takhle dívá jako na tu stranu, on se různě tak dívá, tak si vždycky říkám, jako jak to je možné, ale fakt mě to taky zarazí, že když tady premiér minule takhle stál a vykládal, jestli (nesroz.) takhle, tak tady se smáli a tleskali. A když tady jdou nadávky prostě sprostého typu ve Sněmovně, tak se také tleská, ale pak... Je to asi takový... asi jste se to naučil od pana premiéra. Když jsem v ouzkých, tak tam vrazím Kalouska a oni mi lidi zatleskají. Já si myslím, že pan Kalousek vůbec nevystupoval tady v té době. A jako není to fěr s takhle odfrknout uprostřed té debaty. Obzvláště když se ta komise ještě neprobírá!

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Zdá se, že jsme se vypořádali s faktickými poznámkami. A na řadě je s přednostním právem pan předseda Kalousek. (Smích a pobavení v sále.)

Poslanec Miroslav Kalousek: Tak já jsem své vystoupení chtěl začít jinou větou, ale když jsem byl tolikrát zmíněn, tak nemohu neřict to, že pokud bude zřízena vyšetřovací komise, tak v ní jednak nebudu, protože na to máme svého odborníka, tím nejsem já. A pokud zjistí, že je všechno v pořádku, jak tvrdí pan ministr, takže se samozřejmě rád za svá slova omluvím.

Ale kde jste byl, pane ministře, když mě váš předseda za potlesku celého vašeho klubu obviňoval z toho, že zabijím lidi? Já jsem ho prosil, ať svá slova vezme zpátky. On říkal, že si nikdy nikomu omlouvat nebude. Myslím, že za ním pevně stojíte. Takže neměřte dvojím metrem.

Ale platí, že pokud skutečně vyšetřovací komise zjistí, že tam bylo všechno v pořádku – a já v té komisi nebudu – tak se vám rád veřejně za svá slova omluvím. A budu rád. Tak.

Proč jsem se přihlásil s přednostním právem. Abych za prvé řekl, že není pravda, že Piráti byli, že otočili, protože používali argumenty proti komisi OKD, které dnes používají na druhou stranu. Piráti vášnivě chtěli jak komisi pro OKD, tak chtějí komisi, kterou budeme zřizovat v tom bodě 4. My jsme tady bohužel do té rozpravy plynule vešli. Takže jejich argumentace je stále konzistentní. Ale já souhlasím s tím, že pokud něco vyšetřují orgány činné v trestním řízení nebo se tomu věnuje trestní soud, a jde tedy o vyšetřování podle trestního řádu, že v takovém případě nemá smysl zřizovat vyšetřovací komisi. Ale v okamžiku, kdy je někde plánována kontrola NKÚ, no tak ten argument neplatí, protože je obrovský kvalitativní rozdíl mezi kontrolou a vyšetřováním.

Ta kontrola pouze zjistí, zda byl, či nebyl dodržen zákon, zda byl či, nebyl dodržen proces nebo zda byl, či nebyl dodržen organizační řád. Ale už nemůže vyšetřovat, jak k tomu došlo. To může jenom to vyšetřování, ať už to dělají orgány činné v trestním řízení, nebo vyšetřovací komise. Myslím, že nikdo nepodal trestní

oznámení a já to nemám v úmyslu. A to ta komise může. A to ta komise nebude dělat, pokud bude zřízena, a já se za to velmi přimlouvám, to nebude dělat proto, aby někoho mediálně lynčovala nebo politicky lynčovala. Koneckonců každý tam bude mít svého zástupce, to znamená, každý klub bude mít objektivní zprávu, zda ta komise postupovala, nebo nepostupovala korektně. Právě proto, že nemůžeme vyloučit, že taková situace se bude opakovat. Může přijít druhá vlna, může přijít cokoli jiného podobného a my tu bezprecedentní situaci, kterou jsme tady společně prožívali ať už ve Sněmovně, nebo na ministerstvech, bychom měli detailně zmapovat a vyšetřit, aby se prostě některé chyby, které se staly, nemusely opakovat. K tomu ta vyšetřovací komise může sloužit velmi užitečně.

Znovu opakuji, kontrola NKÚ a vyšetřování jsou dva kvalitativně zcela odlišné procesy. To znamená, že ten, kdo říká, že když tam jde NKÚ, tak na to nemusíme dělat vyšetřovací komisi, si buď není zcela vědom tohoto kvalitativního rozdílu, nebo to říká pouze jako účelový argument. Ale argument to není. To by bylo jediné v případech, kdyby to vyšetřovaly orgány činné v trestním řízení.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Dobrý večer v poslední hodině dnešního jednání. S faktickou poznámkou se hlásí pan poslanec Hájek. Než dorazí k mikrofonu, seznámím vás s omluvenkami.

Paní poslankyně Pekarová Adamová se nám omlouvá z jednání od 6 do 7 hodin –

Poslanec Josef Hájek: Kolegyně, kolegové, omlouvám se, už tady mám kritiku z našich řad, ale prostě v některých věcech nemohu mlčet. Já se dívím, že tady kolegové z KDU-ČSL mlčí, protože jejich předseda pan Jurečka přece podal trestní oznámení. Dnes jsme v pozici, že řeší nákup ochranných pomůcek NKÚ, a pan Jurečka dal podnět prostřednictvím pana předsedajícího na podezření ze spáchání trestného činu. To znamená, co ještě chcete více?

A co se týče, prosím vás, vyšetřovací komise, zase tady mě úplně jako irituje ta pokrytečnost, čtrnáct roků jste, ODS a TOP, bránili zřízení komisí OKD, vzali jste si od Bakaly 30 milionů korun, a teď tady budete ze sebe dělat Mirky Dušiny? Hanba!

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Tak, já dokončím čtení omluvenek. Pan poslanec Michálek se omlouvá ze zbytku dnešního jednání z pracovních důvodů, zasláno to bylo v 19.25.

Nyní jsou zde série tří faktických poznámek, takže paní poslankyně Langšádlová, poté pan poslanec Kalousek, poté pan předseda Stanjura. Prosím.

Poslankyně Helena Langšádlová: Hezký večer, dámy a pánové. Já chápu, že je hodně hodin, že jsme unavení a že pan kolega Josef Hájek prostřednictvím pana předsedajícího měl potřebu tady něco říkat, ale pořád tady platí pravidla a platí také

to, že když předsedající hovoří, načítá omluvy a nedostaneme slovo, tak hovořit nemůžeme. Já jsem se chtěla moc přimluvit za to, abychom ta pravidla dodržovali. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Také děkuji. S faktickou poznámkou pan poslanec Kalousek. Prosím.

Poslanec Miroslav Kalousek: Prostřednictvím pana předsedajícího panu poslanci Hájkovi. Čtrnáct let ještě topka neexistuje, tak čtrnáct let nemohla nic blokovat.

Co se týče trestního oznámení, podání trestního oznámení ještě neznamená vyšetřování. Může maximálně existovat přípravné řízení. Vyšetřuje se od určité fáze, k ničemu takovému nedošlo, to znamená, žádné vyšetřování neběží. Na tenhle termín jsem kdysi od vašeho předsedy vyhrál sázku o deset milionů korun a nikdy mi to nezaplatil. (Směje se.) Takže vyšetřování neběží a my si myslíme, že vyšetřovat by měla vyšetřovací komise.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Pan poslanec Stanjura s faktickou poznámkou, poté pan poslanec Bartošek. Prosím.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Pan poslanec Hájek si začal. (Smích v sále.) V pondělí nebo v úterý, už přesně nevím, ale bylo to tento týden, dlouholetý místopředseda hnutí ANO, bývalý brněnský primátor, vystoupil z hnutí ANO se slovy, že hnutí ANO v Brně je napojeno na mafiánské struktury. Řešte tohle, pane poslanče Hájkou prostřednictvím pana předsedajícího. Soustředte se na to. Neobviňujte jiné z něčeho, co neudělali. Stoka, pane poslanče Hájkou. Stoka, pane poslanče Hájkou. Nezapomeňte.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Já bych poprosil v tuto chvíli, abychom se snažili držet tématu. Prosím pana poslance Bartoška, který je v tuto chvíli posledním přihlášeným s faktickou poznámkou. Prosím.

Poslanec Jan Bartošek: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vystupuji, protože KDU-ČSL byla zmíněna. Otázka, proč nevystupujeme – prostě proto, že máme respekt k vašemu času a k jednacímu řádu. Jestliže piráti mají potřebu diskutovat, nebo kdokoli jiný, jsme tady, a jestliže máme co říci, do diskuse se přihlásíme. (Hlas ze sálu.)

Paní poslankyně, prosím vás, jestli se mnou chcete diskutovat, přihlaste se na mikrofon, já vám rád odpovím, ale nepokřikujte na mě.

Takže já budu pokračovat. Pan předseda Jurečka podal trestní oznámení, jak zde zaznělo "prostřednictvím pana předsedajícího" – ne, on ho podal sám za sebe. A

vyšetřovací komise – je třeba si uvědomit, a stále to platí, a bohu díky, že Poslanecká sněmovna kontroluje vládu. Můžete s věcmi nesouhlasit, to také, ale já odmítám zřít se té možnosti a toho pravidla, že my máme právo přicházet s tím, že chceme kontrolovat, jak vláda koná, a to v dobách klidných i v dobách koronaviru, když byla pandemie. To přece není nic proti ničemu.

Jenom mě mrzí, že když se otevře téma Smartwings, tak je najednou problém s tím, aby se pokračovalo v jednání. A když my řekneme, že chceme zřídit vyšetřovací komisi, tak se tady dělá sáhodlouhá diskuse o tom, že se kradlo nebo nekradlo. Jak říkal Standa Gross, jestli je to kříšťálově čisté, tak přece o nic nejde, ne, pane ministře? Rozhodující budou fakta, faktury a doložitelné věci.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Tím jsme vyčerpali všechny faktické poznámky, stejně tak všechny přihlášky do rozpravy, takže pokud se již nikdo další nehlásí, tak já v tuto chvíli všeobecnou rozpravu končím. Ptám se, jestli je zájem o závěrečné slovo po všeobecné rozpravě. Není. V tom případě otevírám rozpravu podrobnou, do které je přihlášen pan poslanec Bartoš. Prosim, máte slovo.

Poslanec Ivan Bartoš: Já vám děkuji a děkuji všem, kteří s námi podstoupili tuto divočejší obecnou rozpravu, která právě proběhla.

Já bych zde rovnou přikročil k tomu, že bych zde načel několik usnesení, která budeme navrhovat v souvislosti s tímto bodem. Jsou to návrhy usnesení klubu Pirátů, ODS, KDU-ČSL, TOP 09 a STAN. My jsme tato usnesení rozeslali, předseda klubu Jakub Michálek, myslím, všem poslancům, nicméně je tady když tak mám v několika kopiích. Já bych ta usnesení teď přečetl, nebo je ještě varianta, že bych je přečetl – jo, teď je přečtu a pak, kdyby nebylo jasné, která to jsou, můžu připomenout v momentě hlasování.

Takže usnesení: "Poslanecká sněmovna žádá vládu, aby uložila Správě státních hmotných rezerv navýšit adekvátním způsobem množství zdravotnického ochranného materiálu do 31. srpna 2020, včetně provedení krizové inventarizace dalších komponent pro případ jiných typů krize, a informovala v této věci Poslaneckou sněmovnu."

To mi přijde jako dosti jasné usnesení. To by bylo první.

Usnesení druhé: "Poslanecká sněmovna apeluje na vládu, aby vůči občanům uplatňovala zodpovědnou politiku a uváděla jen a pouze ověřené informace tak, aby se neopakovala zmatečná situace s ujištěním o dostatečném počtu ochranných pomůcek a o nakaženosti osob v počátku krize." – Druhé usnesení.

Pak je tady usnesení, které má několik bodů a já si ho dovolím ho přečíst v zkrácené verzi. Když pan ministr řekl, že se nemůžeme společně dobrat, v čem byly ty rozdíly v cenách, tak jsem se rozhodl vyškrtnout tu pětku, protože to právě ukážou asi kontroly těch nákupů.

Takže třetí usnesení má několik bodů, dá se hlasovat najednou:

"Poslanecká sněmovna žádá vládu ve vztahu k vládním nákupům ochranných pomůcek o

1. ukončení ignorace většiny českých výrobců ochranných pomůcek a naopak zajištění dostatečné podpory tuzemským výrobcům pomůcek,

2. úplné a včasné zveřejňování informací o nákupech ochranných pomůcek,

3. ujištění o dostatečné kvalitě dováženého zboží, zejména z Číny,

4. zveřejnění skutečných majitelů anonymních dodavatelů zdravotních pomůcek, pětku jsem vynechal, takže nově za páté:

5. zlepšení fungování logistického systému Ministerstva vnitra."

Je vidět, že tam nejsou adresovány věci na pana ministra, ale na vládu jako celek.

Další usnesení: "Poslanecká sněmovna apeluje na vládu, aby se ignorace českých firem u nového nastavení zásob zdravotnického materiálu Správou státních hmotných rezerv neopakovala a naopak aby došlo k co možná největšímu zapojení firem ČR v budoucnu."

Další usnesení: "Poslanecká sněmovna vyzývá vládu, aby připravila státní hmotné rezervy a rezervy jednotlivých složek státu na boj s dalšími vlnami pandemie s podílem 85 % od českých výrobců."

Pak je tady ještě jedno usnesení, které mi přišlo od pana Kaňkovského, já si nejsem jist, zda bylo rozesláno, patrně ne, mám ho tady, nevím, jestli ho máte vy k dispozici. Je to poslední návrh usnesení: "Poslanecká sněmovna žádá vládu, aby v případě druhé vlny epidemie koronaviru SARS-CoV-2 či epidemie jiné závažné infekční choroby zajistila nákupy a distribuci osobních ochranných pomůcek, dezinfekce a dalšího materiálu ke zvládnutí epidemie prostřednictvím resortu Ministerstva vnitra a Správy (státních) hmotných rezerv."

Tak, to byla veškerá usnesení, která jsem měl k dispozici. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Myslím, že je shoda na tom, že veškerá usnesení byla načtena, a pokud se do podrobné rozpravy již nikdo další nehlásí, tak podrobnou rozpravu v tuto chvíli končím a ptám se, jestli je zájem o závěrečné slovo po podrobné rozpravě. Pokud tomu tak není, tak je čas přistoupit k hlasování. Už jsem svolal kolegy do sálu a prosím pana zpravodaje, aby nás seznámil s návrhem procedury.

Poslanec Ivan Bartoš: Já děkuji za slovo. Svoláváte, nebo mám seznamovat, pane předsedající?

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Já mám za to, že prostě máme nějaké množství usnesení, která se budou hlasovat buď jednotlivě, nebo společně.

Poslanec Ivan Bartoš: Já navrhuji následující proceduru, a to tak, že ta první dvě načtená bychom hlasovali, protože jsou poměrně komplexní, jako zvlášť usnesení 1 a 2, potom je tam to usnesení několikabodové, z kterého jsem vypustil ten bod 5, to bych hlasoval najednou jako usnesení třetí. A pak jsou tři další samostatná usnesení, která bychom tedy hlasovali zvlášť zejména z toho důvodu, že poslední bylo dodáno panem Kaňkovským potom v té speciální, nebo v té pozdější fázi, kdy ta usnesení byla navrhována a zaslána poslancům. Takže toto je můj návrh procedury.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Doufám, že procedura je jasná. Všechny jsem vás odhlásil na žádost, přihlaste se prosím znovu svými kartami, až se nám počet přihlášených ustálí, budeme hlasovat o proceduře.

Tak, vypadá to, že máme počet přihlášených ustálen, takže já zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro představenou proceduru. Kdo je proti?

Já vám děkuji. V hlasování číslo 32 je přihlášeno 115 poslanců a poslankyň, pro 109, proti nikdo. Procedura byla schválena.

Takže já prosím, pane zpravodaji, můžete načítat návrhy.

Poslanec Ivan Bartoš: Já vám děkuji. Tedy usnesení první: "Poslanecká sněmovna žádá vládu, aby uložila Správě státních hmotných rezerv navýšit adekvátním způsobem množství zdravotnického ochranného materiálu do 31. srpna 2020, včetně provedení krizové inventarizace dalších komponent pro případ jiných typů krize, a informovala v této věci Poslaneckou sněmovnu."

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Usnesení je jasné. Zahájil jsem hlasování číslo 33, ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování číslo 33 je přihlášeno 117 poslanců a poslankyň, pro 51, proti 3. Návrh nebyl přijat. Prosím další návrh.

Poslanec Ivan Bartoš: Druhé usnesení: "Poslanecká sněmovna apeluje na vládu, aby vůči občanům uplatňovala zodpovědnou politiku a uváděla jen a pouze ověřené informace tak, aby se neopakovala zmatečná situace s ujištěním o dostatečném počtu ochranných pomůcek a o nakaženosti osob v počátku krize."

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro toto usnesení. Kdo je proti?

V hlasování číslo 34 je přihlášeno 117 poslanců a poslankyň, pro 50, proti 1. Ani tento návrh nebyl přijat. Prosím další návrh.

Poslanec Ivan Bartoš: Nyní bude to usnesení, které má 5 bodů:

"Poslanecká sněmovna žádá vládu ve vztahu k vládním nákupům ochranných pomůcek o

1. ukončení ignorace většiny českých výrobců ochranných pomůcek a naopak zajištění dostatečné podpory tuzemským výrobcům pomůcek,
2. úplné a včasné zveřejňování informací o nákupech ochranných pomůcek,
3. ujištění o dostatečné kvalitě dováženého zboží, zejména z Číny,
4. zveřejnění skutečných majitelů anonymních dodavatelů zdravotních pomůcek,
5. zlepšení fungování logistického systému Ministerstva vnitra.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Zahajuji hlasování číslo 35. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování číslo 35 je přihlášeno 117 poslanců a poslankyň, pro 51, proti 3. Návrh nebyl přijat. Prosím další návrh.

Poslanec Ivan Bartoš: Já vám děkuji.

"Poslanecká sněmovna apeluje na vládu, aby se ignorace českých firem u nového nastavení zásob zdravotnického materiálu Správou státních hmotných rezerv neopakovala a naopak aby došlo k co možná největšímu zapojení firem z České republiky v budoucnu."

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Zahájil jsem hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování číslo 36 je přihlášeno 117 poslanců a poslankyň, pro 50, proti 1. Návrh nebyl přijat. Prosím další návrh.

Poslanec Ivan Bartoš: Další usnesení: "Poslanecká sněmovna vyzývá vládu, aby připravila státní hmotné rezervy a rezervy jednotlivých složek státu na boj s dalšími vlnami epidemie s podílem 85 % od českých výrobců."

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování číslo 37 je přihlášeno 117 poslanců a poslankyň, pro 28, proti 1. Návrh nebyl přijat. Prosím další návrh.

Poslanec Ivan Bartoš: Poslední vznesený – to je návrh pana Kaňkovského: "Poslanecká sněmovna žádá vládu, aby v případě druhé vlny epidemie koronaviru SARS-CoV-2 či epidemie jiné závažné infekční choroby zajistila nákupy a distribuci osobních ochranných pomůcek, dezinfekce a dalšího materiálu ke zvládnutí epidemie prostřednictvím resortu Ministerstva vnitra a Správy státních hmotných rezerv.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

Hlasování číslo 38. Je přihlášeno 118 poslanců a poslankyň, pro 43, proti 1. Tento návrh nebyl přijat.

To byly všechny návrhy, nemýlím-li se?

Poslanec Ivan Bartoš: Vypořádali jsme se všemi návrhy.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Ano, děkuji. Takže tím jsme také vyčerpali tento bod, který končím. Posuneme se k poslednímu, čtvrtému bodu této schůze, což je

4.

Návrh na zřízení Vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny k nákupům a distribuci ochranných pomůcek a dalšího zdravotnického materiálu organizačními složkami České republiky v době nouzového stavu

Návrh na zřízení této vyšetřovací komise předložila skupina 46 poslanců. Současně tato skupina připravila návrh usnesení Poslanecké sněmovny, který je součástí sněmovního dokumentu 5371.

Prosím, aby se slova ujala poslankyně Markéta Pekarová Adamová a případně pověření členové poslaneckého klubu Piráti, poslaneckého klubu TOP 09, poslaneckého klubu STAN a poslaneckého klubu ODS. Prosím.

Poslankyně Markéta Pekarová Adamová: Děkuji za slovo. Vážené torzo vlády, vážené poslankyně, vážení poslanci, ráda bych i v tuto pokročilou večerní hodinu předložila bod, který se týká zřízení vyšetřovací komise k nákupům a distribuci ochranných pomůcek a dalšího zdravotnického materiálu organizačními složkami České republiky v době nouzového stavu, tak jak nám umožňuje jednací řád Poslanecké sněmovny, tedy konkrétně § 48 tohoto zákona.

Je to celkem prosté, myslím, že to není nijak složitá materie. Prostě tady docházelo k nákupům v hodnotě miliard, docházelo tady k distribuci materiálu, ochranných pomůcek, zdravotnického materiálu, bylo to v hodnotě zhruba 700 milionů korun, tato doprava stála nemálo peněz taktéž. Takže je v zájmu Poslanecké sněmovny kontrolovat vládu, zda s těmito opravdu velkými sumami z peněz daňových poplatníků zacházela správně.

Myslím, že ta různá podezření, že tomu tak ne vždy bylo, nás opravňují k tomu, abychom tuto komisi zřídili. Je něco jiného funkce NKÚ, který bude kontrolovat, a něco jiného je vyšetřovací komise, která už z podstaty bude vyšetřovat. A taktéž nejenom tedy tak, jak navrhujeme v našem usnesení společně s dalšími poslanci, kteří se připodepsali pod tento návrh a kterým tímto děkuji, tak také vyhodnotit tu

efektivitu nákupu a navrhnout do budoucna systémové změny a doporučení, jak distribuovat a jak zajistit ochranné pomůcky. Protože tak jak tady dnes celý den zaznívá, je důležité se připravit na případnou druhou vlnu, být připraveni na to, že se situace zase může zhoršit a ochranných pomůcek bude potřeba.

Tudíž navrhuje – a já si dovolím přečíst celý návrh usnesení:

"Poslanecká sněmovna

1. zřizuje v souladu s článkem 30 odst. 1 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky, a podle §48 odst. 1, zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, vyšetřovací komisi k nákupům a distribuci ochranných pomůcek a dalšího zdravotnického materiálu v době nouzového stavu;

2. ukládá vyšetřovací komisi k nákupům a distribuci ochranných pomůcek a dalšího zdravotnického materiálu v době nouzového stavu

a) shromáždit veškeré podklady k nákupům a distribuci ochranných pomůcek a dalšího zdravotnického materiálu v době nouzového stavu od jednotlivých organizačních složek státu,

b) vyhodnotit efektivitu a transparentnost těchto nákupů a dodržení požadované kvality,

c) navrhnout systémové změny a doporučení pro zajištění transparentních a efektivních nákupů a zajištění efektivní distribuce výrobků jednotlivými organizačními složkami státu v době nouzového stavu;

3. ukládá vládě České republiky poskytnout vyšetřovací komisi plnou součinnost při jejím fungování;

4. stanovuje lhůtu, v níž je vyšetřovací komise povinna předložit svá zjištění s návrhem Poslanecké sněmovně, a to do 31. března roku 2021;

5. určuje počet členů vyšetřovací komise na devět a stanovuje většinový způsob jejich volby, a to po jednom zástupci z každého poslaneckého klubu."

To je tedy celý návrh usnesení, který si dovoluji tímto předložit. A k té debatě, která tady už částečně proběhla minulý týden, když jsme vůbec jednali o programu této schůze, tak už zazněla mnohá fakta, mnohé výtky, výhrady. Já bych jen už velice stručně reagovala na to, že tady jak ministr vnitra, tak ministr zdravotnictví sami deklarovali v té debatě, že nebudou pro zřízení té komise.

Mně to připadá tedy velmi zvláštní z toho důvodu, že se jak do médií, tak tady v Poslanecké sněmovně opakovaně oba dva vyjádřili, že mají naprosto čisté svědomí a že všechny nákupy probíhaly v jak nejlepším možném záměru, tak samozřejmě také z jejich pohledu naprosto čistě. A pokud tedy jsou si takto jisti, tak nemnímám jakýkoliv důvod k jejich odporu. Je to pak tedy překvapivé, že by jim nějaká vyšetřovací komise v Poslanecké sněmovně měla vadit.

My bychom neměli rezignovat jako Poslanecká sněmovna na to, že máme vůči vládě kontrolní funkci, to je dané naší dělbou moci, a myslím si, že bychom si tuto funkci měli i v době nouzového stavu splnit. A proto ta vyšetřovací komise má velkého smyslu. Nejenom z toho důvodu, že, jak říkám, se tady bavíme o mnoha

miliardách korun z peněz daňových poplatníků, ale prostě proto, že žijeme v parlamentní demokracii, kde mají tyto jednoznačné mantinely dělby moci své opodstatnění. A já pevně doufám, že to tak vnímají zcela všichni v této Poslanecké sněmovně a chtějí tuto svoji funkci také plnit.

Proto vás tímto žádám – a dovolím se tedy říci i jménem těch zbývajících 45 kolegů, kteří se pod ten návrh na zřízení komise podepsali – abychom dali možnost tuto komisi tedy zřídit. Aby devět poslanců, každý za jeden poslanecký klub, v ní mohlo těch několik měsíců svoji funkci splnit, vyšetřit, jak docházelo k nákupům všech těch pomůcek, zda docházelo k transparentnímu a efektivnímu vynakládání peněz daňových poplatníků. A pokud ještě mohu, tak zejména zdůrazním ten aspekt, který se týká právě poučení se z toho letošního vývoje pro budoucí možné epidemie, katastrofy, prostě všechny možné důvody, pro které by bylo nutné nakupovat rychle v rámci nouzového stavu. Takže to je i další z těch cílů, který tady ještě málo zazníval a byl zdůrazňován, a já bych ho chtěla vypíchnout, protože si myslím, že i ten je velmi podstatný. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji a prosím poslankyni Markétu Pekarovou Adamovou, aby se mnou sledovala od stolku zpravodajů všeobecnou rozpravu, kterou v tuto chvíli otevírám, a ptám se, jestli se do ní někdo hlásí. Pan poslanec Luzar, prosím.

Poslanec Leo Luzar: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, já se pokusím navázat na tu debatu, co proběhla před tímto bodem, kde jsme se zabývali částečně i tímto bodem a zaznělo pár argumentů, které je třeba připomenout tady k tomuto tématu. Zazněl argument z úst mých předřečníků, že tato komise probere faktury, probere účty, probere smlouvy a bude hledat. Předpokládám, že si to všichni pamatujete. Co potom tedy bude dělat chudák NKÚ, když má kontrolovat faktury, smlouvy a podobně? Už tady dochází ten záměr té komise ke kolizi s prací NKÚ a teď se navzájem budou brzdit. Není opravdu lepší počkat, až to NKÚ dokončí, tu práci, a potom ty faktury a ostatní věci třeba kontrolovat? Anebo si myslíme, že NKÚ udělá hůř kontrolu těch faktur a těch smluv a podobně než vyšetřovací komise? Ale ten argument tu zazněl.

Takže já si opravdu myslím, že je relevantní třeba počkat. A nebráním se samozřejmě vyšetřování a myslím si, že bude dostatek času se tím zabývat. Protože opravdu bude příležitost toto řešit, a pandemické a krizové plány jsou před námi a budou stoprocentně měněny a s hlubokým zásahem do ekonomiky České republiky. Ale počkat si na to NKÚ, si myslím, že je pouze slušnost nás politiků, abychom mu umožnili v klidu pracovat, ne pod stresem, ne pod snahou, které dokumenty kdo předá a jak bude nakládáno s těmi dokumenty. Ale počkejme si na jejich zprávu a na jejím základě potom čiňme kroky. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Pan poslanec Kalousek s faktickou poznámkou. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Miroslav Kalousek: Dobrý den. Myslím si, že většina z vás tu byla, když jsem vysvětloval poměrně podrobně, jaký je kvalitativní rozdíl mezi kontrolou, kterou má v kompetenci NKÚ, a vyšetřováním, které mohou dělat orgány činné v trestním řízení ze zákona, anebo ve veřejném zájmu vyšetřovací komise. Není to jedno a totéž. Vyšetřovací komise může vyšetřovat. NKÚ může pouze kontrolovat. Prosím pěkně, jestli tu vyšetřovací komisi nechcete zřít, tak si aspoň nevymýšlejte falešné argumenty.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Pan poslanec Luzar s faktickou poznámkou. Prosím.

Poslanec Leo Luzar: Děkuji. To byla zde ale falešná slova, co tady zazněla od mého předřečníka. Já jsem jenom pouze jasně zdůraznil, že tu budou dvě skupiny kontrolorů, nebo vyšetřovatelů, jak to chcete nazvat, je úplně jedno, které se budou zabývat jedněmi prvotními primárními doklady, a možná že ve stejný čas a budou se navzájem brzdit. Potom dojde velice lehce ke ztracení takovýchto dokladů, velice lehce dojde k manipulaci. A já bych nerad, aby k té manipulaci docházelo. A byl bych velice rád, aby NKÚ byl ten orgán, kterému já důvěřuji, jako první, který bude moci nahlédnout do těchto dokumentů a vyvodit závěry. Nic víc, nic méně. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. V tuto chvíli nemám další přihlášky. Pan poslanec Chvojka.

Poslanec Jan Chvojka: Děkuji za slovo, pane předsedající. Hezký večer, kolegyně, kolegové. Nás už tady, tím myslím sociálních demokratů, moc není. Nicméně si dovolím říci stanovisko za náš klub. Koneckonců jsem ho avizoval už v rámci tohoto týdne na různých tiskových brífincích.

My jsme ne proti zřízení vyšetřovací komise, ale nebudeme podporovat její zřízení. (Smích v sále.) V tomto případě. V tomto případě. Kdybyste mě nechali domluvit, tak byste se potom nesmáli. A to z jednoho jediného důvodu. Já jsem přítelem parlamentní demokracie. Mám za to, že poslanci dělají svoji práci a institut vyšetřovací komise má nějaký smysl. Nicméně když se podíváme do historie České republiky, tak většina vyšetřovacích komisí nic moc nedokázala. Tím nechci nikoho urazit. Nechci urazit ty z vyšetřovacích komisí, které nějakým způsobem fungovaly. Závěry, které se vždycky udělaly, byly na vodě. Když se podívám na tu poslední vyšetřovací komisi, která se týkala OKD, a tím reaguji prostřednictvím pana předsedajícího na pana předsedu Kalouska, tak já myslím, že on byl tenkrát jako jeden z mála proti zřízení této vyšetřovací komise. Já jsem ty argumenty tenkrát celkem chápal. A nyní je pan předseda Kalousek vlastně zase pro zřízení vyšetřovací komise. Tam vidím jistý rozpor v logice.

Co se týče vyšetřování NKÚ, dobře, budeme říkat, že NKÚ kontroluje. Dobře. Ale máme tady další orgány, které opravdu vyšetřují. To jsou orgány činné v trestním

řízení – policie, samozřejmě státní zastupitelství, potažmo v té poslední fázi soud. A já bych to nechal opravdu na nich, to vyšetřování. To znamená, pokud došlo k nějakému protiprávnímu jednání, a já věřím, že ne, ale také věřím, že pokud ano, tak bude potrestáno těmi orgány činnými v trestním řízení, tak ať policie, státní zástupci, soudy konají.

Ale prosím, neberme si tuto pravomoc. Protože ta logika – NKÚ kontroluje, vyšetřovací komise vyšetřuje – by potom znamenala, že budeme mít pocit, že je v České republice mnoho dopravních prostředků, dopravních přestupků, a nejsou vyšetřovány tak, jak by měly, tak si můžeme vzít také právo potom nějakou vyšetřovací komisi zřídít na vyšetřování – vyšetřování – dopravních prostředků.

Tudíž podle mého názoru to má politickou logiku, že opozice by chtěla upozornit na to, že možná došlo k nějakým nepravostem. Ale právní logiku prosím, právní logiku to nemá, protože tady opravdu máme orgány, ty, které vyšetřují, a ty, které vyšetřovat mají, to znamená policii – a já věřím v jejich nezávislost, státní zástupce – věřím v jejich nezávislost, a potom věřím zejména v nezávislost soudů. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. A nyní zde mám dvě faktické poznámky. Nejdříve pan poslanec Feranec, poté pan poslanec Kalousek a poté paní zpravodajka.

Poslanec Milan Feranec: Děkuji, pane předsedající. Dámy a pánové, jenom k tomu, co říkal kolega Kalousek, že NKÚ jenom kontroluje. Ale NKÚ kontroluje jak dodržování procesů, tak hospodárnost, efektivitu vynakládání prostředků státu. A v hodně případech se přece stalo, to si pamatujeme, že jeho kontrola končí tím, že podává trestní oznámení. A pro mě je vstup vyšetřovací komise – pro mě je to, může být, živý případ. A pochopitelně výsledek komise je politický orgán. Co si budeme vykládat. Takže skutečně neměli by poslanci jakoby vstupovat do živých případů. Z tohoto důvodu já nebudu hlasovat pro. Ale rozumím tomu, pokud NKÚ bude mít nějaký výsledek a řekne, že tam je nějaké pochybení – systémové, jakékoli – tomu rozumím, že potom je to práce pro poslance, aby navrhli úpravu nějakých pravidel a tak dále. Takže jenom skutečně nechme dělat orgány, které jsou k tomu určené, dělat jejich práci. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Nyní pan poslanec Kalousek.

Poslanec Miroslav Kalousek: Nechci zdržovat, ale trochu si zoufám z toho, že asi dneska nějak špatně formulují, že mi není rozumět. Když jsem byl proti vyšetřovací komisi OKD jako jeden z mála tady, tak jsem říkal, tam běží trestní řízení, tam běží něco, kde běží vyšetřování a soud, to znamená, nemá cenu suplovat to vyšetřovací komisí, nemáme-li pochybnosti o objektivitě toho trestního řízení. Tady nic takového neběží. A doufám, že ani nepoběží. Ale prostě ve veřejném zájmu ta vyšetřovací komise na rozdíl od NKÚ může vyšetřovat, nejenom co se stalo, ale i jak

k tomu došlo. Právě si myslím, že je ve veřejném zájmu, abychom to věděli pro případ druhé vlny, následující, jiného problému. Vás to nezajímá? Nás ano. Už jenom proto, abychom byli příště lépe připraveni. Protože tentokrát jsme opravdu připraveni nebyli. A když nebudeme připraveni příště, tak to bude třeba i proto, že jste odmítli, abychom se tím seriózně zabývali a seriózně to vyšetřovali.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Nyní tedy paní poslankyně Pekarová s faktickou poznámkou.

Poslankyně Markéta Pekarová Adamová: Děkuji za slovo. Nejdříve směrem k panu předsedovi Chvojkovi vaším předsednictvím. Chci připomenout slova pana ministra Hamáčka v počátku celé krize, kdy říkal právě na mnohé výtky, jak překotně se tedy za vysoké částky nakupovalo, ať klidně někdo, až tohle skončí, zřídí komisi, ať to posoudí, ať se tady pak vyšetřuje. Neříkám to určitě přesně. Parafrázuji. Ale velmi dobře si tady tato slova pamatuji, že skutečně zaznívala. Teď, když skončil nouzový stav, když jsme za tím nejhorším, tak najednou vyšetřovací komise je k ničemu, nic nikdy nevyšetřila. Takové ty obvyklé fráze, které tady zaznívají, když chcete něco odmítnout. Jsme sice přesvědčeni, že je něco křišťalově čisté, ale nenechte do toho nikoho nahlížet, ať je tady klid na práci NKÚ. To tady teď zaznívá, když ještě smíchám do toho i vystoupení pana poslance Luzara. Jak typické, chtělo by se dodat. Ale mně přijde, že tady naprosto jednoznačně jinými slovy, jiným způsobem jenom říkáte ano, Poslanecká sněmovna nechť se vzdá – vzdá – své pravomoci kontrolní funkce, kterou tady máme vůči vládě. To je to, co tím jinými slovy ale říkáte též.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji a nyní jsou zde ještě dvě další faktické poznámky. Nejdříve pan poslanec Farský, poté pan poslanec Valenta. Prosím o klid v sále! Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Jan Farský: Děkuji za slovo. Já úplně nerozumím tomu odporu, který se tady proti vyšetřovací komisi zvedá. Vždyť je to snad v zájmu nás všech, a to hned ze dvou důvodů. Jeden je ten, skutečně se poučit z toho, jak vše proběhlo. Víme, že v určité chvíli tady byl jeden nákupní tým, druhý nákupní tým, někdo rozvázal, někdo druhý rozvázal po České republice. Bylo to za různé ceny. Vznikaly letecké mosty. V té chvíli bychom všichni v té situaci byli skutečně překvapeni, ať by to tam kdokoli řešil. Ale naším úkolem je nebýt překvapeni, pokud by se to nedej bože stalo podruhé. A vyšetřovací komise je od toho, aby ty kroky rozebrala a stanovila plán a třeba i přišla na to, že je potřeba změnit některé zákony, že prostě komplikovaly práci při těch nákupech, a pak s tím přišla do Poslanecké sněmovny a ta doporučení nám dala a řekla: Pokud se příště nechceme vystavit takovému nebezpečí, udělejme toto a toto. – To je snad v zájmu nás všech, abychom na toto přistoupili.

A druhý zájem, který si myslím, že je stejně významný, je ten, že kolem nákupu tady jistě určitá pachuč se objevila. Devadesát devět procent financí šlo do Číny, jenom jedno procento bylo utraceno v České republice. Přestože od března mnoho českých firem vzkazovalo vládě: Nakupujte u nás, máme ty prostředky a jsme je schopni je dodat za lepších podmínek, než za jakých je odebíráte z Číny. Možná to tak bylo, možná to tak nebylo. Ale pokud zablokujete vznik té vyšetřovací komise, tak ta pachuč tady už zůstane navždycky a bude to vypadat, že máte touhu něco skrývat. Máte touhu něco skrývat? Odpovězte v hlasování! Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Čas! Děkuji a pan poslanec Valenta je v tuto chvíli posledním přihlášeným k faktické poznámce. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jiří Valenta: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Moc se omlouvám, já jsem dnes ještě nevystupoval a ani teď mé vystoupení nebude moc dlouhé. Pouze mi dovoluňte na závěr jeden citát. "Absurdní je to celé. Vyšetřovací komise se zřizuje tehdy, když existuje objektivní obava, že standardní instituce jsou pod politickým tlakem a nešetří objektivně. Tady se naopak politický tlak na objektivní šetření účelově vytváří." Víte, kdo to řekl? Miroslav Kalousek v roce 2018, když měla vzniknout komise k vyšetřování OKD, a dodal: "Symbolem absurdity vyšetřovací komise k OKD je účast Václava Klause mladšího." Jak trefně. Děkuji. (Potlesk části poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji a to byly v tuto chvíli všechny faktické poznámky. Stejně tak nemám nikoho přihlášeného do rozpravy, takže pokud se nikdo další nehlásí, tak všeobecnou rozpravu končím. Ptám se, jestli je zájem o závěrečné slovo po všeobecné rozpravě. Je, prosím.

Poslankyně Markéta Pekarová Adamová: Já už jenom velice stručně, protože už jsem celý návrh usnesení tady jednou četla, tak doufám, že tím nebudeme už muset teď natahovat toto jednání a že jej máte i před sebou. Ale chtěla bych znovu opakovaně na vás apelovat, ano, NKÚ určitě bude kontrolovat, ale Poslanecká sněmovna si tady může splnit svoji funkci tak, aby opravdu se vyšetřilo, jakým způsobem bylo nakládáno s opravdu nemalými peněžními prostředky. A to opravdu není banální věc, na kterou bychom se měli dívat skrz prsty, že je to institut, který nikdy nic nevyřeší či který je zbytečný. Protože stejně jako naprostá většina z nás nijak nebagatelizujeme třeba naše možnosti interpelovat vládu, to si mnozí tady velmi rádi využijí tu příležitost, tak bychom, tak jak nám jednací řád tu možnost dává, měli mít chuť a příležitost využít, zřídit vyšetřovací komisi, abychom skutečně mohli dokázat, že všechno bylo tak křišťálově čisté, jak nám tvrdí jednotlivá ministerstva a jejich představitelé, nic víc, nic míň, a z toho se poučit a z toho udělat i nějaký plán pro budoucí nákupy. Protože nikdy nevíme, kdy se podobná situace může opakovat, a my máme tu příležitost na ni být lépe připraveni. Nic víc.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Paní poslankyně Kovářová ruší omluvu. To bylo závěrečné slovo. Takže nyní přistoupíme k rozpravě podrobné, do které nemám žádné přihlášky. V tuto chvíli by tedy bylo potřeba se odvolat aspoň na tisk, který máme.

Poslankyně Markéta Pekarová Adamová: Já se tímto odvolávám na přednesený návrh usnesení, který jsem tady již v obecné rozpravě představila. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Ano a je to ve sněmovním dokumentu 5371. Pokud se nikdo další do podrobné rozpravy nehlásí, podrobnou rozpravu končím. Zároveň je zde žádost o odhlášení, takže vás odhlásím. Svolal jsem kolegy do sálu. A po podrobné rozpravě je ještě jednou možnost pro závěrečná slova, ale nemyslím si, že jsou potřeba.

Takže bychom měli přistoupit k hlasování. Je zde pouze jeden návrh usnesení, který by se měl hlasovat v celku. Takže není třeba podle mého ani schvalovat proceduru, jelikož máme jediný návrh.

Takže pokud jsou všichni přítomni, počet přihlášených je ustálen, zahajují hlasování. Ptám se, kdo je pro návrh usnesení na zřízení vyšetřovací komise, tak jak byl přednesen. Kdo je proti? Já vám děkuji.

V hlasování číslo 39 je přihlášeno 121 poslanců a poslankyň, pro 50, proti 14. Návrh byl tedy zamítnut. Děkuji zpravodajce a navrhovatelce.

Tím jsme vyčerpali tento bod. Konstatuji, že komise nebyla zřízena, a tento bod končím. Tím jsme také vyčerpali pořad 50. schůze, kterou tím také končím. A vyhláším technickou přestávku v délce pět minut, protože nyní budeme pokračovat v přerušené 47. schůzi, jak bylo domluveno v úterý na grémium. Děkuji za strpení.

(Schůze skončila ve 20.46 hodin.)